

Yasunari Kawabata – Frumusetete si intristare

La început a fost dragostea: frumusetea întâlnind frumusetete. O poveste oarecare, cu o fata îndragostita de un scriitor casatorit. Apoi, când frumusetetea se transforma în intristare, dragostea nu mai e ca oricare alta: devine carte, devine tablou. Romanul frumusetii si tristetii lui se numeste "O fata de saisprezece ani". Tabloul ei se numeste Suirea la cer a unui copil. Când tînara de saisprezece ani ajunge o pictorita cunoscuta, de patruzeci de ani, are loc revederea: tristetea întâlnind tristete, în zvonul clopotelor de anul Nou. Atunci apare, de lînga ea, o fata razbunatoare, poate trista sau poate doar frumoasa, care schimba povestea. La sfîrsit, dragostea s-a transformat pe neobservate din frumusetete care întristeteza în tristete care înfrumuseteteza. De aici stralucirea lacrimilor din ultima fraza.
Yasunari Kawabata (1899— 1972) Prozator japonez, laureat al Premiului Nobel pentru literatura 1968.

*

Yasunari Kawabata -Frumusetete si intristare

în romîneste de SORIN MaRCULESCU

HUMANITAS BUCURESTI

Colectie îngrijita de IOANA PiRVULESCU

Coperta IOANA DRaGOMIRESCU MaRDaRE

Descrierea CIP a Bibliotecii Nasionale KaWaBaTa, YaSUNaRI frumusetete si intristare / Yasunari

Kawabata; trad.: Sorin marculescu. -Bucuresti: Humanitas, 2000 208 p.: 18 cm. Tit. orig. (jap.):

Utsukushisa to kanashimi to.

ISBN 973-50-0087-3 I. Marculescu, Sorin (trad.)

821.521-31=135.1

KAWABATA YASUNARI UTSUKUSHISATOKANASHIMITO-1965 Mostenitorii lui Yasunari Kawabata

Toate drepturile rezervate-HUMaNITaS, 2000, pentru prezenta versiune romînasca

ISBN: 973-50-0087-3

Language: Româna Length: 83 pages

** Nota în transcrierea cuvintelor si a numelor proprii japoneze se foloseste sistemul romaji, foarte simplu si, pentru cititorul romîn, aproape fonetic: Vocalele se pronunta ca în limba romîna, în succesiune, ele se rostesc separat (de ex., sarbatoarea aoi se pronunas a-o-i), nu ca diftongi sau trifongi. Vocala lunga, marcata cu liniuta, îsi dubleaza sunetul: de ex.: Oki se pronunta O-o-ki. Consoanele se pronunta ca în romîneste, cu urmatoarele*

*exceptii: grupul eh noteaza un c palatalizat: cha (cia), chi (ci), cho (cio) chu (ciu); / noteaza un g palatalizat: ji (gi), jo (gio), ju (giu); g se pronunta totdeauna sonor: ge (ghe), gi (ghi); sh se pronunta ca s; ts ca? romînesc. W se pronunta u (Kawabata = Kauabata). Unele nume de localitati foarte cunoscute sînt redade mai jos potrivit uzanaei romînesti: Tokyo (în loc de Tokyo), Kyoto (în loc de Kyoto). Pentru elaborarea notelor s-au folosit, pe lînga unele lucrari enciclopedice generale, glosarul editiei Kawabata Yasunari, *Romans ei nouvelles, Edition presentee et annotee par Fujimori Bunkichi, La Pochoteque, Le Livre de Poche, Paris, 1997*, si Octavian Simu, *Dictionar de literatura japoneza, Editura albatros, Bucuresti, 1994*. Traducatorul a utilizat versiunea franceza aparuta în Kawabata, *Romans et nouvelles*, ed. Cit., pp. 1405-1575. De un real folos i-au fost si clarificarile oferite cu bunavointa de dna prof. Angela Hondru, careia i se cuvin cele mai calde multumiri.*

S. M.

Clopotele de sfîrsit de an

Cinci scaune turnante erau aliniate de-alungul ferestrei în vagonul panoramic al expresului de Kyoto. Oki Toshio observa ca ultimul scaun din sir pivota domol în jurul propriei axe, dupa capriciul oscilatiilor trenului. Nu-si putea dezlipi ochii de scaunul acela. Fotoliile, pe rîndul unde seada el, erau scunde si fixe si, de buna seama, nu se roteau. Oki era singur în vagon. Cufundat adînc în fotoliul sau, privea cum se învîrteste scaunul din fata. Nu se învîrtea mereu în aceeasi directie si cu aceeasi viteza. I se întîmpla sa o ia razna, apoi miscarea devenea mai lenta. Uneori se oprea si-si relua manevra în sens invers. Oki, tot vazînd cum se roteste scaunul acela în vagonul în care se

afla doar el, încerca o senzație de solitudine, și fel și fel de gânduri i se perindau prin minte. Era în douăzeci și nouă decembrie. Oki se ducea la Kyoto ca să aude acolo clopotele de sfîrsit de an.

Oare de cîți ani luase Oki obiceiul ca, în ajunul anului Nou, să asculte, retransmis la radio, dangatul clopotelor ce vesteau trecerea de la un an la altul?

Oare de cînd exista emisiunea aceea Oki, pesemne, nu pierduse niciodată prilejul de-a asculta, o dată cu comentariile crainicilor care prezentau, unele după altele, celebrele clopote ale vechilor mînastiri raspîndite pe cuprinsul țării?

Cum anul scurs urma să facă loc anului nou, prezentatorii erau înclinați în comentariile lor să rostească fraze frumoase pe un ton declamator. Mărcînd lungi intervale de tăcere, batea vechiul clopot al unei mînastiri buddhiste, și ecoul lăsat de el în urmă te ducea cu gîndul la timpul ce se scurge și întrupează sufletul bătrînei Japonii. Clopotelor de la mînastirile situate în nordul țării le succedau clopotele din Kyushu, dar fiecare ajun de an Nou se încheia cu clopotele mînastirilor din Kyoto. Mînastirile erau atît de numeroase la Kyoto, încît radioul difuza uneori sunetele amestecate ale unor clopote fără număr.

În același moment, soția și fiica să preparau în bucatărie diverse feluri de mîncare pentru sărbătorirea anului Nou, făceau nitica ordine prin casă, își pregăteau chimonourile sau aranjau flori și, în timp ce ele își vedeau de treburi, Oki lua loc în salon și asculta radioul, în timp ce bateau clopotele, el arunca, nu fără emoție, o privire retrospectivă asupra anului care se încheia. După cum erau anii, emoția care-l încerca se dovedea violentă sau dureroasă. Uneori, îl

sfîsiau regretul si tristetea. Zvonul clopotelor îsi gasea totdeauna însa un ecou în inirna lui, chiar si atunci când sentimentalismul pe care-l descoperea atît în vorbele, cât si în vocile crainicilor îl scîrbea. Si tocmai de aceea îl ispitea de multi ani gîndul de a se duce la Kyoto într-o zi de treizeci si unu decembrie ca sa asculte acolo pe viu, si nu prin intermediul radioului, clopotele vechilor mînastiri. Ideea îi venise pe neasteptate la finele anului în curs, drept care o si pornise la drum catre Kyoto. Mai nutrea în adîncul inimii si speranaa secreta de-ao regasi, la Kyoto, pe Ueno Otoko, pe care n-o mai revazuse de ani si ani de zile, si de-aasculta clopotele împreuna cu ea. De cînd ea se stabilise la Kyoto si de cînd pictura ei în stilul traditional îi adusese o anumita notorietate, Oki ramasese practic fara nici o veste despre Otoko.

Nu credea ca se maritase.

Întrucît actionase în virtutea unui impuls si cum nu-i statea în fire sa fixeze anticipat o data ca sa-si rezerve biletul de tren, Oki se dusesse la gara din Yokohama si se urcase fara rezervare în vagonul panoramic al expresului de Kyoto. Din pricina sarbatorilor de sfîrsit de an, trenul risca sa fie foarte aglomerat pe linia Tokaido, dar Oki îl cunostea pe batrînul impiegat al vagonului si-si spunea ca el tot avea sa-i gaseasca un loc.

Oki, caruia-i placea sa se scoale tîrziu, aprecia în chip deosebit acel tren care pleca de la Tokyo si Yokohama la începutul dupa-amiezii, sosea la Kyoto seara si, la întoarcere, pleca tot la sfîrsitul zilei de la Osaka si Kyoto.

Lua întotdeauna cînd se ducea la Kyoto, si tinerele care se ocupau de confortul pasagerilor de la clasa a II-a îl cunosteau aproape toate din vedere. O data urcat în tren,

constata, contrar oricarei asteptari, ca vagonul de clasa a II-a era gol. Pesemne în ziua de douazeci si noua decembrie calatorii erau rari si trenul nu era aglomerat decât pe treizeci si treizeci si unu decembrie.

În vreme ce privea scaunul turnant care se rotea singur, firul gândurilor îl facu deodata sa-si puna întrebări despre "destin", tocmai când batrînul impiegat îi aduse ceai.

— Sînt numai eu? întreba Oki.

— Da. Nu sînt decât cinci, sase pasageri. E posibil ca trenul sa fie aglomerat de anul Nou?

— Nu, o sa fie aproape gol. Aveati de gând sa va întoarceți atunci?

— Tare mi-e teama ca da...

— Eu n-am sa fiu de serviciu în ziua de anul Nou, dar am sa fac în asa fel, încît sa fiti bine îngrijit...

— V-as fi recunoscător.

Dupa plecarea batrînului impiegat, Oki îmbratîsa cu privirea compartimentul si observa doua valize de piele alba la picioarele ultimului fotoliu din sir. De forma patrata si mai degraba mici, de un model nou, ele erau din piele alba, împestritate cu pete palide de nuanta bruna. Erau valize de un tip necunoscut în Japonia, bagaje de o calitate superioara. Se mai gasea, asezat pe un scaun, si un sac mare din piele de pantera. Proprietarii bagajelor, fara îndoiala americani, erau probabil în vagonul restaurant.

De cealalta parte a geamului, pîlcuri de copaci pluteau într-o ceata deasa si, pare-se, calda.

Deasupra cetii, o stralucire slaba, emanînd parca din pamînt, ajungea sa lumineze nori albi si îndepartati. Pe masura însa ce trenul înainta, cerul se limpezea. De la geam, razele soarelui invadara compartimentul, în timp ce

trenul trecea pe lângă un munte plantat cu pini, Oki putu vedea ca solul era acoperit cu ace uscate. Frunzele unui boschet de bambusi erau toate îngalbenite. Valuri stralucitoare ajungeau să se spargă de un promontoriu întunecat. Două cupluri de americani de vîrstă mijlocie se întoarseră din vagonul restaurant și, după ce trenul trecu de Numazu, iar muntele Fuji începu să se arate privirilor, ei rămaseră în fața ferestrelor și nu mai conținea să facă poze. Cînd însă muntele Fuji se profila în fine cu precizie și se văzu și cîmpia de la poalele lui, li se făcu parcă lehamite de fotografiat și întoarseră spatele ferestrei.

Ziua aceea de iarnă se apropia de sfîrșit.

Oki urmări cu ochii meandra, de culoarea argintului brumat, a unui rîu, apoi, ridicînd capul, își întoarse privirea în direcția soarelui-apune. Ultimele raze ale soarelui, albe și reci, se infiltrară în sfîrșit în faliiile sub forma de arc ce sfîșiau norii negri și rămaseră mult timp acolo înainte de a dispărea, în compartiment, unde se aprinseseră luminile, scaunele rotative, în urma unei miscări a trenului, făcuseră toate o semirotatie în jurul axei proprii. Dar numai ultimul scaun din sir continua să se rotească fără oprire.

Cînd sosi la Kyoto, Oki se duse la hotelul Miyako, gîndindu-se că s-ar fi putut ca Otoko să vină la hotel ca să-l vada, și ceru o cameră liniștită.

I se pară că liftul urcase cinci sau șase etaje, dar cum hotelul fusese construit în trepte pe panta abruptă a Colinelor de rasarit, se pomeni la parter după ce parcurse un culoar lung.

În camerele situate de-o parte și de alta a culoarului domnea o asemenea liniște, încît pareau pustii.

Putin însă după ora zece, Oki auzi deodată zgomot de

voci straine în camerele alaturate, îl întreba pe îngrijitorul de etaj ce se întâmpla. Sînt doua familii care au, doar ele, doisprezece copii, i se raspunse.

Copiii nu numai ca vorbeau tare în camere, dar se si fîtîiau dintr-o încăpere într-alta si se zbenguiau pe culoar.

De ce atunci, daca hotelul era aproape gol, camera ce-i revenise lui Oki era înconjurata de calatori atît de galagiosi?

Oki, cu toate acestea, socotind ca pîna la urma copiii tot aveau sa se duca la culcare, nu le dadu atentie, dar ei, surescitati fara doar si poate de calatorie, nu se potolira cîtusi de putin. Pentru Oki era detestabil mai ales zgomotul lor de pasi cînd alergau pe culoar, în cele din urma se dadu jos din pat. Sunetul vocilor rasunînd strident într-o limba straina si venind din cele doua încăperi învecinate îi spori si mai mult impresia de singuratate ce-l încerca. Scaunul care se rotea în jurul propriului ax din vagonul panoramic îi reveni în minte si i se paru ca-si vede propria singuratate învîrtindu-i-se tacut în inima.

Oki venise la Kyoto ca sa auda aici clopotele de sfîrsit de an si ca s-o reîntîlneasca pe Ueno Otoko, dar se întreba înca o data care-i fusese adevaratul scop. Daca era sigur ca o sa auda clopotele, nu prea era convins ca o va putea întîlni pe Otoko. Sa fi fost oare clopotele doar un pretext, în timp ce, în adîncul sufletului, singura dorinta sa-i fi fost aceea de-ao întîlni pe Otoko?

Venise la Kyoto ca sa auda aici clopotele împreuna cu Otoko. Nu socotea ca ar fi o speranta irealizabila.

Ani multi îi desparteau însa pe Oki si pe Otoko. Astfel, chiar daca nu parea ca ea sa se fi maritat, nu era imposibil ca Otoko sa refuze sa-si revada amantul de odinioara si sa

accepte o invitație din partea lui.

"Nu, nu o femeie ca ea!" murmură Oki, fără a ști însă dacă femeia se schimbase ori nu. Otoko închiriasse parca un pavilion lângă o mănăstire și locuia acolo cu o tânără care era eleva ei. Oki îi văzuse o fotografie într-o revistă de artă; ea nu locuia într-un apartament cu una sau două camere, ci într-o casă în toată puterea cuvântului, cu o camera vastă în stil japonez pe care o folosea ca atelier. Era acolo și o grădina plină de farmec, în fotografie, Otoko stătea înclinată și sinea în mina un penel, dar, de la frunte și până la linia nasului, Oki nu putu să nu o recunoască. Nu se îngrasa? e deloc cu trecerea anilor și era mai sveltă ca oricând.

La vederea fotografiei și chiar mult înainte ca trecutul să-i revină în amintire, Oki se simți ros de remuscări la gândul că o smulsese pe o femeie ca ea bucuriilor căsătoriei și maternității.

Bine înțeles, dintre toți cei ce vor fi văzut acea fotografie, numai el putea să aibă o asemenea reacție. Cei pentru care Otoko nu era decât o străină n-ar fi văzut în ea decât o artistă care venise să se stabilească la Kyoto și ajunsese să fie una din frumusețile tipice ale aceluși oraș.

Cum ajunsese în ziua de douăzeci și nouă seară, Oki se hotărî să-i telefoneze lui Otoko a doua zi, pe treizeci decembrie, sau să se duca la ea acasă. Dar a doua zi dimineata, după ce se trezi în hsrmalaiia făcută de copii, îl napădi un soi de timiditate și deveni sovaitor. Așezându-se la masă, se hotărî să-i trimită mai întâi o scrisoare expres. Și, sezînd acolo, cu privirea atintită asupra colii de hîrtie de corespondență pe care i-o pusese la dispoziție hotelul, Oki se gîndi că nu era deloc nevoie să o revadă pe Otoko, că îi

era de-ajuns sa asculte singur clopotele de sfîrsit de an si sa se întoarca apoi acasa.

Oki fusese trezit dis-de-dimineata de taraboiul din camerele alaturate, dar adormi la loc de îndata ce plecara cele doua familii. Nu mai era mult pîna la ora unsprezece cînd se trezi.si lega negrabit cravata cînd îsi aminti cuvintele lui Otoko:

— Ti-o leg eu în locul dumatiale. Lasa-ma pe mine.

Otoko avea saispnezece ani si erau primele cuvinte pe care le pronuntase dupa ce el o facuse femeie. El nu spusese înca nimic. Nu stiuse ce sa spuna. O luase tandru în brate, o mîngîiase pe par, dar nu putuse rosti nici o vorba. Otoko se desprinsese atunci din îmbratisarea lui si, ea, cea dintîi, începuse sa se îmbrace. El se ridicase, îsi pusese camasa si, cînd sa-si lege cravata, surprinsese privirea lui Otoko fixata asupra lui. Nu plîngea, dar ochii îi erau umezi si stralucitori. Cu cîteva clipe mai înainte, cînd o strînsese în brate, Otoko ramasese cu ochii deschisi pîna cînd i-i închisese el cu cîte un sarut. Era ceva alintator si copilaros în glasul lui Otoko atunci cînd se oferise sa-i lege cravata. Oki constatase asta cu usurare.

Propunerea ei era atît de neasteptata!

Mai mult decît un mod de a-l ierta, era în primul rînd pentru tînara un mijloc de a evada din sine, si mîinile ei aveau gesturi dubioase în timp ce se jucau cu cravata, chiar daca i se paru ca-i venea destul de greu sa faca nodul.

— Stii sa o legi? intreba Oki.

— Cred ca da. L-am vazut pe tata cum facea.

Tatal lui Otoko murise cînd ea avea doisprezece ani. Oki se aseza pe un scaun, o lua pe Otoko pe genunchi si-si ridica barbia ca sa înlesneasca operatia. Otoko se arcui usor

si, de doua, trei ori, desfacu nodul pe care tocmai îl începuse. Apoi se dadu jos de pe genunchii lui Oki, își plimba degetele pe umarul lui drept, spunându-i:

— Uite, baietelule, e gata. Merge asa?

Oki se ridica si se duse în fata oglinzii. Nodul de la cravata lui era impecabil. Cu palma își sterse energic fata asudata si nitel grasa. Dupa ce o siluise asa pe copila asta, nu mai suporta sa-si vada propriul chip. Vazu în oglinda fata fetei înaintînd catre el. Fu izbit de prospețimea si de frumusețea ei sfîsietoare. Uluit de acea frumusețea incredibila, Oki se întoarse. Otoko îi puse o mîna pe umar si, cuibarindu-si cu blîndete capul la pieptul lui, îi spuse simplu:

— Te iubesc.

Lui Oki i se paruse neobisnuit ca o copila de saispzezece ani sa-i zica "baietelule" unui barbat de treizeci si unu de ani. De atunci trecusera douazeci si patru de ani. Oki avea acum cincizeci si cinci de ani, iar Otoko sa tot fi avut patruzeci.

Oki facuse o baie si, deschizînd aparatul de radio cu care era dotata camera lui, aflase ca, în dimineata aceea, un strat subtire de gheata acoperea Kyoto-ul. Dupa previziunile meteorologilor, iarna însa continua sa fie blînda pe durata sarbatorilor sfîrsitului de an.

La micul dejun, Oki se multumi cu cafea si pîne prajita aduse în camera si iesi în oras cu o matina.

Incapabil de a se hotarî s-o vada pe Otoko azi si nepreastiind ce sa faca, se hotarî sa mearga pe muntele Arashi.

Din matina vazu ca unii dintre muntii care se înaltau la nord si la vest erau scaldati în soare, în timp ce altii erau

invadati de umbra si ca ceva anume din siluetele lor rotunjite lasa sa se stravada frigul iernilor din Kyoto. Stralucirea soarelui de pe munti palea si erau semne ca seara avea sa se lase curînd. Oki coborî din matina în fata podului Togetsu, dar, în loc sa-l treaca, se îndrepta catre parcul Kameyama, apucînd-o pe drumul care merge de-alungul râului.

În acea zi de treizeci decembrie, muntele Arashi, invadat din primavara pîna-n toamna de cete de turisti, era pustiu si oferea o priveliste total diferita, în fata lui Oki se înalta, în cea mai adîncea tacere, muntele Arashi în deplinatatea adevarului sau. La poalele lui, râul alcatuia o pînza verde si limpede, în departare rasuna zgomotul trunchiurilor de copaci în curs de încarcare, plute care le aducea pe râu, pîna la camioane. Sigur, lumea venea ca sa vada muntele Arashi înalaîndu-se astfel în fata râului, dar muntele se afla acum în umbra si soarele îi scalda numai unul din povîrnisuri, cel care cobora în panta spre partea din amonteale râului.

Oki își propusese sa prînzeasca singur într-un loc linistit. Vizitele lui precedente îi îngaduisera sa cunoasca doua restaurante, dar poarta celui dintîi, situat nu departe de pod, era ferecata si restaurantul închis. Parea putin probabil ca, în acea zi de treizeci si unu decembrie, lumea sa-si mai dea osteneala de a veni în acel loc dezolat.

Oki își continua drumul agale, întrebîndu-se daca nu cumva si micul restaurant cu aspect vetust, din amonteale râului, o fi închis. Nimic însa nu-l obliga sa ia masa de prînz pe muntele Arashi. In timp ce urca vechile trepte de piatra, o tînara îi aduse la cunostinta ca tot personalul restaurantului plecase la Kyoto si nu-i îngadui sa intre. Citi ani trecusera

oare de cînd mîncase în același restaurant rondele groase din muguri de bambus-era chiar sezonul lor-fierte cu bucati de bonita uscata?

Coborînd pe drumul ce merge de-alungul râului, Oki zari, pe gradenele de piatra care se catarau domol catre restaurantul învecinat, o batrîna pe cale sa mature frunzele de artar uscate. La întrebarea sa, batrîna raspunse ca, dupa parerea ei, restaurantul era deschis.

Oki se opri o clipa lînga ea si-i marturisi cît de linistit i se parea locul acela. Da, puteti distinge clar ce vorbesc oamenii pe malul celalalt al râului, îi spuse batrîna.

Restaurantul, pitit sub un pîlc de copaci, avea un acoperis de paie vechi, gros si umed, si o intrare întunecoasa, care nu avea nicidecum aerul unei intrari si în fata careia se îndesa un boschet de bambusi. Trunchiurile a patru sau cinci pini rosii splendizi se înaltau de cealalta parte a acoperisului de paie.

Oki fu introdus într-o încăpere în stil japonez. Restaurantul parea gol. In fata geamurilor de la usile glisante se zureau doar petele rosii ale bacelor de aucuba. Desi nu era sezonul potrivit, Oki remarca o azalee. Aucubatii, bambusii si pinii rosii îi barau vederea, dar, prin interstitiile dintre frunze, putea distinge un luciu de apa de culoarea jadului deschis, adîncă, limpede si nemiscata, în încremenirea lui, muntele Arashi era asemanator cu acel luciu de apa. Oki se rezema cu coatele de kotatsul în care ardea un foc de mangal. Auzi cîntînd o pasare. Zgomotul trunchiurilor de copaci încarcate în camioane rasuna de-alungul vail. Deslusi, venind dinspre muntii de la vest, suieratul unui tren care intra într-un tunel sau iese din el, lasînd în urma-i un ecou mohorît. Ecoul acesta îl duse cu

gîndul la tipatul fragil al unui nou nascut...

La saptesprezece ani, în a opta luna de sarcina, Otoko nascuse înainte de termen o fetita. Nou-nascutul nu putuse fi salvat, iar Otoko nu izbutise sa-si aiba fetita lînga ea. Dupa ce murise copilul, medicul îi spusese lui Oki:

— Ar fi preferabil, dupa mine, sa asteptati sa se refaca nitel ca sa-i dati vestea.

Domnule Oki, îi declarase mama lui Otoko, spuneti-i fiicei mele, va rog, ca nu-mi pot retine lacrimile cu gîndul la tot ce a trebuit sa îndure, desi nu-i înca decît un copil. Mînia si resentimentul mamei lui Otoko împotriva lui Oki erau acum date uitarii, îi purtase pica fiindca o lasase pe Otoko gravida, el fiind casatorit si tata de familie, cum însa unica ei fiica era tot ce-i mai ramasese, ura i se risipise în cele din urma. Si femeia aceea, a carei hotarîre era înca si mai mare decît cea a lui Otoko, cedase, pare-se, brusc.

Nu era oare efectiv nevoita sa se lase în voia lui Oki ca sa ascunda nasterea copilului si totodata sa se ocupe de îngrijirile pe care urma sa se primeasca la nastere?

În plus, Otoko, pe care sarcina o facuse nervoasa, ameninta sa se omoare daca maica-sa l-ar fi vorbit de rau pe Oki. Cînd Oki reveni la capatîiul ei, Otoko îsi întoarse catre el privirea limpede, afectuoasa si senina de tînara mama, apoi lacrimi mari i se adunara în coltul ochilor si i se rostogolira pe perna.

"A înteles", gîndi Oki.

Otoko plîngea fara a se putea opri.

Oki vedea cum, pe obraji, lacrimile îi lasau brazde ce-i coborau spre urechi. Se grabi sa-i stearga obrazul.

Fata îl prinse de mîna si, pentru prima oara, izbucni în hohote de plîns distincte. Plînsetele si hohotele ei aveau

violenta unui baraj care se rupe.

— A murit? a murit copilul, nu-i așa?

— A murit!

Se contorsiona de durere, cu trupul deformat de suferinta.

Oki o stapîni si o tinu strîns la piept. Putea simti cum sînii ei de copila, micuti, dar umflasi de lapte, îi atingeau bratul. Mama lui Otoko, care putea sa-i observe din cealalta parte a usii, intra strigîndu-si fiica. Fara a-i da nici cea mai mica atentie, Oki continua sa o strînga pe Otoko în brate.

— Ma doare. da-mi drumul..., zise Otoko.

— O sa stai linistita? N-o sa te mai zvîrcolesti?

— Am sa ramîn linistita.

Oki își slabi strînsoarea si umerii lui Otoko se relaxara. Si iarasi lacrimile i se rostogolira de sub pleoapele lasate în jos.

— Mama, o sa-l incinereze?

N-a urmat nici un raspuns.

— Un copil? Atît de micuta...?

Mama continua sa nu raspunda.

— Mama, nu mi-ai spus tu ca eu, la nastere, aveam parul negru de tot?

— Ba da, parul tau era foarte negru.

— Bebelusul meu avea si el parul negru?

— Mama, n-ai putea sa pastrezi pentru mine o suvita din parul lui?

— Nu stiu. Otoko..., zise maica-sa stînjenita, adaugind proteste:

— Otoko, o sa poti avea si alt copil. Apoi, ca si cum ar fi regretat cele spuse, se încrunta si întoarse capul. Oare dorinta secreta a mamei lui Otoko si chiar a lui Oki nu

fusese ca acel copil sa nu vada lumina zilei?

Otoko își adusese pe lume copilul într-o clinica sordida de la o periferie a Tokyo-ului. Oki fu cuprins de remuscări la gândul ca pruncul ar fi putut fi salvat dacă ar fi fost bine îngrijit într-un spital bun. Oki o condusesese singur la clinica pe Otoko. Maica-sa nu fusese în stare sa se hotarasca sa vina si ea. Medicul era un barbat cu fata înrosita de alcool, aflat în pragul batrânesii. Tînara infirmiera îl privea insistent pe Oki cu ochi plini de reprosură. Otoko purta un chimonou rosu aprins, de o croiala copilaroasa.

Douazeci si trei de ani mai târziu, pe muntele Arashi, Oki revazu clar imaginea unui copil cu parul carbune, nascut prematur, si care parea ca se ascunde printre boschetele iernatice sau ca se cufunda în luciul de apa verde. Batu din palme ca sa o cheme pe chelnerita. Intelesese, de la bun început, ca azi nu era asteptat nici un client si ca trebuia sa rabde mult si bine pîna cînd avea sa-i fie gata prînzul.

Chelnerita veni în încaperea în stil japonez si, spre a-l încuraja, desigur, sa aiba rabdare, îi umplu o ceasca cu ceai fierbinte, înainte de a lua loc lînga el. Într-o conversatie dezlînata, chelnerita îi povesti istoria unui om care fusese înselat de un bursucll. Fusese descoperit în zori, balacindu-se în rîu si urlînd: "O sa mor, ajutor! Mor, sariti!" Se tot zbatea acolo, sub podul Togetsu, în locul unde rîul este putin adînc si unde lesne te poti catara pe mal. Cînd lumea îi sari în ajutor si el își reveni în fire, povesti ca de la ceasurile zece, noaptea trecuta, ratacea pe munte ca un somnambul si ca se pomenise pîna la urma în rîu, fara a pricepe ce se întîmplase cu el.

O chelnerita aduse de la bucatarie mîncarurile. Oki alesese pentru început un fel alcatuit din felii de crap crud. Bau, cu înghitituri mici, puțin saken. Iesind, arunca înca o privire asupra acoperisului masiv de paie. gasea ca acoperisul plin de muschi si gata sa cada în ruina are un anumit farmec, dar patroana restaurantului îi spuse ca acoperisul nici nu s-ar fi putut usca vreodata, deoarece se afla sub copaci.

Nu trecusera nici zece ani de cînd schimbasera paiele si de opt ani acoperisul arata ca acum. Pe cer, în stînga acoperisului, stralucea o semiluna alba. Era trei si jumatate. Coborînd pe drumul care merge de-alungul rîului, Oki observa niste pescarusi verzi care zburau razant cu apa. Le distingea clar culoarea penajului. Lînga podul Togetsu se urca din nou în matina cu gîndul de a merge la Adashinol.

În acea dupa-amiaza de iarna, în fata multitudinii de pietre tombale si de efigii ale lui Jzzol, ar fi putut avea oarecum un gust anticipat al precaritatii lucrurilor omenesti. Cînd vazu însa penumbra boschetelor de bambusi de la intrarea mînastirii Giol, îi ordona soferului sa întoarca. Hotarî sa se opreasca la Templul Brazdelor de muschi înainte de a face cale-ntoarsa la hotel.

Gradina mînastirii ora pustie, cu exceptia unei perechi de tineri casatoriti care pareau a fi în voiaj de nunta. muschiul era acoperit cu ace de pin uscate si umbra copacilor care se reflectau în iaz se deplasa pe masura ce el pasea mai departe. Oki ajunse din nou la hotel pe la Colinele de apus, carora soarele în amurg le dadea, cu razele lui, un ton de garanta.

Dupa ce facu o baie pentru a se încalzi, cauta în anuar numarul de telefon al lui Ueno Otoko. O voce de fata

tînara, probabil eleva lui Otoko-îi raspunse si i-o dadu numaidecît pe Otoko.

— Alo!

— La telefon e Oki. Oki, Oki Toshio.

— Da.

A trecut atît de mult timp de atunci...

Otoko se exprima cu accentul din Kyoto.

Oki nu stia ce sa spuna; asa ca, pentru a evita frazele stînjenitoare si a da de înteles ca actionase dintr-un impuls, vorbi cu volubilitate, chiar si fara a-si mai asculta interlocutoarea. Am venit la Kyoto ca sa ascult aici clopotele de sfîrsit de an.

— Clopotele...? De ce sa nu le ascultam împreuna?

Cîteva momente bune, Otoko ramase fara sa raspunda.

Surprinsa, nu stia pesemne ce sa zica.

— Alo! alo!... Facu Oki. Ai venit singur?

— Da. Da, sînt singur.

Otoko, iarasi, tacu.

— O sa plec pe-ntîi ianuarie, în cursul diminetii, dupa ce o sa aud clopotele. Am venit pentru ca doream sa ascult împreuna cu tine clopotele care marcheaza trecerea de la un an la altul. Nu mai sînt prea tînar. Oare de citi ani nu ne-am mai vazut? E atît de mult ca, fara un asemenea prilej, n-as fî îndraznit niciodata sa-ti fac o astfel de propunere. Pot trece sa te iau mîine?

— Nu, zise Otoko, precipitat. Trec eu sa te iau pe dumneata. La ora opt... e poate cam devreme, sa zicem atunci pe la noua, la hotelul dunaitale. Ma ocup eu de rezervari.

Oki sperase sa cineze în liniste cu Otoko, dar, la ora noua, ea îsi va fî si luat cina. Macar fusese de acord sa-l

vada. Imaginea pe care o mai pastra despre ea în amintirile sale îndepărtate se însufleți încetul cu încetul. A doua zi, rămase la hotel toată ziua pînă la orele noua seara. Timpul parca se scurgea cu și mai mare lentoare din pricina că era ultima zi a anului. Oki n-avea nimic de făcut. Avea, e drept, citiva prieteni la Kyoto, dar într-o zi de ajun a anului Nou ca asta, cînd o aștepta pe Otoko, nu avea chef să vada pe nimeni. Nu dorea nici măcar să se știe că se afla la Kyoto.

Deși erau destule restaurante care propuneau specialități locale, se mulțumi cu o masă de seară simplă la hotel. Astfel, ultima zi a anului a fost plină de amintirile despre Otoko. Pe măsura ce-i navaleau în minte amintirile, ele dobîndeau forță și prospetime. Fapte survenite cu vreo douăzeci de ani în urmă aveau mai multă viață decît evenimente petrecute în ajun. Oki era prea departe de fereastră ca să vada strada de sub hotel, dar zărea, dincolo de acoperișurile orașului, Colinele de apus, care pareau foarte aproape, în comparație cu Tokyo, Kyoto era un oraș pasnic. Pe cînd privea în direcția Colinelor de apus, un norișor straveziu de culoarea aurului capătă o nuanță cenușie și rece și se făcu seară.

Ce amintiri avea? Cum era oare trecutul pe care și-l amintea cu atîta claritate?

Cînd Otoko plecase și se stabilise la Kyoto, cu mama ei, Oki crezuse că acea plecare avea să le marcheze și despartirea, dar se despartiseră oare cu adevărat?

Nu putea să-și alunge din inimă rusinea de a-i fi ravasit existența lui Otoko, de-ao fi împiedicat să se dezvolte înfloritor ca soție și mama și se întreba ce-o fi gîndind oare despre el după atîta amar de ani femeia aceea tîna care încă nu se maritase, în amintirile lui, Otoko era cea mai

patimasa femeie din câte cunoscuse. Si daca amintirea pe care i-o pastrase era si azi înca atât de vie, nu însemna oare ca între ei nu avusese loc nici o despartire?

Cu toate ca nu era de fel din Kyoto, luminile orasului în amurg i se pareau familiare lui Oki. Poate Kyoto era oarecum leaganul oricarui japonez, dar pentru Oki era si orasul unde traia Otoko. Neputînd sta locului, facu o baie, își schimba total hainele si pasi de-alungul si de-alatul camerei, privindu-se la rastimpuri în oglinda. Apoi o astepta pe Otoko.

Era ceasul noua cînd i se telefona de la receptie si fu anuntat ca domnisoara Ueno era acolo. Spuneti-i sa ma astepte în hol, cobor numaidecît, raspunse Oki. Apoi se întreba daca N-ar fi trebuit mai degraba sa-i propuna ei sa urce.

Nu o zari pe Otoko în holul vast. O tînara se apropie de el.

— Sinteti domnul Oki?

— Da.

— Domnisoara Ueno m-a trimis pe mine sa va întîmpin.

— Adevarat? Oki se straduia sa para detasat. Foarte dragut din partea dumneavoastra...

Oki se asteptase ca Otoko sa vina singura în întîmpinarea lui, dar iata ca se eschivase. Amintirile vii despre ea i se stersera parca brusc.

Chiar si dupa ce se vazu în automobilul care-i astepta, Oki mai pastra o clipa tacerea. Apoi întreba:

— Sinteti eleva domnisoarei Ueno?

— Da.

— Domnisoara Ueno si dumneavoastra locuiti

împreună?

— Da, mai locuiește cu noi și o femeie de serviciu.

— Sinteti din Kyoto?

— Nu, din Tokyo, dar m-am îndrăgostit de operele domnișoarei Ueno, am urmat-o pînă aici și m-a reținut la dînsa.

Oki întoarse capul și o privi pe tîna. Chiar din momentul cînd ea i se adresase la hotel, remarcase cît era de frumoasă. Avea un profil rapitor, cu gîtul său lung și fin și forma gratioasă a urechilor. Frumusețea trasaturilor ei nu te putea lăsa indiferent, în plus, ea se exprima cu moderatie, dar și cu o vadită rezervă la adresa lui. Oki se întreba dacă tîna aceasta era la curent cu ceea ce fusese între Otoko și el, cu legătura survenită înainte ca ea să se fi născut, cînd pe neașteptate și oarecum necuviincios o întreba:

— Purtați totdeauna chimonou?

— Nu. Acasă, pentru că mă agit tot timpul, umblu în pantaloni, deși e o ținută neglijentă. Cum însă anul Nou va veni în timp ce noi vom asculta clopotele, domnișoara Ueno mi-a sugerat să-mi pun cu ocazia aceasta un chimonou, spuse tîna cu mai multă volubilitate.

Nu venise deci doar ca să-l ia de la hotel, urma, pare-se, să asculte clopotele împreună cu ei. Oki înțelese atunci că Otoko încerca să evite să rămîna singură cu el.

Matina traversa parcul Maruyamal și se îndrepta spre mînăstirea Chion.

Într-un salon de stil tradițional, închiriat pentru seara aceea, Oki o văzu pe Otoko și, cu ea, două maikow. Ramase iarăși uluit. Numai Otoko sedea lingă kotatsu, cu genunchii sub cuvertură. Cele două maiko stateau față în față, de-o parte și de alta a unui mîngal. Tîna îngenunchie

în prag și spuse înclinându-se:

— Am sosit.

Otoko își scoase genunchii de sub cuvertura.

— A trecut atîta timp..., îi spuse ea lui Oki.

— M-am gândit ca ti-ar placea sa auzi clopotele de la mînastirea aceasta și tocmai de-aceea am ales locul aici. Dar totul e închis și nu știu dacă primirea nu va lăsa nitel de dorit...

— Îți multumesc. Scuza-mă pentru tot deranjul pe care ti l-am pricinuit, a fost tot ce găsi Oki de spus.

Otoko avusese grija să fie însoțită nu numai de eleva sa, ci și de două gheise tinere. Nu-și putea permite, asadar, nici o aluzie la trecutul lor comun, după cum nu-și putea permite nici ca fata să-i tradeze sentimentele pe care le încerca, în ajun, după ce îi telefonase el, Otoko trebuie să se fi simțit atît de încurcată și într-o asemenea defensivă, încît îi venise ideea să le invite pe cele două gheise. Se putea oare ca neîncrederea pe care o încerca fata de perspectiva de a se afla singură în prezența lui Oki să-i reveleze sentimentele referitoare la ea asta fusese impresia lui Oki cînd intrase în încăperea și se pomenise fata-n fata cu ea.

Încă de la prima privire, simțise că tot mai reprezenta ceva pentru Otoko. Ceilalți nu remarcasera fără îndoială nimic. Sau poate că tînara care locuia cu Otoko își daduse seama cumva, la fel ca și gheisele care, deși încă foarte tinere, aveau experiența cartierelor de plăcere. De bună seamă, nici una dintre ele nu lăsa să se întrevadă ceva.

Otoko îi făcu semn lui Oki să sadă, apoi îi indică locul cuvenit și tinerei. Această stare în fata lui Oki, de cealaltă parte a fotofsw-lui. Otoko le cedase locul ei și ea rămăsese alături, nu departe de cele două gheise.

— Domnisoara Sakami, te-ai prezentat domnului Oki?
o întreba Otoko cu delicatete pe tînara, apoi facu
prezentările:

— Dînsa este domnisoara Sakami, care locuieste cu
mine. Desi nu pare, este cam nebuna, sa stii!

— Oh! Domnisoara Ueno!

— Picteaza uneori tablouri abstracte într-un stil care-i e
propriu. Pictura ei este atît de pasionala, încît pare opera
unui creier bolnav, dar pînzele ei îmi plac si uneori o
invidiez. Cînd picteaza, cade în transa.

O chelnerita aduse sake si aperitive. Gheisele servira
sake-ul.

— Nu mi-as fi imaginat ca voi auzi clopotele de sfîrsit
de an într-o asemenea companie, zise Oki.

— M-am gîndit ca ar fi mai agreabil împreuna cu aceste
tinere persoane. Cînd bat clopotele si îmbatrînesti cu un an,
te simti trist, zise Otoko, cu ochii plecati. Mi se întîmpla
deseori sa ma întreb de ce a trebuit sa traiesc pîna astazi...

Oki îsi aminti ca la doua luni dupa moartea copilului ei,
Otoko încercase sa se sinucida înghitind somnifere. Oare
Otoko îsi amintise si ea acelasi lucru?

El daduse fuga la capatîiul ei de îndata ce îi daduse de
stire mama lui Otoko. Aceasta, tot cerîndu-i fiicei sale sa-l
paraseasca pe Oki, o împinsese la sinucidere, îl chemase
totusi pe Oki, care ramase cîteva zile la ele ca s-o
îngrijeasca pe Otoko.

Fara nici o pauza, îi masa coapsele pe care un numar
prea mare de injectii i le întarise si umflase. Mama lui
Otoko se ducea si venea din bucatarie si aducea servete
calde. Otoko era goala sub chimonoul ei. La saptesprezece
ani, coapsele îi erau foarte subtiri si injectiile le facusera sa

i se umfle într-un mod dizgratios.

Cînd apasarea îi devenea prea puternică, mîinile lui Oki alunecau între coapsele lui Otoko și, atunci cînd mama ei nu era acolo, el stergea secrețiile de culoare vomitivă care se prelingeau din coapsele fetei. Lacrimile de rusine și mila pe care le varsă el însuși ajungeau să se amestece cu acele secreții, și își jura că avea să o salveze pe Otoko orice s-ar întîmpla și că n-avea să o mai parasească niciodată.

Buzele fetei se învinetiseră.

Oki o auzea pe maică-să hohotind de plîns în bucatărie. O găsi acolo chircită toată și ghemuită în fața aragazului.

— O să moară! O să moară!

— Totdeauna ați iubit-o și ați făcut pentru ea tot ce-ați putut.

La aceste cuvinte, mama lui Otoko îi apuca mîna lui Oki. Și dumneavoastră, domnule Oki, și dumneavoastră...

Oki rămase trei zile la capătîiul lui Otoko, fără să doarmă, pînă cînd ea deschise ochii.

— Ma doare, ma doare!

Otoko, cu ochii stralucitori, se încovriga de durere, că și cum ar fi vrut să-și sfîșie fața și pieptul, și privirea ei îl fixa parca pe Oki.

— Nu, nu, duceți-va de-aici!

Doi medici își conjugaseră eforturile ca să o salveze pe Otoko, dar Oki stia că numai grație îngrijirilor pe care el i le acordase fără precupetire și cu înversunare putuse fi salvată.

Mama lui Otoko nu o pusese, desigur, la curent pe fiica ei cu îngrijirile pe care i le daduse Oki.

Era ceva înșă că Oki, în ce-l privește, nu avea să uite niciodată.

Mai mult decît trupul pe care i-l tinuse în brate, revedea clar coapsele fetei la jumătate de drum între viața și moarte, coapsele pe care i le masase îndelung.

Le revedea după douăzeci de ani, în timp ce Otoko se așeza sub acoperșura kotatsu-lui, în această încăpere unde venise să asculte clopotele sfîrșitului de an. Abia îi turnau gheisele de baut, ca Otoko să golească ceașca. Părea să suporte bine alcoolul. Una dintre gheise spuse că mai era un ceas bun pînă cînd clopotele aveau să bată de opt sute de ori. Cele două gheise nu erau în tinuta de seară și purtau chimonouri simple. Obi-urile lor erau însă de bună calitate și frumoase. Nu purtau nici ace de par în formă de floare și numai niște piepteni frumoși le mentineau coafura. Amîndouă păreau foarte atase de Otoko, dar Oki nu izbutea să priceapă de ce veniseră într-o tinuta atît de obișnuită, în timp ce bea ascultînd vorbele frivole ale gheiselor, pronunțate cu accentul din Kyoto, inima i se destinsese în sfîrșit.

Otoko se arăta foarte subtilă. Dacă voia astfel să evite să fie singură în prezența lui, explicația era poate că nu voia să-și tradeze, în acea întîlnire neprevăzută, propria-i emoție. Simplul fapt de a se așeza acolo împreună crea parca un curent între ei.

Clopotul mînaștirii Chion bătuse. În încăperea, toți tăcuseră. Clopotul, ros de timp, avea un timbru spart, dar lăsa în urmă-i răsunete profunde. După o pauză, bătuse din nou. Părea să vibreze în imediată lor apropiere.

— Sîntem prea aproape. M-am lăsat convinsă că locul este bine ales ca să auzim de aici clopotul mînaștirii, dar măntreb dacă n-ar fi fost preferabil să-l ascultăm de undeva mai departe, de pe malul râului Kamo bunăoară,

zise Otoko, adresându-se lui Oki și tinerei sale eleve.

Oki împinse shoji-ul și văzu că clopotnița se găsea exact sub mica grădina.

— E chiar aici. Îi poți vedea tragând clopotul, zise el. Sîntem evident prea aproape, repetă Otoko.

— Nu. E foarte bine. După atîția ani cît am ascultat clopotele la radio, e minunat că macar o dată să le aud atît de aproape, zise Oki, dar locul era totuși lipsit de farmec, în fața clopotniței, se strînsesera umbre negre.

Oki trase la loc shoji-ul și reveni lînga kotatsu.

Încetase să mai ciulească urechile, cînd auzi un sunet pe care numai un clopot stravechi, patinat de timp, îl poate produce și care răsuna cu toată puterea virtuală a lumilor îndepărtate. Parasira apoi mînastirea și o porni pe jos către sanctuarul de la Gion ca să asiste la ceremonia tradițională a sfîrșitului de an. Văzura numeroase persoane care se întorceau acasă legănînd mici frînghiuae cu extremitățile arzînd, pe care le aprinsesera în sanctuar. Un vechi obicei voia ca flacăra aceea să servească la aprinderea cuptorului unde aveau să fie coapte zom-le preparate cu ocazia sărbătorilor sfîrșitului de an.

Primavara timpurie

Cu privirile pierdute în privelistea purpurie a soarelui-apune, Oki stătea în picioare în vîrful colinei.

Ramasese așezat pe scaun la biroul său unde lucrase pîna după-amiază, la unu și jumătate, apoi ieșise după ce terminase de scris un foileton care apărea într-un jurnal de seară.

Casa lui se gasea pe colinele orasului Kamakura.

Cerul, la apus, se învapaia tot mai mult. Era de o culoare purpurie atît de profunda, încît Oki se întreba daca nu cumva era voalat de ceata sau de nori subtiri. O astfel de înflacarare i se parea neobisnuita. Se distingeau în ea degradeuri de la luminos pîna la închis, care te duceau cu gîndul la un penel ce ar fi fost plimbat peste o suprafata umeda. Blîndetea cerului te facea sa presimti apropiata sosire a primaverii. Se zarea undeva o pata trandafirie, în locul unde, fara îndoiala, avea sa apuna soarele. Oki îsi aminti ca de anul Nou, în trenul ce-l aducea de la Kyoto, sinele pe care cadeau razele soarelui în asfintit ardeau cu o stralucire rosie. Le vedea scaparînd în departare. De o parte, era marea. Cînd, la o curba, sinele se înfundara în umbra muntilor, scapararea rosie li se stinse. Trenul se angaja într-o trecatoare si, brusc, se lasa înserarea. Dar reflexul rosu al sinelor îi amintise lui Oki cele cîteva momente petrecute cu Otoko.

Desi ea avusese grija sa fie însoțita de tînara sa eleva Sakami Keiko si mersese pîna acolo încît le chemase si pe cele doua gheise pentru a evita sa ramîna singura în prezenta lui, Oki simtea totusi, si pesemne tocmai din cauza precautiilor de care ea se înconjurase, ca el înca mai reprezenta ceva pentru Otoko.

În timp ce, întorcîndu-se de la sanctuarul din Gion, mergeau pe Bulevardul al Patrulea, se legasera de ei barbati beti din multime si încercasera sa atinga pieptanatura înalta cu coc a gheiselor. Un asemenea comportament era neobisnuit la Kyoto. Oki pasise alaturi de cele doua tinere femei ca sa le protejeze, Otoko si eleva ei mergeau în urma la citiva pasi.

În ziua de anul Nou, pe cînd se pregatea sa se urce în tren si se întreba, nu fara îngrijorare, daca Otoko avea sau nu sa vina la gara, Oki o zarise pe Sakami Keiko.

— La multi ani! Domnisoara Ueno ar fi tinut neaparat sa va conduca, dar, ca în fiecare an, de anul Nou, are de facut o serie de vizite si, în dupa-amiaza aceasta, vine si lume sa o vada acasa. De aceea am venit eu în locul dînzei.

— Da? Foarte dragut din partea ta..., raspunse Oki.

Frumusetea tinerei atragea privirile rarilor calatori din acea prima zi a anului.

— E a doua oara cînd te deranjez... O data la hotel, cînd ai venit sa ma întîmpini, si azi, înca o data, la gara.

— Nu este nici un deranj.

Keiko purta acelasi chimonou ca în ajun: din satin albastru, cu ploieri figurati printre fulgi de zapada. Culoarea ploierilor înveselea ansamblul, dar, pentru o fata de vîrsta lui Keiko, era o tinuta prea discreta si cam trista pentru o zi de sarbatoare.

— Ce chimonou dragut! Motivele imprimate sînt opera domnisoarei Ueno? întreba Oki.

— Nu. Le-am pictat eu, dar rezultatul nu e dupa asteptarile mele..., spuse Keiko, rosind usor.

Nuanta cam trista a chimonoului punea si mai mult în valoare chipul rapitor al tinerei. Era si ceva tineresc în combinatia culorilor, în formele variate ale ploierilor si chiar în fulgii de zapada care pareau sa danseze.

Keiko îi dadu lui Oki, din partea lui Otoko, un pachet cu dulciuri precum si legume conservate în saramura, care erau o specialitate din Kyoto. Asa o sa aveti ce mînca în timpul calatoriei.

Cele cîteva minute cît trenul a stat în gara înaintea

plecarii, Keiko a ramas lînga fereastra. Vazînd în cadrul ei bustul fetei, Oki se gîndi ca frumusetea îi era cu adevarat în toata splendoarea.

N-o vazuse pe Otoko în floarea frumusetii. Ea avea saptesprezece ani cînd se despartisera si, în ajun, cînd o revazuse, avea patruzeci.

Era înca devreme cînd Oki deschise, pe la patru jumătate, pachetul de la Otoko. Acesta continea un sortiment de bunatati pregatite cu ocazia anului Nou, ca si bulete de orez modelate cu grija, care i se parea ca traduc sentimentele unei femei. Fara nici o îndoiala, Otoko le facuse ea însasi pentru cel care, odinioara, îi distrusese tineretea.

Mestecînd mici înghitituri de orez, Oki simtea parca pe limba si între dinti savoarea iertarii din partea lui Otoko.

Nu, nu era iertarea, ci mai degraba dragostea, o dragoste înca vie în inima ei. Tot ce stia Oki despre Otoko, de cînd se stabilise la Kyoto cu mama sa, este ca reusise de una singura sa-si faca un nume în calitate de pictorita. Sa fi trait oare alte iubiri si sa fi cunoscut alte aventuri?

Oki era totusi convins ca sentimentul pe care ea îl nutrea fata de el era o iubire deznadajduita de fetita. Dupa Otoko, mai existasera si alte femei în viata lui Oki. Era sigur însa ca niciodata nu o mai iubise pe vreuna cu o dragoste atît de dureroasa.

E delicios orezul asta, gîndi Oki, ma întreb daca e din Kansai...

Mîncea buletele de orez una dupa alta. Erau numai potrivite din sare ca sa nu fie amare si nici sa nu para prea fade.

La saptesprezece ani, la vreo doua luni dupa nasterea ei

prematura si încercarea de sinucidere, Otoko fusese internata într-un spital de psihiatrie si închisa într-o camera cu gratii de fier la fereastra.

Oki aflase vestea prin mama lui Otoko, dar nu i se îngaduise sa stea de vorba cu tînara fata.

— Puteti sa o vedeti de pe culoar, dar ar fi mai bine sa nu o faceti..., îi spusese mama lui Otoko. As prefera sa n-o vedeti în starea în care e acum. Si daca v-ar recunoaste, ar fi ravasita.

— Credeti ca m-ar recunoaste?

— Cu siguranta. Pai nu din cauza dumneavoastra a ajuns în starea asta?

Oki nu raspunse.

— Se pare însa ca nu si-a pierdut mintile. Medicul m-a linistit spunîndu-mi ca n-o s-o tina prea mult timp internata.

— Biata micuta? Face des gestul asta?

Spunînd asta, mama lui Otoko facu gestul de a strînge în brate un copil si de a-l legana. Si vrea copilul. Biata fetita!

Trei luni mai târziu, Otoko parasea spitalul. Mama ei veni la Oki si-i spuse:

— Domnule Oki, stiu ca aveti o sotie si copii si Otoko stia si ea cu siguranta cînd v-a cunoscut. De aceea veti socoti poate ca sînt nebuna daca, la vîrsta mea si cunoscîndu-va situatia, va cer asa ceva, dar...

Mama lui Otoko tremura toata.

— N-ati putea sa va casatoriti cu fiica mea?

Cu lacrimi în ochi, își tinea capul în jos si strîngea cu toate puterile din dinti.

— M-am gîndit si eu, raspunse îndurerat Oki.

Dupa cum era si de asteptat, în legatura cu Otoko

izbucnisera certuri între Oki si Fumiko, sotia sa, care avea pe atunci douazeci si patru de ani.

— Nici nu mai stiu de câte ori m-am gândit si eu. Sinteti liber sa nu dati atentie vorbelor mele si sa credeti despre mine, ca si despre fiica mea, ca nu sînt întreaga la minte. N-am sa v-o mai cer niciodata. Nu va rog sa va casatoriti acum cu Otoko. Ea poate astepta doi, trei, cinci sau chiar sapte ani. E o fata care poate sa astepte. N-are înca decît saptesprezece ani...

Auzind-o, Oki se gîndi ca Otoko de la maica-sa îsi mostenise firea impetuoasa. Nu trecuse bine nici un an, si mama lui Otoko vînduse casa de la Tokyo si plecase sa se instaleze la Kyoto cu fata ei. .

Otoko intra într-un liceu de fete de la Kyoto unde pierdu un an. Dupa ce abandona liceul, se înscrise la o scoala de arta.

Dupa vreo douazeci de ani, ascultasera împreuna clopotul mînastirii Chion, în ajunul anului Nou, si ea îi trimisese un pachet cu merinde reci ca sa aiba în tren. Toate felurile pe care le preparase Otoko pentru el erau în cea mai pura traditie din Kyoto, gîndea Oki în vreme ce ducea la gura îmbucaturile prinse între betisoare.

La hotelul Miyako, la micul dejun, i se servise de forma un castronas de zani, dar adevarata savoare a mîncarurilor de anul Nou se afla în masa aceea rece. La Kamakura, mîncarurile servite cu ocazia anului Nou nu mai aveau nimic japonez si te duceau cu gîndul la fotografiile color pe care le vezi în revistele feminine.

Asa cum spusese tînara sa eleva, Otoko, în calitatea ei de pictorita, era obligata sa faca o serie de vizite, dar tot ar fi putut sa-si rezerve zece, cincisprezece minute ca sa-l

conduca pe Oki la tren.

Sigur ca doar pentru a-l evita, asa cum facuse si noaptea trecuta la hotel, o trimisese pe fata la gara. In ajun totusi, în prezenta lui Keiko si a celor doua gheise, Oki nu-si putuse îngadui nici cea mai marunta aluzie la trecutul lui cu Otoko, dar simtise parca un curent între ei. La fel stateau lucrurile si acum cu cina asta.

Cînd trenul se puse în miscare, Oki lovi cu palma suprafata interioara a geamului, dar, temîndu-se ca Keiko nu-l aude, coborî geamul cu vreo doi centimetri si-i spuse:

— Multumesc înca o data pentru tot. Cred ca îti faci drum din cînd în cînd la Tokyo, de vreme ce familia ta locuieste acolo? Vino sa ma vezi cu prilejul asta. O sa ma gasesti cu usurinta, orasul nu e mare, n-ai altceva de facut decît sa-ntrebi pe unde s-o iei cînd iesi din gara. Si fa bine si trimite-mi una, doua din acele pînze abstracte pe care domnisoara Ueno le califica drept opere ale unei minti bolnave.

M-am simtit teribil de stînjenita cînd domnisoara Ueno a spus asa ceva... O lumina ciudata îi traversa o clipa privirea lui Keiko.

— Dar domnisoara Ueno nu poate picta pînze asemanatoare cu ale tale, nu-i asa?

Oprirea trenului fusese scurta, de aceea si conversatia lor a durat putin. Oki scrisese de fapt cîteva romane în care facea apel la fantastic, dar pîna în prezent nu scrisese romane "abstracte", întrucît cuvintele folosite de el se deosebeau de cele utilizate în limbajul cotidian, se putuse vorbi, în legatura cu unele dintre operele sale, de abstractie sau de symbolism; înca din tinerete, Oki, care nu vadea nici gust, nici talent pentru acele tendinte literare, se straduisese

sa le înlature din scrierile sale. Ii placusera poezia simbolista franceza, Shin-kokin-shu si fantcm-urile si, înca de tânar, învatase sa se slujeasca de termeni abstracti si simbolici, ca sa se poata exprima într-o maniera concreta si realista. Socotea ca, aprofundînd aceasta calitate a expresiei, avea sa sfîrseasca prin a ajunge la simbolism si abstractie.

Si totusi ce raport era bunaoara între acea Otoko din romanul lui si veritabila Otoko?

Era într-adevar greu de spus.

Dintre toate cartile lui Oki, cea care avusese viata cea mai lunga si avea parte înca si azi de un public larg era lungul roman în care îsi povestea dragostea pentru Otoko, pe vremea cînd ea avea saispnezece sau saptespnezece ani. La momentul aparitiei, opera îi adusese prejudicii lui Otoko, facînd sa se întoarca spre ea privirile curiosilor, si constituise fara nici o îndoiala un obstacol în calea unei eventuale casatorii.

La fel însa, dupa mai bine de douazeci de ani, de ce oare personajul Otoko sedusese pîna acum atît de multi cititori?

Fara îndoiala, ar fi mai exact sa spunem ca cea care i-a "sedus" pe cititori era Otoko, asa cum apareea ea în romanul lui Oki, nu tînara fata care-i slujise drept model.

Romanul nu era adevarata istorie a lui Otoko, era pur si simplu ceva scris de catre Oki. El ca romancier îsi adaugase produsul propriei imaginatii si fantezii si, evident, îsi idealizase personajul.

Lasînd însa la o parte toate acestea, care era veritabila Otoko-cea pe care o descriesese Oki sau cea pe care ar fi putut s-o creeze Otoko însasi povestindu-si propria istorie?

Cu toate acestea, tînara din romanul sau era Otoko. Fara întîlnirea lor, cartea N-ar fi putut vedea lumina zilei. Si tocmai datorita lui Otoko, fara doar si poate, romanul acela continua sa fie citit si la douazeci de ani dupa ce fusese scris.

Daca n-ar fi cunoscut-o pe Otoko, Oki N-ar fi trait niciodata o asemenea dragoste. N-ar fi putut spune daca faptul de-ao fi întîlnit pe tînara fata si de-ao fi iubit, atunci cînd el avea treizeci si unu de ani, era o nefericire sau o binecuvîntare, era sigur însa ca acea întîlnire îi îngaduisese sa realizeze, în calitate de scriitor, începuturi promitatoare.

Oki își intitulase romanul "O fata de saispzezece ani". Era un titlu obisnuit si fara mare originalitate, dar trecusera douazeci de ani de atunci, lumea gasea destul de surprinzator faptul ca o eleva de saispzezece ani sa-si ia un amant, sa aduca pe lume un copilas prematur si sa-si piarda apoi mintile o vreme.

Oki, în ceea ce-l priveste, nu vedea în asta nimic surprinzator. Fireste, nu-si scrisese cartea în scopul de a-i scandaliza pe oameni si nici n-o considera pe Otoko ca pe un simplu obiect al curiozitatii.

Asa cum titlul romanului era obisnuit, demersul scriitorului era si el banal si o descriesese pe Otoko ca pe o fata pura si patimasa, încercase sa-i redea chipul, silueta, gesturile, într-un cuvînt, pusese în acel roman toata prospetimea iubirii lor de tinerete si acesta era fara doar si poate motivul pentru care cartea continua sa cunoasca un succes atît de viu. Era dragostea tragica dintre o fata tînara si un barbat înca tînar, dar casatorit si tata de familie.

Oki se straduisese sa redea mai presus de orice frumusetea acelei iubiri si neglijase sa insiste asupra

aspectului ei moral sau imoral.

În perioada cînd se întîlneau în secret, Otoko îi spusese lui Oki:

— Dumneata esti genul de barbat care mereu se-ntreaba ce cred ceilalati despre el. Ar trebui sa te arati ceva mai curajos.

— Ma socoteam mai degraba un individ fara scrupule. Acum nu mai sînt deci asa?

— Nu, nu e vorba de dumneata. Ar trebui sa fii în mai mare masura dumneata însusi în toate împrejurarile.

Oki, nestiind ce sa raspunda, își facu un examen de constiinta. Dupa atitia ani, nu putuse uita cuvintele lui Otoko. Gîndea ca acea copila de saispnezece ani tocmai pentru ca-l iubea fusese-n stare sa-i descifreze astfel caracterul si viata. Mult timp, Oki facuse totul numai dupa capul lui, dar dupa ce se despartise de Otoko, ori de cîte ori începea sa puna pret pe parerile altora, își amintea cuvintele fetei. Si o revedea în timp ce i le spunea.

Oki încetase sa o mîngîie pe Otoko. Inchipuindu-si ca o facuse din pricina celor spuse de ea, Otoko își cuibarise capul în scobitura bratului sau si începuse sa-i muste carnea din dreptul cotului. Musca din ce în ce mai tare. Oki, suportînd durerea, nu se desprinse de ea. Putea simti pe brat lacrimile lui Otoko.

— Ma doare! îi spusese el, apucînd-o de par si îndepartînd-o.

Pe brat, dintii lui Otoko lasasera un semn din care ieseau picuri de sînge. Otoko îi linsese rana.

— Musca-ma, musca-ma si dumneata, spusese ea.

Oki îi privise bratul si i-l mîngîiase de la umar pîna la vîrfurile degetelor. Era înca un brat de copil. O sarutase pe

umar si Otoko se ghemuise de placere. Nu fiindca Otoko îi spusese "ar trebui sa fii în mai mare masura dumneata însuti în toate împrejurarile" scrisese Oki "O fata de saispzezece ani", dar, scriind-o, își amintise acele cuvinte.

Romanul aparut la doi ani dupa despartirea lor. Otoko era la Kyoto cu mama sa. Aceasta plecase fara îndoiala din Tokyo deoarece nu putuse obtine nici un raspuns din partea lui Oki arunci când îl rugase sa se casatoreasca cu fiica ei. Nu mai era capabila, cu siguranta, sa îndure amaraciunea si tristetea ei si ale singurului sau copil. Ce-o fi fost oare în mintea lor când au citit la Kyoto acel roman care o avea ca eroina pe Otoko, acel roman care o facuse celebra pe Otoko si ai carui cititori erau tot mai numerosi? Nimeni n-a încercat sa descopere identitatea celei care slujise drept model cartii.

Abia dupa ce Oki trecu de cincizeci de ani si reputatia de scriitor îi fu bine stabilita, începu sa-i fie scormonit trecutul si Otoko sa fie identificata cu eroina din "O fata de saispzezece ani". Mama lui Otoko murise la data aceea. Apropierea era si mai evidenta acum când Otoko devenise o artista celebra. i-au aparut chiar si fotografiile în reviste, cu urmatoarea legenda: Eroina romanului "O fata de saispzezece ani".

Oki ghici ca, daca Otoko refuzase sa fie fotografiata în calitate de eroina a cartii, nu putuse s-o faca atunci când fusese vorba sa fie fotografiata pictorita care era.

Fireste, nu dezvaluise ziarelor gândurile ei în aceasta privinta. Si nici la aparitia romanului, Oki nu avusese nici un ecou dinspre Otoko si nici dinspre mama ei.

Asa cum era de asteptat, în casnicia lui izbucnisera necazurile, înainte de casatorie, sotia lui Oki, Fumiko, lucra

ca dactilografa într-o agenție de presă. De aceea Oki lăsa în seama tinerei lui soții grija de a-i bate la matina manuscrisele. Era un soi de joc între tinerii căsătoriti, un fel de amuzament amoros, dar nu numai atât.

Când îi apară prima lucrare într-o revistă, Oki rămase uluit de diferența de efect dintre manuscrisul redactat cu penită și micile caractere tipografice. Și, după ce dobândi o mai mare experiență în meseria de scriitor, întui în chip firesc, în fața manuscrisului, efectul pe care l-ar produce caracterele de tipar. Nu ca ar fi scris având în vedere acel efect, nici nu-i trecea prin minte una ca asta, dar distanța dintre manuscris și pagina tipărită dispăruse, învățase să scrie în funcaie de pagină tipărită și nu de manuscris. Chiar pasajele care, în grafia lui, pareau ne semnificative și fără cine știe ce interes aveau un cu totul alt aspect când erau tipărite. Asta nu însemna oare ca-si învățase meseria? Le spunea adesea tinerilor scriitori: "cautați să încredințați tiparului ceva scris de dumneavoastră. E cu totul diferit de un manuscris și veți fi surprinși când veți vedea toate învățămintele pe care le veți obține astfel." cartile erau publicate astăzi în caractere mici de tipar. Oki însă avusese parte de o surpriză inversă: de pildă, citise întotdeauna Povestea lui Genji în edițiile anotate sau în colecții de buzunar tipărite cu caractere mici, dar când a citit-o o dată într-o ediție gravată în lemn, i-a lăsat o impresie total diferită, își imagina ce trebuie să fi simțit cei care citiseră cartea aceasta în epoca Heian, într-o superbă versiune în kana. În plus, Povestea lui Genji, azi opera clasică veche de o mie de ani, era în epoca Heian un roman modern. Zădărnici s-ar succeda studiile despre acest roman, nimeni din zilele noastre n-ar mai putea citi Povestea lui Genji

considerînd-o ca pe o opera moderna. Asa se face ca placerea de-ao citi în vechea editie gravata în lemn era mai mare decît aceea produsa de lectura unei versiuni tiparite. La fel stateau lucrurile cu poezia din epoca Heian.

Oki încercase sa citeasca operele lui Saikaku în editii gravate în lemn datînd din epoca Genroku. Nu actionase astfel din dragoste fata de trecut, ci din nevoia de a se apropia cît mai mult cu putinta de realitatea însasi a operei. Ar însemna însa un rafinament împins la extrem sa citesti azi, într-o versiune manuscrisa, romane menite sa fie tiparite, iar nu descifrate în grafia fastidioasa a autorului lor.

La data casatoriei sale cu Fumiko, nu mai exista nici o diferenta între manuscrisele lui Oki si versiunea lor tiparita si, cum Fumiko era dactilografa, Oki lasa în grija ei batutul la matina.

Textele, batute la o matina de scris japoneza, erau mai apropiate de o pagina tiparita decît un manuscris în penita. Oki mai stia si ca manuscrisele scriitorilor occidentali erau fie direct scrise la matina, fie recopiate la matina de scris. Dar romanele lui dactilografiate, fara îndoiala pentru ca nu era obisnuit cu procedeul, i se pareau mai insipide si mai reci decît în versiunea lor manuscrisa sau tiparita. De aceea le vedea numaidecît defectele si îi era mai usor sa le corecteze. Luase astfel obiceiul de a-i încredinta lui Fumiko toate manuscrisele sale. Dar putea oare proceda la fel cu manuscrisul romanului "O fata de saispzece ani"?

Lasînd-o pe sotia sa sa-l bata la matina, ar face-o doar sa sufere si ar umili-o. Ar fi curata cruzime din partea lui.

Cînd o întîlnise pe Otoko, sotia lui avea douazeci si patru de ani si tocmai îl adusese pe lume pe al doilea lor

copil. Fireste, banuia legatura barbatului ei cu Otoko si, noaptea, cu copilasul în cîrca, i se întîmpla sa rataceasca de-alungul caii ferate, într-o zi, dupa o absenta de doua ceasuri, Oki o gasise rezemata de batrînul prun din gradina, refuzînd sa intre în casa. Cînd pornise în cautarea ei, o auzise hohotind de plîns chiar în clipa cînd dadea sa iasa pe poarta gradinii.

— Ce dracu' faci acolo? O sa raceasca copilul! Era la mijlocul lui martie si timpul era înca racoros.

Copilasul raci si fu internat în spital cu un început de pneumonie. Fumiko se duse la spital ca sa aiba grija de el.

— Pentru tine ar fi preferabil sa moara. Asa ti-ar fi mai usor sa ma parasesti, îi spusese Fumiko lui Oki.

Pîna si într-o asemenea împrejurare, Oki profitase de absenta sotiei lui ca sa o revada pe Otoko. Copilasul putuse fi salvat.

Cînd Otoko nascu înainte de termen, Fumiko prinse de veste punînd mîna pe o scrisoare a mamei ei trimisa de la spital. Faptul ca o fata de saptesprezece ani avea un copil nu era la drept vorbind ceva iesit din comun, dar era un lucru pe care Fumiko nu si-l imaginase nici macar în vis. Turbînd de furie la gîndul suferintelor la care sotul ei o supusese pe tînara, îl facuse pe acesta albie de porci, apoi își musca limba pîna la sînge.

Cînd vazu cum curge sîngele pe buzele nevastei sale, Oki se grabi sa-i deschida gura cu forta si apoi își vîrî mîna în ea.

Fumiko începu sa se sufoce, fu cuprinsa de greturi si-n cele din urma își reveni stoarsa de puteri.

Oki își retrase mîna. Degetele lui purtau urma dintilor

sotiei sale si erau pline de sânge. La vederea lor, Fumiko se calma cât de cât, îi spala mâna lui Oki, îi aplica un remediu astringent si i-o bandaja.

Fumiko aflase si ca Otoko îl parasise pe Oki si plecase la Kyoto cu mama ei. Plecarea ei avusese loc înainte ca "O fata de saispzece ani" sa fi fost terminat.

A o lasa pe nevasta lui sa bata la matina manuscrisul ar însemna, în definitiv, sa rasuceasca cutitul în rana, redesteptându-i gelozia si durerea.

Oki avea însa impresia ca, daca o tinea la distanta, îi ascundea ceva. Nestiind bine ce sa faca, se hotârî sa-i încredinaeze lui Fumiko manuscrisul. Era dornic, în primul rând, sa-i marturiseasca totul, înainte chiar de a bate la matina manuscrisul, Fumiko îl citi de la început pîna la sfîrsit.

— Ar fi trebuit sa te las sa pleci. Ma-ntreb de ce n-am facut-o, zise Fumiko, palind. Tuturor celor ce vor citi paginile astea li se va face mila de Otoko.

— Nu doream sa scriu nimic în legatura cu tine.

— Stiu ca nu prea ma pot compara cu femeia ideala. Nu asta vream sa spun. Eram nebuna de gelozie. — Otoko a plecat. Si eu cu tine am sa traiesc de-acum încolo ani si ani de zile. De altfel, mult din ce-am pus în cartea asta este pura fictiune de scriitor si nu are nici o asemanare cu adevarata Otoko. Bunaoara nu stiu nimic despre ea când a fost internata.

— Fictiunea asta vine din dragostea ta pentru ea.

— N-as fi putut scrie cartea asta daca n-as fi iubit-o, zise Oki în mod explicit. Vrei sa mi-o bati la matina? Imi vine greu sa ti-o cer...

— O s-o fac. La urma urmelor, o matina de scris nu e

decît o unealta. Asta o sa fiu si eu, un fel de unealta.

Dar, în ciuda afirmatiilor ei, Fumiko nu se putea comporta ca o matina. Parea sa faca deseori greseli, si Oki auzea frecvent zgomotul de file rupte si aruncate. Cînd se oprea ca sa se odihneasca, i se întîmpla uneori sa-si înabuse accesele de plîns si sa fie cuprinsa de greturi.

Cum casa era mica si matina de scris se gasea într-un colt al salonasului de patru rogojini si jumătate, chiar lînga modesta încăpere de sase rogojini care tinea loc de camera de lucru a lui Oki, acesta era foarte constient de prezenta sotiei sale. Nu prea îi era cu putinta sa stea linistit la biroul sau. Cu toate acestea, Fumiko nu-i facu nici cel mai marunt comentariu despre "O fata de saispzece ani". Socotea pesemne ca o unealta ca ea nu era obligata sa vorbeasca Romanul avea în jur de trei sute cincizeci de pagini si chiar unei dactilografe profesioniste i-ar fi fost necesare probabil mai multe zile ca sa-l ispraveasca. Fumiko era livida si obrazii îi erau scofîlciti. Ramînea adeseori pe scaun, cu privirea pierduta în gol, apoi reîncepea sa bata la matina cu înveraunare, într-o seara, înainte de cina, vomita un lichid galbui si se prabusi. Oki se apropie de ea ca sa-i maseze spatele. Apa, apa, te rog, zise Fumiko, abia respirînd. Îi scînteiau lacrimi în coltul ochilor cu pleoapele înrosite. Am gresit. N-ar fi trebuit sa te rog sa-mi bati la matina romanul, zise Oki. Dar si sa te sin la distanta de toate astea... Chiar daca o asemenea disimulare N-ar fi fost suficienta ca sa provoace prabusirea casniciei lor, ea ar fi lasat o rana care anevoie s-ar fi închis. Desi pentru mine e o încercare grea, sînt, dimpotriva, fericita ca mi l-ai încredintat, zise Fumiko, încercînd sa schiteze un zîmbet sters. E pentru prima data ca am de batut un roman atît de lung si m-a istovit. Cu cît

mai lung e romanul, cu atît e mai lunga si încercarea ta. Asta e fara-ndoiala soarta unei sotii de scriitor. gratie romanului tau, am reusit s-o înteleg mai bine pe Otoko. Cu tot raul pe care mi l-a facut, mi-am dat seama cît de benefica a fost întîlnirea asta pentru tine. Da' nu si-am spus ca am idealizat-o? asa e. In realitate nu exista fete ca ea. Totusi as fi dorit sa vorbesti mai mult despre mine. Chiar daca m-ai fi descris ca pe o zgripauroaica roasa de gelozie, nu si-as fi purtat pica. Lui Oki îi veni greu sa raspunda:

— N-ai fost niciodata asa. N-ai stiut niciodata ce era-n sufletul meu.

— Nu doream sa dau pe fata toate secretele noastre.

— Nu-i adevarat. Erai atît de amoretat de micuta ta Otoko, încît n-ai vrut sa scrii decît despre ea. Credeai pesemne ca, vorbind despre mine, i-ai fi patat frumusetea si ti-ai fi pîngarit opera.

— Da' ce, un roman trebuie sa fie neaparat un lucru frumos?

Simplul fapt de a nu fi mentionat gelozia nebuneasca a sotiei lui provocase din partea ei o noua criza de gelozie.

Oki de fapt nu o trecuse cu vederea. Oare însusi laconismul lui nu avusese din acest motiv si mai multa forta?

Fumiko parea totusi absolut umilita de faptul ca el nu intrase în amanunte.

Oki nu izbutea sa priceapa starea de spirit a sotiei lui. Se simtea oare neglijata, dispretuita în beneficiul lui Otoko?

De vreme ce romanul era centrat însa pe tragica lui legatura cu acea fata, era inevitabil ca rolul atribuit lui Fumiko sa fie mai mic decât cel al lui Otoko.

În plus, Oki adaugase multe detalii pe care le ascunsese pîna acum sotiei lui. Se temuse mai ales ca aceasta sa nu-si dea seama de ele, dar ea era jignita pare-se mai ales de locul redus pe care-l ocupa în carte.

— N-am vrut sa ma servesc de gelozia ta în roman, asta e tot! zise Oki. Adevarul este ca nu poti vorbi despre o fiinta pentru care nu simti nici dragoste... Si nici chiar ura.

— Batîndu-ti manuscrisul la matina, nu încetez sa mantreb de ce nu te-am lasat sa ma parasesti.

— Uite ca-ncepi iar sa spui prostii.

— Vorbesc serios. A fost o crima din partea mea ca nu te-am lasat sa pleci. O sa mi-o reprosez pîna la sfîrsitul zilelor.

— Ce tot spui acolo? zise Oki apucînd-o pe Fumiko de umeri si scuturînd-o cu putere.

Fumiko fu cuprinsa de un tremur din crestet pîna-n talpi si, iarasi, vomita un lichid galbui.

Oki își slabi strînsoarea.

— Nu e nimic. Cred... Cred ca sînt însarcinata.

— Cum? Oki tresari.

Fumiko își prinse fata în mâini și izbucni în hohote de plâns.

— Acum trebuie să ai mare grijă. Trebuie să încetezi cu batutul manuscrisului asta.

— Nu, vreau să continuu. Lasa-mă să fac asta, te rog. Aproape am terminat și, de altfel, numai degetele mele muncesc. Fumiko refuza să-l asculte pe Oki.

La puțin timp după ce ispravi de dactilografiat manuscrisul, ea avu un avort. Mai mult decât efortul depus, s-ar fi zis că însuși conținutul manuscrisului îi provocase un adevărat soc.

Ramase câteva zile în pat. Parul, care îi era suplu și des și pe care-l purta împletit în cozi, părea mai fin ca de obicei. Numai buzele îi erau ușor acoperite cu ruj. Pielea fetei, din care sângele îi fugise și pe care nu și-o machiase, părea catifelată. Multumita tinereții, Fumiko se refăcu destul de bine după avort.

Oki puse textul dactilografiat, așa cum era, într-un dosar. Nu-l rupse, nu-l puse pe foc, dar nici nu-l recită, în acel roman, două existente erau îngropate în întuneric.

Dacă avem în vedere copilul născut înainte de termen al lui Otoko și avortul lui Fumiko, nu e oare cazul să vedem în acele pagini ceva funest?

O vreme, Oki și Fumiko au evitat să abordeze acel subiect. Fumiko a adus cea dintâi vorbă despre el.

— De ce nu-l publici? Ti-e teama că m-ai face să sufăr? Lucrurile astea sînt inevitabile cînd o femeie e maritată cu un scriitor, iar dacă ti-e teama să nu ranesti pe cineva, atunci ai rani-o, cred, mai curînd pe Otoko.

În timpul convalescenței, pielea lui Fumiko își recăpătase o tentă stralucitoare. Era oare miracolul

tineretii? Dorinta pentru sotul ei îi devenise si ea mai intensa. In perioada cînd a fost publicat "O fata de saispzece ani", Fumiko a constatat ca ramasese din nou însarcinata. Romanul a fost laudat de critici. Mai mult, el a fost apreciat de un mare numar de cititori. Gelozia si durerea nu o parasisera pe Fumiko, dar, fara ca trasaturile sau vorbele sa-i tradeze amaraciunea, ea se bucura de succesul sotului ei. Tocmai romanul acesta, considerat drept cea mai reprezentativa dintre operele de tinerețe ale lui Oki, a cunoscut cea mai mare cifra de vânzari. Acest succes i-a permis lui Oki si alor sai sa-si îmbunataseasca viata, ameliorare care pentru Fumiko s-a tradus în haine, bijuterii si încasari banesti cu care a acoperit cheltuielile scolare ale fiului si fiicei sale. Fumiko uitase oare ca toate acestea se datorau unei fete si legaturii pe care barbatul ei o avusese cu ea?

Banii acestia îi socotea oare ca pe un venit normal al sotului sau? Oare, cel puțin în ochii ei, aventura dintre Otoko si Oki nu mai îmbraca un caracter de tragedie?

Oki nu avea nimic împotriva acestei stari de lucruri, dar se pomenea gîndind uneori ca Otoko, desi slujise drept model romanului sau, nu primise nimic în schimb. Ea nu avusese nici un cuvînt de reproș la adresa lui, dupa cum nici mama ei.

Deosebindu-se prin aceasta de un pictor sau de un sculptor de portrete realiste, scriitorul care era Oki, prin intermediul cuvintelor si literelor, putea patrunde gîndurile lui Otoko, îi putea modela trasaturile în propriul sau folos, își putea da frîu liber imaginatiei, fanteziei, o putea idealiza pe tînara fara ca, din acest motiv, ea sa fie cîtusi de puțin alta. Oki își lasase dragostea sa se exprime în întreaga-i

tinerete si întreaga-i impetuozitate, si nu-si pusese nici o clipa problema torturii pe care toate acestea ar reprezenta-o pentru Otoko si nici a dificultatilor pe care ar risca sa le ridice în calea unei femei nemaritate.

Tocmai asta îi atrasese pe cititori, dar acelasi lucru putea reprezenta si un obstacol în casatoria lui Otoko. Romanul îi adusesese celebritate si bani lui Oki. Fumiko parea ca-si daduse uitarii gelozia, si rana parea ca se închisese. Nu era oare o deosebire si între copilul nascut prematur al lui Otoko si avortul lui Fumiko?

Fumiko era în continuare sotia lui. Dupa o convalescenta normala, ea daduse nastere, fara complicatii, unei fetite.

Lunile si anii treceau, si singura fiinta care nu se schimba era tînara eroina a romanului sau.

Dintr-un punct de vedere josnic personal si cu toate ca aici era cu siguranta una din slabiciunile romanului, Oki socotise preferabil sa nu insiste prea mult asupra geloziei salbatice a sotiei lui. Exact asta facuse si lectura lucrarii atît de placuta si pe eroina atît de simpatica.

Înca si azi, dupa vreo douazeci de ani, lumea citea "O fata de saispzece ani" ca pe cea mai buna opera a lui Oki. Oki însa, ca scriitor ce era, socotea dezolanta aceasta apreciere, ea îl deprima.

Si totusi, cîntarind bine lucrurile, romanul nu avea oare prospetimea tineretii? Protestele autorului însusi nu mai puteau covîrsi bunavointa publicului si o reputatie de acum bine stabilita. Opera începu sa traiasca o viata proprie, fara nici un fel de legatura cu autorul sau.

Dar ce s-a întîmplat oare cu tînara Otoko?

Oki își puna uneori întrebarea asta. Stia doar ca ea o

urmase pe maica-sa la Kyoto. Fara doar si poate, însasi acea viata care-i însufletea romanul îl determinase pe Oki sa se întrebe de ce soarta avusese parte Otoko.

Abia în ultimii ani ajunsese Otoko sa-si faca un nume ca pictorita. Pîna arunci, nu mai stiusera nimic unul de altul. Oki credea ca Otoko se maritase, ca toata lumea, si ducea o viata obisnuita, cel putin asa spera el. Nu credea însa ca Otoko ar fi un temperament care sa-si afle multumirea într-o existenta obisnuita. I se întîmpla uneori sa se întrebe daca nu cumva rationa astfel din pricina ca atasamentul pe care-l simtea pentru ea nu murise pe de-a-ntregul. Si tocmai de aceea a resimtit un mare soc atunci cînd a aflat ca Otoko devenise pictorita.

Oki nu stia nimic despre încercarile prin care trecuse Otoko, despre necazurile pe care le depasise înainte de-a ajunge acolo, dar vestea reusitei sale îi produse o autentica bucurie. Si cînd a dat din întîmplare peste una din lucrarile ei într-o galerie de pictura, a frematat de emotie. Expozitia nu-i era consacrata doar ei; îi era expusa acolo, printre operele multor artisti, o singura pictura pe matase, reprezentînd un bujor, în partea superioara a pînzei de matase, Otoko pictase un unic bujor rosu. Floarea, mai mare decît dimensiunile naturale, era vazuta din fata. Frunzele erau rare si, izolat, un boboc alb mijea pe tulpina. Oki recunoscuse, în acea floare, deliberat supradimensionata, orgoliul lui Otoko, precum si întreaga ei noblete. Cumparase numaidecît pînza, dar, cum ea purta sigiliul si semnatura lui Otoko, preferase sa nu o aduca acasa, ci o daruise clubului de scriitori al carui membru era.

Atîrnata astfel pe peretele clubului la o înaltime considerabila, pictura lasa o impresie oarecum diferita de

cea produsa în galeria de pictura plina de lume. Ceva fantastic parea sa iradieze din enormul bujor rosu din care se desprindea parca o impresie de solitudine.

Tot pe-atunci, Oki vazuse într-o revista pentru femei o fotografie a lui Otoko în atelierul sau.

De multi ani nazuia Oki sa mearga la Kyoto ca sa asculte acolo clopotele sfîrsitului de an, dar numai pictura aceea îi trezise dorinta de-ale asculta împreuna cu Otoko.

La Yamanushi, la nord de Kamakura, un drum serpuia printre coline, unde copacii înflorisi erau puzderie. Curînd, de-alungul aceluia drum, florile aveau sa vesteasca sosirea primaverii. Oki luase obiceiul de a se plimba pe Colinele de Miazazi, si tocmai din vârful uneia dintre ele contempla el acum apusul de soare purpuriu.

Soarelui la asfintit nu-i trebui mult timp ca sa-si piarda tenta purpurie si se preschimba într-un albastru sumbru si rece, înecat în cenusiu. Era ca si cum primavara, abia sosita, îi facea iarasi loc iernii. Soarele care, pe alocuri, îi dadea pînzei subtiri de ceata reflexe trandafirii, apusese. Brusc, timpul deveni mai rece. Oki o lua la vale si se întoarce acasa, pe Colinele de Miazaza-noapte.

— A venit de la Kyoto o tînara persoana pe nume Sakami, îl anunta Furniko. A adus doua pînze si prajituri de la Kyoto. Si a si plecata-a condus-o Taichiro. Poate ca te cauta acum pe tine.

— Aa,da?

— Era de o frumusetate diabolica, cine este? intreba Furniko, tintuindu-l cu privirea pe Oki, ca si cum ar fi vrut sa-i citeasca raspunsul pe chip.

Oki se stradui sa para nepasator, dar intuitia feminina a lui Fumiko îl facuse pesemne sa banuie ca era vorba de

cineva care avea o anumita legatura cu Ueno Otoko.

— Unde sînt pînzele? intreba Oki.

— La tine în birou. Sînt înca împachetate, nu m-am uitat la ele.

— Zau?

Se parea ca Sakami Keiko își tinuse promisiunea facuta lui Oki în gara la Kyoto si venise sa-l viziteze cu cîteva dintre lucrarile sale. Oki se duse imediat în birou si desfacu ambalajul. Cele doua pînze erau înramate simplu. Una se intitula Prun, dar o singura floare de marimea unui cap de copil era înfatisata, fara crengi si trunchi, în plus, acea floare unica avea în acelasi timp petale rosii si petale albe. Fiecare petala era straniu redata prin efecte de degradeuri. Acea floare de mari dimensiuni nu era la drept vorbind deformata, dar nu lasa impresia ca ar fi fost un motiv decorativ. Un soi de viata misterioasa parea a fremata într-însa si ea lasa realmente impresia ca se misca. Asta se datora pesemne fondului pe care Oki îl luase la început drept o îngramadire de fragmente masive de gheata, recunoscînd însa apoi ca era un lant de munti înzapeziti, în acea pictura, care nu urmarea sa fie un reflex al realitatii, numai niste munti acoperisi de zapada puteau produce o asemenea senzatie de imensitate. Dar, de buna seama, adevaratii munti nu erau atît de sfîrtecati si nici atît de ascutiti si nu se îngustau atît de mult la baza; era aici stilul abstract caracteristic lui Keiko.

Mai mult decît niste munti înzapeziti sau niste fragmente de gheata, nu era oare vorba de peisajul interior al pictorului? Chiar daca zareai acolo o sucesiune de munti, nu era albul rece al zapezii. Un soi de muzica lua nastere din impresia glaciala provocata de zapada si de

culoarea ei calda. Zapada nu era redată printr-un alb unic, diverse culori i se integrau ca într-o melodie și evocau variașiunile în roșu și alb ale petalelor florii de prun. Indiferent dacă socoteai acea pictură rece sau nu, ea nu trada mai puțin tineretea și emoția artistului.

Fără îndoială, Keiko o pictase de curînd special pentru Oki, ca și cum ar fi vrut să se pună la unison cu anotimpul. Lucrarea nu era decît în parte abstractă, de vreme ce puteai recunoaște în ea floarea de prun. În timp ce contempla pictura, Oki se duse cu gîndul la prunul din grădina lui. În ciuda diformităților, a malformațiilor pomului, Oki nu verificase niciodată incertele noțiuni de botanică ale grădinarului său. Batrînul pom daduse flori albe și roșii. Grădinarul nu făcuse nici o altoire și florile crescuseră roșii și albe pe aceeași ramură. Nu toate crengile pomului erau așa; pe unele nu înfloriseră decît flori albe, pe altele doar flori roșii. Cu toate acestea, de cele mai multe ori, florile roșii se amestecau cu cele albe și înfloreau în fiecare an pe ramuri diferite. Oki ținea la prunul acela batrîn, ai cărui lastari noi aveau să dea muguri chiar în acele zile. Keiko, fără nici o îndoială, simbolizase în acea pictură ciudatul lui prun printr-una singură dintre florile sale. Se vede că Otoko îi povestise despre acel pom. Deși ea nu venise niciodată acasă la Oki, care era pe-atunci căsătorit cu Fumiko, se vede că stia de existența lui și adusese aminte de el și, la rîndul ei, îi vorbise despre el elevei sale. Oare Otoko, evocînd prunul acela, făcuse vreo aluzie și la tragica ei iubire de odinioară? .

— E de Otoko...?

— Cum? Oki se întoarse spre ea.

Absorbit în contemplarea pînzei, nu observase prezența

sotiei sale în spatele lui.

— E chiar o lucrare a lui Otoko?

— Cu siguranta nu! Ea N-ar face niciodata ceva atât de tineresc. E pictata de tînara care a fost aici adineauri. Vezi doar ca e semnata "Keiko"!

— Ce pictura stranie! zise Fumiko cu o voce aspra.

— Stranie, într-adevar! raspunse Oki, impunîndu-si un ton blînd. Tinerii pictori din zilele noastre, chiar si în stilul japonez...

— Asta e ceea ce se numeste arta abstracta?

— Ei, poate nu s-ar putea vorbi aici chiar de arta abstracta... Celalalt tablou e si mai ciudat. N-as putea spune daca e vorba de un peste sau un nor, cu toate culorile astea asternute la— ntîmplare! zise Fumiko asezîndu-se în spatele lui Oki.

— Nu prea are de-aface cu un peste sau cu un nor. Pare sa nu fie nici una, nici alta. Ce-o fi reprezentînd atunci? Poti sa-ti închipui ca e un peste sau chiar un nor, asta nu prea are importanta. Privirea i se fixa pe pictura. Se apleca lînga peretele de care era rezemata pînza si examina spatele tabloului. Nu e nici un titlu. Nici o forma nu putea fi identificata în acea pînza, iar culorile folosite erau si mai violente, si mai variate decît în Prunul. Fara îndoiala ca din pricina multitudinii liniilor orizontale crezuse Fumiko ca poate recunoaste în ea un peste sau un nor. La prima vedere, nu pare sa existe nici o armonie între culori. Totusi o ciudata pasiune emana din acea opera executata în stilul traditional japonez. Fireste, nimic nu era întîmplator aici. Faptul de a nu-i fi dat nici un titlu lasa cîmp liber tuturor interpretarilor. E posibil ca subiectivitatea artistului, ce

parea a se disimula în opera, sa fie, dimpotriva, dezvaluita în ea. Oki încerca sa descopere inima picturii, când sotia lui îl întreba:

— Ce e de fapt fata asta pentru Otoko? O eleva care locuieste cu ea, raspuse Oki. Das mi dai voie sa rup pânzele astea sau sa le pun pe foc?

— Ispraveste cu tîmpeniile! Ce-i cu furia asta...? si-a pus tot sufletul în picturi! Totul vorbeste în ele de Otoko! Nu e ceva de tinut în casa. Mirat de accesul ei brusc de gelozie, Oki întreba calm:

— Ce te face sa spui ca totul vorbeste în ele de Otoko?

— Pai tu nu vezi?

— Nu e decît un efect al închipuirii tale.Începi sa vezi fantome!

Chiar însa.în timp ce vorbea, în sinea-i se facu o lumina care începu sa straluceasca si mai intens. Era limpede ca Prunul exprima dragostea pe care o simtea Otoko pentru Oki. Cît despre pînza fara titlu, ea spunea fara îndoiala acelasi lucru, în aceasta, Keiko nu folosise decît pigmenti minerali, silnic aplicati, si peste ei turnase culoarea, picatura cu picatura, din centrul compozitiei pîna în partea inferioara stînga.

Oki credea ca distinge inima pînzei în acel ciudat spatiu luminos care parea vazut de la o fereastră. Putea sa vada acolo indiciul ca iubirea lui Otoko era înca vie.si totusi nu-i opera lui Otoko, ci a elevei sale. Fumiko banuia pare-se ca Oki se întîlnise cu Otoko la Kyoto. Dar pe loc nu spusese nimic. Poate pentru ca ziua când se întorsese barbatul ei era si zi de sarbatoare.

— Orice-ar fi, pânzele astea îmi fac sila! zise Fumiko, cu o vibratie a pleoapelor. Nu cumva sa ramîna aici!

— Indiferent daca-ti plac sau nu, ele îi apartin celei care le-apictat. Chiar daca pictorul respectiv nu e decît o fata foarte tînara. Crezi ca le poti distruge asa, dupa cum si se nazare? Si, mai întîi, esti sigura ca ni le-aoferit sau a venit pur si simplu ca sa ni le-arate?

Fumiko ramase tacuta o clipa. Taichiro a întîmpinat-o la usa... Apoi, a condus-o la gara si e ceva timp de cînd a plecat. Intîrzierea asta o framînta oare si pe Fumiko? Gara era aproape de casa si erau trenuri din sfert în sfert de ora. i-a venit rîndul lui Taichiro sa fie sedus, de data asta. O tînara atît de frumoasa, de o frumusetate aproape diabolica. Oki puse jos cele doua tablouri si le împacheta încet.

— Destul cu seductia! Nu-mi place. Daca fata asta e atît de frumoasa, presupun ca operele nu-i sînt decît imaginea ei, un narcisism de fata tînara... Nu. Nu-ncape nici o îndoiala ca sînt imaginea lui Otoko. In cazul asta, te pomenesti ca fata asta si Otoko se iubesc? Lesbienne?

Fumiko era stupefiata.

— Crezi ca sînt lesbiene?

— Habar n-am, da' nu m-ar mira. Locuiesc împreuna într-o veche mînastire din Kyoto si amîndoua sînt temperamente arzatoare.

Fumiko fusese într-adevar tulburata la gîndul ca cele doua femei ar fi lesbiene. Pastra o clipa tacerea.

— Orice-ar fi, cred ca pînzele astea exprima dragostea pe care înca ti-o mai poarta Otoko. Tonul lui Fumiko se îmblînzise. Lui Oki i se facu rusine ca vorbise despre homosexualitate ca sa se eschiveze. — Poate ca amîndoi gresim. Am privit picturile astea cu idei preconcepute...

— Da' de ce sa pictezi lucruri atît de absurde? Asta-i

buna! O pictura, realista sau nu, reveleaza gîndurile si sentimentele intime ale artistului.

Din lasitate, Oki evita sa continue discutia cu nevastasa. Te pomenesti ca prima impresie a lui Fumiko în fata pînzelor lui Keiko fusese, împotriva oricarei asteptari, exacta? si Oki vazuse poate corect gîndindu-se ca cele doua femei ar fi lesbiene.

Fumiko iese din birou. Oki astepta întoarcerea fiului sau, Taichiro.

Taichiro era lector la o universitate privata; predă literatura japoneza, în zilele cînd nu tinea cursuri, se ducea în sala de studii a universitatii sau facea cercetari acasa. La început, voise sa studieze "literatura moderna", adica literatura datînd din epoca Meiji, dar, întrucît tatal fusese împotriva, se specializase în literatura din era Kamakura si Muromacha. Avea meritul, rar la un specialist în literatura japoneza, de a putea citi în egala masura engleza, franceza si germana. Era un baiat foarte înzestrat, calm, care însa parea cam melancolic.

Era exact opusul surorii sale mai mici, Kumiko, vesela si zapacita, cu cunostintele ei superficiale în materie de cusut, bijuterii, tricotat sau aranjamente florale. Cînd Kumiko îi propunea sa mearga la patinaj sau sa joace tenis, Taichiro îi raspundea mereu în doi peri si sora lui sfîrsise prin a-l socoti ca pe un original.

Taichiro nu prea le frecventa pe prietenele lui Kumiko. Atunci cînd le invita acasa pe elevele lui, nu catadicsea nici macar sa i le prezinte. Ea, desi nu era suparacioasa din fire, se bosumfla nitel vazînd primirea calduroasa pe care maicasa o rezerva elevelor lui Taichiro.

— Cînd fratele tau își primeste studentii, nu trebuie sa-i

servim decît cu ceai. Tu însa cotrobaiesti în frigider, în dulapuri si telefonezi de cum ai pofta sa comanzi sushi sau Dumnezeu mai stie ce, faci un taraboi de necrezut..., zicea maica-sa.

— Da' frate-miu nu-si invita decît elevele! i-o întorcea Kumiko, rîzînd pe sub mustata.

Kumiko era maritata, dar Taichiro, care nu era înca independent din punct de vedere financiar, nu se gîndea la casatorie. Oki începea sa fie îngrijorat de întîrzierea baiatului sau. Privi pe fereastra de la birou. Pamîntul alcatuia parca o movila în dreptul locului unde fusese sapat un adapost antiaerian în timpul razboiului, acoperita acum de buruieni, în mijlocul buruienilor, se deschisesera un mare numar de flori bleumarin. Buruienile erau atît de discrete, încît abia le observai. Florile erau si ele foarte mici, dar de un albastru profund si stralucitor. Cu exceptia tulpinelor, acele flori albastre erau primele care înfloreau în gradina lui Oki si-si pastrau cel mai mult inflorescentele. Nu ele anuntau poate primavara, dar înfloreau atît de aproape de fereastra de la biroul lui, încît lui Oki i se facea uneori pofta sa coboare ca sa culeaga una dintre florile acelea umile si sa o tina în mîna spre-a o studia cu atentie. Dar n-o facuse niciodata, ceea ce contribuia sa-i sporeasca dragostea pe care le-o purta acelor flori albastre. Mai tîrziu, în acea tufa de iarba, a venit rîndul papadiilor sa înfloreasca. Si ele aveau viata lunga. Acum, în lumina crepusculara, Oki putea distinge galbenul florilor de papadie si albastrul ultramarin al celorlaltor floricele. Zabovi o bucata de timp sa le priveasca. Taichiro înca nu se întorsese.

Sarbatoarea Lunii Pline

Otoko se hotarîse sa asiste împreuna cu Keiko la sarbatoarea lunii pline pe muntele Kurama. Sarbatoarea avea loc în luna mai dupa calendarul solar, a carui data era diferita de calendarul lunar, în seara care preceda sarbatoarea, luna se înaltase pe cerul nepatat, dincolo de Colinele de rasarit.

— Cred ca luna o sa fie frumoasa mâine, zise Otoko, adresându-se lui Keiko, în timp ce privea luna de pe veranda, în timpul serbarii, pelerinii trebuiau sa bea o cupa de sake în care se oglindea luna plina si ar fi fost de-a dreptul suparator ca bolta cereasca sa fie acoperita si luna absenta. Keiko veni pe veranda si-si puse cu blîndete mîna pe spatele lui Otoko. Luna de mai, zise Otoko. Keiko nu fu de acord, dar întreba, dupa ce pastra tacerea o vreme:

— Ce-ar fi sa facem o plimbare în matina pe Colinele de rasarita Sau, daca nu, la Otsu33, ca sa vedem cum se oglindeste luna în lacul Biwa? Luna în lacul Biwa? Spectacolul n-are nimic nemaipomenit!

— E mai frumos sa vezi imaginea lunii într-o cupa de sake decît într-un lac mare? relua Keiko, asezîndu-se la picioarele lui Otoko. Ia te uita! Ce curioasa culoare are gradina asta-seara!

— Zau? Privirea lui Otoko se opri asupra gradinii.

— Keiko, vrei sa-mi aduci o perna si sa stingi lumina în casa... Din veranda era vizibila doar gradina interioara, caci cladirea principala a mînastirii astupa vederea. Era o gradina nearmonioasa, de forma alungita; aproape jumătate

din ea era scaldată de luna, astfel încât pietrele de râu îmbracau nuanțe diferite după cum erau luminate sau cufundate în umbra, învalta în umbra, o azalee albă părea că pluteste. Artarul roșu, de lângă veranda, avea încă frunze noi pe care noaptea le înnegrea. Primăvara, lumea lua adeseori tinereții lastari roșii ai copacului drept flori și se întreba de ce varietate o fi vorba. Grădina era acoperită și cu un frumos covor de mușchi.

— Ce-ar fi să fac un ceai? Primul ceai din noul anotimp? propuse Keiko. Ea se întreba de ce privește Otoko în felul acesta o grădina atât de insignifiantă. Otoko nu părea obișnuită să o vadă astfel, la ore diferite din zi și din noapte. Ea stătea acolo, cu capul ușor aplecat, cu ochii atinți asupra jumătății de grădina scaldată de lumina lunii, lăsând impresia că se gândește la ceva.

Keiko reveni pe veranda și începu să servească ceaiul.

— Am citit undeva că modelul lui Rodin pentru sarutul este încă în viață și trebuie să aiba vreo optzeci de ani. E ceva greu de imaginat dacă te duci iarăși cu gândul la sculptura, nu-i așa?

— Crezi? Spui asta fiindcă ești tânără! Crezi că ești obligată să mori în plină tinerețe doar fiindcă ai servit atunci drept model pentru o capodoperă?

— Ar fi o greșeală să le cerem prea mult modelelor noastre!

Caracterul neasteptat al replicii lui Otoko se datoră faptului că vorbele lui Keiko îi aduseseră aminte de romanul lui Oki. Și totuși, la patruzeci de ani, Otoko era tot frumoasă.

Keiko, fără să-și dea seama de nimic, continua:

— Când am citit asta, mi-a venit ideea să te rog să-mi

faci portretul, cît sînt înca tînara.

— Cu draga inima, daca voi fi în stare. Dar de ce nu ti-ai face chiar tu autoportretul?

— Eu...? N-ar fi prea asemanator. Portretul ar risca sa-mi dezvaluie toate urîteniile sufletului si-n cele din urma as ajunge sa-mi fie sila de el. Sau, dimpotriva, daca m-as picta în maniera realista, oamenii vor gasi cu siguranta ca am o parere prea buna despre mine.

— Ai vrea un portret realist? Mi se pare de neconceput. Si pe urma esti înca tînara, ai sa te schimbi.

— As tine sa-mi faci dumneata portretul.

— Cu placere, daca voi fi în stare, repeta Otoko.

— Nu ma mai iubesti sau ti-e frica de mine? întreba Keiko cu o voce muscatoare. Un barbat ar fi încîntat sa ma picteze. Si chiar sa ma picteze goala...

Acuzatia lui Keiko nu paru s-o tulbure peste masura pe Otoko.

— De vreme ce mi-o ceri, o sa încerc. Sînt atît de fericita!

— Dar n-o sa te pictez nud. Cînd o femeie picteaza alta femeie nud, rezultatul nu este, dupa parerea mea, prea grozav, înca si mai putin în stilul traditional de pictura cum este al meu. Daca-mi voi face eu autoportretul, voi face în asa fel, încît sa figuram în el amîndoua, zise Keiko cu un ton mîngîietor. Ma întreb ce-ar iesi.

Tînara arbora un aer misterios si-si înabusi un început de rîs:

— Voi face o opera abstracta si nimeni nu va înțelege nimic.. . Nu fi îngrijorata.

— Nu sînt cîtusi de putin îngrijorata, raspunse Otoko sorbind o înghititura de ceai parfumat.

Era primul ceai recoltat; îi fusese oferit lui Otoko cu prilejul unui drum în regiunea Uji, pentru a face câteva crochiuri pe viu. Nu facuse nici o schita cu tinerele culegatoare de ceai. Se multumise să reprezinte, pe toată suprafața pânzei, undulațiile curbe ale arbustilor de ceai. Revenise de mai multe ori la Uji și facuse numeroase crochiuri, ținând seama de jocurile umbrei și luminii pe tufisurile de ceai. O însoțea și Keiko.

Într-o bună zi, Keiko întrebase:

— Ceea ce faci aici nu e oare arta abstractă?

— Da, ar fi putut fi, dacă ai fi pictat-o tu. Deși este un semn de îndrăzneală din partea mea, mă străduiesc doar să armonizez între ele verdele frunzelor tinere cu cel al frunzelor vechi, precum și talazuirile suple ale tufelor și variațiile de culori. La ea în atelier, Otoko, cu ajutorul numeroaselor schite, facuse o primă eșută de peisaj. Totuși nu doar interesul pe care i-l treziseră undulațiile verzi și coloriturile lor nuanțate, ci și liniile unduitoare ale tufisurilor, o îndemnasera pe Otoko să picteze plantațiile de ceai de la Uji. După ruptura cu Oki, plecase la Kyoto cu mama ei, dar nu izbutea să-și alunge din memorie plantațiile de ceai de pe lângă Shizuoka³⁶ văzute de la fereastra trenului, a acelui tren pe care-l lua atât de des între Tokyo și Kyoto. Le observa uneori în plină amiază, uneori în fapt de seară. Nu era atunci decât o studentă și nu se prea gândea că avea să devină pictoriță. Dar privelistea acelor plantații de ceai îi rascolea iarăși durerea pe care o resimtea pentru că fusese silită să se despartă de Oki. N-ar fi putut spune de ce o tulburau doar acele modeste plantații, când ochilor săi li se ofereau, pe această linie Takaida, munti, lacuri, marea, uneori chiar și nori cu nuanțe delicate. Poate

ca suferinta i-o redesteptasera verdele posomorit al plantatiilor sau melancolia umbrelor serii coborînd peste butucii dintre arbuati? Pantele pe care crestea ceaiul erau putin înalte si pareau artificiale, factice, cu umbrele dese adunate pe butuci, iar tufele de ceai rotunjite te duceau cu gândul la o turma de oi ascultatoare. Poate ca tristetea pe care Otoko o simtise înca înainte de a fi plecat din Tokyo devenise si mai sfîsietoare cînd trenul ajunsese la Shizuokas Cînd vazuse plantatiile de ceai din Uji, tristetea pusese din nou stapînire pe ea si Otoko revenise în valea Yuya pentru a face cîteva schite. Nici Keiko nu pare a-i fi remarcat mîhnirea. Plantatiile de la Uji nu aveau însa melancolia celor pe care le zarea de la fereastra trenului, de-a lungul rutei Tokaido; verdele fraged al frunzelor tinere era mult prea stralucitor. Desi citise "O fata de saispzece ani" si, în conversatiile lor din pat, Otoko nu-i ascunsese nimic în legatura cu Oki, Keiko nu pare a fi distins în schitele facute la Uji marca vechii iubiri a lui Otoko. Ea aprecia maniera abstracta în care Otoko redase tufele de ceai cu ajutorul unor linii suple si serpuite, dar se mira ca schitele acelea se îndepartau atît de mult de realitate. Otoko, în ce o privea, rîdea de acele schite. Nu vei folosi decît verdele, nu-i asa? ntreba Keiko. Sigur ca da. Pictez plantatii de ceai la vremea culesului. .. Armonie si variatiuni în verde!

— Ma-ntreb daca n-ar trebui sa pun rosu sau violet. N-ar avea nici o importants ca N-ar mai semana cu o plantatie de ceai. Ebosa lui Keiko era rezemata de peretele atelierului. Ceaiul asta e delicios. Keiko, vrei sa mai faci nitel...In genul "abstract", zise Otoko, rîzînd.In genul abstract...? atît de amar, încît îti va fi cu neputinta sa-l bei?

asta zici tu ca este "abstract"?

Rîsul tînar al lui Keiko ajunsese pîna la ea din încaperea alaturata. Keiko, acum cîteva zile, cînd te-ai dus la Tokyo, nu te-ai oprit si la Kamakuras Glasul lui Otoko se înasprise oarecum. Asa e. De ce?

— In gara din Kyoto, domnul Oki ceruse sa-mi vada tablourile. Otoko nu raspunse. Keiko relua cu un glas rece si apasat:

— Stii ca mi-ar placea sa te razbuna-sa ma razbuni? Otoko ramase perplex in fata vorbelor neasteptate ale tinerei. Sa ma razbuni, tu, pe mine...?

— Desigur. Vino aici, Keiko, si sezi. Sa stam putin de vorba despre toate astea bînd din ceaiul tau "abstract".

Keiko tacu si se aseza în genunchi. Genunchii ei îi atinsera usor pe cei ai lui Otoko. Isi puse o ceasca de ceai.

— Doamne, ce amar este! zise ea, încretind din sprîncene. O sa fac altul.

— N-are rost, facu Otoko, oprind-o. De ce naiba vorbesti de razbunare?

— Oare dumneata nu stii la ce fac aluzie? Nu mi-a dat niciodata prin gînd sa ma razbun. Nu simt deloc ura. Dumneata înca-l mai iubesti... Atîta timp cît vei mai trai, nu vei înceta sa-l iubesti...

Keiko vorbea cu un glas sugrumat. De-asta vreau sa te razbun.

— Dar de ce?

— Pai n-am dreptul sa fiu geloasa?

— Asta era? Otoko își puse mîna pe umarul contractat si tremurator al tinerei. Asta e adevarul. Nu pot sa-ti explic.

— Dar e groaznic!

— Ce copila pornita! zise Otoko cu blîndete. Ce-ntelegi

tu prin razbunare? Ce-ai de gînd sa faci?

Keiko, cu capul în pamînt, nu se clintea. Clarul de luna scalda o portiune mai mare din gradina.

— De ce te-ai dus la Kamakuras fara sa-mi spui macar o vorba...

— Voiam sa vad familia barbatului care te-afacut atît de nefericita.

— Si ai vazut-o?

— Nu l-am vazut decît pe fiul lui, Taichiro. E cu siguranta leit taica-sau cînd era tînar. Mi se pare ca întreprinde cercetari asupra literaturii din era Kamakura si Muromachi. S-a aratat foarte amabil cu mine, m-a invitat sa vizitez niste mînastiri, Engaku-ji si Kench-ji, si m-a dus pîna la Enoshima. Pentru tine, crescuta la Tokyo, nimic din toate astea nu reprezinta o noutate.

— Asa e, dar am vizitat toate locurile astea mult prea în graba. Enoshima s-a schimbat mult. Si trebuie sa spun ca m-a amuzat sa aud istoria povestita în legatura cu acele Enkiri-dera...

— Asta ti-e razbunarea? sa-l seduci pe baiatul asta sau sa te lasi sedusa de el? îi zise Otoko, luîndu-si mîna de pe umarul fetei. In cazul asta, mai degraba eu as fi îndreptatita sa fiu geloasa.

— Dumneata, geloasa? Ma faci fericita! Keiko îi cuprinse cu bratele gîtul lui Otoko si se rezema de ea.

— Sa stii, cu oricine afara de dumneata pot sa ma arat rea, diabolica!

— Si totusi ai dus acolo doua dintre tablourile tale. Cele preferate.

— Chiar si o fata rea ca mine vrea sa faca la început o impresie buna. Taichiro mi-a scris ca amîndoua au fost

atîrnate în biroul lui.

— Zau? zise Otoko, cu calm. Deci asta e felul tau de a ma razbuna? Inceputul razbunarii tale?

— Exact.

— Taichiro nu era pe-atunci decît un copil. Nu stia cîtusi de putin ce era între tatal lui si mine. Abia cînd am aflat de nasterea micutei Kumiko, la cîtva timp dupa ce l-am parasit pe Oki, am suferit foarte mult.

— Acum îmi dau seama. Kumiko trebuie sa se fi maritat, presupun. In cazul asta, de ce sa nu-i stric casnicia?

— Ce tot vorbesti, Keiko! Cît de aroganta poti fi ca sa glumesti cu atîta nesabuina? ! Asa n-o sa-ti atragi decît necazuri! Nu-i vorba de-o joaca si nici de-o farsa!

— Nu-ti cer decît sa nu ma parasesti. E singurul lucru de care mi-e teama. Cum as putea picta daca vei fi departe de mine? N-as putea nici picta, nici trai...

— Înceteaza cu toate prostiile astea!

— Ma-ntreb totusi daca dumneata n-ai fi putut sa-i strici casa?

— Bine, dar nu eram înca decît studenta... Si el avea un copil...

— Eu as fi facut-o!

— Ai idee cît poate fi de puternica o familie?

— Mai puternica decît arta?

Ei bine... Otoko își apleca chipul pe care se zugrăvea o usoara tristete. Si pe vremea aceea nici nu-mi prea pasa de arta. Otoko. Keiko se întoarse catre prietena sa si-o apuca delicat de încheietura pumnului.

— De ce m-ai trimis sa-l caut pe domnul Oki la hotelul Miyako si de ce mi-ai cerut sa-l conduc la gara?

— Pentru ca tu esti tînara si frumoasa! Pentru ca sînt

mîndra de tine!

— Detest sa-mi ascunzi gîndurile dumitale cele mai adînci. Te-am observat cu atentie. Cu ochii mei gelosi...

— Zau? Otoko privea ochii fetei care scînteiau în clarul de luna. Nu voiam sa-ti ascund nimic. Cînd Oki si cu mine ne-am despartit, eu trebuie sa fi avut vreo saptesprezece ani. Acum, sînt o femeie de vîrsta matura si talia începe sa mi se îngroase. Adevarul este ca nu tineam prea mult sa-l revad. Mi-era teama sa nu fie deceptionat.

— Deceptionat? El? , deceptionat? Dumneata ar fi trebuit sa fii! Dumneata esti femeia pe care o respect cel mai mult pe lumea asta, si domnul Oki m-a deceptionat el pe mine. Inainte de a veni sa locuiesc cu dumneata, îi gaseam pe tineri mai degraba plicticosi si credeam ca domnul Oki e cineva absolut remarcabil, dar ce deceptie cînd l-am vazut! Mi-l imaginasem cu mult mai bine bazîndu-ma pe amintirile dumitale!

— Nu poti judeca dupa o întîlnire atît de scurta.

— Ba pot foarte bine.

— Cum asa?

— Mi-ar fi usor sa-i seduc pe domnul Oki si pe fiul lui...

— E groaznic ce spui!

Otoko, cu inima strînsa, se albise la fata.

— Aroganta asta n-o sa-si aduca nimic bun, Keiko!

— N-as fi chiar asa de sigura, i-o întoarse Keiko, fara a se tulbura cîtusi de putin.

— N-o sa-ti aduca nimic bun, repeta Otoko. Te crezi o femeie fatala? Degeaba esti tînara si frumoasa...

— Daca sînt ceea ce numesti dumneata o femeie fatala, îmi închipui ca si cele mai multe femei sînt la fel. Prin

urmare cu gîndul asta ascuns i-ai dus domnului Oki doua dintre tablourile tale preferate?

— Nu. N-am nevoie de picturile mele ca sa-l seduc.

Otoko parea înmarmurita de discutabila încredere în sine a fetei.

— Singura explicatie este ca, în calitate de eleva a dumatiale, voiam sa-i arat cele mai bune opere ale mele. Iti multumesc.

— Mi-ai spus însa ca la gara n-ai schimbat decît cîteva vorbe cu el. Atunci, de ce tablourile astea?

— Îi promisesem sa i le arat. Si aveam nevoie de un pretext ca sa ma duc sa-i vad familia, în plus, eram curioasa sa-i cunosc reactia si comentariile pe care le-ar putea face...

— Si nu era acasa?

— Nu. Imi închipui ca a vazut tablourile cînd s-a întors. Probabil ca n-a inteles nimic din ele.

— Gresesti cînd spui asta.

— Chiar daca e sa vorbim de romanele lui, n-a scris niciodata ceva mai bun decît "O fata de saispnezece ani"

— Nu-i adevarat. Preferi romanul asta fiindca îi sînt eu eroina si fiindca m-a idealizat în el. Si apoi, tinerilor le plac romanele care le vorbesc despre tinerețe. Probabil ca romanele pe care le-a scris dupa aceea ti s-au parut greoaie sau plicticoase?

— Si totusi, daca domnul Oki ar muri azi, doar "O fata de saispnezece ani" ar trece în posteritate, nu?

— Înceteaza sa tot spui lucruri atît de neplacute, te rog! zise Otoko, cu glas furios, si își desprinse mîna din degetele lui Keiko si-si departa genunchii de-ai ei.

— Ai ramas înca atît de atasata de el? Vocea tinerei se

înasprise si ea. Chiar cînd îti vorbesc de razbunare...

— Nu este nici un atasament.

— Atunci este... Dragoste?

— Poate.

Otoko parasi veranda pe jumătate scaldată de luna și patruse în interiorului casei. Keiko nu se ridică și-si afundă fața în palme.

— Stii ca-ti sînt total devotată și ca dumneata ești ratiunea mea de a trăi, zise ea cu glas tremurător. Dar cineva ca domnul Oki...

— Iarta-mă, Keiko. N-aveam decît șaisprezece ani cînd s-au întîmplat toate astea.

— Te voi răzbuna.

— Nici răzbunarea ta nu-mi va putea anula dragostea.

Keiko, făcută ghem, hohotea de plîns. Se lungi pe veranda.

— Fa-mi portretul, Otoko... Pîna nu ajung să fiu femeia fatală de care vorbeai... Te rog. Pictează-mă nud.

— De acord. O voi face cu toată dragostea.

— Așa mă faci cum nu se poate mai fericită, Otoko.

Otoko făcuse și pastrase mai multe schițe ale copilului prematur adus de ea pe lume. Le tinuse secrete și nu i le arătase nici lui Keiko. Anii trecuseră, dar Otoko nutrea încă proiectul de a le folosi pentru o operă ce ar fi avut titlul *Suirea la cer a unui copil*. Cautase, firește, în albume de pictură occidentală reproduceri de îngerși sau cu Cristos copil, dar chipurile lor bucalate și plesnind de sănătate rîzătoare era de neconciliat cu tristetea ei. Văzuse cîteva celebre picturi vechi reprezentîndu-l pe Kobo Daishi copil, care o emotionaseră prin grația și sensibilitatea lor atît de japoneză, dar în acele opere, Kobo Daishi nu era la drept

vorbind copil si nu se înalta la cer. Otoko nu tinea neaparat sa reprezinte urcarea la cer a copilului, încerca doar sa o sugereze. Avea sa termine însa vreodata pictura astas acum când Keiko o rugase sa-i faca portretul, Otoko își amintise de ebosele acelea la care nu se mai uitase de ani si ani de zile.

De ce sa nu o picteze pe tînara fata asa cum artistul îl reprezentase pe Sfîntul Om? copila ar fi un portret de Fecioara absolut clasic, în plus, din acele picturi de inspiratie religioasa care sînt portretele Sfintilor calugari ai buddhismului emana un soi de farmec inefabil.

— Am sa-ti fac portretul, Keiko, si mi-a si venit o idee. Voi face o opera de inspiratie buddhista. Asa încît ai grija acum de tinuta ta! zise Otoko.

— O opera de inspiratie buddhista?

Keiko, surprinsa, își corecta atitudinea. Ideea asta nu-mi spune nimic.

— Las' pe mine. Unele din operele acelea sînt de toata frumusetea. As putea s-o numesc abstractie pentru o pictorita.

— Ar fi nostim, nu-i asa?

— Dumneata îti bati joc de mine?

— Vorbesc serios. Voi începe de îndata ce voi termina cu plantatiile de ceai.

Otoko arunca o privire în încăperea. Schitele ei si cele ale lui Keiko erau aliniata si rezemate de perete. Deasupra era atîrnat un portret, pictat de Otoko si care o reprezenta pe mama ei. Privirea i se opri asupra lui. Mama ei pareea tînara acolo, poate chiar mai tînara decît Otoko. Oare aceasta din urma, în vîrsta pe atunci de vreo treizeci de ani, se reprezentase în portret pe sine însasi? Sau mama aparuse

în chip spontan tînara si frumoasa sub penelul fiicei sale?

Cînd îl vazuse pentru prima data, Keiko izbucnise:

— Este autoportretul dumneavoastra, nu-i asa? Cît e de frumos!

Otoko nu-i spusese ca era vorba de maica-sa si se întrebuse daca nu cumva toata lumea i-ar lua opera aceea drept un autoportret. Otoko semana cu mama sa.

Oare tocmai pentru ca o iubise prea mult si o plînsese atît de mult la moartea ei îi era atît de asemanatoare în acel portret?

Otoko începuse sa picteze inspirîndu-se din pozele mamei sale, dar nici una dintre ele nu o emotionase. Atunci luase hotarîrea sa le ignore si mama îi aparuse în fata ochilor. Parea vie si nu avea nimic dintr-o umbra, în mare graba, Otoko îi facuse numeroase schite, cu inima covîrsita de emotie, dar ochii i se aburiseră de lacrimi în repetate rînduri si fusese nevoita sa se opreasca, întelesese atunci ca ceea ce picta era în mai mare masura un autoportret decît portretul mamei sale. Si chiar portretul acela era atîrnat acum pe perete.

Otoko arsesse toate studiile preliminare si nu pastrase decît acea ultima versiune, cu toate ca putea fi luata drept un autoportret. Ori de cîte ori privea acel tablou, în ochi i se citea o tristete imperceptibila. Otoko si portretul respirau la unison. Cît timp îi trebuise oare ca sa dea viata acelei opere?

În afara aceluia, Otoko, pîna acum, nu mai pictase alte portrete. Se multumise sa schiteze cîteva siluete omenesti în peisaje, în seara asta însa, la insistenaele lui Keiko, i se reaprinsese dintr-odata dorinta de a face unul. Nu-si închipuise ca Suirea la cer a unui copil, pe care de atîta

timp voia s-o picteze, ar putea fi un autoportret. Dar nu-si uitase vechea dorinta si tocmai de-aceea îsi amintise de Kobo Daishi copil si se gîndise sa o reprezinte pe Keiko sub trasaturile clasice ale unei Fecioare. Facuse portretul mamei sale si dorea sa-l faca pe cel al copilului pe care-l pierduse.

Oare nu era datoare sa-l faca si pe cel al lui Keiko? Nu erau oare trei fiinte pe care le iubise deopotriva, oricît ar fi fost de diferite unele de altele?

— Otoko. O striga Keiko.

— Te uiti la portretul mamei dumitale si te întrebi cum o sa ma poti picta pe mine, nu-i asa? Nu poti simti o asemenea iubire pentru mine.

Tînara fata se aseza lînga Otoko.

— Ce fire suspicioasa! Nu mai sînt multumita acum de portretul asta. De atunci am facut pesemne unele progrese. Si totusi tin la el, în ciuda stîngaciei lui. Am pus în el atît de mult din mine cînd l-am pictat.

— Nu-i nevoie de-atîta framîntare cînd o sa-mi faci portretul. Picteaza-ma cum s-o nimeri...

— Nici vorba, raspuse Otoko, cu gîndurile în alta parte.

Privind portretul mamei sale, o inundase un val de amintiri.

Brusc, dupa ce Keiko o strigase iarasi, Otoko începuse sa reflecteze la picturile cu Kobo Daishi copil.

Numeroase erau cele în care artistul îl reprezentase sub trasaturile unei fetite dragalase sau ale unei fete rapitoare, în stilul plin de gratie si distinctie propriu operelor de inspiratie buddhista, de unde nu lipsea un anume farmec.

Acele picturi simbolizau oarecum iubirile homosexuale

din mînastirile medievale, unde femeile nu erau admise, si dorinta calugarilor în fata baietilor frumosi ce semanau pîna la confuzie cu niste fete atragatoare.

Poate tocmai din acest motiv imaginea lui Kobo Daishi i se ivise numaidecît în minte lui Otoko atunci cînd acceptase sa faca portretul lui Keiko?

Parul tînarului Kobo Daishi nu se prea deosebea de pieptanatura gen Ioana d'arc raspîndita printre fetitele de azi. Doar ca nimeni acum nu mai poarta chimonou sau Iwkama croite din brocarturi atît de somptuoase, cu exceptia poate a actorilor de teatru, si asemenea vesminte ar fi parut demodate pentru o fata moderna ca Keiko.

Otoko îsi aminti de portretele pe care i le facuse pictorul Kishida Ryusei fiicei sale, Reiko. Erau fie picturi în ulei, fie acuarele delicate si minusios executate, asemanatoare unor opere religioase si în care era perceptibila influenta lui Durer.

Unul din acele portrete era si mai surprinzator decît celelalte: era o ebota în tonuri clare, pe o jumătate de coala de hîrtie chinezeasca, ce o reprezenta pe Reiko, sezînd foarte dreapta, cu bustul gol si soldurile învelite cu o pînza rosie. Nu era vorba, cu siguranta, de cea mai buna opera a lui Ryusei, si Otoko se întreba de ce-i facuse pictorul fiicei sale un portret într-un stil atît de tipic japonez, cînd pictase opere asemanatoare apelînd la tehnicile occidentale.

De ce n-ar picta-o Otoko pe Keiko nud, asa cum îi ceruse ea?

Unele picturi buddhiste sugerau chiar rotunjimile unui piept feminin. Si totusi, daca s-ar inspira, ca s-o picteze pe Keiko, din portretul lui Kobo Daishi copil, cum oare ar trebui sa redea pieptanatura tinerei?

Otoko vazuse pînza celebra a lui Kobayashi Kokei purtînd titlul parul: era o opera de-o mare puritate, dar nu si-o imagina pe Keiko pieptanata astfel. Dupa o reflectie matura, Otoko îsi spuse ca era o sarcina peste puterile sale sa o picteze pe tînara fata. Keiko, ce-ar fî sa mergem la culcare?

— Asa devreme? Cînd luna e-atît de frumoasa în noaptea asta?

Keiko se întoarse catre pendula. Nu e decît zece fara cincii.

— Sînt cam obosita. Am putea sa mai sporovaim în pat.

— Foarte bine.

În timp ce Otoko se demachia în fata oglinzii, Keiko facu la iuteala paturile. Apoi, dupa ce termina Otoko, îi lua ea locul în fata oglinzii si se demachie la rîndul ei. Arcuindu-si gîtul lung si subtire, îsi examina fata în oglinda.

— Otoko, trasaturile mele nu se potrivesc cu o pictura buddhista.

— Nu conteaza, daca artistul care-ti face portretul are sufletul religios.

Keiko îsi scoase toate acele de par si-si scutura capul.

— Îti desfaci parul?

— Da.Îsi pieptana parul.

Din pat, Otoko o privea.

— De ce ti-l desfaci asta-seara?

— Începe sa fie murdar. Ar fî trebuit sa ma spal pe cap. Keiko îsi prinse între degete o suvita si si-o pipai.

— Otoko, citi ani aveai cînd a murit tatal dumitale?

— Doisprezece ani. Stii bine, de ce ma tot întrebi acelasi lucru?

Keiko nu raspunse, închise shoji-ile, trase fusuma care separa camera de atelier si se lungi alaturi de Otoko. Cele doua paturi erau lipite unul de altul. Vreme de cîteva nopti se culcasera fara sa închida panourile de lemn glisante. ShSji-ile orientate spre gradina reflectau slab stralucirea lunii.

Mama lui Otoko murise de un cancer pulmonar fara a-i dezvalui fiicei sale ca avea o sora consangvina. Otoko ignora si astazi acest fapt.

Tatal ei facea comert cu matase. La înmormîntarea lui erau prezente numeroase persoane. Se înclinaseră în fata sicriului sau si arsesera tamîie dupa obicei, dar mama lui Otoko identificase printre ele o tînara femeie cu sîngele amestecat.

Cînd aceasta oferi tamîia si se înclina în fata familiei defunctului, ea îi remarcase ochii umflati de lacrimi pe care încercase sa si-i împrospateze cu apa sau gheata.

Mama lui Otoko avusese un soc. Il chemase cu un semn din cap pe secretarul sotului sau, care statea mai la o parte, si-i soptise la ureche:

— O vedeti pe metisa aceea tînara de colo? As vrea sa va informati despre numele si adresa ei. Ulterior, secretarul aflase ca tînara femeie cu pricina avea o bunica din Canada care se casatorise cu un japonez, ca ea avea nationalitatea japoneza, îsi facuse studiile în america si lucra ca interpreta. Locuia într-o casuta din azabu.

— Presupun ca nu are copii?

— S-ar parea ca are o fetita. Ati vazut-o?

— Nu, asa vorbeste lumea din cartier.

Mama lui Otoko era convinsa ca sotul ei era tatal

copilei. Avea mai multe mijloace ca sa se asigure, dar astepta sa se manifeste tînara femeie. Aceasta nu o facu însa niciodata. Dupa vreo sase luni, secretarul sotului ei afla ca tînara femeie se maritase, luîndu-si si copilul în noul camin. Insinuarile omului o încredintara ca acea femeie fusese amanta barbatului ei. Cu timpul, gelozia si indignarea i se atenuara. O batu gîndul sa adopte copilul. De vreme ce mama ei se maritase, fetita nu mai avea cum sa-si cunoasca adevaratul tata. Mama lui Otoko avu impresia ca pierduse ceva pretios, si nu numai pentru ca Otoko era unica ei fiica, îi era însa cu neputinta sa-i dezvaluie acesteia, pe atunci în vîrsta de doisprezece ani, ca tatal ei avusese o amanta si avea un copil nelegitim.

Cînd îi muri mama, Otoko atinsese vîrsta ce i-ar fi permis sa cunoasca adevarul, dar nici chiar în toiul suferintelor si al delirului, mama sa nu-i sufla nici o vorba. Asa ca Otoko ignora existenta acelei surori vitrege. Acum, aceasta se maritase probabil si avea pesemne copii. Pentru Otoko însa era ca si cum nici n-ar fi existat...

— Otoko, Otoko! Keiko o scutura ca sa o trezeasca.

— Ai avut un cosmar? aveai aerul ca suferi...

Otoko respira zgomotos, în timp ce Keiko o masa blînd pe piept. Sprijinindu-se într-un cot, tînara se apleca asupra ei.

— Cînd am avut cosmarul asta, te uitai la mine cum dorm? întreba Otoko.

— Da. De cîteva clipe...

— Esti absolut insuportabila! am avut un vis.

— Ce fel de vis?

— Am visat un personaj verde. Vocea lui Otoko se tulbura din nou.

— Pe cineva îmbracat în verde? întreba Keiko.

— Nu. Nu vesmintele îi erau verzi, ci trupul, inclusiv bratele și picioarele.

— Era Fudo?

— Nu-ti bate joc de mine. N-avea chipul înspăimântător al lui Fudo. Era un personaj verde care plutea lin în jurul patului meu.

— O femeie?

Otoko nu raspunse.

— Ai visat de bine, Otoko, sînt sigura. Keiko își puse palma pe ochii deschisi ai lui Otoko și-i închise. Apoi, cu cealaltă mîna, apuca degetul lui Otoko, i-l lua în gura și i-l musca.

— Ma doare! striga Otoko, făcînd ochii mari.

— Otoko, spuneai că ai să-mi faci portretul, nu-i așa?

— Atunci m-am făcut verde, ca plantatiile de ceai din Uji, asta-i tot, zise tînara, care tinea mortis să interpreteze visul. Crezi? Tu dansai așa în jurul meu în timpul somnului? Dar e îngrozitor! Keiko își lasă mîna să alunece de pe fata lui Otoko pe pieptul ei și-i scapa un rîs înabusit și parca isteric:

— Bine, dar gustul tau pentru pictura care...

A doua zi, au întreprins ascensiunea muntelui Kurama unde au ajuns pe seara. Pelerinii se și strînsesera în incinta mînastirii.

Dupa acea lungă zi de mai, seara cadea pe crestele învecinate și pe coamele înalte ale copacilor.

Deasupra Colinelor de rasarit, în fata Kyoto-ului, se înalta luna plină. Focuri de bucurie fusesera aprinse de ambele părți în fata clădirii principale a mînastirii. Sosira bonzi care, pe urmele bonzului officiant, îmbracat într-o

roba stacojie, începura sa citeasca sutre, pe un acompaniament de armoniu: "da-ne o putere glorioasa, o noua putere..."

Fiecare pelerin sinea în mîna o luminare aprinsa în semn de ofranda. In fata cladirii principale era asezata o enorma cupa argintata de sake, umpluta cu apa, în care se reflecta luna plina. Cîte putin din apa aceea era varsata în mîinile adunate în chip de cupa ale pelerinilor care, unul dupa altul, înaintau si beau din apa. Otoko si Keiko facura si ele la fel.

— Otoko, dupa ce ne vom întoarce, sînt sigura ca vei gasi urmele verzi ale lui Fudo în camera ta! zise Keiko, pe care atmosfera sarbatorii o exaltase.

Un cer ploios

Cînd obosea de scris sau cînd i se încîlceau gîndurile, Oki se întindea în sezlongul de pe coridor. Dupa-amiaza, i se întîmpla deseori sa adoarma în el vreme de un ceas, un ceas si jumătate. Obiceiul acestor mici sieste data din ultimii doi ani. Altadata, Oki pleca sa se plimbe, dar, de cînd locuia în Kamakura, spectacolul mînastirilor si chiar al colinelor din împrejurimi îi devenise prea familiar, în plus, cum întotdeauna se scula foarte devreme, facea o scurta plimbare dimineata.

Nu-i statea în fire, o data trezit, sa trîndaveasca în pat si prefera sa fuga de dereticatul si pregatirile nelinistitoare ale femeii de serviciu. Din nou, înainte de cina, facea o plimbare ceva mai lunga. Coridorul din fata biroului sau era vast, cu o masa asezata într-un colt. Oki scria oricum,

instalat în fata unei mese joase pe rogojinile din birou sau asezat pe un scaun la masa. Sezlongul, aflat pe coridor, era la fel de confortabil. De îndata ce se întindea în el, dificultatile îl paraseau numaidecît.

Era într-adevar ciudat, în genere, cînd scria un roman, avea, chiar si noaptea, un somn usor si vise în legatura cu ceea ce scria, dar daca se-ntindea pe sezlongul acela, se cufunda imediat în somn si nu se mai gîndea la nimic, în tinerete, Oki nu-si facea niciodata siesta din pricina numeroaselor vizite pe care le primea dupa-amiaza. Scria în regim nocturn, de la miezul noptii pîna în zori. Acum, cînd scria ziua, își facea siesta, dar nu la aceleasi ore. De îndata ce ideile si cuvintele nu-i mai veneau, se întindea pe sezlong. Asta se putea întîmpla dimineata sau chiar seara.

De cînd nu mai scria noaptea, nu mai simtea decît în foarte rare împrejurari ca oboseala îi stimula spiritul. (Somnuletele astea sînt un semn al vîrstei, gîndea Oki. Si totusi, sezlongul trebuie sa fi avut ceva magic!) Ori de cîte ori se întindea în el, Oki adormea si se trezea împrorpatat si bine dispus. Nu era neobisnuit ca atunci sa gaseasca o noua solutie dificultatilor pe care le-ntîlnea în munca sa de scriitor. Sezlongul era magic.

Acum era sezonul ploilor, anotimpul cel mai detestabil pentru Oki. Orasul, desi departe de mare si aparat de coline, era totusi extrem de umed. Cerul era scund. Oki simtea o greutate surda în tîmpla dreapta, ca si cum pe cutele creierului i s-ar fi-ntins un soi de mucegai. I se întîmpla s-adoarma uneori si dimineata, si dupa-amiaza în sezlongul magic.

— A venit o domnisoara Sakami din Kyoto, îl anunta intr-o zi servitoarea.

Oki abia se trezise, dar ramasese întins pe sezlong. Nu raspunde.

— Sa-i spun ca va odihnisi? relua servitoarea. Nu.

— Este o tânara?

— Da, domnule. A mai fost o data...

— Bine, pofteste-o în salon.

Oki își lasa capul sa cada iarasi pe spatar. Siesta îi alungase toropeala care punea totdeauna stapînire pe el în acest anotimp si se simtise înviorat la vestea sosirii lui Keiko. Se scula, se spala pe ochi, se freca pe corp cu un prosop umed si se duse în salon.

Vazîndu-l cum apare astfel în fata ei, Keiko se ridica de pe scaun si rosi usor. Ce mai faci?

— Va rog sa ma scuzati pentru o vizita atît de neasteptata...

— Dimpotriva. Ultima data cînd ai venit, iesisem sa ma plimb pe coline, nu departe de-aici. Ar fi trebuit sa astepti nitel înainte de-apleca.

— Taichiro m-a condus atunci pîna la gara.

— Mi-a spus si el, într-adevar. Si ti-a aratat cît de cît orasul?

— Da.

— Pentru tine, care esti din Tokyo, n-avea cum sa ti se para ceva extraordinar. Si apoi, pe lînga orase cum sînt Kyoto sau Nara, la Kamakura nu e mare lucru de vazut.

Privirea lui Keiko era atintita asupra lui Oki:

— Era un apus de soare superb pe Ocean.

Oki fu surprins sa afle ca fiul sau o dusesse pe tânara pîna pe plaja.

— Ultima data cînd ne-am vazut era în ziua de anul

Nou, cînd m-ai condus la gara. Au trecut de-atunci sase luni.

— Da. Credeti ca e mult de-atunci, domnule Oki? Vi s-au parut atît de lungi aceste sase luni?

Oki nu înțelegea unde batea tînara cu aceasta întrebare.

— Pot parea lungi unora, dupa cum altora le pot parea scurte, zise el.

Keiko nu zîmbi, ca si cum Oki spusese ceva nesemnificativ.

— Sa presupunem ca esti îndragostita si ca nu-l poti vedea pe cel iubit vreme de sase luni. Nu ti se va parea ca sînt lungi?

Keiko nu socoti util sa raspunda la o întrebare atît de prostiasca. Doar ochii ei cu reflexe verzui pareau a-l sfida pe Oki. Acesta paru oarecum iritat.

— Cînd o femeie poarta un copil în pînțece, îl simte miscînd dupa sase luni.

Comparatia voit aleasa de Oki nu o stînjenise deloc pe Keiko.

— Anotimpurile trec si vara urmeaza iernii, desi acum ne gasim în sezonul asta groaznic de ploi...Keiko nu spunea în continuare nimic.

— Filozofii si-au pus dintotdeauna întrebări asupra notiunii de timp, dar nu s-ar zice ca au gasit un raspuns multumitor. Credinta populara care vrea ca timpul sa rezolve toate lucrurile este solid ancorata în multe minti însa, în ce ma priveste, ma îndoiesc de ea. Dupa parerea ta, Keiko, moartea este oare sfîrsitul a toate?

— Nu sînt chiar atît de pesimista.

— Nu spun ca asta înseamna a fi pesimist, zise Oki, care cauta contradictia. E adevarat ca sase luni pentru o

tînara ca tine si pentru un barbat de vîrsta mea nu reprezinta acelasi lucru. Iar pentru cineva care, lovit de o boala incurabila, mai are doar cîteva luni de trait, acelasi interval de timp va capata o semnificatie diferita. Gîndeste-te însa ca exista oameni care-si gasesc moartea într-un accident de masina neprevazut sau în razboi... Si altii care sînt asasinati...

— Dar dumneavoastra, domnule Oki, nu sinteti un artist?

— Mi-e teama sa nu las în urma mea decît lucruri de care m-as putea rusina...

— De nici una dintre cartile dumneavoastra n-are de ce sa va fie rusine.

— As fi bucuros sa ai dreptate. Dar poate ca operele mele vor fi date uitarii? De altfel, nici nu mi-ar displacea.

— Cum puteti spune una ca asta? Chiar nu stisi ca "O fata de saispzezece ani" este o carte care va ramîne? Iar cartea asta! ...Fata lui Oki se întuneca.

— Pîna si tu, eleva ei, spui asta!

— O fac pentru ca traiesc împreuna cu ea. Va rog sa ma scuzati.

— Nu-i nimic... De altfel, n-are nici o importanta...

— Domnule Oki. Privirea lui Keiko se însufletise dintr-o data.

— Ati mai iubit vreo femeie dupa Otoko?

— Da, mi s-a întîmplat. N-a fost însa la fel de tragic...

— De ce n-ati scris nimic despre asta?

— Explicatia e ca... Oki avu o usoara ezitare. Tînara femeie în chestiune mi-a cerut categoric sa nu scriu nimic despre ea.

— Zau? sa fie oare aici, pentru un scriitor ca mine, un

semn de slabiciune? Adevarul e ca niciodata n-as fi putut pune, în acest al doilea roman, pasiunea pe care o pusesem în "O fata de saispzezece ani".

— În ce ma priveste, nu m-ar jena câtusi de putin sa vorbiti despre mine într-o carte.

— Ia te uita! Oki era surprins. O întâlnea abia a treia oara pe Keiko-daca asta se putea numi întâlnire , deci cum oare ar fi putut scrie orice despre ea? Ar fi putut cel mult sa se inspire din trasaturile cuceritoare ale tinerei pentru una dintre eroinele fictive ale romanelor sale.

Keiko spusese ca se plimbase cu Taichiro pe plaja. Oare ce se întâmplase atunci?

— Ei bine! am gasit un model fermecator! zise Oki rîzînd, ca sa o induca în eroare, în timp ce-o privea însa pe Keiko, rîsul îi îngheta pe buze sub privirea turbure si seducatoare a tinerei. Ochii ei erau atît de umezi, încît pareau aburiti de lacrimi.

Oki nu mai stiu ce sa spuna.

— Domnisoara Ueno a promis sa-mi faca portretul, relua Keiko.

— Asa?

— Si eu am adus alt tablou pentru dumneavoastra.

— Nu pricep mare lucru din arta abstracta, în sfîrsit, sa trecem în camera de alaturi, vom avea mai mult loc. Cele doua tablouri pe care mi le-ai adus data trecuta sînt atîrnate în camera de lucru a baiatului meu.

— El nu-i acasa astazi?

— Tine un curs la universitate, iar sotia mea s-a dus sa asiste la un spectacol de Ningyo jaruri.

— E mai bine ca sinteti singur, murmura Keiko aproape imperceptibil, apoi se duse sa caute tabloul pe care-l lasase

la intrare. Pînza avea o simpla rama alba de lemn. Culoarea dominanta era verdele, dar Keiko, dupa placul fanteziei sale, întrebuintase cu îndrazneala si alte culori si întreaga suprafata a tabloului parca unduia. Pentru mine, domnule Oki, pictura asta e realista. Sînt plantatiile de ceai de la Uji.

— Ia te uita! Plantatii de ceai...?

Oki examina pînza.

— S-ar zice ca sînt leganate în voia valurilor si ca plesnesc de tinerete. Am crezut mai întîi ca e vorba de o inima în flacari, evocata într-o maniera abstracta,.

— Sînt atît de fericita, domnule Oki, ca-mi interpretati asa pictura...

Keiko se aseza în genunchi în spatele lui Oki, aproape atingînd cu barbia umarul barbatului. Oki îi simtea rasuflarea suava si calda pe par.

— Domnule Oki, sînt atît de fericita ca mi-ati recunoscut inima în pictura asta, repeta Keiko. Si totusi n-am reprezentat în ea decît niste biete plantatii de ceai... Se simte în ea cu adevarat o extraordinara tinerete!

— Fapt e ca m-am dus în plantatiile de ceai ca sa fac acolo aceste schite dupa natura, dar abia dupa primele treizeci de minute sau dupa prima ora am vazut arbustii de ceai sau butucii...

— Cum asa?

— Totul era foarte calm, apoi au început sa se miste si sa onduleze valuri curbe si unduitoare de un verde proaspat, si iata rezultatul. Nu e o pînza abstracta.

— Credeam ca verdele arborilor de ceai este mai discret, chiar si la vremea lastarilor noi.

— Domnule Oki, habar n-am ce este discretia, nici în pictura, nici în sentimentele mele...

— Nici chiar în sentimentele tale?

În timp ce se întorcea spre ea, umarul lui Oki atinse în trecut pieptul rotund al fetei și privirea i se atinse asupra uneia din urechile ei.

— Dacă vei continua tot așa, vei sfîrși prin a te pomeni cu una din urechile astea dragalase taiata!

— N-am nimica dintr-un geniu ca Van Gogh! Ar trebui să mi-o smulga cineva cu dintii...

Mirat de vorbele tinerei, Oki se întoarse brusc. Keiko, care stătuse aproape lipită de el, își pierdu echilibrul și se agata de interlocutorul ei.

— Am oroare de sentimentele discrete, zise ea, fără să și modifice poziția.

Ar fi fost suficientă o simplă presiune a bratului din partea lui Oki pentru ca Keiko să-i cadă pe genunchi cu capul răsturnat, ca în așteptarea unui sărut. Oki nu făcu însă nici un gest și nici Keiko nu se clinti.

— Doamnă Oki, murmură Keiko, cu ochii țintiți la Oki.

— Urechile tale au o formă rapitoare și din profilul tău se desprinde parca o frumusețe feerică! remarcă Oki.

— Spusele dumneavoastră îmi fac plăcere. Grumazul lung și subtire al fetei se îmbujorase ușor. Cît voi trăi, nu voi uita niciodată ce mi-ati spus. Cine știe însă cît va dura frumusețea asta? Pentru o femeie, un asemenea gând e foarte trist.

Oki nu răspunse. Nimic mai stînjitor pentru o femeie decît să fie privită insistent de un bărbat, dar oricare femeie ar fi fericită să fie privită astfel de cineva ca dumneavoastră! Oki rămase tulburat de vorbele îndrăznețe ale lui Keiko. N-ar fi fost mai surprins nici dacă ar fi rostit cuvinte de dragoste.

— Si eu sînt la fel de încîntat. Sînt atîtea alte lucruri frumoase ce merita sa fie vazute la tine, insinua Oki cu o voce grava.

— Credeti? Nu sînt decît pictor, nu model... Pictorul poate avea un model care sa-i pozeze, un scriitor, nu. E regretabil. Daca va pot fi de folos...

— Foarte dragut din partea ta.

— V-am spus adineauri ca ceea ce ati scrie despre mine nu m-ar deranja prea mult. Regret doar ca nu sînt la fel de frumoasa ca o tînara nascuta din visele sau din imaginatia dumneavoastra. Ar trebui sa fiu abstracta sau realista. Cum va place, domnule Oki... Totusi modelul unui pictor si cel al unui scriitor sînt total diferite. Sînt constienta de asta. Keiko clipi din pleoapele ei cu gene dese. Cu toate acestea, tabloul pe care l-am facut, oricît ar fi de infantil, nu reprezinta o plantatie de ceai, schitata pe viu. In fapt, m-am pictat în ultima instanta pe mine însami. .. La fel stau lucrurile cu toate tablourile, nu? Indiferent ca e vorba de pictura abstracta sau figurativa. Pentru pictor, modelul nu este decît un trup. Pentru scriitor, el trebuie sa fie înainte de toate o fiinta umana. Scriitorul nu are nevoie de model atunci cînd evoca un peisaj sau niste flori. Eu sînt o fiinta umana, domnule Oki!

— O fiinta umana de toata frumusetea, zise Oki, oferindu-i bratul pentru a o ajuta sa se ridice. Un model care pozeaza nud pentru un pictor n-are altceva de facut, în fapt, decît sa pastreze poza, ceea ce pentru un scriitor n-ar fi de ajuns...

— Stiu asta.

— Zau?

— Da.

Oki era uluit de îndrăzneala tinerei. Poate ma voi inspira din trasaturile tale pentru unul din personajele romanului meu...

— N-o sa prezinte cine stie ce interes! zise Keiko, nu fara cochetarie.

— Cît de ciudate sînt femeile! Oki încerca sa se eschiveze. Unele mi-au spus ca sînt convinse ca mi-au servit drept modele în cutare sau cutare carte a mea, cînd de fapt îmi sînt perfect necunoscute si n-am nici cea mai mica legatura cu ele... Ce soi de fantasma o fi asta? Multe femei nefericite îsi gasesc o mîngîiere în himerele cu care se hranesc.

— Nu cumva si-au pierdut nitel mintile? E usor s-o faci pe-o femeie sa-si piarda mintile. Ati încercat vreodata, domnule Oki?

Oki nu stiu ce sa raspunda la aceasta întrebare neasteptata.

— Sau asteptati poate cu raceala ca asta sa se-ntîmple de la sine?

Oki, aflat din nou în încurcatura, ocoli întrebarea.

— Oricum ar fi, e altceva sa fii modelul unui scriitor. Este, pe scurt, un sacrificiu gratuit. Ador sa ma sacrific! A ma sacrifica pentru cineva este oarecum ratiunea mea de a trai.

Vorbele lui Keiko îl surprindeau în continuare pe Oki.

— In cazul tau, e un sacrificiu voluntar, în schimb însa tu îi pretinzi altuia sacrificiul...

— Nu, domnule Oki. Nu-i adevarat. La originea oricarui sacrificiu exista o iubire sau o nazuinas catre ceva. Keiko, oare Otoko e cea pentru care te sacrifici acum? Keiko nu raspunse. Am vazut exact, nu-i asa? Poate asa o fi

fost, dar Otoko este femeie, si e la mijloc ceva impur cînd o femeie își consacră astfel altei femei existenta.

— Aici nu ma pot pronunța. E de așteptat să se distrugă una pe cealaltă...

— Să se distrugă?

— Da. Vedeti, eu una detest să am și cea mai mică îndoială. Chiar dacă n-ar dura decît cinci sau zece zile, aș vrea să uit total de mine în favoarea cuiva. Mi se pare un lucru dificil, chiar și într-o casnicie!

— Am avut deja cereri în casatorie, dar nu despre abnegația în casnicie vreau să vorbesc. Domnule Oki, nu-mi place să fiu nevoită să reflectez asupra mea. V-am mai spus-o, am o adevărată oroare de sentimentele reprimite.

— Crezi, pare-mi-se, că nu-ți rămîne altă soluție decît să te sinucizi la cîteva zile după ce-l vei fi întîlnit pe barbatul vietii tale!

— Sinuciderea nu mă sperie. Deziluziile sau chinul de-a trăi sînt cu mult mai teribile. Uitați-va, aș fi fericită să mă sugrumați, dar, mai înainte, ar trebui să mă luați drept model...

Lui Oki nu-i venea să creadă că Keiko venise la el ca să-l seducă. Nu putea fi o astfel de femeie. Cu toate acestea se putea dovedi un model interesant pentru unul din romanele sale. Dacă s-ar îndrăgosti însă de Keiko pentru că apoi s-o paraseasca, și ea probabil, după exemplul lui Otoko, s-ar pomeni curînd într-o clinică de psihiatrie.

Anul acesta, în primele zile ale primaverii, în timp ce Oki iesise ca să admire amurgul pe colinele de la nord de Kamakura, Keiko se prezentase la el cu două dintre pînzele ei și fusese primită de Taichiro. După cum spusese Keiko însasi, acesta, în loc să o conducă direct la gara, o dusesese pe

plaja, la malul Oceanului. Taichiro, nu-ncapea nici o îndoiala, se lasase sedus de farmecul tinerei. (Nu el! gîndi Oki, care nu simtea nici un dram de gelozie în privinta fiului sau. Ea l-ar distruge.)

— Sper ca veti atîrna tabloul acesta în biroul dumneavoastra, zise Keiko.

— De ce nu? raspunse Oki rezervat.

— Mi-ar placea sa-l priviti, la lasarea noptii, într-o încăpere slab luminata. Atunci veti vedea ca verdele plantatiilor de ceai se estompeaza sub diferitele culori pe care fantezia mea m-a împins sa le folosesc.

— Voi avea impresia ca visez un vis ciudat.

— Ce fel de vis?

— Un vis de tinerete, desigur.

— Ce dragut din partea dumneavoastra sa spuneti asa ceva!

— Esti tînara, la urma urmelor! Se simte influenta lui Otoko în liniile astea curbe si unduitoare, dar verdele surprinzator al frunzelor îti apartine cu siguranta, zise Oki. Va fi de ajuns sa lasati tabloul asta atîrnat pe perete o singura zi. Apoi n-are decît sa se umple de praf într-un colt din dulapul dumneavoastra. E o pictura proasta. Voi reveni în scurt timp ca sa o fac bucati cu un briceag!

— Ce?

— Vorbesc serios. Fata lui Keiko era uimitor de blînda. Este o pictura proasta. Dar, daca n-o atîrnati decît o zi la dumneavoastra în birou...

Oki nu gasi nimic de raspuns. Keiko, fara a scoate o vorba, îsi lasa capul în jos. Apoi relua:

— Ma-ntreb, domnule Oki, daca, în fata acestui tablou ciudat, veti visa într-adevar ceva...?

— N-ar trebui s-o spun, dar teama mi-e ca el sa nu ma incite mai ales sa te visez pe tine, raspunse Oki.

— N-are importanta, visati ce socotiti ca-i mai bine... O usoara îmbujorare colora urechile atît de frumoase ale lui Keiko. Totusi, domnule Oki, nu ati facut nimic care sa va îngaduie sa ma visati, îsi înalta spre el ochii care-i erau parca încetosati.

— Vrei sa te conduc, acum, asa cum a facut fiul meu data trecuta cînd ai venita Nu e nimeni acasa, asa ca nu te pot invita sa ramîi la cina. Am sa chem un taxi.

Taxiul traversa Kamakura si o apuca spre plaja Shichiri. Keiko ramînea tacuta. Cerul, deasupra golfului Sagami, era de un gri ca de cenusa, la fel si Oceanul. Taxiul îi lasa la Marineland din Enoshima.

Oki cumpara sepie si macrou spre a le da de mîncare delfinilor. Sureau din apa ca sa apuce pestii din mîinile lui Keiko, care, din ce în ce mai îndrazneata, îi tinea tot mai sus. Delfinii faceau salturi tot mai înalte si se repezeau la hrana. Keiko era încîntata ca o fetita. Nici nu observa ca începuse sa ploua.

— Sa plecăm pîna nu-ncepe sa ploua cu galeata, insista Oki. Si s-a si udat fusta.

— Era atît de nostim!

Dupa ce se urcara din nou în taxi, Oki zise:

— Sînt cîrduri de delfini care trec nu departe de-aici, pîna dincolo de izvoarele calde de la It552. Se pare ca sînt vînati lînga mal si capturati de barbati goi care-i prind în brate. Delfinii nu rezista daca-i gîdili pe burta.

— E-adevarat?

— Ma-ntreb ce-ar face în cazul asta o fata?

— Sinteti infam. Ei bine, îmi închipui ca s-ar zbate si v-

ar zgîria!

— Atunci tot delfinii sînt cei mai docili.

Taxiul ajunsese la hotelul care domina Enoshima. Insula era cenusie și, în stînga, peninsula Miura era înecată în negura. Cadeau picuri mari de ploaie și o ceață deasă, frecventă în acel anotimp, învaluia totul. Pîna și pinii foarte apropiați erau voalati de neguri. Cînd ajunseră în camera, pielea le era jilava. E imposibil să ne întoarcem, Keiko, zise Oki. Pe ceasă asta ar fi periculos chiar și cu matina. Keiko fu de acord. Oki fu surprins să vadă că faptul nu pareă deloc s-o supere.

— Sîntem leoarca de transpirație. Ar trebui să ne facem un pic de toaletă înainte de cina..., zise Oki, frecîndu-și fata cu mîna. Ce-ar fi, Keiko, să ne jucăm de-a delfinii?

— E odios ce spuneti! să vorbiti despre mine ca și cum aș fi un delfin... Vreți neapărat să mă umiliti? să ne jucăm de-adelfinii!... Keiko se rezema de pervazul ferestrei. Cît de sumbru este Oceanul!

— Te rog să mă scuzi.

— Dacă, cel puțin, ați fi cerut să mă vedeți goală... Sau dacă, fără să spuneti o vorbă, m-ați fi luat în brațe...

— Nu mi te-ai opune?

— Nu știu... Dar să-mi propuneti să ne jucăm de-adelfinii! Nu sînt o femeie ușoară, închipuiți-vă! Sînteti oare chiar atît de depravat?

— Depravat? zise Oki. Și intra în baie. Oki făcu un dus, spala rapid cada și-o umplu cu apă pentru o baie. Parul îi era complet zbîrlit cînd iese din sala de baie, frecîndu-se pe corp cu prosopul.

— Du-te, zise el, fără să o privească pe Keiko. Ti-am dat drumul la apă ca să faci o baie. Cada trebuie să fie pe

jumatate plina.

Keiko, cu fata grava, privea Oceanul. Acum burniseaza. Insulele apropiate si peninsula sînt înecate în ceata...

— Esti trista?

— Detest culoarea valurilor.

— Esti toata jilava. Du-te si fa o baie, te vei simti mai bine.

Keiko accepta si intra în camera de baie. Oki nu auzi zgomotul de apa împrascata. Keiko aparutotusi, cu corpul proaspat spalat. Se aseza în fata oglinzii cu trei voleuri si-si deschise geanta. Oki veni în spatele ei.

— M-am spalat pe cap la dus, sînt zburlit tot... Am gasit briantina, dar nu-mi place cum miroase.

— Încercati parfumul acesta. Keiko îi întinse un mic flacon. Oki îl mirosi.

— Sa-mi dau cu el pe parul uns cu ulei cosmetica?

— Doar cîteva picaturi, zise Keiko surîzînd.

Oki o prinse de mîna pe tînara.

— Keiko, nu te machia...

— Ma doare! zise Keiko, întorcîndu-se catre Oki.

Sinteti de-adreptul odios!

— Fata ta e frumoasa asa cum este. Cu dintii tai superbi si cu sprîncenele... Oki își apasa buzele pe obrazul stralucitor al fetei. Keiko lasa sa-i scape un mic strigat. Scaunul din fata toaletei se rasturna si ea își pierdu echilibrul. Buzele lui Oki se lipira de ale ei. Urma un sarut lung.

Oki își desprinse gura de cea a lui Keiko pentru a-si trage sufletul.

— Nu, nu, mai saruta

— Ma..., zise Keiko atragîndu-l catre ea. Oki fu siderat:

— Nici pescuitoarele de perle nu pot ramîne sub apa atîta timp. O sa-ti pierzi cunostinta!

— Fa-ma sa-mi pierd cunostinta... Femeile au mai mult suflu decît barbatii.

Ca si cum ar fi fost vorba de un joc, Oki o saruta lung înca o data. Apoi, cu rasuflarea taiata, o lua pe fata în brate si-o întinse pe pat. Keiko se facu ghem.

Desi nu-i opunea nici o rezistenta, Oki cu greu o facu sa se destinda. Cînd deveni evident ca Keiko nu era virgina, se comporta mai brutal cu ea.

Exact atunci Keiko striga jalnic:

— Otoko, Otoko!

— Ce zici?

Oki credea ca tînara îl strigase pe nume, dar cînd întelese ca o invocase pe Otoko, foraele îl parasira.

— Ce-ai zis? , Otoko? facu Oki cu glas dezmeticit.

Fara a-i raspunde, Keiko îl îndeparta de lînga ea.

Peisaje cu pietre

În zilele noastre, sînt înca numeroase la Kyoto mînastirile cu gradini de pietre. Printre cele mai vestite se numara cele de la Saiho-ji, Pavilionul de argint, Ryoan-ji, Daitoku-ji, Myoshin-ji. Dar cea mai renumita dintre toate este cea de la Ryoan-ji, despre care se spune, nu fara temei, ca întrupeaza esenaa filozofiei si esteticii zen. Nici o alta gradina de pietre nu s-ar putea masura cu celebrele ei aranjamente de stînci. Otoko cunostea bine toate acele gradini, în anul acela, dupa ce anotimpul ploilor se terminase, se dusesese la Saiho-ji cu intentia de a face cîteva

schite. Nu credea ca ar fi în stare sa picteze gradina; dorea numai sa se impregneze de forta care emana din ea. Nu era oare una dintre cele mai vechi si mai puternice gradini de pietre?

Otoko nu tinea la drept vorbind sa o picteze. Ce contrast ofereau aranjamentele de pietre din spatele mînastirii cu faimoasa blîndete a subarboretului de muschi pe care-l dominau!

Daca n-ar fi fost acel du-te vino al vizitatorilor, lui Otoko i-ar fi placut sa sada acolo si sa le contemple. Daca si-a deschis carnetul de schite a facut-o fara îndoiala ca sa nu trezeasca banuielile celor care se plimbau, stînd cînd într-un loc, cînd într-altul.

Templul Saiho-ji fusese restaurat în 1339 de catre calugarul Muso Kokushi, care reparase cladirea principala si sapase un iaz unde pusese sa se ridice un ostrov. Se spune ca-i conducea pe vizitatori într-un pavilion din vârful colinei de unde privirea putea îmbratasa întregul Kyoto. Toate acele constructii fusesera distruse si gradina, devastata de inundatii,trebuise sa fie si ea restaurata în numeroase rînduri.

Actuala gradina fusese amenajata de-alungul drumului marginit cu lanterne de piatra care ducea la vechiul pavilion de pe colina. Erau figurate în ea o cascada si un curs de apa si e probabil ca, prin însasi natura materialului din care era facuta, îsi va fi pastrat aspectul dintîi. Mai tîrziu, fiul cel mic al lui Sen no Rikyu, Shoan, îsi gasise aici refugiul.

Aceste referiri la istorie nu prezentau însa nici cel mai mic interes pentru Otoko, ea nu venise la Saiho-ji ca sa contemple aranjamentele de pietre.

Keiko o urma de parca ar fi fost umbra ei.

— Otoko, toate aranjamentele de pietre sînt abstracte, nu-i asa? zise ea deodata, în pictura, se poate regasi oarecum aceeasi forta? in tabloul lui Cezanne care reprezinta stîncile de la Estaque.

— Ce de lucruri stii, Keiko! Nu erau însa faleze naturale. ..?

— Nu erau foarte înalte, dar blocurile acelea de stînci pe mal... Otoko, daca vei picta gradina asta, tabloul dumitale va fi abstract. Eu una n-as fi capabila sa pictez un asemenea grup de pietre în maniera realista.

— Poate. In ce ma priveste, nici eu nu simt ca as avea curajul s-o fac...

— Ce-ar fi dac-as ncerca sa fac o schita sumara? ar fi poate cel mai bine.

— Pictura ta cu plantatiile de ceai era foarte interesanta, plina de tinerete. Ai dus-o si pe ea la domnul Oki, nu-i asa?

— Asa e. La ora asta, nevasta lui a sfîsiat-o pesemne si a facut-o bucati... Am petrecut noaptea cu el, într-un hotel din Enoshima. Vorbea de un joc de-adelfinii si mi s-a parut destul de depravat, dar cînd am rostit cu glas tare numele dumitale, s-a calmat numaidecît... Continua sa te iubeasca si are remuscari. Asta a fost de ajuns ca sa-mi trezeasca gelozia...

— Dar ce-ai de gînd sa faci?

— Vreau sa distrug familia asta. Ca sa te razbun.

— Sa ma razbuni?

— Nu-l mai pot suferi. Dumneata înca-l mai iubesti, în ciuda a tot ce te-afacut sa-nduri, dumneata îl iubesti, ce proaste sînt femeile! Tocmai asta nu mai pot sa suport si tocmai de-asta sînt geloasa.

— Chiar esti?

— Da.

— Din gelozie ti-ai petrecut noaptea cu el în hotelul acela din Enoshima? Dacă l-ai mai iubi, oare nu eu ar trebui să fiu geloasă?

— Dar macar ești?

Otoko nu raspunse.

— Tare mi-ar placea să fii!

Penelul pe care-l ținea Keiko se mișca mai rapid.

— Eu n-am avut parte de somn la hotel. Domnul Oki însă a adormit, pareea fericit! Ma dezgusta bărbații astia de cincizeci de ani...

În tulburarea ei, Otoko se întreba dacă dormisera într-un pat mare sau în două paturi alăturate, dar nu îndrăzni să o întrebe pe Keiko.

— Dormea adânc, iar eu mă amuzam să-mi închipui cât de ușor mi-ar fi fost să-l sugrum...

— Ești o ființă periculoasă! mă sperii..

— Nu era decât un gând. Dar era atât de plăcut, încât nu s-a mai lipit somnul de mine.

— Și zici că ai făcut toate astea pentru mine?

Mîna lui Otoko, care schita precipitat aranjamentele de pietre, tremura ușor.

— Nu-mi vine să cred.

— Și totuși pentru dumneata am făcut-o.

Comportamentul echivoc al fetei începea să o sperie pe Otoko.

— Keiko, te rog, nu te mai întoarce în casa aceea. Nimeni nu știe ce se poate întâmpla.

— Cât ai fost în spital, nu te-ai gândit niciodată să-l ucizi, Otoko?

— Niciodată. Aveam poate psihicul deranjat, dar de aici

pîna la a ucide pe cineva...

— Nu-i purtai pica? Il iubeai prea mult ca sa-i porti?

— Si pe urma era copilul...

— Copilul...? ramase fara grai. Oare as putea avea un copil cu el?

— Cum?

— Asa, l-as putea duce la pierzanie.

Stupefiata, Otoko o privea pe tînara. Cum de puteau iesi cuvinte atît de monstruoase din grumazul acela lung si delicat, din profilul acela rapitor?

— Sigur, ai putea sa obtii de la el copilul, zise Otoko, stapînindu-se. Iti dai seama însa cît de cît ce-ar însemna asta?

— Daca vei avea un copilas, eu nu ma voi mai ocupa de tine. Si vei vedea ca, mama fiind, nu vei mai vorbi cum faci acum. Te vei schimba.

— Nu ma voi schimba niciodata.

Ce se întîmplase de fapt în acel hotel din Enoshima? Otoko se întreba daca vorbele lui Keiko nu ascundeau altceva. Ce încerca oare sa mascheze sub niste termeni atît de excesivi ca "gelozie" sau "razbunare"?

Otoko închise ochii si reflecta: oare s-ar mai putea simti acum geloasa din cauza lui Oki? Ca o umbra, pietrele din gradina îi staruiau în fundul ochilor.

— Otoko, Otoko!

Keiko o lua pe dupa umeri.

— Ce se-ntîmpla? ai palit atît de tare deodata! si o ciupi viguros la subsuoara.

— Ma doare! Otoko se clatina si cazu într-un genunchi. Keiko o ajuta sa se ridice.

— Otoko, dumneata esti totul pentru mine. Totul.

Fara sa scoata o vorba, Otoko își stergea sudoarea rece de pe frunte.

— Daca o tii tot asa, Keiko, o sa fii foarte nefericita. Teribil de nefericita pentru tot restul zilelor tale... — Nu mi-e frica de nefericire.

— Vorbesti asa pentru ca esti tînara si frumoasa...

— Cît o sa ma tii la dumneata, o sa fiu fericita. Sînt încîntata, dar nu sînt decît o femeie la urma urmelor. Ii urasc pe barbati..., replica Keiko, pe un ton taios.

— Lucrurile nu pot continua asa. Daca am ramîne prea mult timp împreuna..., raspunse Otoko. Pîna si gusturile noastre în materie de pictura difera considerabil.

— As detesta sa am un profesor care ar picta ca mine...

— Prea detesti multe lucruri, zise Otoko, care-si regasise oarecum calmul.

— Arata-mi carnetul de schite, vrei?

— Da.

— Ce-i asta?

— Nu fi rea! Nu vezi ca e gradina de pietre? Uita-te bine... Am facut ceva de care nici nu ma credeam în stare!

În timp ce examina desenul, Otoko se albi iarasi la fata. Nu puteai înțelege, la prima vedere, ce reprezenta acea schita în tus, dar o simteai vibrînd de o viata misterioasa. Keiko, pîna acum, nu facuse nimic asemanator. Deci la Enoshima s-a petrecut cu adevarat ceva important.

Otoko tremura.

— N-as zice ca cele întîmplate sînt importante. N-ai desenat niciodata în felul asta. Daca vrei sa stii tot, afla ca Oki nu e-n stare nici macar de un sarut prelungit.

Otoko pastra tacerea.

— Oare toti barbatii sînt asa?

— Era prima mea experienta cu un barbat.

Otoko, sovaind ce anume semnificatie sa dea acelei "prime experiente", continua sa examineze schita lui Keiko.

— Ce mult mi-ar placea sa fiu o piatra din gradina asta! zise ea.

În gradina calugarului Muso, peste care se perindasera veacurile, pietrele învederau un asemenea aer de vechime si prinsesera o asemenea patina, încît te întrebai daca fusesera rînduite astfel de natura sau de mîna omeneasca. Dar la vederea formelor colauroase si rigide care o striveau pe Otoko cu o povara aproape spirituala, nu mai încapea nici o îndoiala ca acolo era o lucrare omeneasca.

— Keiko, ce-ar fi sa plecăm? Pietrele astea încep sa-mi dea fiori.

— Bine.

— Nu pot sa sed aici si sa meditez. Sa plecăm, zise Otoko, clatinîndu-se în timp ce se ridica. Nu voi reusi sa le pictez. E prea abstract, dar cred ca tu ai surprins ceva în schita pe care ai facut-o.

— Otoko. Keiko o lua de brat. Ce-ar fi sa ne jucăm acasa de-a delfinii?

— Sa ne jucăm de-adelfinii? Ce mai e si dracia asta?

Keiko izbucni într-un rîs poznas si se-ndrepta catre un boschet de bambusi, din stînga, asemanator cu cele ce pot fi vazute în unele fotografii. Chipul lui Otoko parea mai degraba tensionat decît melancolic, în vreme ce se îndrepta catre boschetul de bambusi.

— Otoko. Keiko o striga si-o batu pe umar.

— Ce, pietrele astea te-au facut sa-si pierzi capul?

— Nu, dar mi-ar placea, fara carnet de schite si penel, sa-mi petrec zile-ntregi în contemplarea lor. Ca de obicei,

fata lui Keiko stralucea de tinerețe:

— Si totusi nu sînt decît niste pietre? Poate ca vezi în ele o putere, precum si o anumita frumusetate în muschiul care le acopera, dar pietrele sînt pietre... Keiko relua:

— Îmi amintesc de un haiku al lui Yamaguchi Seishi în care era vorba sa privesti marea de dimineata pîna seara, zi de zi, apoi sa revii la Kyoto si sa-ntelegi în sfîrsit semnificatia unei gradini de pietre. Marea si o gradina de pietre? Daca te gîndesti la Ocean, la stîncile enorme si la faleze, aranjamentele de pietre care sînt opera omului... Oricum, nu ma simt capabila sa le pictez. Otoko, e o compozitie abstracta creata de om. Am impresia ca as putea picta pietrele astea în felul meu, folosind culorile dupa plac...

Keiko urma:

— De cînd dateaza gradinile astea?

— Nu stiu prea bine, dar cred ca nu existau în era Muromachi

— Si pietrele si stîncile de-aici sînt foarte vechi?

— N-am nici cea mai mica idee. Dumitale ti-ar placea sa pictezi un tablou care sa dureze mai mult decît pietrele astea?

— N-am sperat niciodata asa ceva. Otoko parea nelinistita.

— De-alungul atîtor secole însa, copacii de la mînastirea asta, la fel ca si cei din gradina vilei imperiale de la Katsura, n-au continuat oare sa creasca, sa îmbatrîneasca, sa îndure furtuni, si nu sînt complet diferiti de ceea ce erau altadata? Aranjamentele de pietre au ramas însa cu siguranta aceleasi. Otoko, cred ca e mai bine ca lucrurile sa se schimbe si sa dispara. La ora asta, sotia domnului Oki

trebuie sa-mi fi si ciopîrait si facut bucati pictura mea cu plantatiile de ceai. Din cauza noptii de la Enoshima..., zise Keiko. Era totusi o pictura foarte interesanta!

— Crezi? Keiko, ai de gînd sa-ti duci lucrarile cele mai bune, pe toate, la domnul Oki?

— Da, pîna cînd îmi ating scopul.

— Ti-am spus de nu stiu cîte ori ca nu vreau sa te mai aud vorbind de razbunare!

— Te înteleg. Dar mai putin înteleg îndaratnicia, încapatînarea asta tipic femeiasca, pe care-o simt în mine. Si gelozia asta...

— Gelozia asta..., repeta Otoko, cu glasul scazut si tremurator, apucînd-o de degete pe Keiko.

— Si astazi înca îl iubesti pe domnul Oki din adîncul inimii. Si el, de asemenea, îti poarta o dragoste pe care-o tine secreta. Am înteles asta chiar în seara cînd am ascultat clopotele. Otoko nu raspunse.

— Ma întreb daca, în ura pe care o simte o femeie, nu intra si un pic de dragoste?

— Keiko, de ce spui asa ceva, aici?

— Poate fiindca sînt tînara, dar cînd ma uit la stîncile astea, mi se pare ca-i vad pe oamenii care le-au aranjat odinioara dupa aceasta rînduiala. Totusi înca nu izbutesc sa le citesc în inimi. A fost nevoie de veacuri pentru ca pietrele sa aiba o asemenea patina, ma întreb însa cum aratau cînd erau noi? Teama mi-e ca aspectul acela sa nu fie deceptionant. Daca ar fi sa le pictez, pietrelor acestora le-as da forma si culorile care-mi plac, ca si cum abia adineauri ar fi fost aranjate asa.

— Poate c-o s-ajungi sa le pictezi?

— Otoko, gradina asta va dura mult mai mult decît

dumneata si decît mine.

— Sigur. Si totusi nu va dura vesnic... Si, spunînd cuvintele acestea, Otoko se înfiora brusc.

— Putin îmi pasa ca picturile mele au viata scurta, atîta timp cît sînt lînga dumneata... Si nici ca-mi sînt distruse imediat...

— Vorbesti asa pentru ca esti tînara...

— Aproape mi-ar placea ca nevasta lui Oki sa-mi rupa tabloul. As avea atunci certitudinea ca violenta emotiei a împins-o sa actioneze asa. Keiko facu o pauza.

— Picturile mele nu merita sa-si pierzi vremea cu ele.

— N-ar trebui sa vorbesti asa... Nu sînt deloc un geniu si nu tin cîtusi de putin ca macar una singura dintre lucrarile mele sa treaca în posteritate. Tot ce doresc e sa ramîn cu dumneata. Eram fericita sa am grija de dumneata, sa iau asupra mea obligatiile casnice... Si-apoi, dumneata mi-ai dat primele lectii de pictura... Otoko era uluita.

— Deci asta-ti trece prin cap, Keiko?

— Din adîncul inimii mele...

— Dar, Keiko, sînt convinsa ca ai talent. Si s-a întîmplat sa pictezi lucruri uimitoare!

— Ca desenele copiilor? Cînd eram mica, ale mele erau întotdeauna puse pe peretii clasei!

— Ce faci tu este cu mult mai original decît ce fac eu. Mi se-ntîmpla uneori sa te si invidiez. Deci înceteaza sa tot spui prostii!

— Bine. Keiko accepta bucuros.

— Atîta timp cît voi ramîne cu dumneata, voi face cum pot mai bine. Otoko, ce-ar fi sa vorbim de altceva?

— Ai înteles bine?

— Da. Keiko accepta din nou. Daca nu ma parasesti...

— Cum as putea s-o fac? raspunse Otoko energic.

— Totusi...

— Totusi ce?

— O femeie trebuie sa se marite, sa aiba copii...

— Daca-i vorba de asta!... Keiko rîse din toata inima.

— Nu prea e de mine!

— Totul e din vina mea. Iarta-Ma! Otoko întoarse fata si își lasa capul în jos. Apoi rupse o frunza dintr-un copac. O vreme pasi în tacere.

— Otoko, femeile sînt niste creaturi vrednice de plîns. Un barbat tînar nu s-ar îndragosti niciodata de o femeie de saizeci de ani, în timp ce o adolescenta se poate amorea lulea de un barbat de cincizeci sau saizeci de ani, fara sa fie minata neaparat de interes... Nu crezi ca asa stau lucrurile, Otoko?

Otoko nu stiu ce sa raspunda la asemenea vorbe neasteptate.

— Cu domnul Oki nu mai e nimic de facut. Ma considera o stricata! Otoko pali.

— Si asta nu-i totul. La momentul critic, fara sa vreau, am strigat numele tau. Ei bine, a fost incapabil sa continue! în fapt, e ca si cum, din cauza dumatiale, m-ar fi umilit pe mine!

Otoko se albi si mai tare la fata. Simti ca i se înmoaie picioarele.

— La Enoshima? intreba ea în cele din urma.

— Da.

Otoko era incapabila sa protesteze. Taxiul le adusese acasa.

— Poate asta m-a salvat... Keiko nu se putu împiedica sa roseasca. Otoko, ce-ar fi sa-l las sa-mi faca un copil,

pentru tine?

Fulgerator, Otoko o palmui pe tînara. I se umplura ochii de lacrimi.

— Asa e bine! zise Keiko. Mai loveste-ma, Otoko!

Otoko tremura.

— Mai loveste-ma..., repeta Keiko.

— Keiko, înceteaza o data! îngaima Otoko. Nu va fi copilul meu.

— Vreau sa-ti apartina dumitale. Il voi purta eu si, pe urma, ti-l voi da. Pentru dumneata, i-l voi fura domnului Oki...

Din nou, Otoko o palmui violent. Keiko începu sa plînga în hohote.

— Otoko, degeaba îl iubesti pe domnul Oki, nu mai poti avea un copil cu el. Nu mai poti! Cu mine, e posibil. Ar fi de parca l-ai aduce chiar dumneata pe lume...

— Keiko! Otoko iese pe veranda si, cu o lovitura de picior, proiecta de-a rostogolul în gradina o colivie în care se gaseau licurici. Chiar în clipa cînd Otoko împingea colivia cu piciorul gol si ea ateriza pe stratul de muschi, licuricii împrastiara o lumina livida.

Cerul acelei lungi zile de vara începea sa se acopere si o ceata aproape imperceptibila plutea peste gradina. Dar era înca lumina ca la amiaza. Parea aproape cu neputinta ca licuricii sa fi raspîndit lumina aceea alburie; oare Otoko o vazuse în visa Statea dreapta, cu picioarele înaepenite, si privea fix colivia cu licurici rasturnata pe gazon.

Keiko înceta sa hohoteasca. Tinîndu-si respiratia, o examina pe furis pe Otoko. Nu încercase sa se fereasca de palma ei. Statea în genunchi pe rogojina si se rezema în mîna dreapta. Ramase în aceasta pozitie fara sa faca nici cel

mai mic gest.

O clipa, rigiditatea lui Otoko paru ca se transmisese în trupul tinerei.

— Ah! domnisoara Ueno, v-ati întors? zise Omiyo. V-am pregatit o baie.

— Bine, multumesc. Sunetul vocii îi iese a anevoie, își simtea, sub obi, chimonoul ud de sudoare lipindu-i-se dezagreabil de corp. Pieptul îi era și el acoperit de o sudoare rece.

— Nu e chiar așa de cald și totuși vremea e neplăcută! Umiditatea asta... Sezonul ploilor nu s-a terminat, pare-se. Sau a revenit.

Otoko urma, fără a se-ntoarce către Omiyo.

— Multumesc pentru baie!

Omiyo muncea la mănăstire ca femeie la toate și-i făcea unele servicii și lui Otoko. Se ocupa de menaj, de spălatul rufelor, spala vasele, făcea ordine în bucatărie și, uneori, pregătea chiar masa.

Otoko nu detesta să gatească și se descurca foarte onorabil, dar era prea absorbită de pictura ei, și gătitul îi devenise plicticos.

Contrar aparențelor, Keiko era destul de înzestrată ca să prepare unele specialități din Kyoto cu gust delicat, dar nu se putea conta pe ea. Așa că cele două femei se multumeau cel mai adesea, la prânz și la cină, cu mâncărurile simple ale lui Omiyo.

Omiyo avea cincizeci și trei sau cincizeci și patru de ani și, de șase ani de când muncea în mănăstirea aceea, nu stătuse niciodată degeaba. Mama și tînara soție a maestrului locuiau și ele în mănăstire, de aceea Omiyo era liberă să-și

consacre buna parte din timp lui Otoko. Era o femeie scunda, cu gleznelor si încheieturile mâinilor atît de umflate, încît s-ar fi zis ca sînt legate cu o frînghie. Corpolenta si cu fata radioasa, Omiyo privi lung colivia cu licurici din gradina.

— Domnisoara, lasati licuricii asa, în roua? se interesa ea, trecînd cu pasi mari pe pietrele de rîu si apropiindu-se de colivia care zacea pe pamînt. Se apleca si-o îndrepta, dar nu o ridica de jos, ca si cum ar fi crezut ca locul îi era acolo, în gradina.

Otoko disparuse în camera de baie, si Omiyo se pomeni fata-n fata cu Keiko. Ochii umezi ai lui Keiko aveau o stralucire patrunzatoare. Omiyo își lasa capul în jos. Se petrecuse parca ceva, caci unul din obrazii tinerei, în ciuda palorii de pe chipul ei, era rosu de-abinelea.

— Ce s-a-ntîmplat, domnisoara? intreba, fara voie, Omiyo.

Keiko nu raspunse si, fara ca expresia ochilor sa i se modifice, se ridica. Putea auzi zgomotul de apa din baie. Otoko daduse pesemne drumul la apa rece în baia prea fierbinte. Cada ar fi trebuit sa dea pe afara si totusi apa continua sa curga. Keiko se apropie de oglinda de pe peretele atelierului, scoase din geanta ceva ca sa-si retuseze machiajul si se pieptana cu un pieptanus de argint. In camaruta de toaleta din fata bair se gaseau o masuta de toaleta si o oglinda mare. Keiko ezita sa intre în încaperea unde se dezbracase Otoko. Din sertarul de sus al unui dulap în perete, scoase primul halat necaptusit care se gasea deasupra teancului si se schimba din cap pîna-n picioare. Apoi încerca sa introduca mînele halatului necaptusit în cele ale chimonoului ei lung de dedesubt si sa potriveasca

rascroieliile. Mîinile îi erau însa neîndemînatice.

— Otoko..., striga ea brusc. Keiko lasa capul în jos si ochii îi cazura pe motivele imprimate pe mînecile si poalele halatului. I se paru ca o recunoaste în ele pe Otoko. Chiar pentru ea desenase Otoko imprimeurile. Reprezentase în ele flori estivale, dar într-o maniera atît de îndraznet abstracta, încît s-ar fi putut crede ca le desenase însasi Keiko.

Aduceau a zorele, dar de fapt erau flori imagine colorate în nuante variate potrivit gustului zilei. Totul dadea o impresie de tinerete si prospetime. Otoko desenase pesemne florile în perioada cînd Keiko si cu ea erau nedespartite.

— Domnisoara, plecati? Omiyo o striga din camera alaturata.

— La ce te tot uiti asa? intreba Keiko, fara sa se întoarca. Vino mai aproape!

Keiko observa ca Omiyo îi cîntarea cu un aer banuitor eforturile de a ajusta cele doua rascroieli si de a-si lega cordonul.

— Plecati în oras? repeta Omiyo.

— Nu. Ridicîndu-si marginile halatului necaptusit cu mîna dreapta si ducîndu-si obi-ul pe bratul stîng, Keiko se îndrepta spre micul cabinet de toaleta din fata baii.

— Omiyo, am uitat tabz-urile. Adu-mi o pereche curata, zise ea brusc.

Auzind pasii lui Keiko, Otoko crezu ca vine sa i se alature în baie si o striga:

— Keiko, apa e minunata! Keiko statea însa în fata oglinzii si-si prindea cordonul. Si-l lega atît de strîns, încît aproape ca-i intra în carne. Omiyo aduse tabz-urile si, fara a scoate o vorba, le puse la picioarele lui Keiko. Apoi iesi.

— Grabeste-te, hai! striga înca o data Otoko.

Sezînd în cada cu apa pîna la piept, Otoko privea tinta usa din lemn de criptomeria, asteptîndu-se dintr-o clipa-ntr-alta sa o vada intrînd pe Keiko. Dar de cealalta parte a usii nu se facea auzit nici un zgomot, nici macar fosnetul hainelor pe care si le-ar fi scos. O îndoiala puse stapînire pe Otoko: nu cumva Keiko ezita sa vina si sa faca baie împreuna cu ea?

Simtindu-se brusc apasata, Otoko iese din cada sprijinindu-se de marginea ei. Oare Keiko nu mai voia sa apara goala în fata ei, dupa noaptea aceea de la Enoshima? Trecusera mai bine de doua saptamîni de cînd Keiko se întorsese de la Tokyo. Profitase de sederea în capitala ca sa-i faca o vizita lui Oki, si acesta o dusesse la Enoshima. Dupa ce se întorsese la Kyoto, Keiko facuse baie de mai multe ori cu Otoko si aparuse goala în fata ei fara sa se simta cîtusi de putin rusinata. Totusi abia astazi, în fata aranjamentelor de pietre de la Saiho-ji, îi marturisise pe neasteptate prietenei sale ca petrecuse noaptea la Enoshima cu Oki.

Pentru Otoko, marturisirea aceasta era cum nu se poate mai neobisnuita si de neînteles. O data cu trecerea anilor, Otoko învatase sa cunoasca, zi de zi, ce fel de fata era Keiko. Se simtise atrasa si fermecata de ea. Otoko avea desigur partea ei de responsabilitate în comportamentul ambiguu al fetei si, chiar daca nu încapea nici o îndoiala ca atîtase oarecum focul, vina nu cadea exclusiv asupra ei.

În timp ce astepta în camera de baie, picuri de sudoare rece i se prelinsera pe frunte.

— Keiko, nu vii? ntreba ea.

— Nu.

— Nu faci baie?

— Nu.

— Bine, dar cred ca esti transpirata toata...

— Nu sînt. Keiko relua dupa o pauza:

— Îmi pare rau, Otoko. Te rog sa ma ierti... Glasul îi era limpede.

— Sa ma ierti... Otoko repeta cuvintele fetei.

— Eu am fost de vina. Eu trebuie sa-mi cer scuze.

Keiko nu raspunse.

— De ce stai în picioare aici?

— Îmi leg obi-ul.

— Cum? Obi-ul...?

Banuitoare, Otoko se sterse rapid si deschise usa din lemn de criptomeria. O zari atunci pe Keiko într-o tinuta încântatoare.

— Pleci?

— Da.

— Si unde te duci?

— Habar n-am, zise Keiko, cu o umbra de tristete în ochii sai de obicei atît de stralucitori.

Parca rusinîndu-se de goliciunea sa, Otoko își trase pe ea un chimonou usor de bumbac.

— Vin si eu.

— Foarte bine.

— Te superi?

— Nu, deloc, Otoko, zise Keiko întorcîndu-i spatele.

Profilul i se reflecta în oglinda cea mare.

— Te astept.

— Bine. Nu dureaza mult.

— Vrei sa ma lasi o clipa? Trecu pe lînga Keiko si se aseza în fata toaletei. Privirile li se întîlnira în oglinda.

— Ce-ai zice sa mergem la Kiyamachi? La Of usa...

— Da un telefon. Daca n-au o masa libera pe terasa, atunci sa ne rezerve o sala mica la etajul întâi sau oriunde-ar fi, numai sa vedem râul... Daca nu se poate, o sa mergem în alta parte.

— Foarte bine, consimti Keiko.

— Otoko, vrei un pahar de apa rece? Cu cuburi de gheata...

— Cu placere. Am aerul ca mi-e cald?

— Da.

— Nu-ti face griji, n-o sa-ti arunc în fata unul din cuburile mele de gheata..., zise Otoko, turnându-si câteva picături dintr-o lotiune în palma mâinii stingi.

În timp ce bea paharul de apa pe care i-l adusese Keiko, Otoko simti racoarea patrundându-i pâna în piept.

Ca sa dai telefon, trebuia sa te duci în cladirea principala a mînastirii.

Cînd se întoarse Keiko, Otoko se schimba în graba.

— O sa putem avea o masa pe terasa cu conditia sa ajungem înainte de opt si jumatate.

— Înainte de opt si jumatate? bombani Otoko. Bine, fie.

— Daca ne grabim nitel, o sa putem cina în liniste. Otoko trase catre ea cele doua aripi ale oglinzii cu trei voleuri si se privi lung.

— Parul merge asa, nu?

Keiko fu de acord. Apoi se apropie de Otoko si-i aranja cu delicatete cusatura de la spatele chimonoului.

Lotusul în Flacari

Exista, în Vederile ilustrate ale locurilor celebre din

capitala, un pasaj deseori citat, evocând prospetimea serilor de pe malurile râului Kamo.

...Terasele caselor de placere de la răsărit și de la apus domina coastele râului, și luminile lor, asemanătoare unor stele, se oglindesc în apă, în timp ce oamenii benchetuiesc, sezând pe scaune scunde. Tichiile de un purpuriu închis ale actorilor de kabuki flutura în bataia brizei de pe râu- intimidati de stralucirea clarului de luna, acei tineri chipesi își leagana evantaiile cu atâta grație, încât nimeni nu se mai îndura să-și ia ochii de la ei. Curtezanele sînt în culmea frumusetii lor, mai delicate ca niște trandafiri de China, și din ele se raspîndeste, în timp ce merg ici-colo, un parfum de orhidee și de mosc..." apar atunci povestitorii de snoave și mimii: Erau maimute care interpretau farse, câini care luptau între ei, cai de circ, acrobati care jonglau cu perne, alții care se leganau pe frînghii. Se auzeau strigatele unui negustor ambulant, zgomotele de apă venind de la praviile de tokoroten⁶³, clinchete de sticlă ce pareau o invitație la briza de pe râu. Erau adunate acolo pasări ciudate din China și Japonia, fiare salbatice venite din creierii muntilor, pe care toți le masurau cu privirea, în vreme ce oameni de toate starile benchetuiiau pe malurile râului..."

În vara anului 1690, poetul Basho a venit și el pe aceste meleaguri și a scris: "De la apusul soarelui pînă la primele licariri ale zorilor, așezat pe malul râului, mîncînd și bînd sake, e timpul cînd se cade să te bucuri de racoarea serii. Femeile își înnoada obi-urile într-un chip maiestuos, bărbații sînt îmbracați în haorito, bonzi și domni batrîni se amesteca în multime și chiar și tinerii ucenici dogari sau fierari cînta în gura mare. O adevărată scenă de capitală!

Briza râului usor chimonou roscat racoare de-amurg Pe malurile râului sînt tot soiul de curiozitati, mici teatre cu lanterne de hîrtie, lampi cu ulei si focuri în aer liber care stralucesc ca-n plina zi." Spre finele erei Meiji [1868-1912, n.t.], si-au facut aparitia primele manejuri si, la începutul erei Taisho [1912-1926, n.t.], primele trenuri în directia Osaka au început sa circule pe malul rasaritean al râului Kamo, de îndata ce i-a fost largita albia, în prezent, doar terasele de la Kami-Kiyamachi, din Pontocho⁶⁶ sau din Shimo-Kiyamachi duceau mai departe, în ochii lui Otoko, amintirea scenelor ce aveau loc acolo odinioara si pe care le evocau cartile: Tichiile de un purpuriu închis ale actorilor de kabuki flutura în briza de pe râu Intimidati de stralucirea clarului de luna, acei tineri chipesi își leagana evantaiile cu atîta gratie, încît..."

Imaginea acelor tineri actori sub clar de luna, cu siluetele lor tulburatoare amestecîndu-se în multime, îi venea deseori în minte lui Otoko. Prima oara cînd o vazuse pe Keiko, Otoko gasise o anumita asemanare între tînara si actorii de kabuki. Si acum înca, instalata pe terasa ceainariei Ofusa, Otoko își amintea de vremurile acelea apuse. Actorii de kabuki trebuie sa fi vadit mai multa feminitate, mai multa gratie decît Keiko, cu aerul ei de baietoi ratat. O data mai mult, Otoko își spuse ca numai multumita ei devenise Keiko în cele din urma fata încîntatoare care era acum.

— Keiko, mai tii minte ziua cînd ai venit la mine prima data? zise ea.

— Sa nu mai vorbim de asta, Otoko.

— Mi se paruse ca vad intrînd o fantoma!

Keiko lua mîna lui Otoko, își vîrî în gura degetul ei

mic, i-l musca si-i arunca prietenei sale o privire pe furis. Apoi, murmura:

— Era o seara de primavara si un val usor de ceata palid-albastruie învaluia gradina... Tu pluteai parca în ceata...

Erau chiar cuvintele lui Otoko. Ii spusese ca din pricina cetii care învaluia gradina crezuse ca vede o fantoma. Keiko nu uitase acele cuvinte si, acum, le soptea la rîndul ei. În repetate rînduri, amîndoua își adusesera si pîna atunci aminte de vorbele acelea. Keiko stia în mod cert ca Otoko își reprosa deseori atasamentul fata de tînara sa eleva, cu toate ca din atasamentul acela luase nastere în cele din urma un farmec echivoc.

La ceainaria de alaturi, în cele patru colturi ale terasei, fusesera înaltate lanterne de hîrtie montate pe cîte un lampadar. O gheisa si doua maiko stateau acolo, în compania unui client trupes si deja chel, desi nu era chiar atît de vîrstnic. Barbatul privea rîul si încuviinta, cu gîndurile în alta parte, vorbele tinerelor maiko. Astepta oare un tovaras sau caderea noptii? Lanternele fusesera aprinse devreme, dar cerul era înca luminos si ele pareau inutile. Terasa de alaturi era atît de apropiata de cea unde sedeau Otoko si Keiko, încît ar fi fost suficient sa întinda bratul ca sa o atinga. Terasa ce se înalta deasupra rîului fusesera construite astfel încît sa iasa în consola si nu erau izolate unele de altele prin storuri.

Cele doua prietene puteau vedea nu numai ce se întîmpla lînga ele, dar si dedesubtul lor. Aceasta succesiune de terase accentua senzatia de prospetime de pe malul rîului. Fara sa-i pese cîtusi de putin ca ar putea fi observata de catre clientii învecinati, Keiko musca salbatic degetul

mic al lui Otoko. Durerea o fulgera pe Otoko în stomac, dar nu-si retrase degetul si nu spuse o vorba. Limba lui Keiko se juca cu vârful degetului mic. Apoi, fata si-l scoase din gura si zise:

— Nu e deloc sarat. Fiindca ai facut baie...

Vasta priveviste care cuprindea râul Kamo si Colinele de rasarit, de cealalta parte a orasului, îi domoli furia lui Otoko. Pe masura ce-si regasea calmul, se gândi ca poate din vina ei își petrecuse Keiko noaptea cu Oki în hotelul din Enoshima. Keiko tocmai își terminase studiile secundare când se prezentase la Otoko. Ii marturisise ca vazuse lucrari de-ale ei cu prilejul unei expozitii de la Tokyo precum si fotografia dintr-o revista si fusese numaidecât cucerita.

În anul acela avusese loc o expozitie la Kyoto si una din lucrarile lui Otoko repurtase un viu succes de public si obtinuse un premiu. Otoko se inspirase dintr-o fotografie facuta în 1877 celebrei curtezane din Gion, Okayo, pentru a picta doua tinere maiko jucând ken. Era o fotografie trucata care expunea o imagine dubla a lui Okayo. Cele doua tinere erau îmbracate identic. Una dintre ele, cu degetele de la ambele mâini departate, era vazuta aproape din fata, pe când cealalta, cu pumnii strânsi, era vazuta din profil.

Otoko gasise interesante pozitia mâinilor, atitudinea corpurilor si expresia fetelor. Tînara maiko din dreapta avea policele teribil de departat de aratator, iar celelalte degete curbate înapoi. Lui Otoko îi placuse si vesmîntul lui Okayo imprimat dupa vechea moda (desi nu-i erau cunoscute culorile, de vreme ce fotografia era în alb-negru). Cele doua fete sedeau de-o parte si de alta a unui tandur patrat de lemn, deasupra caruia atârna un ceainic de fonta.

Mai era acolo si o sticla de sake, dar Otoko, socotind ca obiectele acelea erau vulgare si inutile, le omisese din tablou. Pictase, desigur, aceeasi curtezana dedublata si jucînd ken. Incerca sa dea impresia singulara potrivit careia cele doua maiko nu erau în realitate decît una si aceeasi persoana si invers, sau chiar ca nu erau nici una, nici doua. Era de fapt efectul urmarit în vechea fotografie trucata.

Pentru a evita ca pictura ei sa fie insignifianta, Otoko se straduieste mult sa redea expresia fetelor. Vesmintele care, în fotografie, pareau prea voluminoase, se dovedira în fapt un ajutor pretios pentru a face sa reiasa în chip viu cele patru mâini. Otoko nu reproducese cu exactitate fotografia; cu toate acestea, trebuie sa fi fost numerosi cei care, la Kyoto, recunoscusera de la prima vedere o lucrare executata dupa fotografia trucata a unei celebre curtezane de odinioara. Un negustor de tablouri din Tokyo, interesat de picturile cu curtezane, veni sa o vada pe Otoko si-i propuse sa expuna la Tokyo cîteva dintre lucrarile ei de mai mici dimensiuni. Tocmai în acea perioada vazuse Keiko pînzele lui Otoko, de care pîna atunci nu auzise vorbindu-se niciodata. Fara doar si poate, tocmai datorita renumelui, la Kyoto si Osaka, al picturii ce le reprezenta pe cele doua maiko, se interesase un hebdomadar de Otoko. Sa fi fost poate un motiv si frumusetea tinerei artiste?

Un fotograf si un ziarist de la revista aceea o condusesera mai peste tot în Kyoto si o fotografiasera fara întrerupere, în realitate, mai degraba Otoko îi condusesese prin locurile pe unde-i placea ei sa se plimbe. i-a fost consacrat astfel un articol ce ocupa trei pagini format mare.

Se putea vedea acolo o reproducere a picturii cu cele doua curtezane si un prim-plan cu Otoko, dar aproape toate

fotografiile erau vederi din Kyoto, carora prezenta lui Otoko le dadea un sens. Pesemne ziaristii doreau mai cu seama sa se lase ghidati de o artista stabilita la Kyoto pentru a fotografia locuri originale si în afara cailor batute?

Otoko se simtise un pic umilita dându-si seama ca fusese astfel manipulata si ca cele trei pagini consacrate ei nu erau în fapt decît fotografii ale unor peisaje din Kyoto necunoscute publicului.

Keiko, care nu fusese niciodata la Kyoto si nici nu stia ca avea sub ochi farmecele secrete ale vechii capitale, nu vazuse decît frumusetea lui Otoko si acea frumusete o fascinase. Si asa se facuse ca Keiko, învaluita într-o ceata palid-albastruie, i se înfatisase lui Otoko, o implorase sa o tina la ea si sa o învete pictura.

Lui Otoko i se paruse ca putea descifra un soi de aviditate în rugamintea pe care i-o adresa tînara. Apoi, brusc, Keiko o strînsese în brate, vibrînd de dorinta.

— Macar parintii tai sînt de acord? Daca nu sînt, nu pot sa-ti dau nici un raspuns, zisese Otoko.

— Parintii mei au murit. Doar eu îmi organizez viata, raspunsese Keiko.

Din nou, Otoko îi aruncase o privire suspicioasa.

— N-ai nici un unchi, nici o matusa, n-ai frati si surori...?

— Sînt o povara pentru fratele meu mai mare si pentru sotia lui. Si acum, de cînd au un copil mic, îi încurec si mai mult.

— Dar de ce?

— Ma înmoi toata în fata copilasului lor, dar felul meu de a-l rasfata le displace.

La cîteva zile dupa ce Keiko se instala la Otoko, aceasta

primi o scrisoare de la fratele fetei. O ruga sa fie atît de buna si sa o tina la ea pe sora lui, cu toate ca aceasta din urma se comporta deseori în mod iresponsabil, nu asculta de nimeni si nu era capabila nici macar sa lucreze ca lumea într-o casa. Ii mai trimitea si hainele si obiectele personale ale tinerei.

Vazîndu-le, Otoko avu impresia ca Keiko provenea dintr-o familie înstarita. La cîtva timp dupa debutul existentei lor comune, Otoko înțelese de ce modul în care Keiko îl mîngîia pe copilas le displacuse fratelui ei si tinerei lui sotii. Comportamentul ei putea fi într-adevar surprinzator. Sa fi fost o saptamîna de cînd Keiko locuia la Otoko. Tînara insistase ca Otoko sa o coafeze cum îi va fi placînd ei. În timp ce Otoko îi netezea parul, fara sa vrea o trase prea tare de o suvita de par.

— Domnisoara Ueno, trageți mai tare..., îi spusese Keiko.

— Apucati-mi parul în asa fel încît sa para ca atîrn de el...

Otoko își retrase mîna.

Keiko se întoarse catre ea si-si apasa buzele si dintii pe dosul palmei sale. Apoi zise:

— Domnisoara Ueno, citi ani aveati la primul sarut?

— Ce întrebare obraznica!... Eu aveam patru ani. Tin minte foarte bine. Era un unchi îndepartat dinspre partea mamei mele, trebuie sa fi avut pe atunci vreo treizeci de ani si-l iubeam tare mult. Sedea singur în salon, eu m-am apropiat de el cu pasi marunti si l-am sarutat. Era atît de zapacit, încît s-a sters pe buze cu mîna.

Pe acea terasa care iese deasupra rîului Kamo, Otoko își amintise povestea aceluia sarut copilaresc. Gura care, la

patru ani, sarutase un barbat, era acum a sa si tocmai îi tinuse între buze degetul cel mic.

— Otoko, îți amintesti ploaia aceea de primavara, prima data când m-ai dus pe muntele Arashi?

— Sigur ca da, Keiko.

— Si pe batrîna care vindea taisei...?

La vreo doua, trei zile dupa sosirea ei, Otoko o dusesse pe Keiko sa viziteze Pavilionul de aur, templul Ryoan-ji si, în fine, muntele Arashi. Intrasera într-un mic restaurant unde se serveau taisei de grîu, pe malul râului, nu departe de podul Togetsu. Patroana restaurantului se plînsese de ploaie.

— Imi place mult ploaia. E o ploaie frumoasa de primavara, raspunsese Otoko.

— Oh, multumesc mult, doamna, spusesse politicos patroana, înclinîndu-se usor.

Keiko o privise pe Otoko si-i soptise:

— Va multumeste oare în legatura cu timpul?

— Cum?

Raspunsul batrînei i se paruse firesc lui Otoko, si nici nu-i daduse mare atentie.

— Presupun ca da. In legatura cu timpul...

— Iata un lucru interesant. E nostim sa mulaumesti cui va în numele timpului, continua Keiko. Asa se procedeaza la Kyoto?

— Stiu eu, poate...

Raspunsul batrînei putea fi, într-adevar, interpretat astfel. Era fara îndoiala un semn de politete la adresa celor doua trecatoare ce vazusera muntele Arashi sub ploaie. Totusi nu politetea o împinsese pe Otoko sa raspunda ca ploaia nu o supara nicidecum. Ea gasea cu adevarat un

anume farmec în acea ploaie de primavara ce cadea pe muntele Arashi, si tocmai de aceea îi multumise batrîna. Aceasta pare sa fi vorbit în numele timpului si în numele muntelui Arashi sub ploaie. Era o reactie în definitiv foarte normala din partea cuiva care avea un restaurant în aceasta zona, dar lui Keiko i se paruse ciudata.

— E minunat, nu-i asa? Tare-mi place restaurantul asta mic.

Soferul de taxi le atrasese atentia asupra lui.

Din cauza ploii, Otoko închiriasse un taxi pe o jumatate de zi. Desi era vremea ciresilor în floare si, fara îndoiala, din cauza ploii, amatorii de plimbare pe muntele Arashi erau neobisnuit de putin numerosi: era si unul din motivele pentru care Otoko spusese ca "îi place ploaia". Aceasta estompa contururile muntilor de dincolo de rîu, le îmblînzea si le înfrumuseta.

Cînd iesira din restaurant si se îndreptara spre taxiul care le astepta, Otoko si Keiko nici nu avura nevoie sa-si deschida umbrela, într-atît de marunt ploua, si abia observara ca hainele li se udasera.

De îndata ce cadeau pe suprafata rîului, picaturile de ploaie dispareau în apa lui fara a lasa nici cea mai neînsemnata urma.

Pe munte, florile ciresilor se amestecau cu verdele gingas al noilor frunzulite si, în copaci, culorile vii ale mugurilor erau îndulcite de ploaie. Muntele Arashi nu era singurul care avea farmec sub ploaia de primavara.

Templul Brazdelor de muschi si Ryoan-ji nu-i duceau nici ele lipsa. In gradina Templului Brazdelor de muschi, o camelie rosie cazuse pe muschiul umed de un verde sclipitor, presarat cu mici ruginari albe. Camelia îsi orienta

corola în sus, ca și cum înflorise pe muschi. Și, în grădina templului Ryoan-ji, pietrele udate de ploaie sclipeau fiecare altfel.

— Când folosești un vas din ceramica de Iga la ceremonia ceaiului, trebuie să-l uzi în prealabil. Și impresia e aceeași ca și în cazul acestor pietre, zise Otoko.

Keiko însă nu văzuse niciodată vase din ceramica de Iga și nu avusese nici un fel de impresie deosebită în fața sclipirii pietrelor. Dar, de îndată ce i-l semnala și Otoko, acordându-i și ea atenția cuvenită, Keiko fu surprinsă de picurii de ploaie atârnați de pini, de-a lungul drumului care ducea în incinta mănăstirii. Pe toate crengile copacului, la extremitatea fiecărui ac, sclipea o mică picătură de ploaie. Acele de pin pareau niște tulpini pe care se deschideau parca flori de rouă. Acele flori delicates, deschise sub ploaia de primăvară, nu erau cel mai adesea luate în seamă. Araarii, ai caror muguri nu se deschiseseră încă, erau și ei plini de picături de ploaie. Micile picături de ploaie suspendate de acele de pin nu erau un fenomen rar și puteau fi observate pretutindeni, dar, pentru Keiko, ele constituiau un spectacol inedit ce i se păru că nu aparține decât orașului Kyoto. Picăturile de ploaie agățate de acele de pin și politetea patroanei restaurantului cu taisei au fost primele ei impresii din Kyoto.

Nu numai că descoperea orașul, dar îl descoperea în compania lui Otoko.

— Cum să stim cum o mai duce cu sănătatea bătrâna de la restauranta zise Keiko. De-atunci nu ne-am mai întors pe muntele Arashi.

— Așa e. Pentru mine, muntele Arashi e cel mai frumos iarnă... Când ochiurile adânci din râu iau nuanța aceea atât de

rece...

— Atunci, o sa ne întoarcem acolo. Va trebui deci sa asteptam venirea iernii? Va veni curînd.

— Nici vorba! Nu sîntem înca nici în miezul verii, si pe urma o sa vina toamna...

— Putem sa ne ducem acolo oricînd! zise Otoko rîzînd. Chiar mîine...

— Asa da, sa mergem mîine! O sa-i spun patroanei restaurantului ca-mi place muntele Arashi vara, si ea o sa-mi multumeasca probabil, în numele verii!

— Si în numele muntelui Arashi!

Keiko privi rîul.

— Otoko, iarna nu mai sînt pesemne perechi care se plimba asa, pe malurile rîului?

În realitate, tinerii se plimbau în mare numar nu pe malurile rîului, ci pe cele doua diguri amenajate între rîurile Misosogi si Kamo si între acesta din urma si canalul de la est. Cei mai multi dintre ei erau îndragostiti si doar rare cupluri erau însoțite de copiii lor. Tineri îndragostiti mergeau strîns lipiti unii de altii sau se asezau umar la umar pe marginea apei. Deveneau mai numerosi pe masura ce se însera.

— Iarna e mult prea frig aici, zise Otoko. Ma-ntreb daca o sa tina si pîna la iarna?

— Ce anume...?

— Dragostea lor... E sigur ca, pîna atunci, multi dintre îndragostiti nu vor mai avea chef sa se-ntîlneasca.

— Va sa zica la asta te gîndesti? intreba Otoko. Keiko încuviinta.

— De ce trebuie sa te duci cu gîndul la asemenea lucruri? urma Otoko. Ai tot timpul...

— Pentru ca nu sînt asa de proasta ca dumneata care, de douazeci de ani, continui sa iubesti pe un barbat care nu ti-a facut decît rau! Otoko nu raspunde.

— Otoko, n-o sa pricepi oare niciodata ca domnul Oki te-a parasit?

— Înceteaza sa-mi mai vorbesti pe tonul asta!

Cum ea îi întorcea spatele, Keiko întinse mîna ca sa aranjeze o suvita rebela de par de pe ceafa prietenei sale.

— Otoko, de ce nu ma parasesti?

— Cum?

— Sînt singura fiinta de pe lume pe care a-i putea s-o parasesti. Fa-o atunci...

— Ma-ntreb despre ce vrei sa vorbesti?

Otoko parea sa ocoleasca întrebarea, dar privirea îi era înfipta în cea a fetei. La rîndul ei, își aranja si ea nitel suvitele pe care tocmai i le îndreptase Keiko.

— Vreau sa vorbesc despre felul în care te-a parasit domnul Oki, relua Keiko cu obstinatie, privind-o pe Otoko drept în ochi. Se pare însa ca n-ai vrut niciodata sa admiti asta...

— A parasi, a fi parasit...Nu-mi plac asemenea cuvinte!

— Ar fi mai bine sa fim precisi.In ochii lui Keiko lucea o lumina bizara.

— Cum ai defini dumneata faptul acesta? Noi ne-am despartit. Dar nu-i adevarat! Si astazi înca el este în dumneata, asa cum si dumneata esti în el...

— Unde vrei s-ajungi, Keiko? Nu te înteleg.

— Otoko, azi am crezut ca erai pe punctul de a ma parasi.

— Bine, dar adineauri, acasa, n-am recunoscut ca am gresit? Nu mi-am cerut scuze? Scuze eu mi-am cerut.

Tocmai cu titlu de împacare o luase Otoko pe tînara ca sa cineze la Kiyamachi, dar aveau oare sa se mai poata împaca vreodata? Keiko nu era o fire capabila sa se multumeasca cu o dragoste pasnica; o înfrunta pe Otoko, se certa cu ea sau chiar îi facea mutre. Otoko se simtise ulcerata cînd ea îi marturisise ca petrecuse noaptea la Enoshima cu Oki. Keiko, care îi era atît de atasata, se ridica acum împotriva ei. Pretinsese ca pentru Otoko voia sa se razbune pe Oki, dar lui Otoko i se parea ca pe ea cauta Keiko sa se razbune, în plus, ea se simtea deopotriva dezgustata si disperata la gîndul ca Oki nu sovaise sa o seduca pe eleva ei, cînd de fapt i-ar fi fost atît de usor sa o faca cu alte femei.

— Otoko, doar n-o sa ma parasesti? intreba iarasi Keiko.

— Daca tii atit de mult, chiar o s-o fac! Ar fi totusi cel mai bun lucru care si s-ar putea întîmpla.

— Destul! am oroare sa-mi vorbesti asa! Keiko scutura din cap.

— Nu ma gîndeam la mine spunînd asta. Daca ma vei tine în continuare cu dumneata...

— Ar fi preferabil pentru tine sa ne despartim.

Otoko se straduia sa vorbeasca cu calm.

— Te-ai si îndepartat de mine, în inima dumitale?

— Te asigur ca nu!

— Ce bucurie! Eram atît de nefericita la gîndul ca m-ai putea parasi.

— Bine, dar nu era ideea ta?

— Ideea mea...? Credeai ca te-as parasi?

Otoko nu raspunse.

— Nu te voi parasi niciodata! zise Keiko cu înflacarare,

îi lua mîna lui Otoko si, din nou, o musca de degetul mic.

— Ma doare! Otoko facu un pas îndarat si-si retrase degetul.

— Ma doare, ce-i asta?

— Daca te musc, înseamna ca vreau sa te doara!

Li se aduse cina. In timp ce chelnerita aranja farfuriile, Keiko, nepoliticos, se întoarse într-o parte si ramase sa contemple un grup de lumini de pe muntele Hiei.

Otoko schimba cîteva vorbe cu chelnerita, tinîndu-si mîinile una peste alta. Se temea ca urmele dintilor lui Keiko sa nu fie vizibile.

Dupa ce chelnerita pleca, Keiko, cu ajutorul betisoarelor, scoase o bucata de anghila din supa si si-o duse la gura. Apoi, cu capul plecat, zise:

— Totusi, Otoko, ar trebui sa ma parasesti. Esti tare încapatînata, sa stii! Sînt genul de fata pe care o paraseste iubitul.

— Crezi ca sînt încapatînata, Otoko?

Otoko nu raspunse. O coplesi un sentiment de vinovatie încercat de mai multe ori si care parea sa o împunga asemeni unui ac, întrebîndu-se daca nu cumva femeile se dovedeau mai încapatînate între ele decît fata de barbati. Degetul mic, de care o muscase Keiko, n-o mai durea, dar avea senzatia ca i se înfipsese în el un ac. Oare ea însasi o învatase astfel pe tînara sa-i provoace suferinta?

Într-o zi, la cîtva timp dupa ce se instalase la Otoko, Keiko, care prajea ceva la bucatarie, se repezise catre prietena ei.

— Otoko, s-a împrorscat uleiul...

— Te-ai ars?

— Ma ustura! zise Keiko, aratîndu-i mîna. Buricul

unuia din degete era rosu bine. Otoko îi apuca mîna. Nu arata prea rau! zise ea, strecurîndu-si degetul fetei în gura. Surprinsa de contactul limbii cu degetul, Otoko îl retrase numaidecît. Keiko, la rîndu-i, si-l vîrî în gura.

— Otoko, trebuie sa-l linga

— Keiko, si prajeala?

— Asa e! Uitasem cu totul! zise tînara, repezindu-se la bucatarie.

Într-o noapte-cînd sa se fi întîmplat oare? Otoko își plimbase buzele pe pleoapele închise ale fetei, o muscase în joaca de urechi si i le gîdilase pîna cînd ea gemu si se contracta sub mîngîieri.

Însasi reactia lui Keiko o incitase pe Otoko sa continue.

Otoko își amintea ca odinioara Oki procedase în acelasi fel cu ea. Fara doar si poate, din cauza extremei sale tinereti, el nu simtea nici cea mai mica graba sa o sarute pe gura si, în timp ce el o saruta pe frunte, pe pleoape si pe obraji, Otoko se lasa în voia lui si se destindea. Keiko era cu doi, trei ani mai mare decît ea la vremea aceea si amîndoua erau de acelasi sex, dar tînara reactiona la mîngîieri si mai intens decît o facuse Otoko. Otoko se simtea totusi vinovata ca repeta cu Keiko mîngîierile lui Oki, dar, în acelasi timp, gîndul acesta o umplea de fiorii unei noi patimi.

— Lasa-ma, Otoko! ajunge! spusese Keiko, ghemuindu-se lînga ea, pieptul ei gol atingîndu-i-l usor pe cel al prietenei sale.

— N-avem acelasi trup?

Otoko se retrasese brusc. Keiko se agata de ea si mai si.

— E adevarat, nu-i asa? avem acelasi trup, Otoko!

Otoko se întrebbase daca tînara era virgina. Reflectiile

lui Keiko, cu care nu se obisnuise încă, o lua totdeauna prin surprindere.

— Sîntem diferite, murmura Otoko, în timp ce mîna lui Keiko îi cauta sîinii. Nu era nici o timiditate în acest gest, doar o anume stîngacie în degete și în palma mîinii.

— Nu trebuie! zise Otoko, apucînd-o de mîna pe Keiko.

— Otoko, esti nesincera! Degetele lui Keiko devenira mai ferme. Cu douazeci de ani în urma, în timp ce Oki o mîngîia pe piept, Otoko îi spusese:

— Nu face asta, te rog!

În "O fata de saispzece ani", Oki folosise aceleasi cuvinte. Otoko nu le uitase, cu siguranta, dar i se paruse, cînd le citise astfel în roman, ca ele devenisera eterne. Si iata ca, la rîndul ei, Keiko spunea acelasi lucru. Asta pentru ca citise "O fata de saispzece ani"? Sau erau cuvintele pe care le-ar fi pronuntat orice fata în aceeasi situatie?

Tot în roman era si o descriere a sinilor micuti ai lui Otoko. Oki scrisese ca, mîngîindu-i, încerca o fericire rara, ca o binefacere cereasca.

Cum Otoko nu alaptase niciodata copii, sfîrcul sinilor ei își pastrase culoarea închisa. Dupa douazeci de ani, culoarea aceea nu se schimbasese. Spre treizeci și trei sau treizeci și patru de ani, sîinii ei însa începusera sa-si piarda galbuiul.

În baie, Keiko nu putuse sa nu observe sîinii mici ai prietenei sale și se încredintase de ei mai tîrziu, atingîndu-i.

Otoko se întreba dacă vreodată avea să facă vreă observatie în acest sens, dar Keiko nu spuse nimic. Ea nu spuse nimic nici cînd, ca reacție la mîngîierile ei, sîniile lui Otoko devenira mai plini.

Cu toate ca Otoko îi considera tacerea drept o victorie, atitudinea fetei nu era mai puțin ciudată. Uneori, Otoko vedea în rotunjimea sînilor ei ceva morbid și pervers, uneori îi era rusine de ei, dar rămînea constant uimită de schimbările petrecute în corpul ei la apropierea vîrstei de patruzeci de ani. Firește, erau alte schimbări decît cele pe care le constatase cînd, la șaptesprezece ani, se pomenise ca era însărcinată. După despartirea ei de Oki, în urma cu douăzeci de ani, nici un bărbat nu-i mai mîngîiase sîniile. Între timp, tinerețea și șansele de marita? se risipisera. Și-i mai mîngîiase doar mîna unei femei, a lui Keiko. După ce se instala la Kyoto cu mama sa, Otoko avusese numeroase ocazii de a iubi și a se marita, dar nu tinuse seama de nici una. Nici nu-si dădea bine seama ca un bărbat se îndrăgosteste de ea, ca amintirea lui Oki i se impunea cu și mai mare foras n suflet. Era mai mult decît o amintire, era o realitate. Cînd se despartise de Oki, Otoko avea de gînd să nu se marite niciodată, în tulburarea și durerea sa, nu ajungea să se gîndească nici macar la ziua de mîine și, cu atît mai puțin, la o căsătorie îndepărtată. Hotărîrea de a nu se marita îi încolaise însa în minte și nu mai reveni niciodată asupra deciziei sale. Firește, mama sa ar fi dorit ca ea să se marite. Venise la Kyoto ca să o îndepărteze pe fiica sa de Oki și ca să o ajute să-si regăsească liniștea, iar nu cu gîndul de a se stabili acolo definitiv. Avînd permanent grija să o menajeze pe Otoko, mama sa o sinea sub observatie. Cînd Otoko împlini

douazeci de ani, ea îi vorbi pentru prima data despre casatorie. Se întâmplase la mînastirea Nenbutsu din Adashino⁷⁰, un ungher pierdut al cîmpiei Saga, în noaptea Ceremoniei celor O Mie de Lumini. Nenumarate, tocite si de mici dimensiuni, monumentele funerare ale Celor pentru care nimeni nu poarta doliu erau aliniate si în fata lor straluceau cele "O Mie de Lumini" depuse în chip de ofrande. Mama lui Otoko avea ochii aburisi de lacrimi. Luminile slabe ce straluceau în bezna sporeau si mai mult sentimentul de tristete care se degaja din stelele funerare. Otoko pastra în continuare tacerea, desi observase lacrimile din ochii mamei sale. Se lasase noaptea cînd se întoarsera acasa apucînd-o pe un drum de tara.

— Doamne, ce trist este! zise mama lui Otoko. Tu nu te simti trista, Otoko?

În doua rînduri, folosise cuvîntul "trist", dar de fiecare data, pare-se, într-un sens diferit.

Începu atunci sa vorbeasca despre o propunere de casatorie pe care i-o adusese la cunostinta un prieten din Tokyo.

— Îmi pare rau, mama, nu pot sa ma marit, zise Otoko.

— Nu cunosc o femeie care sa nu se marite!

— Exista totusi.

— Daca nu te mariti, vom face parte, si tu, si eu, din Cei pentru care nimeni nu poarta doliu.

— Nu înteleg ce vrei sa spui.

— Sînt defunctii lipsiti de o familie care sa se poata ruga pentru odihna sufletului lor.

— Stiu asta. Dar ce-ntelegi tu prin asa ceva? Tacu o clipa.

— Vrei sa vorbești despre ce-i dupa moarte?

— Nu numai. Chiar si în timpul vietii, o femeie fara sot si copii seamana cu defunctii aceia, închipuieste-ti ca nu te-ai avea! Esti înca tînara, dar... Ezita usor.

— Pictezi deseori chipul copilului tau, nu-i asa? Ai de gînd sa tot continui asa multa vreme...?

Otoko nu raspunse. Maica-sa îi spuse tot ce stia privitor la propunerea de casatorie. Era vorba de un functionar la o banca.

— Daca vrei sa-l întîlnesti, am putea merge la Tokyo.

— Dupa parerea ta, oare ce crezi ca mi se arata în fata ochilor, în timp ce te asculta întreba Otoko.

— Vezi ceva? Ce anume?

— Bare de fier. Vad gratiile de fier de la ferestrele spitalului de psihiatrie!

Mama ei, cu rasuflarea taiata, amuti. Mai apoi, tot în timpul vietii mamei sale, Otoko primi înca doua, trei cereri în casatorie.

— La ce bun sa te tot gîndesti la domnul Oki? N-o va sti niciodata si tu nu poti face nimic pentru el, spunea mama ei, cu aerul ca mai mult o implora decît o avertizeaza si se straduia mereu sa o marite.

— Asa cum îl astepti în zadar pe barbatul acela, s-ar zice ca astepti trecutul. Nici timpul, nici fluviile nu fac cale-ntoarsa.

— Nu astept nimic si pe nimeni, raspunsese Otoko.

— Nu faci decît sa-ti aduci aminte...? Nu poti sa-l uiti...?

— Nu, nu e asta.

— Zau? Erai atît de tînara atunci si înca atît de naiva cînd te-a sedus domnul Oki, si tocmai de-asta, fara-ndoiala, rana ti-a fost atît de adîncea si cicatricea întîrzie atît de mult sa dispara. L-am urît pentru ca s-a aratat atît de crud cu un copil ca tine!

Otoko nu uitase vorbele mamei sale. Se întreba daca nu cumva tocmai din pricina tineretii si a inocentei sale putuse trai o asemenea dragoste. Acesta era, fara nici o îndoiala, motivul pentru care înca mai încerca pasiunea aceea oarba.

Cînd, cuprinsa de spasme, îl musca de umar pe Oki, ea nu observa nici macar ca îi curgea sîngele.

Dupa despartirea de Oki si venirea la Kyoto, Otoko ramasese siderata cînd citise în "O fata de saispzece ani" ca, venind la întîlnirea cu ea, Oki reflecta de fiecare data îndelung la felul cum avea sa faca dragoste cu ea si ca proceda în genere asa cum se hotarîse s-o faca. Fusese stupefiata sa afle astfel ca, la perspectiva asta, inima îi tresarea de bucurie. Pentru tînara supusa si neexperimentata care era atunci Otoko era imposibil sa-si imagineze ca un barbat ar fi putut sa prevada cu anticipatie ordinea pe care o

va urma si procedeele pe care le va folosi cu amanta sa. Otoko, în ce-o privea, rabda totul si facea tot ce-i cerea Oki. Insași tineretea ei o împiedica sa se mire de indiferent ce.

Oki o descrisese ca pe o tânara extraordinara, ca pe o femeie între femei, si scrisese ca numai multumita ei epuizase diferitele feluri de a face dragoste.

Citind pasajul acesta, Otoko se simtise distrusa de umilinta. Si totusi continua sa aiba în fata ochilor îmbratisarile pe care nu izbutea sa si le izgoneasca din amintire. Trupul i se încordase si începuse sa-i tremure. Apoi, pe masura ce calmul se reinstala, o senzatie de bucurie si plenitudine punea stapînire pe întreaga-i fiinta. Dragostea trecuta îi revenea la viata.

Pe drumul întunecos, în timp ce se întorcea de la Ceremonia celor O Mie de Lumini de la Adashino, nu doar gratiile de fier de la salonul de spital i se ivisera în fata ochilor. Se vedea din nou în bratele lui Oki. Daca el n-ar fi facut aluzie la asta în roman, probabil ca, dupa atitia ani, Otoko însasi ar fi ajuns sa uite viziunea lui Oki îmbratisându-i trupul.

Otoko se facuse alba ca varul de furie, de gelozie si disperare, când Keiko îi precizase ca la Enoshima Oki se dovedise "incapabil sa continue" dupa ce ea strigase "Otoko! Otoko!" I se paru însa ca Oki, si el, trebuie sa-si fi adus aminte de ea în acea clipa anume.

Chiar daca nu se gândise la ea în mod constient oare nu-i aparuse în gând imaginea lui Otoko în bratele lui?

Odata cu trecerea lunilor, apoi a anilor, viziunea îmbratisarilor lor se purificase treptat în amintirile lui Otoko, trecând de la fizic la spiritual. Acum, Otoko nu mai

era inocenta, si cu atît mai putin Oki. In perspectiva ei însa îmbratitarile lor de odinioara erau cu desavîrsire caste. Aceasta amintire-vis sau realitate-era o viziune sacra si sublimata a iubirii sale.

Cînd îsi aminti gesturile în care o initiase Oki si cînd i se întîmpla sa procedeze în acelasi fel cu Keiko, Otoko se temu ca acea viziune sacra sa nu fie pîngarita sau sa dispara, dar ea nu i se sterse din minte.

Keiko obisnuia, chiar si în prezenta lui Otoko, sa se unga pe picioare, pe brate si la subsuori cu o crema de epilat. Fireste, în prima perioada a instalarii sale la Otoko, o facea pe ascuns. Daca Otoko o lua la întrebări în legatura cu un miros ciudat din baie (Ce faceai? Ce-i cu mirosul asta neobisnuit ?), Keiko nu raspundea. Otoko nu era familiarizata cu cremele de epilat, deoarece nu avusese niciodata nevoie sa le foloseasca. Pielea ei nu era acoperita nici macar de un pufusor fin. Prima oara cînd o surprinse pe Keiko dîndu-si cu crema pe piciorul întins, Otoko încreti din sprîncene de uimire. Ce miros oribil! Ce-i asta ? apoi, cînd vazu cum se desprindeau firele de par în vreme ce Keiko se stergea de crema, Otoko îsi acoperi ochii cu mîna:

— Dar e respingator! Inceteaza! Imi face pielea de gaina!

Otoko tremura, într-adevar.

— E dezgustator! De ce faci asa ceva ?

— Dar, Otoko, toate femeile fac asta.

Otoko tacea.

— Nu ti-ar fi mai scîrba sa atingi o piele paroasa ?

Otoko tacea în continuare.

— La urma urmelor, sînt femeie...

Keiko se epila tocmai pentru ca Otoko sa-i simta pielea

suava la atingere. Cu toate ca prietena ei era femeie, pentru ea dorea tînara sa aiba pielea matasoasa.

Otoko se simtea apasata atît de dezgustul pe care-l încercase cînd o vazuse pe fata epilîndu-se, cît si de pasiunea pe care o descoperea în cuvintele ei explicite.

Mult timp dupa ce Keiko facuse o baie ca sa îndeparteze resturile de crema, lui Otoko i se parea ca înca simte mirosul infect.

Cînd Keiko reveni lînga Otoko, ea spuse:

— Pune mîna, Otoko. Pielea mi-e complet neteda, îsi întinse piciorul si-si ridica poalele camatii. Otoko arunca o privire scurta asupra piciorului alb, dar nu-l atinse. Keiko, cu mîna dreapta, îsi mîngîie piciorul.

— Otoko, de ce ai mina asta atît de preocupata? zise ea privind-o pe Otoko ca si cum ceva nu era în regula.

Otoko îi evita privirea. Keiko, de azi înainte nu te mai epila în fata mea.

— Nu vreau sa-ti ascund nimic. N-am secrete fata de dumneata.

— Dar la ce bun sa-mi arati ceva care ma dezgusta?

— N-o sa te mai dezguste dupa ce te vei obisnui cu asta. La fel e si cînd îti tai unghiile de la picioare. — Este o impolitete sa-ti tai unghiile sau sa ti le pilesti de fata cu altii. Cînd îti tai unghiile, tu le lasi sa sara care-ncotro... Stai asa, încît sa faci un ecran cu mîinile.

— Foarte bine, consimti Keiko.

Daca ulterior Keiko nu se mai epila ostentativ în prezenta lui Otoko, totusi ea nici nu facu nimic ca sa se sustraga privirii ei.

Otoko însa, contrar convingerii lui Keiko, nu se deprinse niciodata cu acel spectacol. Crema nu mai mirosea

asa de rau ca înainte, fie pentru ca fusese ameliorata, fie pentru ca Keiko schimbase produsul, dar spectacolul tinerei epilându-se îi facea totdeauna piele de gaina. Nu putea suporta sa vada cum firele de par de pe picioare si de la subsuori se desprindeau pe masura ce Keiko stergea crema. Prefera sa iasa din camera.

Totusi, în adâncul senzatiei sale de sila, o flacara apareea si disparea, apoi apareea din nou. Atît de mica si de îndepartata era flacara aceea, încît Otoko abia putea sa o vada cu ochii mintii, dar era atît de pura si de linistita, încît cu greu ai fi putut identifica într-însa umbra unei dorinte. Acea flacara, în însasi linistea si puritatea ei, îi aducea aminte lui Otoko de Oki si de tînara care fusese ea însasi acum douazeci de ani.

Gîndul la un contact între femei si senzatia pe propria-i piele a pielii fetei erau la originea dezgustului pe care-l încerca Otoko atunci cînd o vedea pe Keiko epilându-se; fusese cuprinsa de greturi chiar înainte de a si-o fi putut explica. Dar amintirea lui Oki puse în mod ciudat capat acelei senzatii de dezgust. Cînd facea dragoste cu Oki, Otoko nu se gîndise niciodata la puful fin pe care-l avea la subsuori, dupa cum nu-i pasase sa stie nici daca Oki, ca barbat, era putin paros sau foarte paros, își pierduse oare simtul realitatilor?

Acum se simtea mai în largul ei cu Keiko, ajunsese la o maturitate din care nu lipsea un anume viciu. Fusese surprinsa cînd descoperise gratie lui Keiko ca dupa toti acei ani de singuratate departe de Oki, ea se maturizase totusi ca femeie. Otoko se temea ca viziunea sacra si gelos pastrata în adâncul inimii sale, viziunea iubirii ei pentru Oki, sa nu-i fie brusc distrusa daca ar fi iubit alt barbat, si nu pe Keiko.

Dupa despartirea de Oki, Otoko își ratase sinuciderea, dar totdeauna dorise sa moara tânara. Ar fi dorit sa moara în durerile facerii, înaintea sinuciderii neizbutite si înainte ca sa-i moara, la rîndul lui, copilul, asa ar fi scapat de gratiile de fier ale spitalului de psihiatrie. Dorinta aceea secreta, pe masura ce trecusera lunile si anii, purificase rana pe care i-o facuse Oki.

"Esti mult prea minunata pentru mine. Dragostea noastra tine de miracol, nu credeam ca o fiinta umana poate trai o asemenea iubire. Ai vrea sa poti muri de ea!"

Nici pîna astazi, Otoko nu uitase cuvintele blînde ale lui Oki. Frazele de acest gen erau foarte numeroase în romanul lui si dialogurile parca nu mai aveau nici o legatura cu Oki sau cu Otoko, trairid o viata vesnica. Amantii de odinioara nu mai existau pesemne, dar, în tristetea ei, Otoko avea cel putin consolarea nostalgica de a-si vedea dragostea imortalizata într-o opera literara.

Otoko avea un brici ramas de la mama sa. Desi în realitate nu avea nevoie de el, Otoko, miscata parca de amintire, îl folosea uneori ca sa-si rada puful fin de pe ceafa, de pe frunte sau din jurul gurii.

Într-o zi, vazînd-o pe Keiko ca începe sa se unga cu crema de epilare, zise brusc, apucînd briciul din toaleta:

— Keiko, lasa-ma sa te rad.

La vederea briciului, Keiko își pierdu calmul si o rupse la fuga tipînd:

— Nu, Otoko! Nu cu asta! Mi-e frica!

Otoko se repezi pe urmele ei.

— Nu te teme! Hai, lasa-ma pe mine!

Keiko se lasa ajunsa din urma fara sa opuna rezistenta si se întoarse în sila la toaleta.

Cînd însa Otoko îi sapuni bratul si aplica pe el briciul, degetele lui Keiko începura sa tremure usor. Otoko era departe de a prevedea o asemenea reactie din partea fetei.

— Nu-ti fie frica, nu e nici un pericol daca tii bratul nemiscat, înceteaza cu tremuratul... Spaimetele si chiar nelinistea lui Keiko o stimulau pe Otoko. Era o ispita. Trupul i se încorda ca si cum în umeri i s-ar fi revarsat o noua forta.

— Daca si-e frica, n-o sa te rad la subsuori. Dar fata... zise Otoko.

— Asteapta putin. Lasa-ma sa-mi trag sufletul, raspunse Keiko, care nici nu respirase.

Otoko o rase pe fata deasupra sprîncenelor si sub buza inferioara. Cînd ataca peful fin de pe frunte, Keiko își tinu ochii închisi. Cu fata usor îndreptata în sus, își rezema capul în mîna lui Otoko care-i sustinea ceafa. Gîtul lung si subtire al fetei îi retinu privirea lui Otoko. Era plapînd, grasios si delicat, cu o anume inocenta care nu aducea cu Keiko si exprima tineretea.

Otoko își întrerupsese gestul, si fata deschise ochii:

— Ce se-ntîmpla, Otoko?

Pe Otoko o batuse dintr-odata gîndul ca Keiko ar muri daca ea ar împlînta briciul în grumazul acela încîntator. Ar fi destul o clipa ca sa o loveasca în tot ce avea mai încîntator. Desi nu era la fel de frumos ca al lui Keiko, Otoko avea totusi un gît încîntator de fata tînara.

Într-o zi, pe cînd Oki îi prindea gîtul în brate, ea îi spusese: "Ma doare... O sa ma omori!" Oki atunci o strînse si mai tare si Otoko simtise ca se sufoca. In timp ce privea gîtul lui Keiko, acea senzatie de asfixiere îi reveni în gînd si-o cuprinse ameteala.

A fost singura data cînd a ras-o pe fata. Ulterior, Keiko refuza, si Otoko nu mai insista. Cînd deschidea sertarul de la toaleta ca sa ia din el un pieptene sau altceva, ochii îi cadeau pe brici, își amintea atunci fugitivele sale gînduri ucigase. Daca ar fi ucis-o pe Keiko, nici ea n-ar fi putut continua sa traiasca. Veleitatile sale de asasinat îi devenira un soi de fantoma familiala. Oare își ratase înca o data prilejul de a muri?

Pricepu ca în dorinta ei trecatoare de a ucide se ascundea vechea-i dragoste pentru Oki. Pe atunci, Keiko nu-l întilnise pe Oki. Ea înca nu se amestecase în dragostea lor.

De cînd aflase ca tînara își petrecuse noaptea la Enoshima cu Oki, un foc straniu o mistuia pe Otoko. Totusi, în mijlocul flacarilor ce o mistuiau, vedea înflorind un lotus alb. Dragostea ei pentru Oki era o floare imaginara pe care nici Keiko, nici orice altceva de pe lume n-ar fi putut s-o pîngareasca vreodata. Cu icoana lotusului alb în fata ochilor, Otoko își întoarse privirea spre luminile ceainariilor din Kiyamachi care se reflectau în riul Misosogi. Le contempla o clipa. Apoi ochii i se îndreptara catre lantul sumbru al Colinelor de rasarit, dincolo de Gion. Colinele pareau calme, i se paru însa ca tenebrele care le învaluiu se strecurau insidios în ea. Farurile masinilor ce treceau încoace si-ncolo pe malul opus, cuplurile care se plimbau la marginea apei, ceainariile ce se-ntindeau dealungul rîului, cu luminile si clienaii lor, Otoko le vedea pe toate fara a le vedea cu adevarat, în timp ce întunecimea Colinelor de rasarit patrundea si mai adînc în ea.

— Am sa pictez neîntîrziat Suirea la cer a unui copil. Trebuie s-o fac numaidecît, altminteri sigur n-o voi mai

face niciodata.

— Actuala mea idee despre aceasta pictura se deosebeste acum de intentia mea prima..., murmura Otoko în sinea ei.

Emotia asta brusca se datora oare viziunii lotusului în mijlocul flacarilor?

Otoko ajunse sa creada, în revarsarea inimii ei curate, ca Keiko si lotusul erau unul si acelasi lucru.

De ce înflorea oare lotusul acela alb în flacari? De ce, dimpotriva, nu se ofilea în ele?

— Keiko, o chema ea. Ti-a revenit buna dispozitie?

— Daca si dumitale si-a revenit, atunci nu mai am nici un motiv sa fiu suparata! raspunse cochetînd Keiko.

— Ce anume te-a facut, pîna acum, sa suferi cel mai mult?

— Ma-ntreb si eu, zise Keiko cu simplitate. Am fost nefericita atît de des, încît n-as putea spune. O sa-ncerc sa-mi amintesc si-atunci o sa-ti dau un raspuns. Dar supararile mele sînt scurte.

— Scurte?

— Da.

Otoko o tintui cu privirea si zise cu voce calma:

— As vrea sa-si cer ceva anume în noaptea asta. As dori sa nu te mai duci la Kamakura.

— Spui asta din cauza domnului Oki? Sau din cauza fiului sau?

Raspunsul neasteptat al tinerei o puse în încurcatura pe Otoko.

— Vorbesc si de unul, si de altul.

— M-am dus sa-i vad doar ca sa te razbun pe dumneata!

— Iar aceeași poveste! Esti într-adevar o ființă imposibilă!

Expresia lui Otoko se schimba, închise brusc ochii, ca pentru a-si ascunde niște lacrimi invizibile.

— Otoko, de ce faci pe timorată? ...

Zicând acestea, tînara se ridică, se apropie de Otoko, îi apasă umerii cu mîinile și-i gîdila urechile. Și, în timp ce Otoko păstra tăcerea, murmurul rîului ajunsese la urechile lui Keiko.

— Dragule!

Din bucatărie, Fumiko îl striga pe Oki. Știi că ditamai soricuta ne onorează cu prezența ei? .

— Se ascunde sub matina de gătire!

— Vorbesti serios?

— Și mai cred că e-nsotită și de pui. Na-ti-o!

— Ar fi bine să vii... Uite că soricelul își arată vîrfurile boticului dragă... Hm!

— Și mă privește cu ochii lui frumoși, negri și lucitori.

Oki nu zise nimic. Citea un ziar de dimineață în salonul unde pluteau efluviile supei miso.

— Ia te uita! acum plouă-n bucatărie! Tu nu auzi?

Plouă deja cînd se trezise Oki, dar acum plouă cu galeată. Vîntul, care scutura pilcurile de copaci și boschetele de bambuși de pe coline, batea spre răsărit și ploaia biciuia oblic arbuștii și plantele.

— Nu aud nimic cu tot vîntul și cu toată ploaia asta de-afară...

— Vino odată să arunci o privire!

— Hm!

— Picăturile de ploaie care se strivesc de tiglele acoperisului, care se rasucesc ca să se strecoare în

crapaturile strimte si cad pe scîndurile din tavan, sînt sigura ca trebuie sa sufere. N-ai zice ca sînt lacrimi care curg?

— Daca vrei tu!

— Sa scoatem diseara cursa de soareci. O fi pe vreun raft din debara. E prea sus pentru mine, poti sa mi-o dai tu jos cît de curînd?

— Esti sigura ca vrei sa-i prinzi pe Mama soricioaica si pe puii ei în cursa? raspunse cu blîndete Oki, fara a-si ridica privirea de pe ziar.

— Cum ramîne cu infiltratia? intreba Fumiko. E grava? Nu-i doar efectul ploii cu galeata?

— O sa ma urc mîine pe acoperis ca sa vad ce-i cu ea.

— E periculos pentru cineva de vîrsta ta... O sa se urce Taichiro în locul tau.

— Ce-ntelegi prin "cineva de vîrsta ta"?

— Pai în societati, în banci, în agentiile de presa nu esti scos la pensie la cincizeci si cinci de ani?

— Imi place sa te-aud vorbind asa. Si dac-as nceta si eu sa lucrez?

— Cum vrei...

— La ce vîrsta se poate pensiona la urma urmelor un scriitor?

— Nu înainte de ziua mortii!

— Ce vrei sa spui?

— Iarta-ma.

Fumiko îi prezenta scuzele si relua cu glasul ei obisnuit:

— Voiam sa spun pur si simplu ca mai ai ani multi în fata ta ca sa scrii.

— Iata o perspectiva dureroasa, mai ales cu o nevasta de felul tau... E ca si cum mi-ar sta un drac în spinare, agitînd o bara de fier înrosita-n foc!

— Ce mincinos perfid! Cînd m-am legat eu de tine...?

— Adevarul e ca poti sa fii otravitoare, sa stii!

— Otravitoare...?

— Absolut. Cînd esti geloasa, de exemplu.

— Gelozia e soarta tuturor femeilor. N-am învățat oare, pe pielea mea, și încă de mult, ca e un leac amar și periculos, o otrava deci?

Oki nu zise nimic.

— O sabie cu doua taisuri...

— Ca sa-ti ranesti partenerul si sa te ranesti si pe tine însuti... Sau ca sa te omori împreuna cu amanta?

— Orice-ar fi sa-mi faci, acum nu mai am puterea sa divortez sau sa ma sinucid. Dincolo de o anumita vîrsta, divorturile sînt dezagreabile, dar nu cunosc nimic mai trist decît doi amanti batrîni care-si iau zilele. Persoanele în vîrsta care citesc în ziare fapte diverse de felul asta resimt pesemne o tulburare mai teribila decît tinerii.

— Vorbesti asa pentru ca ti s-a intîmplat odata sa meditezi intens în privinta asta... E mult de-atunci, erai încă tînar... Oki ramase tacut.

— Totusi tu nu i-ai împartasit tinerei tale prietene dorinta ta dureroasa de a muri împreuna cu ea. N-ar fi fost mai bine s-o faci? Ea s-a sinucis, dar cum si-ar fi putut da seama ca vrei sa mori si tu? Nu e o situatie nefericita?

— Nu s-a sinucis. Si-a ratat doar sinuciderea, dar voia într-adevar sa se sinucida. Fumiko reîncepea sa vorbeasca despre Otoko.

Oki auzea uleiul sfîrîind în tigaia în care Fumiko perpelea pesemne carnea de porc cu varza.

— Supa miso o sa fie prea fiarta, zise Oki.

— Da, da, stiu. De douazeci de ani m-ai tot dascalit de

nu stiu câte ori cu supa asta! ai adus diferite feluri de miso din diverse regiuni... Ai fi vrut sa faci din nevasta ta o specialista în arta prepararii supei miso-stii cum se scrie numele supei asteia în caractere chinezesti? Mai bine sa le scrii în himgana. Se repeta de trei ori caracterul "onorabil".

— Zau?

— Si în trecut trebuie sa fi fost un fel de mâncare de prima importanta pentru ca numele sa-i fie scris cu ajutorul aceluiasi caracter repetat de trei ori. Si e un fel care nu-ti reuseste usor.

— "Onorabilul" tau miso n-o sa aiba un gust prea bun în dimineata asta.

— Cred ca nu l-am pregatit cu destula grija.

Uneori lui Fumiko i se întâmpla sa-l tachineze pe Oki adresându-i-se într-o maniera prea slugarnica, asa cum o facuse chiar în ziua aceea, în legatura cu soarelele si infiltratia din tavan.

Oki, nefiind originar din capitala, nu întrebuinta corect formulele de politete frecvente în graiul din Tokyo. Cu toate astea, nu dadea întotdeauna atentie observatiilor sotiei sale, care, în ce-o privea, fusese crescuta la Tokyo, si discutiile lor ajungeau la interminabile dispute verbale în cursul carora Oki afirma ca vorbirea din Tokyo nu este decât un dialect provincial vulgar si nu provine dintr-o lunga traditie, în regiunea Kyoto si Osaka, spunea Oki, oamenii au obiceiul sa foloseasca termeni onorifici, în timp ce oamenii din Tokyo se exprima cu mai putina curtenie. În dialectul din Kyoto si Osaka, oamenii recurg la formule de politete ca sa vorbeasca despre pesti sau legume, despre munti sau nuri, despre case sau strazi, si chiar pentru a denumi soarele si luna, corpurile ceresti, timpul.

— Dacă tii cu adevarat, discuta mai degraba despre toate astea cu Taichiro. El e specialistul în materie, zicea Fumiko dîndu-se batuta.

— Ce stie el? E poate specialist în literatura japoneza, dar nu lingvist. N-a facut cercetari despre utilizarea termenilor onorifici. Gîndeste-te un pic la modul confuz si aproape obscen în care se exprima colegii lui; îti raneste auzul, nu alta! Articolele si eseurile lui nici macar nu sînt scrise într-o japoneza corecta!

Într-adevar, Oki nu numai ca nu tinea sa-si consulte fiul sau sa-i asculte sfaturile, dar nici nu-i placea s-o faca. Prefera sa-i ceara sfatul sotiei sale. Cum însa Fumiko era de fel din Tokyo, ea era foarte încurcata de întrebările cu care o harsuia sotul ei cu privire la termenii onorifici si uzul lor.

— Ar trebui sa-i atrag atentia lui Taichiro ca, în trecut, eruditii japonezi aveau temeinice cunostinte de limba chineza si scriau într-un stil ireprosabil... Lumea nu mai vorbeste asa. In fiecare zi apar neologisme, ca soriceii de adineauri, si rod lucrurile importante fara sa le pese cîtusi de putin... Lumea se schimba într-un ritm ametitor... Dar neologismele astea au viata scurta si, chiar cînd supravietuiesc, ele se învechesc-asemeni romanelor pe care le scriem noi. Rareori dureaza mai mult de cinci ani. La urma urmelor, pentru cuvinte nu e destul sa dureze doar pîna a doua zi? '

Tot vorbind, Fumiko aduse în salon tava cu micul dejun. Apoi, fara sa i se tulbure nici o trasatura, zise:

— Am facut bine ca am trait, si eu, în ciuda tuturor acelor ani cînd visai sa te omori cu tînara aia.

— Nu exista iesire la pensie pentru femeile maritate. Ce pacat...!

— Dar exista divortul... As fi vrut, macar o data în viata, sa stiu cum e sa fii divortata.

— Nu-i prea târziu.

— Mi-a pierit cheful. Stii proverbul: abia cînd esti chel regreti ca n-ai prins prilejul. Parul tau e înca negru de tot, fara un fir alb. Fruntea însa ti se dezgoleste.

— Oare ai irosit prilejul?

— In cazul meu, se explica prin toate eforturile pe care a trebuit sa le fac ca sa evit un divort, sacrificîndu-ma pe mine în definitiv. Si ca sa nu mai fii tu geloasa...

— Sa stii ca o sa ma supar! si Oki si Fumiko, tot schimbînd vorbe de prisos, începura, ca în fiecare dimineata, sa-si ia micul dejun.

Cît despre Fumiko, ea parea mai bine dispusa ca de obicei, desi lui nu-i era usor sa-i citeasca gîndurile. Sigur, o evocase pe Otoko, dar asta nu însemna ca tineea sa învieze, în dimineata aceea, trecutul.

Ploaia amenintstoare își mai pierduse din violenta si parea ca începe sa se potoleasca. Cu toate astea, spaturile din nori înca nu lasau sa treaca soarele.

— Taichiro mai doarme? Du-te sa-l trezesti! zise Oki.

— Dau fuga, încuviinta Fumiko, dar nu cred c-o sa reuaesc. O sa ma roage sa-l las sa doarma, fiindca e-n vacanta.

— Pai azi nu se duce la Kyoto?

— Poate sa manînce diseara acasa si sa plece pe urma la aeroport.

— Ce sa faca la Kyoto pe caldura asta?

— Ai face bine sa-l întrebi. Se pare ca i s-a trezit brusc dorinta sa revada mormîntul lui Sanjo— nishi Sanetaka, în creierul muntilor, lînga mînastirea Nison.in. Cred ca are de

gînd sa faca cercetari despre Cronica lui Sanetaka în vederea unei teze...

— Stii cine a fost Sanetaka?

— Un nobil de la curte, nu?

— Asta o stie toata lumea! Pe vremea tulburarilor din era Onin, sub shogunul ashikaga Yoshimasa, el s-a ridicat pîna la demnitatea de ministru de Interne. Era un intim al poetului Sogi si unul dintre nobilii de la curte care s-au straduit sa protejeze artele si literele în acele vremuri tulburi. A lasat un jurnal voluminos, Cronica lui Sanetaka. Era fara-ndoiala un personaj foarte interesant. Taichiro vrea sa faca cercetari asupra culturii Higashiyama, întemeindu-se pe jurnalul lui Sanetaka.

— Ia te uita! si unde-i mînastirea Nison.in?

— La poalele muntelui Ogura... Bine, dar muntele Ogura unde e...?

— Nu m-ai dus si pe mine acolo o data?

— De mult de tot, asa e. Este un tinut bogat în amintiri poetice. Diverse locuri, nu departe de-acolo, evoca legenda lui Fujiwara no Sadaie.

— Aa! E în regiunea Saga, nu-i asa? acum îmi aduc aminte. Taichiro a cules tot felul de anecdote, maruntisuri nesemnificative care, dupa el, ar putea servi ca material pentru scrierea unui roman. El le considera ca pe niste documente fara interes, istorii absolut fanteziste. Cred ca se socoteste deja un savant cînd ma asigura ca as avea cu ce scrie un roman pornind de la toate anecdotele alea!

Fumiko, fara a-si da pe fata gîndurile ascunse, se multumi sa încuviinaeze, în timp ce buzele ei schisau un usor zîmbet.

— Du-te o data si trezeste-l pe savantul de fiu-tau! zise

Oki ridicându-se. Cine-a mai auzit de un fiu care se scoala târziu, când taica-sau e gata sa se apuce de lucru?

— Ma duc!

Singur din nou în biroul sau, Oki începu sa se gândeasca iarasi, fara a mai face haz de asta data pe seama lor, la vorbele schimbate adineauri pe un ton sugubas cu Fumiko pe tema "pensionarii scriitorilor". Ramase asezat la masa, cu barbia în palme. Auzi pe cineva gargarisindu-se în cabinetul de toaleta, apoi intra Taichiro, stergându-se pe fata cu prosopul.

— Nu te scoli devreme, zise Oki pe un ton de repros.

— Nu dormeam, ci am ramas în pat ca sa visez cu ochii deschisi.

— Sa visezi cu ochii deschisi...?

— Tata, dumneata stii ca a fost deschis mormântul printesei Kazu-no— Miya? intreba Taichiro.

— Ia fost violat mormântul?

— Se poate spune si asa..., admise calm Taichiro. S-au facut sapaturi.

— Deseori sînt exhumate vechi morminte în scopuri de cercetari stiinaifice, nu?

— E vorba totusi de printesa Kazunomiya, mormântul nici nu e prea vechi. De fapt când a murit...? — În 1877, raspunse Taichiro, fara cea mai mica ezitare. In 1877...

— Atunci nu s-a împlinit nici macar un secol?

— Asa e. Si totusi nu i s-au gasit decît osemintele. Oki încrunta din sprîncene.

— Se pare ca perna, vesmintele si toate obiectele îngropate cu ea s-au facut praf si pulbere. N-au ramas decît osemintele. Nu e inuman sa violezi un asemenea mormânt...? Ea era întinsa într-o pozitie gratioasa si

candida, ca un copil care ar fi atipit, ostenit de joaca.

— Vorbesti adica de oseminte...?

— Da. A fost gasita si o suvita de par în spatele craniului, ceea ce ar sugera ca e vorba de o tânara femeie maritata, de rang înalt si moarta de tânara.

— Si la osemintele astea visai tu?

— Sigur, dar nu numai. Ele însele nu prea incita la visare, si totusi este în ele ceva frumos, misterios, fragil.

— Ce vrei sa spui...?

Oki nu se lasase cîstigat de entuziasmul fiului sau si nu-i împartasea felul de a vedea lucrurile. Socotea ca este indecent sa violezi mormîntul unei printese patetice, moarte la vârsta de treizeci de ani, si sa-i examinezi osemintele.

— Ce vreau sa spun... De fapt e vorba de ceva la care nu m-as fi gîndit niciodata, zise Taichiro. Dar de ce sa n-o chemam si pe mama, ca sa-i povestesc si ei? Oki îl privi insistent pe fiul sau, care statea în fata lui, cu prosopul în mîna, si încuviinta cu o usoara înclinare a capului. Taichiro statea de vorba cu glas tare cu mama sa, în timp ce se reîntorcea în biroul lui Oki. O punea pe Fumiko la curent cu întîmplarea. Pentru orice eventualitate, Oki scoase din biblioteca de pe coridor un volum din Marele dictionar de istorie a Japoniei si-l deschise la pagina care trata despre printesa Kazunomiya. si aprinse o tigareta. Taichiro avea în mîna ceva asemanator cu un buletin subtire.

— Este darea de seama despre sapatari? intreba Oki.

— Nu, este buletinul muzeului. Un anume Kamahara a scris un articol intitulat "Dispare frumusetea? ", unde este vorba despre misterul care-o înconjoara pe printesa Kazunomiya. E posibil ca în raportul despre sapatari acesta sa nu fie mentionat. Taichiro facu o pauza, apoi începu sa

citeasca articolul.

— O placa de sticla, de dimensiuni usor superioare celor ale unei carti de vizita, a fost descoperita între bratele scheletului printesei Kazunomiya. Se pare ca este unicul obiect ce a putut fi gasit în interiorul mormântului.

Arheologii, care exhumasera mormintele shogunului Tokugawa din mînastirea Zojo-ji de la Shiba, îl sapasera si pe cel al printesei Kazunomiya... Expertul însărcinat cu examinarea coloranailor si a textilelor, a considerat ca acea placa de sticla trebuie sa fi fost fie o oglinda de buzunar, fie un "cliseu umed". A învelit-o în hîrtie si a adus-o la muzeu.

— Acel "cliseu umed" era o fotografie pe sticla? întreba Fumiko.

— Da. E suficient sa ungi cu o emulsie o placa de sticla si fotografia este dezvoltata în timp ce placa e încă uda... Exact ca vechile fotografii de altadata.

— Ah, da! am vazut cîteva. Placa de sticla parea transparenta, dar cînd, dupa ce s-a întors la muzeu, expertul a examinat-o la lumina, sub unghiuri diferite, a observat acolo silueta unui barbat...

— Era deci o fotografie! Silueta era cea a unui tînar barbat îmbracat într-o roba de ceremonie cu mîneci lungi si pe cap cu eboshs? .

— Fotografia era foarte decolorata, fireste...

— Era fotografia shogunului lemochi? întreba Oki, captivat de povestirea lui Taichiro.

— Da, dupa toate aparentele. Printesa Kazunomiya murise strîngînd în brate fotografia sotului ei, care o precedase în moarte. Aceasta era si parerea expertului, care avea de gînd sa se prezinte a doua zi la Institutul de cercetari pentru protectia bunurilor culturale si sa vada daca

nu era posibil, printr-un procedeu sau altul, ca fotografia sa fie facuta mai clara. Dar a doua zi, cînd a examinat-o la lumina, a vazut ca imaginea disparuse total. Pe durata unei nopti, fotografia devenise o banala placa de sticla transparenta.

— Cum asta? intreba Fumiko, privindu-si cu atentie baiatul.

— Pentru ca, dupa atîta amar de ani cît zacuse îngropata sub pamînt, ea fusese expusa brusc la aer si la lumina, raspunse Oki.

— Asa e, într-adevar.

Expertul avea un martor care putea confirma ca nu fusese victima unei iluzii si ca era vorba fara îndoiala de o fotografie, îi aratase placa unui paznic care se afla la fata locului si acesta a afirmat ca vazuse si el silueta unui barbat tînar imprimata pe placa.

— Asta-i buna!

— "Povestea adevarata a unei existente efemere." asa si-a definit expertul descoperirea. Taichiro tacu o clipa.

— Dar expertul era si om de litere si, în loc sa puna punct aici povestirii sale, a dat frîu liber imaginatiei. Ati auzit vorbindu-se despre printul arisugawanomiya, care era adînc îndragostit de printesa Kazunomiya, nu-i asa? Expertul s-a întrebat daca fotografia pe care printesa o strîngea pe corp nu cumva era cea a amantului ei mai curînd decît a shogunului lemochi, sotul ei. Simtind ca i se apropie sfîrsitul, oare nu le ordonase ea în taina doamnelor sale de companie sa îngroape, o data cu ramasitele sale pamîntesti, si fotografia iubitului sau? Nu era oare acesta singurul act în acord cu destinul tragic al acelei printese? aceasta era parerea expertului.

— Hm! Toate astea sînt pura imaginatie! Fotografia unui amant care, de cum a vazut lumina zilei, dispare pe durata unei nopti, ar fi chiar un roman frumos!

— Expertul, în articolul sau, pretinde ca poza ar fi trebuit îngropata pentru totdeauna, astfel încît nimeni sa nu fie la curent cu existenta ei. Era fara doar si poate dorinta printesei ca forma umana de pe placa de sticla sa dispara astfel pe durata unei nopti.

— E foarte posibil. Un scriitor ar putea sa readuca la viata acea frumusetate care a disparut astfel într-o clipa, ar putea sa o sublinieze si sa faca din ea o opera de arta.

— Asta e în orice caz concluzia expertului. Nu te atrage, tata, asa ceva?

— Stiu eu dac-as fi în stare? zise Oki. Voi scrie poate despre asta o scurta nuvela, care ar începe cu scena de pe terenul de sapaturi...

— Articolul expertului nu e însa suficient?

— Crezi?

Taichiro nu paru convins.

— L-am citit în pat azi dimineata si, în reveria mea, am simtit dorinta sa-si vorbesc despre el. Ar trebui sa-l parcurgi numaidecît. Puse buletinul pe biroul tatalui sau.

— Neaparat.

Pe cînd Taichiro se ridica sa plece, Fumiko întreba:

— Ce-au facut cu scheletul printesei? Doar nu l-au dus într-o universitate sau într-un muzeu ca sa întreprinda cercetari asupra lui? Ar fi monstruos! Sper ca l-au îngropat asa cum era!

— Despre asta articolul nu vorbeste. Nu stiu nimic, dar cred ca asa au procedat, într-adevar, raspunse Taichiro.

— Si totusi fotografia pe care o strîngea printesa în

brate a disparut. Trebuie sa se simta foarte singura. — Asa e, nu ma gîndisem la asta, zise Taichiro. Tata, ce zici, ti-ai termina romanul cu o constatare de genul asta?

— Ar însemna sa cad în sentimentalism!

Taichiro parasi biroul fara a mai adauga nimic altceva. Fumiko, la rîndul ei, dadu sa se ridice:

— Poate vrei sa lucrezi?

— Nu. Dupa o asemenea poveste, am nevoie de o mica plimbare. Oki se ridica.

— Pare sa se fi luminat afara. Mai sînt citiva nori, dar, dupa potopul asta, aerul trebuie sa fie proaspat si placut, zise Fumiko.

Cînd iese, arunca totusi o privire la scurgerea aia din bucatarie.

— Te framînti sa afli daca printesa Kazunomiya n-o sa sufere de singuratate la ea în mormînt si, în clipa urmatoare, îmi ceri sa vad ce e cu scurgerea aia!

Galosii lui erau în dulapul de pantofi de lînga usa de serviciu a bucatariei. Punîndu-i la picioarele sotului ei, Fumiko zise:

— Ti se pare normal ca Taichiro sa ne vorbeasca despre întîmplarea asta cu un mormînt si sa se pregateasca sa plece la Kyoto ca sa viziteze altul?

— Ce vrei sa spui?

Oki era surprins.

— Ce vezi anormal în asta? Chiar ca sari de la un subiect la altul!

— Nici vorba! ma gîndesc la asta de cînd ne-a povestit istoria printesei Kazunomiya.

— Bine, dar mormîntul lui Sanetaka e mult mai vechi! Dateaza din epoca Muromachi... Taichiro se duce la Kyoto

ca s-o întâlnească acolo pe fata aia.

Oki rămase încă o dată perplex.

Fumiko se asezase pe vine ca să-i tina galosii sotului sau, dar, exact în momentul când acesta se pregatea să-i încalce, ea se ridică în picioare. Fata ei era foarte aproape de cea a lui Oki, pe care-l privi îndelung.

— Fata aia e de-o frumusețe diabolică... Tu nu crezi că are ceva diabolic?

Oki, care nu-i destainuise nimic lui Fumiko despre noaptea petrecută cu Keiko la Enoshima, nu știu ce să răspundă.

— Am o presimțire rea, zise Fumiko, cu privirea tot tîntă la Oki. N-am avut furtuna cu tunet, vara asta. — Iar începi să spui bazaconii de-ale tale... Noaptea asta, dacă-ai mai fi o furtuna ca aia de adineauri, s-ar putea prea bine ca trasnetul să cadă pe avion. Ce prostie!... N-am auzit niciodată vorbindu-se în

Japonia de un avion lovit de trasnet!

Cînd, pentru a scăpa de nevastă-sa, ieși din casa, Oki se uita în primul rînd la cer. Violentă aversă de adineauri nu maturase norii încărcati de ploaie, cerul era scund, umiditatea apăsătoare. Chiar dacă însa cerul acoperit s-ar fi limpezit, asta nu l-ar fi făcut pe Oki să se simtă mai ușurat. Gîndul că fiul sau se duce la Kyoto ca să se întâlnească acolo cu Keiko îl copleșea. Nu era sigur că acesta era într-adevăr scopul plecării lui, dar după ce Fumiko îi împărtășise inopinat banuielile ei, și le transformase în certitudine. Parasindu-și biroul ca să meargă la plimbare, intenționa să se ducă la una din vechile mînastiri atît de numeroase la Kamakura, dar observația neobisnuită a soției sale îl făcu să renunțe la proiect. Perspectiva mormintelor

pe care oricum tineau să le vadă acolo nu-i mai spunea nimic. Urca pe o colină împadurită din apropierea casei. Văzduhul era impregnat de mireasma pământului și a copacilor după ploaie. Și în timp ce dispărea complet în zona înfrunzită, amintirea trupului lui Keiko i se înstăpîni în minte. Ceea ce văzu de la bun început foarte clar erau sînii fetei. Mamelonanele lor erau roz, de un roz aproape straveziu. Unele japoneze, în pofida apartenenței lor la rasa așa-zis galbenă, au o piele mai albă, mai strălucitoare și mai delicată decât a multora dintre tinerele occidentale. Rozul mamelonanelor le este atunci de o nuanță indescriptibilă, imposibil de regăsit altundeva.

Keiko nu avea o piele atât de luminoasă, dar sfîrcurile roz ale sinilor ei pareau proaspat spalate și te duceau cu gîndul la doi boboci de flori deschisi pe pieptul ei de culoarea griului copt. Nici un fel de zgrabune și nici un fel de riduri perfide nu le urîteau epiderma, și în plus erau micuți după pofta inimii. Dar nu numai din pricina frumuseții lor își adusesese aminte Oki de sînii lui Keiko. Dacă, la Enoshima, tînara îi îngăduise să-i mîngîie sînul drept, ea refuzase să facă același lucru cu stîngul. Cînd Oki încercase să i-l atingă, Keiko își apăsase cu putere palma mîinii pe sîn, iar cînd Oki îi apucase mîna ca să i-o îndepărteze, ea se contractase, gata parca să sară din pat.

— Nu, te rog. Nu face asta... Nu sînul stîng...

— De ce? Uluit, Oki își suspendase gestul. Ce-i cu el?

— Vîrful nu iese...

— Vîrful nu iese? Oki era tulburat de vorbele fetei.

— E oribil, îl detest. Respirația lui Keiko era încă dezordonată.

O clipă, Oki nu izbuti să priceapă sensul cuvintelor ei.

Ce anume "nu iese" în sînul stîng al lui Keiko? Ce anume "era oribil"? Vîrful mamelonului era oare înfundat sau acesta din urma era malformat? Keiko era oare nelinistita de ceea ce socotea drept o infirmitate? Sau mai degraba trebuia sa vada aici o pudoare de fata tînara care nu suporta sa-si expuna cele doua mameloane de marime inegala?

Îsi aminti ca atunci cînd o luase în brate ca sa o întinda în pat, iar ea se facuse toata ghem, Keiko își apasase violent sînul stîng în golul cotului stîng.

Cu toate astea si înainte ca si dupa acea scena, Oki vazuse ambii sîni ai fetei. Desigur, nu-i privise în scopul de a descoperi la ei ceva anormal, dar e cert ca si cea mai mica malformatie a sînului stîng al fetei i-ar fi retinut atentia.

La drept vorbind, chiar si cînd îi smulsese cu forta mîna lui Keiko, nu remarcase nimic anormal la mamelonul ei stîng.

Examinîndu-l mai îndeaproape, i se paruse pur si simplu ca era doar o idee mai mic decît mamelonul drept.

La o femeie, aceasta usoara diferenta nu avea nimic neobisnuit.

Cum sa explici atunci graba lui Keiko de a se ascunde?

Misterele de care se înconjura tînara ca si refuzurile ei propriu-zise sporira si mai mult dorinta lui Oki de a-i mîngîia sînul cu pricina. Deveni astfel mai presant.

— Este cineva caruia îi e rezervat dreptul de a-l atinge?

— Nu. Nimeni, zise Keiko, scuturînd din cap. Cu ochii mari deschisi, îl privea fix pe Oki.

Desi fata lui Keiko era prea departe de-a lui ca sa poata fi sigur, i se paru ca ochii îi erau aburiti de lacrimi si ca-n ei se putea citi o anume tristete.

Nu era, nici vorba, privirea unei femei mîngîiate de un barbat. Desi Keiko închisese ochii si se resemnase sa-l lase pe Oki sa-i atinga sînul stîng, ea parea absentă. Dacă fruntea nu-i era încă brazdata de riduri de durere sau de dezgust, se facuse totusi alba ca varul la fata.

Oki își dadu seama si-si slabi îmbrățișarea, dar corpul lui Keiko începu atunci sa unduiască si sa se răsucească de parca ar fi gîdilă-o cineva. Mîinile lui Oki devenira mai insistente. Se putea spune oare ca sînul stîng al fetei era încă intact, în timp ce dreptul își pierduse deja inocența?

Oki observa ca senzatiile lui Keiko erau diferite după cum îi mîngîia sînul stîng sau sînul drept. Nu putea pricepe de ce spusese Keiko "e oribil!" cînd vorbise de sînul stîng. Era o reflecție destul de îndrăzneată pentru o fata care i se dădea pentru prima oară.

Nu cumva trebuia sa vezi aici-un artificiu de fata tînara deosebit de subtilă?

În prezenta unei femei ale carei senzatii erau diferite după cum îi era mîngîiat un sîn sau altul, oricare barbat s-ar simți sedus si stimulat totodata.

Chiar dacă această femeie s-ar fi născut așa si nu s-ar fi putut face nimic pentru ca anomalia sa-i fie depășită, această particularitate n-ar putea decît sa-l excite si mai mult pe un barbat.

Oki nu întîlnise niciodată vreo femeie ai carei sîni sa aiba o atît de mare sensibilitate. Evident, prin felul în care-i place sa fie mîngîiată, fiecare femeie se deosebeste de celelalte.

Oare nu acesta era si cazul lui Keiko, chiar dacă reacția îi era excesivă?

În cele mai multe cazuri, preferintele unei femei sînt de

fapt cele ale amantului ei si nu sînt decît rezultatul obisnuintelor si maniilor acestuia.

Astfel, mamelonul stîng al lui Keiko, lipsit de orice sensibilitate, reprezenta o tinta cu deosebire seducatoare pentru Oki. Diferenta de sensibilitate dintre cei doi sîni ai lui Keiko se datora fara îndoiala unui amant fara experienta.

Daca asa stateau într-adevar lucrurile, sînul stîng al fetei era înca intact. Gîndul asta nu avea cum sa nu-l excite pe Oki. Ar fi nevoie însa de timp pentru a sensibiliza si sînul acela, si Oki nu era sigur ca avea sa o mai revada pe Keiko. Se dovedise totusi stupid cînd se încapatînese sa se uite la mamelonul stîng la fetei, tocmai cînd facea dragoste cu ea pentru prima data. Renunînd la proiectul sau, cautase locurile unde fetei îi placea sa fie mîngîiata. Si le gasise. Apoi, cînd începuse sa se comporte mai brutal cu ea, o auzise strigînd "Otoko!"

Parasise atunci brusc partida si Keiko îl respinsese cît mai mult de lînga ea. Apoi se departase de el, se sculase din pat îndreptîndu-si tinuta si, în fata toaletei, facuse gestul de a-si pune ordine în parul despletit. Oki nu se simtise în stare sa priveasca în directia ei.

Pe masura ce ploaia se pravalea cu si mai mare violenta, o senzatie de singuratate pusese stapînire pe Oki. Singuratatea parea sa-l bîntuie din toate partile, dupa bunu-i plac. Keiko se întoarse lînga el.

— Domnule Oki, vreti sa va petreceti cuminte bratul pe dupa gîtul meu si sa dormiti? , zise ea pe un ton calm, examinîndu-i fata de jos.

Fara sa spuna o vorba, Oki îsi petrecu bratul stîng pe dupa gîtul fetei. Amintirea lui Otoko i se înfatisa necontenit

în minte. Totusi Keiko fu aceea care se apropie strîns de el. Cîteva clipe mai tîrziu, Oki rupse tacerea.

— Iti simt parfumul.

— Parfumul meu? ...

— Un parfum de femeie.

— Zau? E din cauza caldurii si umezelii... Sînt dezolata

— Nu, caldura si umiditatea n-au nici un amestec aici. E un parfum de femeie delicios...

Parfumul pe care-l respira Oki era cel ce se degaja în mod firesc din epiderma unei femei strînse în brate de catre amant. Toate femeile exala acest parfum, si chiar toate fetele. El are nu numai un efect stimulatîv asupra barbatului, ci-l si calmeaza si-l satisface pe deplin. Oare parfumul acesta nu tradeaza oarecum dorinta femeii?

Fara a-i da în vileag fondul gîndurilor sale, Oki îsi pusese totusi capul pe pieptul lui Keiko pentru a o face sa priceapa ca-i place mirosul degajat de corpul ei.

Îsi închisesese linistit ochii si ramasese acolo, învaluit în parfumul fetei in padure, cînd amintirea lui Keiko goala i se impuse atît de puternic spiritului sau, tot imaginea sinilor fetei i se sterse cea din urma din vederea launtrica. La drept vorbind, ea nu disparu, ci se mentinu în fata lui în deplina-i prospetîme si claritate.

— Nu trebuie sa-l las pe Taichiro s-o întîlneasca! declara categoric Oki. Nu trebuie!" .

Se prindea cu toata puterea de trunchiul unui copacel de alaturi. Dar ce pot sa fac?

Scutura trunchiul copacelului. Picuri de ploaie, ce ramasesera înca lipite de frunze, i se revarsara în crestet. Solul era atît de umed, încît extremitatile galosilor i se

udasera. Oki arunca o privire circulara asupra frunzelor verzi care-l înconjurau din toate partile. Verdele de care se vedea învaluit îi deveni brusc opresiv.

Pentru a-l împiedica pe fiul sau s-o reîntâlneasca pe Keiko la Kyoto, Oki nu vedea decât o solutie: sa-l înstiinteze ca petrecuse noaptea la Enoshima cu ea. Daca nu, ar putea pesemne si sa-i trimita o telegrama lui Otoko sau chiar lui Keiko.

Oki se grabi sa se-ntoarca acasa. Unde e Taichiro...? o întreba el pe Fumiko.

— A plecat la Tokyo.

— La Tokyo? Deja? Pai avionul lui nu pleaca decât la noapte! Crezi ca o sa mai vina acasa asta-seara?

— Nu. Asta l-ar obliga sa faca un ocol, deoarece avionul lui pleaca de la Haneda. Oki nu raspunse.

— Mi-a spus ca pleaca devreme ca sa treaca pe la universitate înainte de plecarea avionului. Voia sa-si ia câteva documente din sala de cercetari...

— Daca o fi asa...

— Ce se-ntîmpla? ai o mutra tare ciudata!

Oki evita privirea lui Fumiko si intra la el în birou. Nu vorbise cu Taichiro si nici telegrama nu-i daduse lui Otoko sau lui Keiko.

Taichiro lua avionul de ora sapte catre Osaka. Keiko îl astepta la aeroportul din Itami.

— Ma simt jenat... Taichiro o saluta pe tînara cu un aer încurcat. Nu credeam ca ma vei astepta la aeroport.

— Nu-mi multumesti?

— Multumesc. Regret ca te-am deranjat.

Keiko remarca privirea vie a tînarului si pleca cu delicatete ochii.

— Ai venit de la Kyoto? intreba Taichiro, înca stînjenit.

— Da, raspuse Keiko, cu voce calma. Doar locuiesc acolo, nu? De unde-as fi putut veni, daca nu de la Kyoto?

— E adevarat! Taichiro rîse si privirea i se opri asupra obi-ului tinerei. Esti de-o frumusete uimitoare! Nici nu-mi vine sa cred ca dumneata ai venit sa ma astepti pe mine la aeroport.

— Te referi la chimonoul meu...?

— Da, la chimonoul dumitale, la obi si la... La parul, la chipul dumitale, i-ar fi placut lui Taichiro sa adauge.

— Vara sufara mai putin de caldura daca port un chimonou impecabil si daca obi-ul meu este corect înnodat. Nu-mi plac hainele prea largi cînd e cald.

Chimonoul si obi-ul lui Keiko pareau nou-noute.

— Prefer si nuantele discrete, vara. Ca acest obi, vezi? Keiko mergea strîns apropiata de Taichiro, în timp ce el se îndrepta negrabit spre sala de sosire a bagajelor. Ea spuse:

— Eu am pictat imprimeurile de pe acest obi. Taichiro se întoarse catre ea.

— Dupa parerea dumitale, ce crezi ca reprezinta? intreba Keiko.

— Ia sa vedem...

— Apa? Cursul unui rîu?

— E un curcubeu. Un curcubeu fara culori... Doar linii curbe, mai mult sau mai putin închise, în tus. Nimeni nu poate înțelege despre ce e vorba si totusi corpul meu este învaluit într-un curcubeu estival. Un curcubeu care se ridica deasupra muntilor, în amurg. Keiko se întoarse si-i arata lui Taichiro partea din spate a obi-ului sau din voal de matase. Pe nodul mare si bufant se vedeau un lant de munti si nuanta de garanta delicat estompata a unui cer crepuscular.

Partea din spate si cea din fata nu se armonizeaza. Obi-ul acesta a fost pictat de o fata extravaganta, iata de ce e bizar! urma Keiko, cu spatele la tinar.

Taichiro nu-si putea desprinde privirea de pe combinatia dintre tonul de garanta si culoarea gâtului fin al lui Keiko pe care i-l punea în valoare parul pieptanat în sus.

Un serviciu de taxiuri comandate de compania aeriana statea la dispozitia pasagerilor cu destinatia Kyoto. Patru pasageri se aruncara precipitat în primul taxi si, în timp ce Taichiro ezita ce conduita sa adopte, sosi o a doua masina, în care Keiko si cu el izbutira sa se urce singuri. Pe când taxiul parasea aeroportul, Taichiro spuse, ca si cum tocmai i-ar fi venit ideea:

— N-ai avut timp sa cizezi, cu siguranta, de vreme ce ai venit sa ma întâmpini la o asemenea ora?

— Continui sa ma tratezi ca pe-o straina! N-am dorit cîtusi de putin nici sa manînc de prînz. O sa gust ceva cu dumneata, dupa ce ajungem la Kyoto.

Apoi Keiko adauga, soptind parca:

— Stii, te-am observat la coborîrea din avion. Ai iesit al saptelea.

— Al saptelea...? Da?

— Sigur ca da, al saptelea, repeta raspicat Keiko. Iti priveai vârful pantofilor în timp ce coborai din avion. Nici macar o singura data nu te-ai uitat în directia mea. Daca îsi închipuiai ca te asteapta cineva, n-ar fi fost normal sa-l cauti cu privirea...? Dumneata însa mergeai cu capul plecat, cu un aer absent, îmi venea sa intru-n pamînt de rusine ca am venit sa te astept!

— Nu credeam ca ai sa vii pîna la aeroportul Itami.

— Atunci de ce mi-ai trimis o scrisoare expres ca sa m-

anunti la ce ora soseste avionul dumitale?

— Cred ca am facut-o ca sa-ti dovedesc ca într-adevar vin la Kyoto. Scrisoarea dumitale era la fel de sumara ca o telegrama! Numai ora de sosire a avionului! M-am întrebat daca nu cumva voiai sa ma pui la încercare si sa vezi daca voi veni sau nu sa te astept la Itami? Oricum, am venit.

— Sa te pun la încercare... Daca as fi avut într-adevar intentia asta, oare nu te-as fi cautat din ochi în mijlocul multimii, la coborîrea mea din avion?

— In scrisoare, nu-mi dadeai numele hotelului dumitale de la Kyoto. Daca n-as fi venit la aeroport, cum ne-am fi întîlnit?

— La drept vorbind..., îngaima Taichiro, tineam doar sa te informez despre venirea mea la Kyoto.

— Asta nu-mi place!... Nu pricep ce e-n capul dumitale!

— Oricum, aveam de gând sa-ti dau un telefon.

— Si daca n-ai fi facut-o, te-ai fi întors la Kamakura ca si cum nici n-ai fi venit? Tineai pur si simplu sa fii înstiintata de venirea dumitale aici. Prin faptul ca mi-ai trimis acea scrisoare expres, intentionai sa-ti bati joc de mine, sa ma umilesti, zicînd ca esti la Kyoto, dar n-ai chef sa ma vezi...?

— Nu, daca ti-am trimis scrisoarea aceea, am vrut sa-mi fac curaj ca sa ma-ntîlnesc cu dumneata.

— Curaj casa te-ntîlnesti cu mine? ...

Luata prin surprindere, vocea lui Keiko nu mai era decît o soapta suava.

— Sa ma bucur sau, dimpotriva, sa ma întristez?

Taichiro tacea.

— Inutil sa-mi raspunzi, în ce ma priveste, sînt fericita

ca am venit. Nu e însa nevoie de curaj ca sa te întâlnești cu o fata ca mine... Mi se întâmpla uneori sa mi se faca o pofta teribila de-a muri. poti sa ma bati, sa ma calci în picioare, nu te sfii!

— Ce ti-a venit sa spui, nitam-nisam, asemenea lucruri?

— Nici un nitam-nisam! Uite ce fel de fata sînt! Nu stiu pe nimeni care sa ma-ntreaca în orgoliu!

— Cred ca nu-mi sta-n fire sa rasesc orgoliul nimanui. Da, asta e impresia pe care-o lasi, dar lucrurile nu mai pot continua asa... Hai, calca-ma-n picioare cît poti!

— De ce spui asemenea lucruri?

— Nu stiu...

Cu o mîna, Keiko își tinu usor parul pentru a si-l apara de vîntul care patrundea în tromba prin geamul taxiului.

— Poate fiindca sînt nefericita... Adineauri, cînd ai coborît din avion, aveai un aer atît de melancolic, în timp ce te-ndreptai, cu capul în pamînt, spre sala de asteptare. Aveai vreun motiv sa fii trist? am venit în întîmpinarea dumitale, te-am asteptat, dar parca eu una nici n-as exista pentru dumneata!

De fapt, tocmai gîndindu-se la Keiko se îndrepta spre sala de asteptare Taichiro. Tinerei nu-i putea însa marturisi asa ceva.

— Gîndul acesta ma face nefericita. Pentru ca sînt egoista... Ce trebuie sa fac oare ca sa observi ca exist?

— Ma gîndesc întruna la dumneata. Vocea lui Taichiro se înasprise. Chiar în clipa asta, de exemplu... — Chiar în clipa asta..., murmura Keiko. Chiar în clipa asta, dumneata te gîndesti la mine. E ciudat ca ma aflu alaturi de dumneata. Este atît de ciudat, încît cred ca am sa tac si am sa te ascult eu pe dumneata cum vorbesti...

Taxiul trecu de noile uzine de la Ibaraki si Takatsuki. Dinspre dealurile Yamazaki li se ivi în fata, intens luminata, distileria de whisky Suntory.

— Nu te-ascuturat prea rau avionul? întreba Keiko.

— Seara am avut la Kyoto o rupere de nori violenta, îmi faceam griji pentru dumneata.

— Nu ne-a scuturat prea tare, dar am crezut o clipa ca o sa ne zdrobim. Privind pe hublou, am crezut la un moment dat ca avionul sta sa se loveasca de muntii negri care-i barau trecerea.

Mîna lui Keiko i-o cauta pe cea a tînarului barbat pe genunchi.

— Dar ceea ce luasem drept munti nu erau în realitate decît niste nori negri! zise Taichiro.

Mîna lui statea nemiscata sub cea a lui Keiko. O vreme, si mîna tinerei ramase imobila.

Taxiul intra în Kyoto. O lua spre est, catre Bulevardul al Cincilea. Nici o adiere de vînt nu agita ramurile salciilor plîngatoare, dar aversa parea sa fi adus nitica racoare. Departe, dincolo de sirurile de salcii care margineau strazile largi scufundate în întuneric, se gaseau Colinele de rasarit. Linia colinelor nu se distingea pe cerul cu plafon scazut si acoperit.

Totusi, înca de pe-acum, Taichiro putea simti atmosfera din Kyoto, în împrejurimile Bulevardului al Cincilea. Taxiul se îndrepta spre Horikawa si-i lasa pe strada Oike, în dreptul biroului companiei Japan air Lines. Taichiro rezervase o camera la hotelul Kyoto.

— O sa-mi las bagajele la hotel. Sa mergem pe jos, e la doi pasi de-aici, zise el.

— Nu, nu! Keiko scutura din cap, urca din nou în taxiul

care-i astepta si-l îndemna pe Taichiro sa faca la fel.

— Duceti-ne la Kiyamachi. E sus, pe Bulevardul al Treilea, îi spuse ea soferului. In drum, opriti o clipa la hotelul Kyoto, îi ceru Taichiro soferului. Dar Keiko îi taie vorba:

— Inutil sa te opresti la hotel. Duceti-ne direct la Kiyamachi, va rog.

Taichiro fu surprins sa vada ca taxiul se angaja într-o ulicioara îngusta si-i lasa la intrarea unei mici ceainarii din Kiyamachi. Fura condusi într-o încăpere de patru rogojini si jumătate, care dadea spre râul Kamo.

— Ce vedere frumoasa!

Taichiro nu izbutea sa-si desprinda privirea de la râu. Keiko, cum de cunosti locul asta?

— Profesoara mea obisnuieste sa vina aici.

— Profesoara dumitale? Vrei sa spui domnisoara Ueno? Taichiro se întoarse catre ea.

— Da. Domnisoara Ueno.

Zicând acestea, Keiko se ridica si iese din încăpere.

S-a dus oare sa comande cina? se întreba Taichiro. Cinci minute mai târziu, tânara venea înapoi. Se aseza si zise:

— Daca n-ai nimic împotriva, de ce sa nu ramîi aici? am si telefonat la hotel ca sa-ti anulez rezervarea.

— Cum? Stupefiat, Taichiro o masura cu privirea pe tânara. Keiko pleca docil ochii.

— Te rog sa ma ierti. Tineam sa te stiu într-un loc cunoscut mie.

Taichiro nu stiu ce sa raspunda. Te rog, ramîi aici, nu stai la Kyoto decît doua, trei zile, nu-i asa?

— Asa e.

Keiko ridica privirea. Sprâncenele ei frumoase, ale caror linii egale si îngrijite nu fusesera rectificate de nici un creion, dadeau ochilor ei întunecati si intensi un aer de neprihana. Pareau o idee mai deschise la culoare decât genele ei. Nu-si aplicase decât un strat subtire dintr-un ruj palid pe buzele remarcabil desenate si a caror forma era de o incredibila perfectiune. Parea a nu-si fi dat pe obraji nici cu fond de ten, nici cu ruj.

— Destul! Ce ma tot privesti asa? zise Keiko, clipind des.

— Genele dumitale sînt atît de lungi...

— Nu sînt false! Trage de ele ca sa vezi!

— Ca sa fiu cinstit, tare-as vrea sa le prind în degete si sa trag!

— Poftim! Hai... Keiko închise ochii si-si apropie fata. Poate pentru ca sînt arcuite par atît de lungi? Keiko astepta, cu fata imobila, dar Taichiro nu îndrazni sa-i apuce genele cu degetele. Deschide ochii. — Priveste nitel mai în sus si deschide si mai mult ochii.

Keiko facu precum îi cerea Taichiro.

— Vrei sa te privesc drept în ochi, Taichiro...?

O chelnerita aduse sake, bere si aperitive.

— Vrei sa bei sake sau bere? se informa Keiko, relaxîndu-se. Eu una nu beau.

S/zo/z'-ile din dreptul terasei erau trase, de aceea nu puteau vedea ce se petrece acolo, dar se pareca ca o mîna de clienti se îmbatasera. Li se alaturasera gheise si maiko si tot grupul vorbea ridicînd glasul, cînd, de pe malurile rîului, se facu auzit sunetul miciei chitare cu gîtul lung cu care se acompaniaza muzicienii ambulanti. Atunci, dintr-odata, toti amutira.

— Ce proiecte ai pentru mâine? întreba Keiko.

— Mai întâi, as vrea sa vizitez un mormânt din munti, lângă mînastirea Nison.in. Este un mormânt frumos, locul de îngropaciune al familiei Sanjonishi.

— Un mormânt...? am putea sa-l vizitam împreuna. Mîine, mi-ar placea sa ma duci la lacul Biwa, ca sa facem o plimbare într-o barca cu motor. Dar putem sa mergem foarte bine si alta data! zise Keiko, privind în directia ventilatorului.

— Într-o barca cu motor? Taichiro parea sovaitor.

— N-am fost niciodata într-o barca cu motor, nu stiu s-o conduc.

— Pot eu s-o fac. Stii sa înoti, Keiko...?

— În caz ca s-ar rasturna barca? zise Keiko, privindu-l pe Taichiro. O sa ma ajuti dumneata, nu-i asa? O sa ma agat de dumneata.

— Nici gînd!

— Daca te agati de mine, nu mai pot sa te ajut.

— Bine, dar arunci ce-ar trebui sa fac?

— Te-as tine în brate, din spate... Zise Taichiro, întorcîndu-si ochii într-o parte, ca si cum ceva i-ar fi luat vederea. Se imagina în apa, strîngînd-o în brate pe fata aceea superba. Daca n-ar strînge-o destul de tare, ambele lor vietii ar fi în pericol.

— Ce daca se rastoarna barca! zise Keiko.

— Nu stiu daca as putea sa te salvez.

— Si ce-ar fi, daca n-ai putea?

— Gata cu conversatia asta, de acord? Plimbarea cu barca ma nelinisteste, mai bine renuntam la ea.

— Nici vorba! N-o sa ne scufundam, fii linistit! Sînt atît de bucuroasa la gîndul unei asemenea plimbari!

Keiko umplu cu bere paharul lui Taichiro.

— Nu vrei sa-ti pui un chimonou usor de bumbac?

— Nu, mi-e foarte bine asa.

Într-un ungher al încăperii, un chimonou barbatesc si un chimonou pentru femei erau puse unul peste altul. Taichiro evita sa le priveasca.

Ce însemna prezenta acelui vesmînt feminin în camera rezervata de Keiko? Incaperea nu dadea într-o camera anexa.

Taichiro nu se putea decide sa se dezbrace în fata lui Keiko si sa-si puna un chimonou usor.

Chelnerita aduse cina, fara sa scoata o vorba si fara sa arunce nici o privire spre Keiko. Tînara tacea si ea. Incepura sa distinga sunetul unui shamisen venind de pe o terasa din josul rîului. Auzeau, pe terasele ceainariei unde se gaseau, conversatiile purtate în graiul din Osaka si hsrmalaiia clienailor ciupiti de bautura. Acompaniamentul la chitara si cîntecele sentimentale ale muzicienilor ambulanti se pierdura în departare. Din camera unde stateau, nu puteau vedea rîul Kamo.

— Stie ca esti la Kyoto? intreba Keiko.

— Te referi la tatal meu? Este la curent, într-adevar, raspunse Taichiro. Dar cu siguranta nu banuieste ca dumneata ai venit sa ma astepti la Itami si ca ma aflu acum în compania dumitale.

— Ce placere îmi face sa aflu ca ai venit sa te întîlnesti cu mine, fara sa le spui nimic parintilor dumitale...

— Bine, dar eu nu caut sa-i ascund nimic tatalui meu..., îngaima Taichiro. Am oare aerul ca fac asta? — Zau ca da.

— Si dumneata, Keiko? Domnisoara Ueno a dumitale?

— Nu i-am suflat nici o vorba. Ma-ntreb însa daca nu

cumva tatal dumitale si domnisoara Ueno nu au vreo presimtire si nu banuiesc cît de cît ca sîntem aici amîndoi. Nu mi-ar displacea, de altfel...

— Nu cred. Domnisoara Ueno nu stie nimic despre noi.

— I-ai spus ceva, Keiko?

— I-am povestit ca m-ai dus sa vizitez orasul, cînd am fost la dumneata acasa, la Kamakura. Si cînd i-am spus ca te iubesc, s-a facut alba ca varul.

Taichiro tacea.

— Crezi ca ar putea ramîne indiferenta cînd este vorba de fiul celui pe care l-a iubit si care a facut-o atît de nefericita? Nu mi-a ascuns cît de afectata a fost de nasterea surorii dumitale, la cîtva timp dupa ce a parasit-o tatal dumitale. Ochii întunecati ai lui Keiko scînteiau, si o usoara rumeneala îi colora obrazii. Taichiro nu stia ce sa zica. Acum, domnisoara Ueno lucreaza la un tablou care poarta titlul Suirea la cer a unui copil. E o pictura în genul portretelor lui Kobo Daishi copil si care înfatiseaza un prunc sezînd pe caliciul unei flori de lotus. Domnisoara Ueno mi-a marturisit ca e vorba în realitate de propria ei fetita nascuta prematur si moarta chiar înainte ca ea sa se ridice din pat. Keiko se întrepruse o clipa. Daca fetita ei ar fi trait, ea si-ar fi sora vitrega si ar fi mai în vîrsta decît sora dumitale cea mica.

— De ce-mi spui toate astea?

— Vreau sa o razbun pe domnisoara Ueno, de-aia!

— Sa o razbuni împotriva tatalui meu?

— Si sa ma razbun si pe mine împotriva tatalui dumitale...

— Si împotriva dumitale!

Taichiro își mînuia betisoarele cu rigiditate și masacra pastravul fript în sare din fata lui.

Keiko trase lînga ea farfuria lui Taichiro și, cu dibacie, scoase oasele pestelui.

— Tatal dumitale ti-a spus ceva despre mine?

— Nu, nimic special... Nu vorbesc niciodata cu el despre dumneata.

— Dar de ce?

La întrebarea asta, chipul lui Taichiro se întuneca. I se paru ca o mîna vîscoasă îl înhata de piept.

— Nu vorbesc niciodata despre femei cu tatal meu, izbuti el sa articuleze.

— Despre femei...? asa ai zis... Despre femei...?

Un zîmbet încîntator flutura pe buzele lui Keiko.

— Cum ai de gînd sa te razbuni pe mine, Keiko...? întreba sec Taichiro.

— Cum am de gînd sa ma razbun? Pai daca ti-as spune, N-ar mai fi razbunare... Poate ca îndragostindu-ma de dumneata...

Ochii ei luara o expresie departata, ca și cum ar fi privit drumul care merge de-alungul malului opus al rîului.

— Nu mi se pare amuzanta cîtusi de putin. Prin urmare, razbunarea dumitale ar fi sa te îndragostesti de mine...?

Keiko încuviinta cu docilitate presupunerea lui Taichiro.

— Asta e gelozie feminina! sopti ea.

— Gelozie...? Gelozie din ce motiv...?

— Fiindca și astazi domnisoara Ueno continua sa-l iubeasca pe tatal dumitale..., fiindca nu-i poarta deloc pica pentru felul atît de rau în care s-a purtat cu ea...

— Keiko, o iubesti chiar atît de mult pe domnisoara

Ueno?

— Da. Mi-as da pentru ea si viata...

— Nu-mi sta în putere sa repar eu raul pe care l-a facut tatal meu odinioara. Prezenta mea lînga dumneata, astaseara, are vreo legatura cu trecutul comun al tatalui meu si al domnisoarei Ueno ?

— Cred ca, efectiv, nu e cazul. Evident. Daca n-as locui împreuna cu domnisoara Ueno, nici macar n-as sti ca existi pe lumea asta. Fara îndoiala, nu ne-am fi întîlnit niciodata...

— Nu-mi place felul dumitale de a gîndi. O tînara de vîrsta dumitale cade prada spectrelor trecutului cînd gîndeste astfel. Asta e motivul pentru care gîtul dumitale este atît de subtire si deci atît de frumos...? Un gît subtire înseamna ca n-ai iubit niciodata un barbat... Cel putin, asta spune domnisoara Ueno.

— N-as suferi totusi sa am un gît gros!

Taichiro rezista ispitei de a cuprinde în mîini gîtul rapitor al tinerei.

— S-ar zice ca e soapta unui demon. Dumneata esti victima unei vraji, Keiko.

— Nu. Victima dragostei mele!

— Domnisoara Ueno nu stie nimic despre mine, nu-i asa?

— I-am spus totusi, cînd m-am întors de la Kamakura, ca, dupa parerea mea, dumneata ai fi leit tatal dumitale cînd era tînar.

— E absolut fals!... Taichiro se înfurie. Nu seman deloc cu tatal meu!

— Vai, cum te superi! Nu tii sa semeni cu el, nu-i asa?

— De cînd ne-am întîlnit la aeroport, n-ai încetat sa ma minti, Keiko. Ma minti ca sa-mi ascunzi adevaratele

dumitale gânduri.

— Nu te-am mintit.

— Atunci, acesta e poate modul dumitale obisnuit de-a te exprima?

— E odios ce spui!

— Nu chiar dumneata m-ai autorizat sa te calc în picioare?

— Crezi ca e singurul mijloc de a ma face sa spun adevarul? Nu te-am mintit. Pur si simplu dumneata refuzi sa ma înțelegi si-ti ascunzi adevaratele gânduri. Si ma faci nefericita!

— Esti chiar nefericita? Da. Sînt. Sau poate nu, nu mai stiu. Si nici eu nu stiu ce caut aici, cu dumneata!

— Nu esti aici pentru ca ma iubesti?

— Sigur ca da. Totusi...

— Totusi...?

Taichiro nu raspunde.

— Totusi ce? Ce vrei sa spui?

Keiko lua mîna lui Taichiro între palmele sale si i-o scutura.

— Nu te-ai atins de nimic, Keiko, zise Taichiro.

Într-adevar, tînara nu mîncase decît doua, trei felii de dorada cruda. La ospatul de nunta, nici tînara mireasa nu manîncea!

— Uite ce tot spui!

— Oare nu dumneata, primul, ai început sa vorbesti despre mîncare?

Marile Canicule

Otoko avea tendinta de a slabi pe timpul marilor calduri din timpul verii. La Tokyo, pe cînd era înca doar o fetita, nu-si prea facea griji cu aceasta pierdere în greutate si, ca sa zicem asa, abia daca-i dadea atentie. Nu a devenit pe deplin constienta de ea decît pe la douazeci si doi sau douazeci si trei de ani, dupa ce s-a instalat la Kyoto. Mama ei a ajutat-o si ea sa o remarce.

— Si tu slabesti vara, nu-i asa? Ai mostenit asta de la mine, îi spunea ea. Avem aceleasi puncte slabe. Credeam ca tu ai un temperament foarte energic, dar, pe plan fizic, esti într-adevar fiica mea. Aici n-avem ce discuta. N-am cîtusi de putin un temperament energic!-ai un temperament violent. Nici vorba! fara îndoiala ca, vorbind astfel de "temperament energic" sau "violent", mama lui Otoko se gîndea la legatura fiicei sale cu Oki. Dar nu era oare cazul mai degraba sa vada aici înflacararea unei tinere fete pe care pasiunea ei o facuse sa-si piarda capul?

Ele se instalasera la Kyoto pentru ca Otoko sa-si uite aici amaraciunea, iar maica-sa, din prudenta, insistase ca nici una, nici alta sa nu menaioneze vreodata numele lui Oki. In acel oras strain însa, unde nu cunosteau pe nimeni si unde nimeni, în afara lor, nu putea sa le mîngîie cele doua inimi ranite, fu imposibil sa nu remarce ca Oki era necontenit prezent în gîndurile lor. Pentru mama sa, Otoko era ca o oglinda în care se reflecta imaginea lui Oki, si Otoko îsi vedea mama ca pe o a doua oglinda ce rasfrîngea aceeasi imagine. Si, la rîndu-le, cele doua oglinzi le trimiteau imaginile lor reciproce..

Într-o zi, pe cînd scria o scrisoare, Otoko deschise dictionarul si privirea îi cazu pe caracterul chinezesc care înseamna "a gîndi". In timp ce citea cu ochii celelalte

sensuri ale acelui caracter, care poate semnifica de asemenea "a te gândi mult la cineva", "a nu putea uita" sau chiar "a fi trist", inima i se strînse. Nu-i mai era cu putinta nici macar sa consulte un dictionar; pîna si acolo îl regasea pe Oki. Nenumarate cuvinte o faceau sa se gîndeasca la el. Pentru Otoko, a pune în legatura cu Oki tot ce vedea si tot ce înțelegea însemna nici mai mult, nici mai puțin decît a trai.

Daca înca avea cît de cît constiinta propriului corp, explicatia era ca Oki i-l strînsese în brate si i-l iubise. Otoko înțelegea perfect ca maica-sa dorea sa o vada ca-l da uitarii pe Oki. Era unica dorinta a acelei femei singure, fara alt copil. Otoko însa nu dorea sa uite. Nu pentru ca nu putea, ci pentru ca nu voia sa uite. Parea sa se agate de amintirea pe care i-o pastra lui Oki ca si cum i-ar fi fost imposibil sa traiasca fara ea. Daca îi fusese cu putinta sa paraseasca, la saptesprezece ani, clinica de psihiatrie si camera cu gratii de fier la fereastra, o facuse nu din pricina ca i se potolise pasiunea pentru Oki, ci pentru ca aceasta parea a se fi înradacinat pentru totdeauna în fiinta ei.

Într-o zi, în timp ce Oki facea dragoste cu ea, Otoko gemuse de durere si-l implorase sa înceteze. El își slabise îmbratisarea si ea deschisese ochii. Pupilele întunecate îi erau stralucitoare si parca aburite de lacrimi.

— Nu-ti vad fata, baietelule. E stearsa ca si cum ar fi scufundata în apa.

Chiar si într-o asemenea împrejurare, ea, aproape o fetita cum era, îi spusese lui Oki "baietelule".

— Daca ai muri, eu n-as mai putea trai, stii bine. Asa e, n-as mai putea, în colturile ochilor îi straluceau lacrimi. Nu lacrimi de tristete îi scaldau ochii, ci lacrimi de usurare.

— Dar daca ai muri tu, N-ar mai fi nimeni care sa-si aminteasca de mine, zisese Oki.

— Daca ar muri barbatul pe care-l iubesc, eu n-as mai suporta sa traiesc aducându-mi aminte de el. Pur si simplu n-as putea. Prefer sa mor. Nu o sa ma-mpiedici, nu-i asa?

Otoko își sprijini fata de grumazul lui Oki si scutura din cap. Oki ramase tacut o vreme, socotind ca nu e vorba decât de niste dulcegerii de fata îndragostita, apoi zise:

— Daca cineva si-ar îndrepta revolverul spre mine sau m-ar ameninta cu cutitul, presupun ca tu n-ai ezita sa te interpui între omul acela si mine, ca sa ma protejezi?

— Sigur ca da. As fi fericita sa-mi dau viata pentru dumneata...

— Nu la asta ma gândeam. Daca m-as afla pe neasteptate în pericol, oare tu m-ai apara numaidecât, fara sa mai stai pe gânduri? Mi-ai sari în ajutor fara nici o sovaire?

Otoko încuviinta.

— Bine-nteles...

— Nici un barbat N-ar face asa ceva pentru mine. Doar o fetita ca tine m-ar apara, cu pretul vietii sale!

— Nu sînt o fetita! Nu sînt o fetita! repeta Otoko de doua ori. Si ce nu mai e mic în tine...? zise Oki, cautîndu-i sîinii lui Otoko. Oki se gîndea la copilul pe care-l astepta atunci Otoko. Daca s-ar întîmpla sa moara el pe neasteptate, ce s-ar alege de copilul acela si de mamica lui? Dar despre asta Otoko n-a aflat decât mai târziu, citind "O fata de saispzezece ani".

Cînd maica-sa îi atrasese atentia ca slabeste în timpul perioadei marilor calduri ale verii, oare ea nu urmarise astfel sa insinueze ca nu amintirea lui Oki o facea pe fata ei

sa slabeasca Otoko, în ciuda constitutiei sale delicate, a umerilor lasati si-a osaturii fine, nu fusese niciodata grav bolnava. Fireste, dupa nasterea prematura, dupa despartirea de Oki, dupa sinuciderea ratata si internarea într-o clinica de psihiatrie, ea slabise, se subrezise, iar ochii îi ardeau cu o stralucire nefireasca. Cu toate acestea, corpul ei își redobândise fortele mult înainte ca sa i se vindece inima. Având în vedere vigoarea însasi a corpului ei tânar, Otoko ajunsese chiar sa considere deplasata durerea de nespus pe care continua sa i-o resimta inima. Nimeni nu i-ar fi observat tristetea daca în ochii ei n-ar fi staruit, când se gândea la Oki, o asemenea melancolie. Dar umbra de melancolie care i se citea în priviri si care nu era altceva decât dorinta de a fi iubita o facea sa apara si mai frumoasa în ochii celorlalti.

Înca de mic copil, Otoko stia ca mama ei pierdea în greutate vara. O stergea cu blîndete pe spatele si pieptul scaldate în sudoare si era constienta, desi nu vorbea despre asta, ca slabiciunea mamei sale venea din faptul ca nu suporta caldura. Otoko însa, desigur, din pricina tineretii, nu-si daduse seama ca si ea însasi prezenta aceeasi dispozitie ca si mama sa, pîna când aceasta nu-i atrase atentia. Otoko, chiar înainte de a fi împlinit douazeci de ani, avea pesemne deja tendinta de a pierde în greutate când vara era prea calduroasa. De la douazeci si cinci de ani, ea nu mai purtase decât chimonoul, drept care subairimea îi era mai putin evidenta decât daca s-ar fi îmbracat în fusta sau pantaloni. Cu toate astea, slabiciunea trupului ei în anumite zone era totusi sensibila. Pierderea în greutate îi aducea aminte lui Otoko de mama sa, moarta la cîtva timp dupa aceea, si de la care mostenise acea particularitate. O data cu

trecerea anilor, pare-se, Otoko slabea si mai mult si suporta din ce în ce mai greu caldurile estivale.

— Oare ce remediu as putea lua ca sa sufar mai putin de caldura? Vad, e drept, tot soiul de reclame în ziare, dar exista vreun medicament anume pe care l-ai încercat? o întreba ea într-o buna zi pe mama sa.

— Toate remediile alea sînt mai mult sau mai putin eficace, raspunde aceasta evaziv. Tacu o clipa, apoi relua pe alt ton:

— Otoko, cel mai bun remediu pentru o femeie este maritisul.

Otoko nu raspunse.

— Barbatul e leacul care le da viata femeilor. Toate femeile ar trebui sa ia leacul asta!

— Chiar daca este o otrava...?

— Chiar si atunci. Si s-a-ntîmplat, Otoko, sa iei otrava fara sa stii si nici pîna astazi nu ai ajuns sa fii constienta ca ai facut-o. Exista însa un antidot. Uneori e nevoie de o a doua otrava ca sa-i vii de hac celei dintîi. Chiar daca leacul este amar, închide ochii si bea-l dintr-o înghititura. E posibil sa si se faca greata sau chiar sa nu vrea sa-si alunece pe gîtlej...

Mama lui Otoko muri fara ca fiica ei sa ia leacul pe care i-l prescrisese. Acesta a fost, fara îndoiala, cel mai mare regret al ei.

Otoko, asa cum spusese mama ei, nu-l socotise niciodata pe Oki ca pe o otrava. Chiar si în camera cu gratii la fereastra, ea nu simtise niciodata resentimente sau ura împotriva lui. Pur si simplu dragostea o facuse sa-si piarda mintile. Otrava pe care o înghitise în speranta de a-si lua zilele îi fusese, cît ai bate din palme, extrasa cu grija din

corp, fara a mai ramîne nici cea mai mica urma din ea. Din trupul ei se retrasesera si Oki, si copilul pe care-l avusese de la el, iar cicatricile pe care i le lasasera nu se putea sa nu dispara si ele azi, mîne. Dragostea pentru Oki însa nu numai ca nu se retrasese, dar nu-si pierduse nimic din intensitate.

Timpul trecuse. Dar el nu se scurgea oare în chip diferit pentru fiecare, apucînd pe cai diferite?

Pentru om, timpul, asemenea unui fluviu, se scurge uneori iute, alteori dupa un ritm mai lent. Se întîmpla si sa nu se mai scurga deloc si sa stagneze. Daca timpul cosmic se scurge cu aceeasi viteza pentru toti oamenii, timpul uman în schimb variaza în cazul fiecarui ins. Timpul se scurge în chip asemanator pentru toate fiintele umane, dar fiecare om se misca în el dupa un ritm ce-i este propriu. Otoko nu mai avea saptesprezece ani, ci patruzeci. Si totusi, de vreme ce Oki era înca prezent în inima ei, ea se întreba uneori daca timpul, pentru ea, nu încetase cumva sa se scurga, stagnînd. Sau poate amintirea lui Oki se scursese în acelasi ritm ca si ea, asemeni unei flori luate de curentul unui rîu.

Otoko nu stia însa cum se scursese timpul pentru Oki. Chiar daca în mod sigur nici el n-o uitase, viata lui nu se desfasurase în acelasi ritm ca a ei. Timpul nu se scurge niciodata la fel, nici chiar pentru doi îndragostiti; este aici o soarta de care nimeni nu poate scapa.

Azi, ca în fiecare dimineata cînd se trezea, Otoko își masa usor fruntea cu vârful degetelor si-si atinse cu mîna ceafa si subsuorile. Pielea îi era jilava. I se paru ca umiditatea care i se prelingea din piele se transmisese si chimonoului pe care si-l punea la culcare si pe care-l

schimba zilnic. Lui Keiko îi placea mirosul de transpirație raspândit de Otoko și jilaveala ce-i făcea pielea și mai matasoasă, așa încât uneori îi venea să smulga toate ȳesmintele pe care le purta prietena ei. Otoko, în schimb, nu suporta mirosul de transpirație. Noaptea trecută însă Keiko se întorsese la miezul nopții și se așezase cu stîngăcie, evitînd privirea lui Otoko. Otoko era întinsă pe pat și, cu ajutorul unui evantai, își apăra ochii de lumina ce cădea din tavan. Privea cele patru, cinci schite atîrnate pe perete și care înfățișau chipuri de copii. Părea absorbită în contemplație și nu-i arunca lui Keiko decît o privire grabită, zicînd:

— Ai venit? Te întorci foarte tîrziu.

La clinica, lui Otoko nu i se îngăduise să vadă pruncul prematur pe care-l adusese pe lume. I se spusese doar că avea părul negru ca smoala. Cînd voise să afle mai multe și-o întrebăse pe mama ei, aceasta îi răspunsese:

— Era o fetiță frumoasă. Sămana cu tine. Otoko înțelesese că maica-să vorbea așa ca să o consoleze. Ea însăși nu văzuse niciodată nou-născuții. În ultimii ani, avusese sub ochi cîteva fotografii de copii abia născuți și care i se păuseră groaznici. Era și fotografia unui copilăș încă legat de mamă prin cordonul ombilical, ceea ce i se păruse de-adreptul respingător. De aceea Otoko nu avea nici o idee despre chipul și silueta pe care le va fi avut copilășul ei. Și le imagina doar în suflet. Știa foarte bine că nu chipul fetitei sale moarte avea să-l picteze în Suirea la cer a unui copil și nici nu ținea de altminteri să facă o operă realista. Dorea doar să-și exprime în acea pictură adîncă mîhnire și durerea de a-și fi pierdut copilul. Dorința asta o urmărise vreme de atîția ani, încît devenise un fel de simbol

din care i se alimenta nostalgia si catre care i se îndreptau gândurile cînd se simtea trista.

Acea lucrare ar trebui sa-i simbolizeze si existenta ei pîna în ziua de azi, precum si toata tristetea si dragostea sa pentru Oki. Si totusi, în ciuda tuturor eforturilor sale, Otoko nu izbutise sa picteze un chip de copil care sa raspunda tuturor acestor exigente. Cristul copil în bratele Fecioarei Maria sau îngerasi pe care-i vazuse aveau, dupa gustul ei, chipuri cu trasaturi prea accentuate, expresii de adulti fals impregnate de sfintenie.

Otoko nu nazuia sa picteze un chip cu trasaturi atît de clare si atît de marcate, ci, dimpotriva, un chip inexprimabil de feeric, al carui suflet aureolat n-ar apartine nici lumii de aici, nici lumii de dincolo si ar degaja o impresie de suavitate si de împacare nu lipsita totusi de o infînita tristete.

Otoko nu dorea sa faca însa o opera abstracta. Daca tratarea chipului trebuia sa raspunda unor asemenea criterii, în ce mod ar putea reda Otoko trupul bosit al unui prunc nascut prematura Cum sa picteze fondul si detaliile secundare?

Înca o data, Otoko rasfoi albume cu reproduceri de tablouri ale lui Odilon Redon si Chagall. Dar himerele suave cu care se hranea Chagall erau prea straine de sufletul ei asiatic ca sa se poata inspira din ele, într-un fel sau altul. O data mai mult, îi revenira în minte vechile picturi, atît de tipic japoneze, ce-l înfatisau pe Kobo Daishi copil. Portretele acelea proveneau din legenda legata de viata sfîntului om si potrivit careia Kobo Daishi copil s-ar fi vazut în vis sezînd pe o floare de lotus cu opt petale în timp ce conversa cu Buddha.

În acele picturi în stil conventional, Kobo Daishi sedea pe caliciul unei flori de lotus, cu bustul perfect drept, în picturile vechi, el avea o expresie eterata si austera, dar trasaturile i se îndulceau si deveneau mai seducatoare în lucrarile mai putin vechi, pîna acolo încît uneori era posibil sa confunzi chipul Sfînrlui Om cu cel al unei fete grasioase. Otoko se întreba daca nu cumva tocmai din pricina ca se si gîndea în sinea ei la Suirea la cer a unui copil, îsi pusese în minte s-o înfatiseze pe Keiko sub trasaturile clasice ale unei Fecioare atunci cînd, în noaptea din ajunul sarbatorii lunii pline, tînara o rugase sa-i faca portretul.

Dupa cîtva timp însa în ea încoltise o îndoiala. Nu se impunea oare sa vada în atractia pe care o simtea pentru portretele lui Kobo Daishi copil expresia unui anumit narcisism? Oare nu dorea si ea însasi sa i se faca portretul? Oare în trasaturile Sfîntului Om copil ca si în cele ale unei Fecioare nu cauta o imagine sacralizata a ei însesi?

Îndoiala asta o strapungea ca o sabie pe care si-ar fi înfipt-o cu mîna ei, dar fara voie, în piept. Nu încerca sa-si înfiga sabia mai adînc în carne si-n cele din urma si-o scoase. Dar sabia îi lasa o cicatrice care o facea sa sufere din cînd în cînd.

De buna seama, Otoko n-avea de gînd sa copieze în mod servil picturile cu Kobo Daishi copil ca sa faca portretul fetitei sale moarte sau pe cel al lui Keiko.

Cu toate astea nu reusea sa si le alunge din minte. Pîna si numele pe care se hotarîse sa le dea lucrarilor sale, Suirea la cer a unui copil si Portret de Fecioara, erau revelatoare în acest sens; în lucrarile sale, Otoko nazuia sa purifice, ba chiar sa sanctifice dragostea pe care i-o purta fetitei sale

moarte si lui Keiko.

Se simtea nitel stingherita sa denumeasca portretul lui Keiko Portret de Fecioara si chiar o tachinase pe tînara pretinzînd ca avea sa numeasca acea lucrare abstractie pentru o tînara pictorita, desi nu avea nici cea mai mica intentie sa picteze o opera abstracta. Dorea sa faca un portret de inspiratie religioasa si debordînd de iubire. Prima data cînd venise la ea, Keiko luase portretul facut de Otoko mamei acesteia drept un superb autoportret al prietenei sale. Ulterior, ori de cîte ori privirea i se îndrepta catre tabloul agatat de perete, Otoko îsi amintea confuzia fetei si mai cu seama vorbele ei.

Atasamentul lui Otoko fata de mama sa o facuse sa o reprezinte în plina tinerete si în întreaga-i frumusetate, dar optiunea asta nu trada oare si un anume narcisism?

Pesemne Otoko, crezînd ca o picteaza pe mama sa, si în pofida marii lor asemanari, îsi facea în realitate autoportretul?

O natura moarta sau un peisaj, e de la sine înteles, sînt tot atîtea ocazii pentru un pictor de a-si exprima sentimentele si fiinta intima. Blîndetea si tristetea îngaduitoare ce emanau din portretul facut de Otoko mamei sale nu ar putea sa nu se degaje si dintr-un eventual autoportret al lui Otoko. Dar mai cu seama din reprezentarile lui Kobo Daishi copil emana aceasta impresie de îngaduinta.

Pictura japoneza clasica are un numar impresionant de admirabile opere buddhiste, precum si superbe portrete de femei.

Faptul ca Otoko nu izbutea sa-si alunge din minte picturile Sfîntului Om copil se explica prin gratia, dar si

prin suavitatea lor, la care se adauga si un anumit simtamînt de pietate. Otoko, fara a fi totusi o sectanta a lai Kobo Daishi, nu putea sa nu le admire. Suavitatea lor nu facea decît sa-i sporeasca suferinta. Otoko îi iubea si azi pe Oki, pe copilasul ei mort si pe mama sa, dar oare dragostea aceasta nu suferise o schimbare fata de vremea cînd reprezenta pentru ea o realitate? Era oare cu putinta ca dragostea pe care o purta acelor trei fiinte sa se fi preschimbat în dragoste de sine?

Otoko, fireste, nu era constienta de aceasta transformare, îndoiala i se strecurase în suflet fara ca ea sa considere necesar sa se încredinteze ca asa stau lucrurile. Moartea o despartise de copil si de mama sa, viata o separase pentru totdeauna de Oki; totusi si astazi înca, cele trei fiinte traiau în ea.

În realitate însa ea era cea care traia si, în virtutea acestui fapt, le dadea viata si lor. Imaginea pe care o pastra despre Oki nu era o viziune stagnanta, ci traia în acelasi ritm ca si ea.

În prezent, dragostea pe care Otoko o simtea pentru sine însasi le conferea amintirilor sale un alt fel de colorit si le modifica. Nu-i daduse niciodata prin minte ca amintirile erau asemanatoare unor fantome si unor spectre înfometate. Era normal, fara-ndoiala, ca o femeie despartita la saptesprezece ani de amantul ei si care traise pîna acum fara a iubi alt barbat si fara a se marita sa se complaca în amintirile triste ale iubirii sale pierdute si ca aceasta complacere sa fie ea însasi dublata în cele din urma de un anumit narcisism.

Oare nu tot din narcisism se îndragostise Otoko de eleva sa Keiko, desi erau amîndoua de acelasi sex?

Daca n-ar fi fost asa, lui Otoko nu i-ar fi venit niciodata ideea de-a o înfatisa pe tînara sub trasaturile unei Fecioare sau sezînd, dupa modelul lui Kobo Daishi, pe caliciul unei flori de lotus, pe cînd fata o implora sa o picteze nud. Oare Otoko nu încerca astfel sa-si creeze o proprie imagine purificata?

Tînara fata de saispzece ani care îl iubise pe Oki avea sa ramîna pentru totdeauna înlauntrul ei si nu avea sa creasca, pare-se, niciodata. Otoko ignora însa toate acestea si nu parea dornica sa si le constientizeze.

De obicei, dupa noptile umede din Kyoto, Otoko, extrem de sensibil la curatenie cum era si nesuportînd mirosul de transpiratie ce parea ca i se lipeste de haine, se dadea numaidecît jos din pat. Si totusi, în dimineata aceea, ramase o clipa cu capul pe perna si ochii întorsi catre schitele cu capete de copii agatate de perete, pe care le contemplase îndelung în ajun. Desi fetita ei nu traise pe pamîntul acesta decît un rastimp foarte scurt, voia sa o picteze oarecum sub trasaturile spirituale ale unui copil care

nu s-ar fi nascut si n-ar fi trait în lumea oamenilor; de aceea, schitele o costasera multa truda.

Cu spatele la Otoko, Keiko înca mai dormea adînc. O acoperea o cuvertura usoara de în, care-i alunecase sub piept. Era lungita pe-o parte, cu picioarele grijuliu strînse unul peste altul si acoperite de cuvertura pîna la glezne. Cum Keiko purta foarte des chimonoul, degetele de la picioare, lungi si fine, nu-i fusesera presate în pantofi cu tocurile înalte. Erau atît de fine, atît de prelungi si atît de diferite de ale ei, încît Otoko prefera sa nu se uite la ele. Cînd însa, tot fara sa le priveasca, le lua în mîini, i se parea ca nu-i apartineau unei femei din generatia ei si încerca, la atingerea lor, o impresie pe cît de placuta, pe-atîta de ciudata, ca si cum degetele de la picioarele tinerei n-ar fi fost ale unei fiinte omenesti.

Efluvii de parfum se revarsau dinspre Keiko. Era un parfum mult prea îmbatator pentru o fata atît de tînara. Otoko stia ca Keiko nu-l întrebuinta decît în rare ocazii, de aceea se mira ca se parfumase asa în ajun.

Cînd Keiko se întorsese dupa miezul noptii, Otoko nu se gîndise s-o-ntrebe de unde vine. Era mult prea cufundata atunci în contemplarea schitelor cu capete de copii atîrnate pe perete. Keiko, fara sa faca macar baie, se culcase repede si adormise profund. Poate însa ca Otoko o socotise adormita tocmai pentru ca ea se cufundase cea dintîi în somn.

De îndata ce se trezi, Otoko se apropie de patul lui Keiko, arunca în penumbra o privire rapida asupra chipului adormit al fetei si se duse sa deschida obloanele de lemn. Keiko se trezea totdeauna bine dispusa si, în diminetile cînd Otoko se trezea înaintea ei, sarea din pat ca s-o ajute, de

îndata ce-o auzea ca împinge obloanele. Dar, în dimineata aceea, Keiko se ridica în capul oaselor si se uita la prietena sa cum trebaluieste.

Dupa ce Otoko deschise obloanele, trase shoji-le si se întoarse în camera, Keiko zise:

— Iarta-ma. N-am putut închide ochii înainte de trei dimineata... Se dadu jos din pat si începu sa aranjeze asternuturile lui Otoko.

— Te-a împiedicat caldura sa dormi?

— Poate ca da... Nu-mi împături camasa de noapte. As vrea s-o spal.

Cu chimonoul pe brat, Otoko intra sa faca o baie. Keiko se duse si ea la chiuveta si se spala în graba pe dinti.

— Keiko, pai nu faci baie?

— Ba da.

— Aseara mi se pare ca te-ai culcat fara sa-ti înlaturi parfumul cu care te-ai dat.

— Crezi?

— Sînt sigura!

Otoko observa aerul absent al fetei.

— Keiko, unde ai fost aseara? Keiko nu raspunse.

— Fa o baie. Nu te simti bine?

— Ba da. Fac baie mai târziu...

— Mai târziu? Otoko o privi pe fata.

Cînd Otoko iese din baie, Keiko deschisese unul din sertarele comodei si-si alegea un chimonou.

— Pleci? întreba Otoko taios.

— Da.

— Ai întâlnire cu cineva?

— Da.

— Cu cine?

— Cu Taichiro.

La-nceput, Otoko nu pricepu.

— Taichiro al domnului Oki, preciza Keiko, fara cea mai mica ezitare, dar omitînd deliberat sa adauge cuvîntul "fiul".

Otoko nu stiu ce sa raspunda.

— A venit ieri si m-am dus sa-l astept la aeroportul Itami. I-am promis sa-l conduc astazi într-o vizita prin oras, daca nu cumva ma va conduce el pe mine... Nu-ti ascund nimic, Otoko! Vom începe prin a ne duce la mînastirea Nison.in. E un mormînt în munti, pe care Taichiro doreste sa-l vada.

— Un mormînt...? In munti...? repeta Otoko fara ca macar sa auda ce zicea.

— Da. Dupa cum spune el, e vorba de mormîntul unui nobil de la curte care a trait în secolul al XV-lea.

— Zau? Keiko își scoase chimonoul si se-ntoarse cu spatele gol spre Otoko.

— Ce mai, o sa-mi pun pe dedesubt o haina cu mîneca lunga. Se pare ca si azi o sa fie cald, dar n-ar fi convenabil sa nu mi-o pun...

Fara a scoate o vorba, Otoko o privea pe fata cum se îmbraca. Si acum, totul e sa-mi leg bine obi-ul...

Cu mîinile la spate, Keiko strînse cu toata forta.

Otoko o observa cum își facea un machiaj usor. Oglinda îi retrimise fetei imaginea prietenei sale.

— Otoko, nu face mutra asta...

Otoko își reveni si încerca sa-si îmblînzeasca expresia severa a fetei, dar trasaturile îi ramasera încremenite.

Keiko își întoarse ochii catre unul din voleurile masutei de toaleta si, cu vârful degetelor, își potrivi o suvita de par

deasupra urechii delicat profilate. A fost ca si cum, cu gestul acesta, si-ar fi dat ultima tusa la machiaj. Apoi dadu sa se ridice, dar se razgîndi si lua o sticluta de parfum.

— Bine, dar parfumul cu care te-ai dat ieri nici nu s-a dus încă! zise Otoko, încruntîndu-se.

— Nu conteaza.

— Keiko, mi se pare ca esti foarte nervoasa. Otoko facu o pauza marcata. De ce întîlnirea asta?

— Mi-a scris ca sa-mi anunte ora de sosire la Kyoto a avionului sau.

Otoko nu raspunse.

Keiko se ridica, împaturi în graba cele doua chimonouri pe care le scosese înainte de a pune ochii pe un al treilea si le aranja în comoda.

— Impatureste-le un pic mai cu grija, da? zise Otoko.

— Foarte bine. Trebuie s-o iei de la-nceput.

— Bun.

Keiko însa nici macar nu se mai îndrepta spre comoda.

— Vino aici, Keiko! zise Otoko, pe un ton sever.

Keiko se aseza în fata prietenei sale si o privi drept în ochi. Otoko îsi întoarse ochii de la ea, apoi întreba brusc:

— Pleci fara sa-ti iei macar micul dejun?

— Da. Am cinat târziu aseara. Aseara...!

— Da. Keiko, ce rost are sa te-ntîlnesti cu baiatul asta?

— Nu stiu.

— Tii atît de mult s-o faci?

— Da.

— Atunci tu ai vrut întîlnirea asta, nu-i asa?

Desi tulburarea tinerei nu lasa sa subziste nici cea mai mica îndoiala în privinta asta, Otoko tinuse totusi sa se asigure punîndu-i întrebarea.

— De ce?

Keiko nu raspunse.

— Trebuie neaparat sa-l vezi?

Otoko lasa ochii în jos.

— As prefera sa renunti. Nu te duce, Keiko!

— Da' de ce? Si ce te privesc toate astea pe dumneata?

— Ma privesc la fel de mult ca si pe tine.

— Bine, Otoko, dar nici macar nu-l cunosti!

— Dupa tot ce s-a întâmplat la Enoshima, poti sa-l mai întâlnești pe baiatul asta?

Otoko îi reproșa lui Keiko ca, dupa ce-si petrecuse noaptea la Enoshima cu tatal, se întâlnea acum cu fiul, ca si cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Nu izbutea sa pronunte însa nici numele lui Oki, nici pe cel al lui Taichiro.

— Domnul Oki e fostul dumitale amant, dar pe Taichiro nu l-ai întâlnit niciodata si n-ai nimic de impartit cu el. E baiatul domnului Oki, asta-i tot. Nu-i baiatul dumitale, Otoko...

Vorbele lui Keiko o jignira pe Otoko. Ele îi amintira ca, la putina vreme dupa moartea copilului sau, sotia lui Oki adusese si ea pe lume o fetita.

— Keiko, tu vrei sa-l seduci pe baiatul asta, nu-i asa?

— El, el mi-a scris ca sa-mi anunte ora de sosire a avionului.

— Sinteti deci atât de intimi, încât sa-l astepti la aeroport si sa va plimbati împreuna prin Kyoto?

— Otoko, Nu-mi place cuvântul "intimi"... Ai prefera fara-ndoiala sa m-auzi zicând ca el nu-i pentru tine decât o "relatie"...?

Otoko își sterse cu palma sudoarea rece care-i scalda fruntea livida.

— Esti o fiinta inspaimîntatoare, Keiko!

O lumina ciudata strabatu ochii fetei.

— Otoko, îi urasc pe barbati!...

— Ramîi acasa, Keiko! ramîi acasa! Daca te duci sa te întîlnesti cu el, sa nu te mai întorci niciodata în casa asta!

— Otoko! Ochii lui Keiko pareau umezi.

— Ce-ai de gînd sa-i faci lui Taichiro? Lui Otoko îi tremurau mîinile pe genunchi. Pentru prima data îl pomenise pe tînar spunîndu-i pe nume. Keiko se ridica.

— Ma duc, Otoko.

— Ramîi acasa, te rog.

— Otoko, loveste-ma! Loveste-ma ca în ziua cînd am mers la Templul Brazdelor de muschi...!

Otoko nu raspunse.

Keiko ramase nemiscata o clipa, apoi se napusti afara.

Otoko observa dintr-odata ca tot trupul îi era lac de transpiratie. Ramase încremenita, cu ochii tinta la frunzele de arundinuria din gradina, pe care soarele matinal le facea sa straluceasca. Apoi se ridica si intra în camera de baie. Fara îndoiala, deschise prea tare robinetul, caci zgomotul apei o facu sa tresara, îl închise grabnic, astfel încît sa curga doar un firisor de apa, si începu sa se spele, își recupera oarecum calmul, dar continua totusi sa-si simta parca în cap o masa dura. si trecu un prosop umed pe frunte si pe ceafa. .

Odata întoarsa în camera, Otoko se aseza în fata portretului mamei sale si a schitelor cu chipuri de copii. O strabatu un simtamînt de dezgust de sine. Viata ei comuna cu Keiko se afla la originea acelui dezgust, dar el îi cuprindea întreaga existenta si facea din ea o fiinta mizerabila si stoarsa parca de puteri. De ce traise pîna

acum, de ce mai traia?

Otoko simți brusc dorința de-a o striga pe mama sa și aminti atunci de Portretul bătrânei mame a artistului de Nakamura Tsune. Era ultima lucrare a pictorului înainte de a-și preceda mama în moarte. Faptul că ultima sa opera fusese un portret al bătrânei sale mame era unul din motivele pentru care acel tablou o rascolea pe Otoko. Nu avusese sub ochi decât o reproducere și, cu toate că-i venea greu să se pronunțe cu certitudine fără să fi văzut originalul, chiar și acea simplă reproducere o emotionase profund.

Tânărul Nakamura Tsune îi făcuse femeii iubite portrete puternice și senzuale. Utiliza mult roșu și se spunea despre el că pictează în stilul lui Renoir. Opera lui cea mai celebră și cea mai cunoscută, Portretul lui Eroshenko, exprima aproape cu religiozitate, dar în tonuri calde și armonioase, întreaga noblete și toată melancolia poetului orb.

Cu toate acestea, ultima sa lucrare, Portretul bătrânei mame a artistului, fusese executată cu o foarte mare sobrietate și pictorul nu folosisese decât culori întunecate și reci. Se vedea o bătrână sfrijită și descarnată, așezată în profil pe un scaun și, în spatele ei, ca fundal, un perete pe jumătate lambrizat. În acel perete, la nivelul chipului ei, era practică o firidă în care fusese pus un ulcior, iar în spatele capului bătrânei era agățat un termometru. Otoko nu știa dacă acesta nu cumva fusese adăugat de către artist pentru necesitățile compoziției, dar și termometrul, și rozariul atârnat de mâinile bătrânei, delicat așezate pe genunchi, îi produsese o vie impresie. Ele simbolizau oarecum sentimentele artistului care avea să-și preceda mama în moarte. Acesta era pesemne sensul portretului.

Otoko scoase dintr-un dulap un album cu operele lui Nakamura Tsune si compara Portretul batrânei mame a artistului cu portretul pe care ea însasi i-l facuse mamei sale. Cît despre Otoko, ea optase sa-si picteze mama tînara. Nu era ultima ei lucrare, si batrîna plecase înainte de fiica sale. Asupra acelui portret nu plana umbra mortii. Nu era nimic comun între acea opera tipic japoneza si portretul lui Nakamura Tsune, care fusese influenat de pictura occidentala, si totusi, în fata reproducerii, Otoko deveni constienta de suavitatea ce se desprindea din portretul mamei sale. Inchise ochii. Din toate puterile, își tinu pleoapele strînse. I se paru ca sîngele i se scurge din trup. Otoko facuse portretul miscata de un sentiment de dragoste fata de mama sa. Nu si-o putea reprezenta decît în plina tinerete si în întreaga sa frumusetate. Ce lipsa de profunzime si ce dulcegaria în portretul ei în comparatie cu feroarea care iradia din cel pictat de Nakamura Tsune în pragul mortii! Dar însasi viata lui Otoko nu fusese oare lipsita tocmai de profunzime? Otoko nu-i facuse portretul cît mama sa mai era în viata. Dupa moartea ei, se inspirase, ca sa-l execute, dintr-una din fotografiile ei. O pictase însa mai tînara si mai frumoasa chiar decît în fotografie. Stiind bine cît de mult semana cu mama sa, i se întîmpla, în timp ce picta, sa-si priveasca propriul chip reflectat în oglinda. De aceea nu era de mirare ca din portretul acela emana o anumita suavitate, dar era oare cu putinta sa fie total lipsit de profunzime si privat de suflet? Otoko își aminti ca mama sa nu mai consimtisese niciodata sa fie fotografiata dupa ce se stabilisera la Kyoto. Pentru articolul consacrat lui Otoko, un fotograf din Tokyo voise sa le prinda pe amîndoua în poza, dar mama ei refuzase. Otoko întelese atunci pentru

prima oara ca tocmai amaraciunea o împinsese pe mama sa sa actioneze astfel. Traia cu fiica ei la Kyoto ca o femeie tintuita la stîlpul infamiei de catre societate si retezase legaturile pîna si cu prietenii cei mai intimi din Tokyo. Otoko se simtea tot respinsa, dar nu avea pe-atunci decît saptesprezece ani, iar izolarea si singuratatea ei erau de alt gen decît cele pe care le încerca mama sa.

Se deosebea de asemenea de mama sa prin faptul ca-l iubea mai departe pe Oki, cu toate ca dragostea ei pentru el nu facea decît sa o raneasca.

Comparînd astfel portretul pe care Nakamura Tsune i-l facuse mamei lui cu cel realizat de ea însasi, Otoko se întreba daca n-ar trebui sa faca un al doilea portret al mamei sale.

Keiko plecase sa se întîlneasca cu Taichiro. Pentru Otoko, era parca un abandon. I se paru ca n-ar mai fi în stare niciodata sa-si stapîneasca nelinistea de care se simtea invadata. In dimineata asta, Keiko nu pronuntase cuvîntul razbunare, asa cum facea de obicei. Declarase ca-i ura pe barbati, dar nu era o marturisire ce-ar fi meritat sa fie luata în considerare. Ca sa nu-si ia micul dejun, ea se tradase pretextînd o cina la o ora tîrzie din noapte. Ce voia, asadar, Keiko sa-i faca fiului lui Oki? Ce-avea sa se-aleaga de ele si ce-avea sa se întîmple cu Otoko, care, de douazeci si patru de ani, traia ca prizoniera a iubirii ei pentru Oki?

Otoko simti ca nu putea ramîne sezînd asa, fara sa faca nimic. De vreme ce nu izbutise sa o împiedice pe Keiko sa plece la întîlnire, nu-i mai ramînea altceva de facut decît sa alerge dupa ea si sa-l întîlneasca pe Taichiro pentru a-l pune în garda. Otoko însa uitase s-o întrebe pe fata la ce hotel trasese Taichiro, precum si care le era locul de

întîlnire.

Lacul

Cînd Keiko sosi în fata micii ceainarii din Kiyamachi, Taichiro o astepta pe terasa, îmbracat și gata de plecare. Buna dimineata.

— Ai avut o noapte buna? Keiko se apropie de tînar și se rezema de balustrada terasei. Ma asteptai? — M-am trezit devreme. M-a dat jos din pat murmurul rîului, zise Taichiro. Am vazut soarele ivindu-se pe Colinele de rasarit.

— Te-ai sculat chiar în zori...?

— Da. Muntii sînt însa prea apropiasi ca sa poti avea impresia ca asisti la un rasarit de soare veritabil. Pe masura ce soarele se înalta pe cer, verdele colinelor se limpezește și rîul Kamo scînteiaza sub mîngîierea primelor raze...

— Ai stat sa privesti atîta timp?

— Era interesant sa vezi cum se trezesc și prind din nou viata strazile de cealalta parte a rîului.

— Deci n-ai putut sa dormi? Nu te simti bine aici? și Keiko adauga, ca într-o soapta:

— As fi fericita, sigur, daca n-ai fi putut dormi din cauza mea... Taichiro nu raspunse.

— Nu vrei sa-mi spui ce-afost?

— Ba da, Keiko. Din cauza dumatiale.

— Spui asta pentru ca am insistat sa-mi raspunzi.

— Dumitale însa, Keiko, nu ti-a fost greu sa adormi, nu-i asa? Keiko clatina din cap:

— Nu-i adevarat. Ochii dumatiale spun contrariul. Au o stralucire atît de vie.

— Inima mea stralucește așa. Și din cauza dămitale, Taichiro. Ochii mei nu se sperie de o noaptea, două fără somn!

Ochii strălucitori și parca ușor umezi ai fetei se pironiseră asupra lui Taichiro. Il prinse de mână.

— Ce rece ți-e mână, murmură Keiko.

— A dămitale e foarte caldă. Apuca unul după altul degetele fetei și finetea lor îl tulibura. Erau atât de subțiri, încât nu pareau să aparțină unei ființe omenești și încercau parca să-i alunece din mână. Ce ușor ar fi pesemne să le sfîșii în dinți! Taichiro fu cuprins de dorința de a le duce la gură. Degetele acelea trădau oarecum întreaga fragilitate a fetei, în fața sa, Taichiro vedea profilul lui Keiko, cu urechile ei atât de frumoșe desenate și lungu-i gât gracil.

— Deci cu degetele astea fine pictezi? Taichiro își apropie buzele de mână tinerei.

Keiko își privi mână. Ochii îi erau aburiti de lacrimi.

— Ești tristă, Keiko?

— Dimpotrivă, sînt fericită... Azi dimineața, ar fi de ajuns să mă atingi ca să izbucnesc în plîns! Se întrerupse o clipă. Am senzația că pentru mine se termină ceva.

— Ce anume...?

— E o răutate să mă-ntrebi așa ceva. Nu se termină ceva, ci începe.

— Sfîrsitul unui lucru nu-i oare începutul altuia?

— Totuși ce s-a sfîrsit e bun sfîrsit și începe ceva nou. Așa judecă o femeie, în fața ei se deschide altă viață! Taichiro era pe punctul de-a o atrage pe fața în brate cînd simți că mână, care-i încleșta degetele lui Keiko, își pierde siguranța. Keiko se aplecă blînd spre el. El se prinse de balustrada. Dinspre rîul de dedesubt ajunse pîna la ei

latratul strident al unui câine. Un mic terier ce-i aparținea unei femei de vîrstă mijlocie, care sinea peșemne vreun magazin prin vecinatate, se pomenise bot în bot cu un dulau mare de akita și se pusesese pe latrat. Cîinele cel mare de akita nici nu catadicsi să-i arunce o privire. Barbatul care-l ținea în lesa pareă a fi bucătar într-unul din micile restaurante de tip japonez din împrejurimi. Femeia se lasă pe vine și-l lua în brațe pe micul terier. Acesta se zbatu și latra și mai abitur. Cînd stăpîna lui întoarse spatele dulaului de akita, șchelalaitul terierului li se adresa parca lui Taichiro și lui Keiko. Femeia, împingînd la o parte capul catelului și ridicînd ochii spre terasa, îi gratifică pe cei doi tineri cu un zîmbet politicos.

— Groaznic! Dacă te latra un câine dimineata, e semn că o să-ti meargă prost toată ziua! Detest cîinii! zise Keiko, prefacîndu-se că se ascunde în spatele lui Taichiro.

Ramase așa, cu mîna așezată ușor pe umarul tînarului, chiar și după ce micul terier amuti.

— Taichiro, ești fericit că mă vezi?

— Bineînțele!

— Ma-ntreb dacă ești la fel de fericit ca mine... Mi-e teama că nu.

În timp ce se gîndea la modul foarte feminin în care se exprima Keiko, Taichiro simți brusc în ceafa rasuflarea parfumată a tinerei. Pieptul lui Keiko aproape-i atîngea spinarea. La atîngerea asta, simtea cum căldura plăcută ce se raspîndea din trupul fetei se transmitea propriului său trup. Sentimentul că de-acum încolo Keiko îi aparținea puse stăpînire pe întreaga-i ființă. Nu mai era nimic uimitor și nici de neînțeleș în comportamentul tinerei: uimitoare îi era doar frumusețea incredibilă.

— S-ar parea ca nu înțelegi cât de mult doream sa te vad. Credeam ca nu vom mai avea ocazia sa ne întâlnim decât daca veneam eu la Kamakura, zise Keiko. E ciudat ca sîntem aici amîndoi. 166

— E ciudat, într-adevar. Spun asta pentru ca n-a trecut zi, de cînd ne-am întâlnit, sa nu ma gîndesc la dumneata. Am avut mereu sentimentul ca aveam sa ne revedem, nu-i asa ca-i ciudat?

— Dar dumneata, Taichiro, ma uitasesi, nu-i asa? Nu ti-ai amintit de existenta mea decât venind la Kyoto?

— Ma mir ca spui asa ceva!

— Zau? Se-ntîmpla deci sa te mai gîndesti uneori la mine?

— Da. Si gîndul la dumneata ma facea sa sufar.

— Da'de ce...?

— Pentru ca, gîndindu-ma la dumneata, îmi veneau în minte profesoara dumatile si suferintele de care a avut parte mama mea în tinerete. Eram prea mic atunci ca sa-nteleg, dar nu si-e necunoscut faptul ca toate acestea sînt relatate amanuntit în romanul tatalui meu. Cînd mama, de exemplu, ratacea pe strazi în plina noapte strîngîndu-ma în brate sau cînd lasa sa-i scape din mîini castronasul de orez si se prabuaua plîngînd. Ma chinuia, fara doar si poate, strîngîndu-ma asa în brate, fiindca nu conteneam sa plîng cînd ea pleca de-acasa, si se-ndeparta, si nici macar nu-mi auzea tipetele. Abia împlinise douazeci si trei sau douazeci si patru de ani, dar începuse sa surzeasca si dintii i se desosau! Si totusi..., îngaima Taichiro, ori ce-ar fi, romanul asta se mai vinde înca si astazi. Faptul nu e lipsit, sigur, de ironie, dar numai multumita drepturilor de autor pe care le-a primit a putut tatal meu sa faca fata nevoilor noastre, sa

plateasca toate cheltuielile pentru scoala mea si pe cele pentru casatoria surorii mele.

— A fost bine, nu?

— Toate astea nu prea mai au importanta azi, dar, cînd stai sa te gîndesti, e totusi ciudat. Romanul asta care o arata pe mama sub trasaturile unei femei respingatoare si înnebunite de gelozie îmi e de-a dreptul odios! si totusi, ori de cîte ori cartea e reeditata într-o editie de buzunar, ea, tocmai ea, aplica marca autorului pe cinci mii, zece mii de file. Si femeia asta, care nu mai e acum la prima tinerete, sta acolo si pune pagina de pagina marca sotului ei, de fiecare data cînd se reediteaza romanul care o descrie ca pe un monstru de gelozie. Fara-ndoiala, furtuna a trecut si caminul nostru si-a regasit tihna. S-ar fi putut crede totusi ca oamenii n-ar avea decît dispret pentru femeia asta, ei bine, dimpotriva, ei nu fac decît s-o pretuiasca si mai mult! Ciudat, nu-i asa?

— La urma urmei, e sotia domnului Oki.

— Totusi romanul vorbeste mai ales de profesoara dumatiale, care înca nu s-a casatorit, pare-mi-se...

— Asa e.

— Ma-ntreb ce gîndesc parintii mei despre ea. S-ar zice ca au uitat-o cu desavîrsire pe Ueno Otoko. Mi se pare insuportabil gîndul ca am fost hranit din drepturile de autor pentru un asemenea roman. Traiesc multumita felului cum si-a sacrificat existenta o fata de saptesprezece ani... Si dumneata îmi spui ca vrei s-o razbuni...

— Nu, gata. Departe de mine gîndul asta. Keiko îsi lipi obrazul de gîtul lui Taichiro. Sînt pur si simplu eu însami.

Taichiro se întoarse catre ea si-o cuprinse pe dupa umeri cu bratele. Vocea lui Keiko nu mai era decît o

soapta.

— Domnisoara Ueno mi-a spus ca e inutil sa ma-ntorc
acasa.

— De ce...?

— Pentru ca i-am marturisit ca ma-ntîlnesc cu
dumneata.

— Vasazica i-ai spus!

— Da.

Taichiro nu stiu ce sa raspunda.

— Mi-a cerut sa renunt, ori de nu, sa nu-i mai calc în
casa...

Taichiro își lua bratele de pe umerii fetei. Observa
dintr-odata ca pe malul opus al râului circulatia devenise
mai intensa. Culoarea Colinelor de rasarit se schimbasesi
oferea o gama-ntreaga de nuante de verde mai mult sau mai
putin întunecate.

— Poate ca n-ar fi trebuit sa-i spuna întreba Keiko,
aruncînd o privire asupra chipului crispat al lui Taichiro.

— Nu, zise Taichiro, cu glasul stins. De altfel, oare nu
eu mai degraba ar trebui s-o razbun pe mama mea
împotriva domnisoarei Ueno?

Zicînd acestea, intra în camera.

— S-o razbuni pe mama dumitale...

— Nu m-as fi gîndit niciodata la asa ceva!

— E bizar ce spui. Keiko se agata de Taichiro ca sa-l
opreasca.

— Plecam? Sau poate ar fi mai bine sa te întorci acasa?

— Esti odios!

— Acum eu, nu tata, îi voi ravasi existenta domnisoarei
Ueno.

— Am gresit cînd am vorbit de razbunare, noaptea

trecuta, iarta-ma.

În fata ceainariei, Taichiro striga dupa un taxi si Keiko urca alaturi de el. Matina traversa orasul în directia mînastirii Nison.in, la Saga.

O vreme, Taichiro ramase tacut.

— Pot sa las geamul jos detot? întreba Keiko care, pîna atunci, nu-si desclestase buzele. Apoi își puse mîna pe cea a lui Taichiro, care i se odihnea pe genunchi, si-i misca usor aratatorul. Mîna ei nu era propriu-zis umeda, dar era jilava si catifelata.

Poarta principala a mînastirii Nison.in, zice-se, fusese adusa pîna aici de la castelul Fushimi-Momoyama de catre unul din membrii unei bogate si puternice familii din epoca. Avea într-adevar aspectul unei porti de cetate.

— Dupa lumina s-ar zice ca si azi va fi o zi calduroasa, zise Keiko.

— E prima oara cînd vin la mînastirea asta... Am facut unele cercetari despre Fujiwara Teika..., zise Taichiro. In timp ce urca treptele de piatra ce duceau la poarta de intrare, se întoarse catre Keiko. Poalele chimonoului i se miscau usor în ritmul pasilor.

— Toata lumea stie ca Fujiwara Teika a locuit, la poalele muntelui Ogura, într-o vila pe care o denumise Pavilionul Ploii de Toamna, dar se sugereaza trei locuri diferite pentru acea vila si se pare ca nimeni nu-i cunoaste adevaratul amplasament. Dupa unii, ea s-ar gasi pe colina din spatele mînastirii Nison.in, dupa altii în apropiere de mînastirea Jojakkoji, nu departe de aici, sau la Sihsstria departe de Lumea Necurata... Domnisoara Ueno m-a dus acolo.

— Zau? atunci ai vazut putul de unde se zice ca-si

scotea Fujiwara Teika apa pentru trusa de scris, cînd își alcatuia antologia poetica dintr-o suta de autori?

— Nu mai tin minte. Apa din acel put a ramas celebra. I se zice "apa salciei".

— Teika s-a folosit într-adevar de apa aceea? In materie de poezie, el era venerat deopotriva unui zeu, de aceea în jurul lui au înflorit tot felul de legende. Mai ales însa în epoca Muromachi a fost considerat drept cel mai mare poet si cel mai mare om de litere din Japonia.

— Si mormîntul lui se afla tot în mînastirea asta?

— Nu. Se afla în mînastirea Shokoku-ji. Dar în apropierea Sihastriei exista o mica pagoda care, dupa cum se spune, s-ar ridica pe tumulul funerar unde a fost incinerat Teika...

Keiko nu adauga nici o vorba. Taichiro constata ca ea nu stia aproape nimic despre Fujiwara Teika, adineauri, cînd taxiul lor trecuse de iazul Hirosawa si cînd vazuse reflectîndu-se în apa, pe malul opus al rîului, superbii munti plantati cu pini, peisajul îi amintise la Taichiro mileniul de istorie si literatura ce avusese drept cadru cîmpia Saga. De pe malurile iazului, zarea muntele Ogura, ale carui contururi domoale si putin înalte se decupau pe fundalul muntelui Arashi. Amintirile despre trecutul acum clasic al tarii sale, pe care i le trezisera spectacolul colinelor si cîmpiei de aici, navaleau cu si mai multa prospetime în mintea lui Taichiro, acum, cînd Keiko era alaturi de el. Avea o constiinta mai acuta a prezentei sale la Kyoto. Dar impetuozitatea lui Keiko care, în acea dimineata, se certase cu Otoko, nu facea oare si mai atragator peisajul acela în ochii lui Taichiro?

Întelese acest lucru si-si întoarse privirea spre tînara.

— De ce ma privesti cu aerul asta bizar...?

În ochii lui Keiko se citi tulburarea, si ea întinse mîna. Taichiro i-o atinse usor.

— E ciudat sa ma plimb aici cu dumneata... Ma-ntreb unde sînt.

— Asta ma-ntreb si eu. Si ma mai întreb si cine e persoana de lînga mine, zise Keiko, apucîndu-i mîna lui Taichiro si înfigîndu-si în ea unghiile.

— Habar n-am.

Umbrele dese ale pinilor cadeau pe aleea vasta care ducea la poarta de intrare a mînastirii. De-alungul aleii cresteau magnifici pini rosii amestecati cu artari. Pîna si umbra proiectata pe sol de extremitatile crengilor era imobila. Umbrele pinilor se deplasau doar la trecerea lui Keiko si se miscau pe chimonoul alb si pe obrazii fetei. O ramura de artar mai scunda decît celelalte aproape îi atinse fata. .

Cînd ajunsera la scara de piatra din capatul aleii, zarira un zid de chirpici cu un acoperis deasupra si ajunse pîna la ei un zvon de apa. Urcara treptele de piatra si mersera de-alungul zidului, spre stînga. La poalele acestuia, curgea apa si, ca prin minune, se înalta o poarta.

— Nu-i nimeni, zise Keiko, stînd lînga poarta la capatul treptelor.

— E ciudat ca o mînastire atît de celebra atrage atît de putini vizitatori, remarca Taichiro, oprindu-se si el.

În fata lor se înalta muntele Ogura. O tihna marcata de umilinas se desprindea din acoperisul de arama al mînastirii.

— Priveste copacul acela frumos din stînga dumitale.

Dupa cum se spune, e copacul cel mai faimos de pe Colinele de rasarit, zise Taichiro.

Crengile batrînului copac erau noduroase si rasucite, dar erau acoperite cu frunzulise de un verde crud. Ramurile cele mai scurte erau deosebit de viguroase. Mi-a placut totdeauna copacul acesta batrîn si nu-l uitasem. Si totusi sînt ani de zile de cînd nu l-am mai vazut.

Taichiro nu mai vorbi decît despre copac si nu-i explica tinerei ca mînastirea Nison.in îsi tragea numele din doua inscriptii oferite de catre împarat si atîrnate în cladirea principala. Cînd revenira în dreapta cladirii consacrate zeisei Benten, Taichiro observa niste trepte înalte de piatra.

— Keiko, poti urca pe treptele astea, cu chimonoul dumitale...? Keiko schita un surîs care-i dezveli dintii frumosi si scutura din cap.

— Nu cred... la-ma însa de mîna si pe urma, daca e nevoie, o sa ma duci în brate. O sa urcam încetisor. E sus de tot?

— Da.

Mormîntul lui Sanetaka se afla în partea de sus a scarii.

— N-ai venit la Kyoto decît ca sa vezi mormîntul asta. Si nu ca sa ma vezi pe mine.

— Intr-adevar. E absolut exact, zise Taichiro, luînd mîna lui Keiko si eliberîndu-i-o numaidecît. Voi urca singur acolo. Asteapta-ma aici, vrei?

— Pot urca si eu. Ar trebui sa întelegi ca treptele astea nu ma impresioneaza deloc... As fî fericita sa te urmez pîna în vârful muntelui Ogura, chiar de-ar fî sa nu ne mai întoarcem niciodata de-acolo.

Zicînd acestea, Keiko îl lua de mîna pe Taichiro si începu sa urce gradenele de piatra. Rari erau vizitatorii care

urcau pe treptele acestea, drept care la baza lor cresteau buruieni si ferigi. Ici si colo se deschideau flori galbene. Pe o latura, erau aliniate pietre tombale.

— Am ajuns, nu-i asa? intreba Keiko.

— Nu, e si mai sus! raspunse Taichiro, înainte spre morminte.

— Aceste trei pagode de piatra sînt magnifice, nu-i asa?

— Li se zice Mormintele celor Trei împarati. Sînt exemple admirabile de constructii în piatra si sînt pe drept cuvînt renumite. Cele mai frumoase sînt fara-ndoiala cele care se afla chiar în fata noastra, ca si pagoda de piatra cu cinci etaje din mijloc.

Keiko privi cele doua pagode si încuviinta. Timpul i-a dat pietrei o patina minunata... Dateaza din era Kamakuras întreba Keiko. Da. Cred însa ca pagoda cu zece etaje de colo dateaza din era Curailor de Nord si de Sud. Ea se pare ca a avut initial treisprezece etaje, dar probabil partea superioara i s-a prabusit.

Nobletea, gratia si rafinamentul pagodelor o emotionara pe artista care somnola în Keiko. Parca aproape uitase ca stateau acolo amîndoi, mîna în mîna.

— Mormintele nobililor de la curte, precum Nijo, Takatsukasa, Sanjo, sînt numeroase în împrejurimi. Pot fi vazute acolo si cele ale lui Suminokura Ryoji si-a lui Ito Jinsai⁸⁷, dar nici unul nu egaleaza în frumusetate Mormintele celor Trei împarati, zise Taichiro.

Mai urcara cîteva trepte si ajunsera la un mic edificiu pe nume Kaizanbyo, în care se înalta, într-o maniera destul de curioasa, o stela funerara pe care fusese gravat ansamblul lucrarilor savîrsite de catre calugarul Tanku, cel care odinioara restaurase mînastirea. Taichiro însa, fara sa

arunce nici macar o privire micului edificiu, se îndrepta către un sir de pietre tombale situate pe mîna dreapta.

— Aici este. Sînt mormintele familiei Sanjonishi. Mormîntul din extrema dreapta este cel al lui Sanetaka. El poarta inscriptia urmatoare: "Sanjonishi Sanetaka, fost ministru de Interne".

Keiko privi inscriptia si zari, alaturi de modestul mormînt care-i ajungea aproape la genunchi, alt mormînt ce avea deasupra o mica tableta funerara cu inscriptia: "Kineda, fost ministru al Dreptei". La stînga, se citea pe alta tableta: "Saneda, fost ministru de Interne".

— Mormintele astea atît de umile sînt cele ale unui ministru al Dreptei si ale unui ministru de Interne? intreba Keiko. Intr-adevar imi place simplitatea acestor morminte.

În afara faptului ca pe ele erau gravate numele si rangul oficial al defunctului, acele pietre tombale nu se deosebeau prin nimic de cele ce puteau fi vazute în mînastirea Nenbutsu— ji din Adashino, deasupra mormintelor acelora dupa care nimeni nu poarta doliu. Erau la fel de învechite, acoperite de muschi, pe jumătate îngropate în pamînt si deformate de timp. Erau mute. Taichiro se lasa pe vine lînga ele, vrînd parca sa surprinda o voce îndepartata si abia perceptibila. Atrasa de mîna strînsa în mîna lui, Keiko se ghemui si ea lînga el.

— Mormintele astea par aproape compatimitoare, zise Taichiro, ca pentru a-i trezi interesul lui Keiko. Eu fac cercetari asupra lui Sanetaka. A trait pîna la vîrsta de optzeci si trei de ani si a tinut, vreme de peste saizeci de ani, un jurnal care reprezinta un izvor presios de informatii despre cultura Higashiyama. Numele lui figureaza adesea în jurnalele pe care le sineau unii nobili de la curte si poesi

prieteni de-ai sai. E cu adevarat pasionant sa faci cercetari asupra acelei epoci tulburi care a asistat la înflorirea unei întregi culturi.

— Din cauza cercetarilor dumitale îti place atît de mult mormîntul acesta?

— Pesemne ca da.

— De cînd le întreprinzi?

— De trei ani. Ba nu, sa tot fie patru, cinci ani.

— Si de la mormîntul asta îsi vine inspiratia?

— Inspiratia? adevarat, inspiratia mea...

Cînd sa raspunda, Keiko, dintr-odata, se lasa sa cada pe genunchii tînarului. Taichiro se clatina. Keiko îi înconjura gîtul cu mîinile.

— Chiar în fata acestui mormînt la care tii atît de mult...

Taichiro pastra tacerea.

— Fa sa-mi fie si mie scump mormîntul acesta... sa-mi devina si mie o amintire pretioasa... Inima îti este-aici întreaga. Dar ea nu-i un mormînt, nici vorba!

— Cum nu-i un mormînt? Taichiro repeta cu un aer absent vorbele fetei.

— Mormintele dispar si ele cu trecerea anilor...

— Ce-ai spus? n-am auzit.

— Pîna si-un mormînt de piatra e efemer.

— Nu-nteleg.

— Urechea îti e prea aproape...

Buzele lui Taichiro aproape atingeau urechea tinerei.

— Destul! ma gîdili! zise Keiko scuturînd capul. Rau faci ca ma gîdili suflîndu-mi asa în ureche, zise ea, privindu-l pe Taichiro cu coada ochiului, îsi puse fata pe pieptul tînarului. Detest barbatii care sufla în urechile femeilor.

— Da' eu nici n-am facut asa ceva!

Taichiro simti ca-i vine sa rîda cînd îsi dadu brusc seama ca o tine pe Keiko în brate.

Greutatea fetei se facea simtita pe genunchii lui, desi era constient de usurimea si supletea trupului ei. Taichiro fusese surprins de caderea brusca a lui Keiko pe genunchii sai.

Ca sa nu cada pe spate, tot corpul i se încordase si nici macar nu-si daduse seama de tensiunea întregii lui fiinte.

Bratele lui Keiko îi strîngeau în continuare gîtul lui Taichiro si mînele chimonoului i se rasfrînsesera pîna la coate. Taichiro îsi veni în fire cînd simti în jurul gîtului contactul rece cu pielea neteda si jilava a fetei.

— Iti suflu în urechea cea dragalasa, vasazica?

Taichiro observa ca respiratia îi era dezordonata si se stradui sa-si recapete suflul.

— Urechile mele sînt foarte sensibile, sopti Keiko.

Urechea fetei îl tulbura pe Taichiro. I-o lua între degete.

Keiko ramase cu ochii larg deschisi, fara a-si clinti capul, în timp ce degetele tînarului i se jucau cu urechea.

— Pare o floare ciudata.

— Crezi?

— Auzi ceva?

— Aud parca...

— Parca...?

— Ce poate fi?

— Parca zgomotul pe care l-ar face o albina asezîndu-se pe-o floare...

— Nu, nu o albina, mai degraba un fluture. 175

— Asta pentru ca-ti ating usor urechea.

— Iti place sa atingi urechile femeilor?

— Cum? Degetele lui Taichiro încremenira.

— Iti place asta? murmura Keiko cu aceeași voce blinda.

— N-am vazut niciodata urechi atît de frumoase..., recunosc în fine Taichiro.

— Mie-mi place sa curat urechile oamenilor, zise Keiko. Curios, nu-i așa? si-am un mare talent pentru asta. Vrei sa-ncercam acum, pe loc?

Taichiro nu raspunde.

— Nu se simte nici o boare.

— Așa e, nu e nici o adiere, numai o lume scaldată în soare.

— E adevarat. Nu voi uita niciodata ca, într-o dimineata ca asta, în fata acestui vechi mormînt, dumneata m-ai tinut în brate. E straniu ca un mormînt poate lasa o asemenea amintire.

— Pai mormintele nu sînt menite tocmai sa perpetueze amintirea?

— Sînt convinsa ca dumneata nu vei pastra o amintire nepieritoare a acestei zile. O vei da grabnic uitarii, nu-i așa?

Rezemîndu-se într-o mîna, Keiko încerca sa se ridice de pe genunchii lui Taichiro. E foarte trist!

— De ce crezi ca voi da grabnic uitarii ziua asta? E trist sa fii așa.

Pe cînd Keiko încerca sa se elibereze din îmbratisarea lui, Taichiro o atrase iarasi în brate. Buzele lui le atinsera fugitiv pe cele ale fetei.

— Nu, nu! Nu gura dumitale! Taichiro fu surprins de refuzul lui Keiko si de duritatea glasului ei. Cu toate astea si fara-ndoiala ca sa-si fereasca buzele de el, ea își înfunda fata în pieptul lui Taichiro. El își plimba degetele pe parul

fetei, apoi pe fruntea ei si încerca sa-i dea la o parte fata de pe pieptul sau. Dar Keiko se opuse.

— Ma doare cum ma apesi pe ochi! zise Keiko, atunci când mâinile hotarâte ale lui Taichiro îi înfrînsera în sfîrsit rezistentă. Ochii fetei erau închisi. Care ochi ti l-am apasat?

— Dreptul. Te mai doare?

— Cred ca da. Nu-mi lacrimeaza ochiul...?

Taichiro îi examina ochiul drept, pe pleoapa nu era însa nici urma de roseata de la presiunea exercitata de deget. Spontan, Taichiro își apleca fata si-si lipi buzele pe ochiul drept al fetei. Keiko scoase un tipat slab, dar nu încerca sa-l respinga. Putea simti între buze genele lungi ale fetei. Dar, ca si cum ceva l-ar fi speriat deodata, se departa de Keiko.

— Ma lasi sa-ti sarut ochiul, dar îmi refuzi gura...

— Esti rau! Nu stiu, zau ! îmi spui lucruri neplacute!

Keiko se sprijini violent de pieptul lui Taichiro, cu riscul de a-l face sa-si piarda echilibrul, si se ridica. Poseta alba îi cazuse pe jos. Taichiro i-o culese de pe jos si se ridica si el în picioare.

— Ce poseta mare!

— Da. Mi-am pus în ea costumul de baie.

— Costumul de baie...? Nu mi-ai promis ca o sa mergem la lacul Biwa?

Facu o pauza, apoi relua.

— Ochiul drept e parca voalat. Aproape nu vad cu el.

Keiko scoase o oglinjoara din poseta pe care i-o înapoiase Taichiro si-si examina ochiul. Rosu însa nu este. Cu un deget, își masa usor pleoapa dreapta, când observa privirea lui Taichiro fixata asupra ei. Obrajii i se împurpurara si-si pleca ochii în care se citea o fermecatoare sfiala, își plimba agale degetele pe camasa lui Taichiro, pe

care rujul ei lasase un semn discret.

— Ce facem? zise Taichiro, apucând-o de mîna pe Keiko.

— Mi-e teama ca nu se duce!

— Dar nu ma refer la pata de pe camasa. O s-o ascunda nasturele de la haina. Vreau sa spun ce facem acum?

Acum...

Keiko își înclina gîtul frumos.

— Nu stiu. N-am nici cea mai mica idee. Am putea merge la lacul Biwa în dupa-amiaza asta, nu-i asa?

— Cît e ceasul?

— Zece fara un sfert.

— Doar atît...?

Cînd vezi soarele în copaci, ai zice ca sîntem deja la amiaza...

Keiko îmbratasa cu privirea copacii înconjuratori.

— Acolo e muntele Arashi. Vara, turistii sînt numerosi. De ce aici nu vine nimeni?

— Chiar daca ar veni lume sa viziteze mînastirea, nu cred ca s-ar gasi multi amatori sa se catare pîn-aici!

Conversatia luase o întorsatura anodina, dupa cum constata cu usurare Taichiro.

Îsi sterse fata transpirata cu batista.

— Vrei sa vedem ce-amai ramas din Pavilionul Ploii de Toamna? Nu stiu unde-atrait în realitate Fujiwara Teika si, de altfel, nici nu prea tin s-o stiu cu certitudine. Vezi stîlpul acela indicator? am mai venit aici de doua, trei ori... O pancarta de lemn se înalta în spatele lor la poalele muntelui si le indica directia.

— Iar trebuie sa mai urcam? Keiko ridica ochii spre munte. Da' ce conteaza! O sa urc pîna-n vîrf. Si daca

sandalele mele de paie o sa-mi îngreueze mersul, ei bine, atunci o sa merg desculta!

Drumul urca printre copaci si ramurile atingeau fosnind chimonoul lui Keiko. Taichiro se întoarse si o lua de mîna. Curînd ajunsera la o rascruce.

— In ce parte o luam?

— Cred ca la stînga, zise Taichiro.

Dar drumul din stînga parea sa mearga de-alungul unei prapastii, pe cînd cel din dreapta mergea de-a'coasta.

Taichiro sovai.

— E periculos.

— Mi-e frica, zise Keiko, cramponîndu-se de mîna dreapta a lui Taichiro. Cu sandalele mele, risc sa alunec. Ce-ar fi s-o luam la dreapta?

— La dreapta...? In definitiv, nu stiu care e drumul ce duce la Pavilionul Ploii de Toamna... Si drumul din dreapta trebuie sa duca în vîrful muntelui...

Drumul era ascuns pe sub copaci. Taichiro o sinea de brat pe Keiko si se lasa condus de ea cu blîndete, cînd deodata fata se opri:

— Chiar trebuie sa merg în chimonou printre toti copacii astia?

Dincolo de niste arbusti de talie nu prea mare si care-i ascundeau privirilor, se înaltau trei pini mari. Zarira, printre crengile pinilor, Colinele de Miaza— noapte si, dedesubt, periferiile orasului.

— Unde sîntem? zise Taichiro, aratînd cu degetul împrejurimile, cînd Keiko se rezema toata de el.

— Nu stiu.

Taichiro se clatina, dar Keiko i se lasa lin în brate. El se lasa sa alunece la pamînt.

Stîndu-i tot în brate, Keiko își netezi, cu mîna dreapta, cutele ghemuite ale chimonoului. Cînd Taichiro își apropie buzele de ochii ei, Keiko își lasa pleoapele în jos. Chiar si cînd buzele tînarului i se departara de ochi si i se lasara pe buze, Keiko nu se eschiva, își pastra însa buzele strîns lipite una de alta. Taichiro îi mîngîie prelungul gît juvenil, în vreme ce mîna-i încerca sa se strecoare în rascroiala chimonoului.

— Nu, nu! Keiko lua mîna tînarului într-ale ei. Taichiro atinse usor, cu palma mîinii înca prizoniere, chimonoul fetei la înaltimea sînilor.

Keiko îi ghida mîna de la sînul drept catre sînul stîng. Isi întredeschise deodata ochii si-l masura cu privirea pe Taichiro.

— Nu sînul drept. Nu-mi place!

— Cum?

Fara a-ntelege vorbele lui Keiko, Taichiro își retrase brusc mîna de pe sînul ei stîng.

Ochii lui Keiko erau usor întredeschisi.

— Sînul drept ma întristeaza.

— Te întristeaza?

— Da.

— Dar de ce...?

— Habar n-am. Poate pentru ca inima nu-mi este în partea aceea.

Zicînd acestea, Keiko închise pudic ochii si-si oplosi sînul stîng la pieptul tînarului. Fetele tinere au uneori asemenea anomalii. Cred chiar ca ele ar fi triste daca ar fi lipsite de ele!

Taichiro, bineînteles, nu stia ca la Enoshima, Keiko nu-i îngaduse tatalui sau sa-i atingă sînul stîng.

Acum, tînarului i se refuza sînul drept. Dar însesi vorbele lui Keiko îi trezira dorinta si-i furnizara în acelasi timp dovada manifesta ca nu pentru prima data, desigur, Keiko îl lasa pe un barbat sa-i mîngîie sînii. Aceasta certitudine nu facu decît sa-i ascuta dorinta. O apuca strîns de par si-o saruta. Fruntea si gîtul lui Keiko se umeziseră. Cei doi tineri coborîra de pe munte, trecura prin fata mormintelor familiei Suminokura si ajunseră pîna la mînastirea Gio-ji. Acolo, facura cale întoarsa si mersera fara graba pîna la muntele Arashi. Luara dejunul la restaurantul Kitcho. La sfîrsitul mesei, chelnerita veni sa-i anunte ca-i asteapta o matina. Taichiro o privi pe Keiko.

Întelese deodata ca, pe cînd o credea la toaleta, ea achitase nota de plata si comandase un taxi.

În timp ce matina se apropia de castelul Nijo, Keiko remarca deodata:

— Nu credeam ca vom ajunge atît de repede!

— Unde sa ajungem...?

— Nu-i bine sa fii atît de distrat... Pai nu hotarîsem sa mergem la lacul Biwa? Taichiro nu raspunse. lasînd pe mîna dreapta gara din Kyoto, taxiul o lua spre pagoda înalta a mînastirii To-ji si o depasi. Scurt timp, rulara de-alungul rîului Kamo care, contrar obisnuitei, era agitat.

Soferul le arata un munte ce se ridica în drumul lor si le explica:

— I se spune muntele Ushio si numele i se scrie cu caracterele chinezesti care înseamna "coada de vaca".

Masina facu la stinga pe lînga muntele Ushio si traversa partea meridionala a Colinelor de rasarit. Lacul se întindea la picioarele lor. Iata lacul Biwa. Cu toata banalitatea observatiei, vocea lui Keiko era foarte însufleti ta.

— In sfîrsit, te-am adus aici. In sfîrsit!...

Taichiro asculta distrat vorbele tinerei. Era fascinat de multimea iahturilor, a barcilor cu motor si a vapoarelor de placere care brazdau lacul. Masina coborî pîna la vechiul oras Otsu. In apropierea foisorului ce domina lacul, ea coti la dreapta, depasi o zona unde avea loc o cursa de barci cu motor, traversa localitatea Hama-Otsu si se angaja pe alea marginita de copaci care ducea la Hotelul Lacul Biwa. Pe cele doua laturi ale aleii erau parcate masini particulare. Taichiro fu uluit la gîndul ca încă de la restaurantul Kitcho, Keiko îi ceruse soferului sa-i duca la Hotelul Lacul f Biwa. Portarul hotelului le iese în întîmpinare si deschise portiera. Taichiro nu vazu alta solutie decît sa intre în hotel. Keiko nu-i arunca nici o privire, se îndrepta spre receptie si zise fara nici cea mai mica ezitare:

— Am telefonat de la restaurantul Kitcho pentru o rezervare... Pe numele domnului Oki...

— Da, într-adevar, raspunse receptionistul. Pentru o noapte, nu-i asa?

Keiko nu confirma. Fara o vorba, ea se dadu în laturi pentru a-l lasa pe Taichiro sa semneze în registrul calatorilor. Taichiro, care avea de gînd sa-si declare o identitate falsa, se vazu constrîns sa-si înscrie numele si adresa adevarate, deoarece Keiko facuse rezervarea pe numele de Oki. Adauga apoi numele lui Keiko sub al lui si, îndeplinind formalitatile, i se paru ca rasufla mai usurat. 181

Îngrijitorul de etaj statea cu cheia lînga lift si-i astepta. Nu-i însoti însa pîna la camera lor care se gasea la etajul întîi.

— Ce apartament dragut! exclama Keiko.

Apartamentul era constituit din doua încăperi; în fund,

un dormitor si, în fata lui, o încăpere care dadea pe o latura spre lac si pe alta spre muntii ce margineau orasul Kyoto. Pentru a imita pesemne constructiile cu fronton în stil Momoyama⁹⁰, fereastra camerei era înconjurata la exterior de o balustrada rosie. Panourile care acopereau peresii si canaturile ferestrelor, precum si geamurile cu pervazuri masive si cu traverse de lemn, îi confereau încaperii o aparenas linistita si oarecum desueta. Ferestrele largi erau de marimea peresilor. Curînd, o femeie de serviciu le aduse ceai verde. Keiko statea în picioare în fata ferestrei ce dadea spre lac si strîngea în mîini marginea perdelei de dantela alba. Nici nu se întoarse cînd intra femeia de serviciu. Taichiro se aseza pe mijlocul canapelei si o privi pe fata care-i întorcea spatele. Nu purta acelasi chimonou ca în ajun. Obi-ul însa, cu un curcubeu pe el, era tot cel pe care si-l pusese cînd venise sa-l astepte la aeroportul Itami. Lacul se întindea la stînga lui Keiko. Velele numeroaselor iahturi erau orientate în aceeasi directie. Cele mai multe dintre ele erau albe, erau însa si rosii, albastru închis si violete. Barci cu motor demarau lasînd în urma lor o dîra de spuma si facînd sa sîsneasca picaturi marunte de apa. Prin fereastra urcau zgomotul barcilor cu motor, vocile clienailor de la piscina hotelului si huruitul unei masini de tuns gazonul, în interiorul apartamentului, se auzea bîzîitul climatizorului. Taichiro pîndi un moment cînd Keiko s-ar fi decis sa vorbeasca, apoi lua o ceasca de ceai de pe masa si zise:

— Keiko, vrei ceai...

Tînara scutura din cap.

— De ce nu vorbești? De ce tacerea asta? E o cruzime din partea dumitale!

Ea scutura perdeaua si paru ca sovaie.

— Nu crezi ca privelistea e de toata frumusetea?

— E frumoasa, într-adevar. Eu însa la frumusetea dumitale ma gîndeam, Keiko. Ceafa dumitale, si obi-ul...

— Nu te gîndei mai degraba la mînastirea Nison.in, cînd m-ai luat în brate?

— Dar...

— Totusi sînt sigura ca-mi porti pica... Atitudinea mea te-a surprins, te-ascandalizat, nu-i asa? vad eu ca da.

— Poate, într-adevar, m-ai surprins. Ma mir si eu de comportarea mea. O asemenea încrîncenare, la o femeie, e groaznica.

Keiko scazu glasul.

— De-asta nu vii lînga mine?

Taichiro se ridica si i se alatura, îi puse mîinile pe umeri. Cu o usoara apasare a mîinilor, o conduse catre canapea. Ea se aseza lipita de el, dar lasa ochii în jos si evita sa-l priveasca.

— Da-mi ceai, sopti ea.

Taichiro lua ceasca de ceai si o apropie de fata ei.

— Din gura dumitale...

Taichiro sovai o clipa, apoi lua ceai în gura si-l lasa sa se scurga încetul cu încetul printre buzele lui Keiko. Cu ochii închisi, cu capul aplecat pe spate, Keiko bau ceaiul. Cu exceptia gîtului ei care înghitea lichidul, bratele, picioarele si tot trupul îi erau absolut nemiscate.

— Mai..., zise ea, tot fara sa se clinteasca.

Taichiro lua din nou o înghititura de ceai si-o lasa sa curga în gura fetei.

— A fost delicios! acum pot muri. Numai sa fi fost otrava ceaiul... Totul s-ar fi sfîrsit. As fi murit pîna acum.

Si dumneata la fel, Taichiro, ai fi murit! apoi, ea relua:

— Intoarce-te.

Keiko îl puse sa se întoarca pe jumătate și să cuibărească fata în încheietura umărului său. Apoi, fără a-și modifica poziția, îl cuprinse ușor în brațe pe Taichiro și-i căută mâinile.

Taichiro apuca una din mâinile fetei și i-o privi, mângâindu-i unul după altul fiecare deget.

— Scuza-mă. Eram atât de distrată, n-am fost atentă..., zise Keiko. Ai vrea poate să faci o baie? Vrei să mă duc și să dau drumul la apă?

— Cu plăcere. Dar poate vrei să faci doar un dus...?

— Miros pesemne a transpirație, nu-i așa?

— Imi place cum mirosi! Pentru prima oară în viața mea încânta atât de mult un miros! Ea se întrerupse. Dar, ce mai, vrei să te împrăspătezi? Keiko se ridică și dispăru în dormitor. Taichiro auzi zgomotul apei curgând în baia de pe cealaltă latură a camerei. Pe când el se uita cum un vapor de plăcere se apropia de jetela hotelului, Keiko veni să-i spună că apa din cada era numai bună ca temperatura. Taichiro își sapuni din abundență corpul scaldat în sudoare de când cu plimba/ea lor la Saga. Deodată, Keiko ciocăni la ușa băii. Taichiro, temându-se că fata sa nu intre, se ghemui în cada.

— Taichiro, te cauți cineva la telefon... Vii?

— Pe mine, la telefon? Imposibil. Cine mă caută...?

— E cu siguranță o greșală. Te cauți cineva la telefon, se multumi Keiko să repete.

— Ciudat. Nu știu nimeni că sînt aici.

— Și totuși pe dumneata te caută...

Fără a mai zăbovi să se steargă, Taichiro își puse un chimonou ușor de bumbac și ieși din baie. Chiar pe mine

ma cauta?

Fata tînarului era banuitoare, între cele doua paturi era un telefon.

Vazînd ca se apropie de el, Keiko îl striga:

— In cealalta încăpere.

Pe o masuta alaturi de televizor era un telefon cu receptorul scos din furca, în clipa cînd Taichiro lua receptorul si-l duse la ureche, Keiko îi spuse:

— Te cauta de la Kamakura, de-acasa.

— Ce? Taichiro se facu livid.

— Dar cum...?

— E mama dumitale la aparat. i-am telefonat eu, urma Keiko cu glas tensionat. i-am spus ca sînt cu dumneata la Hotelul lacul Biwa si ca mi-ai promis sa te casatoresti cu mine. I-am spus ca sper sa-si dea consimtamîntul. Taichiro, cu rasuflarea taiata, o privea fix pe Keiko. Mama lui Keiko auzise, fireste, cuvintele abia rostite de Keiko. Cînd se dusese sa faca baie, Taichiro închisese usa de la dormitor, ca si pe cea de la baie si, din pricina zgomotului apei, nu putuse sa o auda pe Keiko telefonînd. Oare nu Keiko însasi, de dragul planului ei, îl îndemnase sa faca baie?

— Taichiro? Taichiro e acolo? Glasul mamei sale rasuna în receptorul pe care-l strîngea în mîna Taichiro. Keiko suporta fara sa clipeasca privirea tînarului atintita asupra ei. Stralucirea patrunzatoare a ochilor ei nu facea decît sa le sporeasca frumusetea.

— Taichiro nu-i acolo?

— Ba da, mama, sînt aici, zise Taichiro, apropiindu-si receptorul de ureche.

— Taichiro, tu esti? repeta mama sa, vrînd parca sa spuna ceva. Vocea îi trada agitatia stapînita pîna atunci. Nu

face una ca asta... Taichiro, nu face asa ceva!

Taichiro nu raspunde.

— Fata asta, stii ce soi de fata este, nu-i asa? Nu poti sa nu stii!?

Taichiro tacea în continuare.

Keiko, pe la spate, îl strânse în brate. Cu obrazul, îndeparta receptorul pe care Taichiro si-l tinea la ureche si-si apasa buzele de urechea tânărului.

— Mama..., facu ea, mama, ma întreb daca înțelegeti de ce v-am telefonat...

— Taichiro, ma auzi? Cine e la aparat? întreba mama lui Taichiro.

— Eu sînt. Taichiro evita buzele lui Keiko si-si lipi receptorul de ureche.

— Ce-nseamna asta? Ce tupeu! sa vorbeasca asa la telefon în locul tau... Ea ti-a spus sa telefonezi? Mama sa îl coplesea cu întrebări. Taichiro, întoarce-te numaidecît. Pleaca imediat din hotelul ala si vino înapoi acasa... Fata aia ne asculta, nu-i asa? Bine, n-are decît s-asculte! Chiar îmi convine! Taichiro, nu te casatori cu ea! E o fiinta ngrozitoare! Crede-ma, stiu ce spun. Nu ma nenoroci înca o data, c-o sa-mi pierd mintile! De data asta, chiar o sa mor. Si nu o spun pentru ca este eleva domnisoarei Ueno.

În timp ce el asculta, Keiko își pusese buzele pe ceafa lui Taichiro si ii sopti în pîlnia urechii:

— Daca n-as fi fost eleva domnisoarei Ueno, nu te-as fi întîlnit niciodata.

— E o fiinta perversa! Cred ca a încercat chiar sa-l seduca pe tatal tau, continua mama lui Taichiro.

— Ce?

Vocea lui Taichiro era aproape de neauzit, în timp ce se

întorcea spre Keiko. Cu buzele tot lipite de ceafa lui, Keiko își deplasa capul în același ritm în care Taichiro și-l întorcea pe-al lui.

El avu impresia ca o jigneste grav pe mama sa ascultînd-o în timp ce Keiko îl saruta. Totuși nu putea pune receptorul în furca.

— O să vorbim despre toate astea la întoarcerea mea.

— Bine! Intoarce-te imediat. Macar n-ai făcut nimic rău cu fata aia? N-ai de gând totuși să stai peste noapte acolo?

Taichiro nu răspunde.

— Taichiro! continua mama sa, Taichiro, privește-o în ochi! Gîndeste-te la ce-ti spune! De ce crezi că vrea să se casătorească cu tine, tocmai ea, eleva domnișoarei Ueno...? Nu pricepi că-i vorba de-o masinație diabolică? Poate că fata aia nu e totdeauna așa, dar în tot ce privește familia noastră, e un monstru! stiu bine, nu-i rezultatul imaginației mele! Cînd ai plecat, de data asta, aveam o presimțire neagră. Și tatălui tau i s-a parut ciudată povestea asta și și-a făcut griji. Taichiro, dacă nu te-ntorci, tatăl tau și cu mine vom lua primul avion spre Kyoto!

— Am înțeles.

— Ce ai înțeles? Fumiko relua, vrînd parca să se asigure: Te întorci, nu-i așa?

— Te întorci cu adevărat?

— Da. Keiko se napusti în dormitor și închise usa după ea. Taichiro rămase nemiscat lînga fereastra și privi lacul. O avioneta îl survola oblic și la mica altitudine înainte de a se îndepărta. Barci cu motor saltau, făcînd să sîsneasca apa la trecerea lor. O femeie, agatată de o barcă, făcea schi nautic. Dinspre piscină ajungeau pîna la el voci. Trei femei tinere în costum de baie stateau culcate pe gazonul de sub

fereastra. Te puteai întreba dacă încăperea asta nu fusese concepută cu unicul scop de a contempla acele siluete provocatoare. Taichiro! Taichiro, îl striga Keiko din dormitor. Când deschise ușa, o văzu îmbrăcată într-un costum de baie alb. Își ținu rasuflarea și-și întoarse ochii într-o parte. Pielea fetei, de culoarea griului copt, stralucea și abia dacă-i observa costumul de baie din lână albă.

— Ce frumos! zise Keiko, îndreptându-se către fereastra.

Costumul de baie îi dezgolea tot spatele.

— Cât de frumos e cerul deasupra muntilor!

Raze de soare, ca niște peneluri de aur ascutite, cadeau peste munti și se profilau pe cer.

— Acela e muntele Hiei? întreba Taichiro.

— Da. Razele acelea de soare seamănă cu niște lănci care ne-ar străpunge destinul, de-asta te-am strigat, ce părere ai despre convorbirea de la telefon cu mama dumitale...? Keiko se întoarse cu fața la Taichiro.

— As vrea ca mama dumitale să vină aici. Și tatăl dumitale...

— Ce tot vorbești?

— Adevărat. Vorbesc serios. Keiko, deodată, se agata de el.

— Vino cu mine. Ma duc să mă scald. Mi-e dor să mă scald în apă rece bine. Mi-ai promis, nu? Mi-ai făgăduit și că o să facem o plimbare în barca cu motor. Mi-ai făcut 187 promisiunea asta la sosirea dumitale, când am venit să te întâmpin la Itami.

Keiko se strânse toată în el, cu riscul de a-l face să-și piardă echilibrul.

— Te întorci? Te întorci la Kamakura din cauza

conversatiei cu mama dunitale? Parintii dunitale risca sa se încruciseze cu dumneata pe drum. Vor veni cu siguranta aici... Tatal dunitale nu vrea, sigur, dar mama dunitale îl va obliga.

— Keiko, l-ai sedus pe tatal meu?

— Sedus...? Cu fata rezemata de pieptul lui Taichiro, Keiko dadu din cap ca nu.

— Dar pe dumneata, oare te-am sedus? Am facut eu asa ceva?

Bratele lui Taichiro înlantuiiau spatele gol al lui Keiko.

— Nu-i vorba de mine, ci de tatal meu. Nu schimba vorba...

— Pai dumneata o schimbi! Eu te întreb daca te-am sedus. Asta crezi, nu-i asa?

Taichiro nu raspunde.

— E posibil ca un barbat sa o-ntrebe pe fata pe care o tine-n brate daca i-a sedus sau nu pe tatal lui? Nu citesti în ochii mei cât ma faci sa sufara? Keiko începu sa plînga.

— Ce vrei sa-ti raspund, Taichiro? Mai bine m-as ineca în lac...

Luînd în brate umerii tremuratori ai fetei, Taichiro simti sub mîna una din bretelele costumului ei de baie. i-o lasa în jos, dezvelind pe jumătate rotunjimea unui sîn, apoi lasa în jos cea de-adoua bretea. Keiko, cu pieptul dezgolit, se clatina.

— Nu, nu sînul drept! Te rog, nu sînul drept..., repeta Keiko, în timp ce i se prelingeau lacrimi de sub pleoapele închise.

Keiko iese din baie, cu bustul învelit într-un prosop amplu. Cei doi tineri urmara un culoar si coborîra în gradina, într-un copac mare din fata lor se deschideau flori

albe 188 asemanatoare cu florile de hibiscus. Taichiro își scosese haina și cravata. Doua piscine se gaseau la dreapta și la stînga gradinii din fata lacului. In piscina din dreapta, amenajata în fata peluzei, se scaldau copii. Cealalta piscina era situata pe un mic dîmb, departe de peluza. Taichiro se opri la intrarea barierei care înconjura piscina din stînga.

— Nu intri în apa?

— Nu, te astept.

Din timiditate, Taichiro ezita sa se arate alaturi de Keiko, a carei frumusetate atragea toate privirile.

— Zau? Vreau doar sa fac o baie scurta. E prima din anul asta si vreau sa vad daca înot bine sau nu, zise Keiko.

Ciresi si salcii plîngatoare se înaltau, la intervale regulate, pe peluza care se întindea de-alungul tarmului. Taichiro se aseza pe-o banca, la umbra unui copac batrîn, si privi în directia piscinei, în primele momente nu o vazu pe Keiko, apoi o zari pe trambulina. Desi trambulina nu era foarte înalta, silueta încordata a tinerei pregatindu-se sa plonjeze se decupa pe suprafata lacului Biwa dindaratul ei si pe muntii înalti de dincolo de lac. Muntii din departare erau înecasi în ceata. Un trandafiriu palid aproape evanescent plutea pe apele sumbre ale lacului. Velele iahturilor reflectau nuantele pasnice ale amurgului.

Keiko plonja, într-o adevarata tromba de apa. Când iesi din piscina, Keiko închine o barca cu motor si-l invita pe Taichiro sa urce împreuna cu ea.

— O sa se înnopteze curînd. Ce-ar fi sa amînam pe mîine?

— Mîine...? Ai spus într-adevar mîine? zise Keiko ai carei ochi stralucira. Atunci ramîi? Intentionezi cu adevarat sa ramîi pîna mîine...? Dar poti sa stii?

Tine-ti macar una din promisiuni. .. N-o sa mergem prea departe si o sa ne-ntoarcem repede. As vrea, pentru cîteva clipe, sa ma îndepartez de mal cu dumneata. Mi-ar placea sa despicas valurile sortii si sa plutim cum ne duce apa. Ziua de mîine ne scapa mereu... Hai sa mergem azi! zise Keiko, tragîndu-l pe Taichiro de mîna. Uite ce multe barci si iahturi sînt înca pe lac!

Trei ore mai tîrziu, Otoko, ascultînd stirile la radio, afla ca avusese loc un accident pe lacul Biwa. Se napusti în masina pîna la hotel unde o gasi pe Keiko în pat. Aflase, tot de la radio, ca o tînara cu prenumele Keiko putuse fi salvata de un iaht. Intrînd în încapere, Otoko o întreba pe femeia de

serviciu care parea sa aiba misiunea de-ao îngriji pe Keiko:

— E încă inconstienta? Doarme? Ce s-a întâmplat

— I s-a facut o injectie ca sa doarma, raspuse femeia de serviciu.

— O injectie...? atunci e în afara oricarui pericol?

— Da. Medicul a spus ca nu este nici o pricina de îngrijorare. Când a adus-o iahtul la mal, parea moarta, dar si-a revenit de îndata ce au reusit s-o faca sa vomite toata apa pe care o-nghitise si i-au facut respiratie artificiala. A început atunci sa se zbata ca o nebuna, strigând numele barbatului care-o însotea...

— Si baiatul acela, ce s-a întâmplat cu el?

— Încă nu l-au gasit, în ciuda tuturor eforturilor.

— Încă nu l-au gasit...? repeta Otoko, cu glas tremurator.

Se apropie de fereastra care dadea spre lac si privi afara.

Barcile cu motor, cu farurile aprinse, brazdau în toate directiile apele negre ale lacului, în partea din stînga hotelului. Toate barcile cu motor din zona sînt acolo, nu doar cele ale hotelului. Sînt si cele ale polisiei.

— Au aprins chiar si faclii pe tarm, zise femeia de serviciu. Mi-e teama sa nu fie însa prea târziu ca sa-l mai salveze...

Otoko se agata de perdeaua de la fereastra. Departe de vînzoleala barcilor cu motor si de luminile lor nelinistitoare, un vapor de placere, decorat cu lanterne rosii, se apropia lent de tarmul din fata hotelului. Pe malul opus, focuri de artificii incendiau cerul.

Dîndu-si seama ca-i tremurau genunchii, Otoko fu cuprinsa de frisoane în tot corpul, i se paru ca oscilau si

lanternele rosii ale vaporului de placere. Proptindu-se ferm în picioare, se îndepărta de fereastra. usa dormitorului era deschisa. Patul lui Keiko îi atrase privirea si reveni grabnic la capătul tinerei, de parca uitase ca mai intrase o data în acea încăpere si apoi plecase din ea. Keiko dormea linistit si respiratia îi era regulata. Nelinistea lui Otoko spori: Poate fi lasata asa? Da, încuviinta femeia de serviciu.

— Când o sa se trezeasca?

— Nu stiu.

Otoko puse mîna pe fruntea lui Keiko. Pielea rece si usor umeda a tinerei pare sa adere la palma lui Otoko. Culorile fugisera din fata livida a lui Keiko. Doar o roseata usoara îi îmbujora obrazii. Parul fetei, care se încurcase când i-l uscasera, se odihnea vraiste pe perna. Era atît de negru, ca ai fi zis ca-i ud. Printre buze i se zureau dintii frumosi. Cuvertura îi acoperea bratele. Pe când se odihnea, inocenta si puritatea chipului ei adormit o ravasira pe Otoko. Fata tinerei voia parca sa-si ia ramas bun de la Otoko si de la viata. Chiar când era gata sa întinda bratele ca sa o scuture si sa o trezeasca pe Keiko, Otoko auzi un ciocanit la usa încaperii învecinate. Femeia de serviciu merse sa deschida usa. Oki Toshio si sotia lui intrara în încăpere. Nici nu întîlni bine privirea lui Otoko, si Oki încremeni.

— Sinteti domnisoara Ueno, nu-i asa? zise Fumiko. Deci dumneavoastra sinteti.

Cele doua femei se întîlneau pentru prima data.

— Asadar, din cauza dumneavoastra a murit Taichiro! Vocea lui Fumiko era rece si lipsita de orice emotie.

Otoko deschise gura, dar din ea nu iese nici un sunet. Cu o mîna, se rezema de patul lui Keiko. Fumiko se

apropie de ea. Otoko se trase înapoi, gata parca sa fuga de ea.

Fumiko o apuca pe Keiko cu ambele mâini si o scutura strigînd:

— Trezeste-te! Trezeste-te odata!

Pe masura ce mâinile îi deveneau mai brutale, capul fetei se rostogolea pe perna.

— Da' trezeste-te! De ce nu te trezesti?

— I s-a administrat un sedativ ca sa doarma... zise Otoko. Nu se va trezi.

— Trebuie s-o întreb ceva. E în joc viata fiului meu! zise Fumiko, scuturînd-o în continuare pe Keiko. — O s-o întrebi mai târziu. Toti oamenii de pe lac îl cauta pe Taichiro, zise Oki. Apoi o lua de umeri pe sotia sa si iesira din încăperea.

Otoko scoase un suspin adînc si se prabusi pe pat privind chipul adormit al lui Keiko. Pe la colturile ochilor, fetei îi picurau lacrimi. Keiko!

Keiko deschise ochii, îi straluceau de lacrimi cînd îi ridica spre Otoko.

Sfarsit

Note 1. A treia ca marime dintre insulele japoneze (36 554 km², 12 milioane de locuitori), insula Kyushu este situata în partea de vest a insulei principale a Japoniei, fiind separata de ea printr-o strîmtoare lata de 630 m (tuneluri rutiere si feroviare). A fost leaganul celei mai vechi civilizatii japoneze în epoca preistorica si a ramas permanent o poarta catre continentul asiatic si, mai târziu, catre lumea occidentala (Nagasaki în perioada "închiderii" Japoniei, dintre 1639 si 1854). În prezent insula este înghitita de megalopolisul industrial din regiune. Kyoto (1 500 000 de locuitori), capitala imperiala între 794 si 1868), oras situat la 500 km vest de Tokyo, marcat de tendinta contradictorie de modernizare si de conservare a vechilor cartiere istorice. Kawabata a dat un roman în care se poate retrai atmosfera vechilor oaze istorice (Kyoto, 1961 – 1962, în romîneste: Kyoto sau tinerii îndragostiti din stravechiul oras imperial, traducere de Vasile Spoiala, Editura Univers, Bucuresti, 1970). 3 Mare oras (peste 2 400 000 de locuitori), situat la sud de Tokyo, cu care formeaza o aglomeratie urbana continua. Cel mai important port international al Japoniei. 4 "Calea marilor Sudului", ax rutier si feroviar în lungime de cea 500 km, care leaga Tokyo de Kyoto si Osaka, trecînd prin Nagoya. În Japonia contemporana ea este artera principala a "megalopolisului Tokaido". În

vechea Japonie, unde oamenii calatoreau cel mai adesea pe jos, acest drum a fost descris în numeroase 193 opere literare și picturale, printre care celebra serie de stampe a lui Hiroshige (1797— 1858): Cele cincizeci și trei de etape ale caii Tokaido. 5 Oras cu peste 190 000 de locuitori, situat la 21 km vest de Atami, vestita localitate bogată în izvoare termale (120 km sud— vest de Tokyo). 6 Cel mai înalt vîrf muntos din arhipelagul japonez (3 776 m), obiect de venerație tradițională, a cărui siluetă maiestuoasă i-a inspirat pe mulți pictori, poeți și romancieri din toate timpurile. 7 Arashi-yama, munte situat la vest de Kyoto, renumit pentru frumusețea văii sale și pentru ararii cu frunzele minunat colorate toamna. 8 Togetsukyo, pod peste râul Hotsugawa, în partea de vest a orasului Kyoto. 9 Mica gradina publică aflată în zona de vest a orasului Kyoto. 10 Mijloc de încălzire tradițional utilizat curent în Japonia; este un recipient cu jaratic avînd deasupra un cadru patrat cu patru picioare, de mari dimensiuni, acoperit cu un fel de patură groasă mai mare decît el; doritorii se instalează lînga el pentru a se încălzi. grație unei planae lacuite sau vernisate care se așează deasupra, dispozitivul poate servi și drept masă. Se înrudește cu bratero— ul iberic sau cu vechiul tandur românesc. 11 În povestile și legende japoneze, bursucul, ca și vulpea, e considerat drept un spirit malefic înzestrat cu puterea de a-i amăgi pe oameni. 12 bautura alcoolizată provenind din fermentația orezului. Denumirea "alcool de orez" este improprie, deoarece nu are loc un proces de distilare. Totuși, în sens larg, acest cuvînt desemnează orice bautură ce conține alcool. 13 Cartier liniștit în nord— vestul Kyoto — ului. Adashino înseamnă "încîmpul raposasilor". Acolo se găsesc odinioară un foarte mare număr de vechi morminte parasite, mai toate reunite astăzi în templul Nenbutsu— ji, unde formează un ansamblu impresionant. 14 Jizo bosatsu (Ksitigarbha). Potrivit credințelor populare japoneze, el trece drept un paznic care veghează asupra copiilor și, în acest spirit, statuile lui de piatră se găsesc adesea la marginea drumurilor străvechi, la oraș sau la sara. 15 Gio— ji, mînaștire de femei situată în pasnicul cartier Saga, în centrul de nord— vest al Kyoto— ului. 16 Gradina publică situată la est de cartierul central Gion, în Kyoto. 17 Mînaștirea Chion— in, situată în zona de centru— est în Kyoto, renumită prin frumosul sau ansamblu arhitectural din secolele al XV— lea — al XVI-lea. 18 Tinere aspirante la profesia de gheise, la Kyoto, purtînd un minunat chimonou în culori vii, ornat cu o centură foarte lăță, cu extremitățile atîrnînd libere (darari no obi). Ele sînt supuse unei formații foarte dificile, cuprinzînd dansul, cîntul și muzica instrumentală. 19 Menirea esenaială a unei geisha (în sens etimologic: artista) este de a însufleși un banchet. Formasia sa cuprinde, printre altele, dansul, cîntul și muzica instrumentală la shamisen (instrument muzical cu trei corzi, nelipsit, începînd din sec. Al XVII-lea, din repertoriul muzical tradițional). Se poate ca o gheita să accepte a— și petrece noaptea cu un client, după banchet, dar în acest caz e vorba de o activitate secundară (o simplă prostituată nu este numită niciodată geisha în japoneză). Sinuta ei este totdeauna tradițională: chimonou lung și magnific de matasă, centură luxoasă foarte lăță (obi), pieptanatură caracterizată printr-un coc înalt, lîs și uns cu ulei de camelie, înainte vreme, fetele destinate acestei profesii erau vîndute și cumparate prin contracte foarte stricte. O dată cu instaurarea drepturilor omului, noua legislație a interzis acea practică. Oricum, profesia este actualmente într-un regres accentuat din cauza dificultăților programului tradițional de pregătire artistică. 20 Kamo— gawa, rîu care curge de la nord la sud, traversînd orașul Kyoto prin zona de centru— est. 195 21 Shoji, panouri glisante, constituite dintr-un schelet de lemn pe care e lipită o hîrtie translucidă, utilizate în casa japoneză tradițională ca mijloc de separare între interior și copertină care da în gradină. Panourile glisante instalate între diferitele încăperi ale casei se numesc fusu ma. 22 Sau mochi (aluat de orez semiuscat, tăiat în bucăți dreptunghiulare), prajit și fiert într-o zeamă de carne cu legume și alte ingrediente variate. Fel de mîncare nelipsit de anul Nou. 23 Oras rezidențial și stațiune balneară (peste 150 000 de locuitori), la 50 km sud— est de Tokyo. A fost sediul primului guvernământ feudal între 1192 și 1333 (îpoca Kamakura), bogată în patrimoniu istoric și artistic. Kawabata și-a stabilit aici domiciliul începînd din 1935. 24 Kansai, în sens larg, denumeste țăările de dincolo de bariera".Bariera" era amplasată, în era Edo (1603— 1867), în trecătoarea Hakone, pentru a controla mișcarea calătorilor între est și vest. În prezent, termenul Kansai se referă doar la regiunea din jurul oraselor Kyoto și Osaka.

25 adică Nihon Shū culegere de poeme vechi și moderne, compilată între 1201 și 1205, în 20 de cărți și cuprinzînd aproape 2000 de poeme de cîte 31 de silabe (5— 7— 5— 7— 7, waka). Este, cronologic, ultima dintre "îmarile antologii" ale epocii clasice, reprezentînd expresia cea mai aleasă pe care și-o găsește sensibilitatea poetică a vremurilor vechi. 26 Haiku sau haikai, mic poem de 17 silabe (5— 7— 5), celebrînd sentimente legate de natură și perindarea anotimpurilor. 27 Genji monogatari, cea mai celebră operă a literaturii japoneze clasice, roman— fluviu în 54 de cărți, scris pe la începutul sec. Al XI— lea de către o doamnă de la curte, Murasaki Shikibu (978? — 1014s), și care relatează iubirile prinăului Genji. Ca multe alte opere din epoca Heian (794 — 1192), marcată de supremasia literaturii 196 feminine, Genji monogatari este redactată în kana— Mai precis în hiragana, scriere cursivă elegantă utilizată inițial în operele feminine. Există și o

versiune românească fragmentară publicată sub titlul Doamna Murasaki-Genji, E.L.U., 1969. 28 Ihara Saikaku (1642 — 1693), pseudonimul lui Hirama Togo, poet și cel mai important romancier din era Genroku (1688 — 1704): viața unui barbat voluptuos, 1682; viața a cinci femei libertine, 1685 etc., numeroase povestiri. 29 Rogojina (tatami) este confecționată dintr-o varietate de stof foarte fin și foarte neted și are o grosime de 3— 5 cm. În Japonia, suprafața încăperilor este determinată după numărul de rogojini care acopera podeaua. O rogojina are 1,80 m x 0,90 m, adică 1,62 m². 30 Era Mei j i (1868 — 1912), când se restaurează puterea imperială și începe procesul de modernizare a Japoniei. Era Kamakura: 1192— 1333. Era Muromachi: 1392— 1573. 31 Mica buletă de orez în oset, de formă alungită, peste care se pune o felie de peste crud. În limbajul curent se spune o— sushi. 32 Zona muntoasă la 12 km nord de Kyoto, cunoscută mai ales pentru îsarbatoarea focului de la Kurama" (Kurama no hi-Matsuri). Tot acolo are loc și îsarbatoarea lunii pline" (Mangetsu matsuri). 33 Oras cu 174 000 de locuitori, la poalele caruia se întinde marele lac Biwa, la 10 km est de Kyoto. 34 Lacul Biwa (Biwa— ko), cel mai mare lac din Japonia (675 km²), la estul caruia (10 km) se află orasul Kyoto. 35 Oras (110 000 de locuitori) situat la 10 km sud de Kyoto, înconjurat de renumite plantații de ceai, care constituie principala sa activitate, în plus, așezarea e cunoscută și prin Byodoin, ansamblu arhitectural complet destul de rar, reprezentativ pentru era Heian (794— 1192). 36 Oras important situat între Tokyo și Nagoya, la 180 km vest de Tokyo. Capitala a prefecturii cu același nume, 197 fostă feuda (provincia Suruga) a lui Tokugawa Iyasu (1542— 1616), primul shogun de la Edo. 37 Engaku— ji: Una din cele mai vestite mănăstiri din Kamakura, fondată în 1282. În vastă sa grădină se găsesc numeroase edificii de epoca și câteva pavilioane consacrate artei ceaiului. Kencho— ji: Una din cele mai celebre cinci mănăstiri din Kamakura. Enoshima: Loc turistic foarte frecventat situat la 55 km sud— est de Tokyo, lângă Kamakura. Este o mică insulă legată de continent printr-un pod și dominată de un sanctuar cu același nume. 38 Mănăstiri în care femeile care voiau să divorțeze făceau trei ani de exerciții religioase pentru a li se îngădui să se despartă de sot și să se întoarcă în sânul familiei lor. Cel mai cunoscut exemplu este Tokei-ji, din Kamakura. 39 Kobo Daishi este numele postum al lui Kukai (774— 835), vestit călugăr și gânditor care a introdus în Japonia buddhismul ezoteric. 40 Pantaloni plisați, lungi și foarte largi, purtați pe sub chimonoul propriu— zis în tinuta de mare ceremonie. 41 Cel mai vechi dintre cele trei genuri de teatru clasic japonez (no, la apogeu în sec. Al XIV— lea — al XV— lea; bunraku, la apogeu în sec. Al XVI—lea — al XVII—lea; kabuki, la apogeu în sec. Al XVIII—lea — al XX— lea). Spectacol lirico— dramatic, extrem de stilizat, patruns de un spirit religios care-l apropie de tragedia eschiliana. Muzica, dansul și recitativul însotesc un text misterios susținut de numai doi actori și câțiva muzicieni (flaut și percuție). 42 Pictor din școala occidentalizantă (1891— 1929), foarte apreciat de Kawabata pentru sensibilitatea sa. 43 Pictor din școala tradițională (1883— 1957). 44 Panouri glisante care separă diferitele încăperi ale casei japoneze tradiționale. Ornamentate în genul cu o hirtie decorativă, /usMmfl— le din marile mănăstiri sînt decorate cu opere ale unor pictori celebri. 45 Cartier situat în zona de centru sud— est a orasului Tokyo. 198 46 Fudo myo— o (în sanscrită, akalanatha), divinitate buddhistă (zeu al înțelepciunii), a cărei reprezentare statuara se caracterizează printr-o expresie mînioasă. 47 aforism (îfîr"). În buddhism, sutra este una din paraile narative, cu caracter concentrat și aforistic, ale literaturii canonice buddhiste, iar în sens restrîns, se referă la dialogurile lui Buddha. 48 Nara, capitala a Japoniei între 710 și 784 (220 000 de locuitori, situată la 40 km sud de Kyoto), și mai cu seamă împrejurimile orasului constituie o zonă turistică de mare interes, datorită nenumăratelor edificii și obiecte de artă aflate acolo, cele mai multe datînd din sec. Al IV—lea—al VII—lea. 49 Denumire generică a teatrului de papusi în stil tradițional, cel mai reprezentativ fiind cel de la Bunraku— za, la Osaka. În Japonia, genul acesta nu e socotit a se adresa copiilor. Capetele papusilor sînt lucrate cu o deosebită finețe. Cel mai adesea o papușă cu rol important este manevrată de trei persoane: capul și mîna dreaptă de către mînuitorul principal, mîna stînga de cel de-al doilea, iar picioarele de al treilea. Mînuitorii trec drept invizibili. Dialogurile sînt rostite de către un singur recitator, așezat pe o grădina în dreapta scenei. Acesta povestește istoria și sub forma de narativ cîntat (jaruri), acompaniat de unul sau mai mulți interpreți la shamisen. 50 Plajă Shichiri, Shichiri-ga— hama, îPlajă de șapte leghe", între Kamakura și Enoshima. 51 Golf delimitat de peninsulele Izu la vest și Miura la est. Sagami este numele vechii provincii ce corespunde actualei prefecturi Kanagawa, cu capitala la Yokohama. 52 Stațiune termală și port de pescari la 125 km sud— est de Tokyo, pe coasta de est a peninsulei Izu. 53 Mica peninsulă la gura golfului Tokyo, unde se află Kamakura, pe coasta de vest, și portul militar Yokosuka, pe coasta de est. 54 În ordinea citării: Saiho— ji, templu buddhist, situat în vestul orasului, mai cunoscut sub denumirea de "templu al brazdelor de mușchi" (Koke-dera), după minunata grădină acoperită cu mușchi de toate soiurile; Ryoan— ji, templu buddhist din zona de nord— est, cunoscut pentru grădina sa de pietre din sec. Al XIV— lea; Daitoku— ji, mănăstire buddhistă situată în zona de centru-nord, renumită mai cu seamă pentru pavilioanele

sale consacrate artei ceaiului si pentru gradinile raspândite în proprietatile private ale principalilor calugari, cea mai cunoscuta fiind gradina de pietre a lui Daisen— in; Myoshin— ji, mînastire buddhista situata în zona de vest a orasului. 55 Mare calugar, gînditor si erudit (1275 — 1351). 56 Sen Soeki (1522 — 1591), mai cunoscut sub pseudonimul de Rikyu, a fost marele reformator al artei ceaiului, conceputa ca o arta de a trai, dar si promotorul unor concepte estetice care continua sa marcheze ansamblul vietii nipone. El este cel care a subliniat frumusetea a tot ce e simplu, sobru si funcional, scutit de orice decor inutil, si totodata valoarea a ceea ce este efemer, a momentului sublim nereproductibil, prin opozitie cu ceea ce este etern si imuabil. Modiul sau de a gîndi este intrupat în filozofia înfîlnirii unice într-o viata unica" (ichigo ichie), elaborata de el. 57 Pseudonimul lui Yamaguchi Chikahiko (n. 1901, la Kyoto), poet, adept al unei scoli de haiku. 58 1392 — 1573. 59 Gradina admirabila, fara îndoiala o apoteoza a artei specifice, cu cîteva pavilioane sobre de lemn pierdute pe întinsul ei; vila imperiala de la Katsura (Katsura rikyu) e situata la 6 km sud— est de Kyoto. Aceasta capodopera incomparabila a fost construita pe la 1620 si-i este atribuita lui Kobori Enshu (1579 — 1647). 60 Tabi: un gen de sosete traditionale din pînza alba (neagra pentru uzul curent), care comporta o fanta ce permite purtarea sandalelor geta sau zori. 61 Vechi cartier de distractii situat în partea de centru— est a orasului Kyoto. 200 62 Cronologic, ultimul si fara îndoiala cel mai popular gen de teatru clasic japonez, dezvoltat între sec. Al xvii-lea si al XIX— lea, ca o forma de tranzisie de la cultura burgheza din Osaka spre cultura populara din Edo. Originea teatrului kabuki e atribuita dansatoarei-preotese Izumo no Okuni, genul evoluînd prin asamblarea celor trei elemente care-i alcatuiesc denumirea: ka (cîntec), bu (dans), ki (joc teatral si distractiv). Se poate spune ca jocul actorilor e mai important decît valoarea intrinseca a textului. Din acest motiv, istoria teatrului kabuki modern este inseparabila de numele cîtorva mari actori, precum Danjuro, Uzaemon, Kikugoro etc. 63 Gelatina fara nici un gust deosebit, din care se prepara un soi de taisei servisi reci în chip de gustare usoara. 64 Matsuo Basho (1644 — 1694), Cel mai ilustru poet, supranumit si "îdivinul Basho", mare maestru al genului haiku (sau haikai), poem de 17 silabe (5— 7— 5). A manifestat toata viata o preferinta deosebita pentru calatorii, pe care le întreprindea, singur si pe jos, de-alungul si de-alatul întregii Japonii, si a lasat un mare numar de poeme integrate în numeroasele sale jurnale de calatorie. Se crede ca pe traseul locurilor pe unde a ratacit se pastreaza pîna în zilele noastre poeme scrijelite pe pietrele aflate aici si colo, pîna în cele mai îndepartate tinuturi ale Japoniei" (Octavian Simu, Dictionar de literatura japoneza, albatros, 1994). 65 Vesta lunga purtata peste chimonoul propriu— zis, a carei utilizare se impune în tinuta de gala sau de ceremonie. 66 Cartier din centrul Kyoto— ului, pe malul rîului Kamo, cunoscut prin restaurantele sale traditionale de lux, prin gheise si maiko. Din acest punct de vedere, Pontocho este considerat ca facînd parte din Gion, situat de cealalta parte a rîului. 67 Ken— u este o varianta japoneza a unui joc în degete, atestat si în vechea Roma (micatio sau mioare digitis). 68 Faina foarte fina, produsa în cuptoarele de la Marubashira, din provincia Iga (actuala prefectura Mie) la sud— est de Nagoya. 201 69 Hiei-zan, munte abrupt (înalt de 848 m), situat în imediata apropiere a orasului Kyoto, la nord— est, pe care se gaseste marea mînastire Ebryaku— ji. 70 Nenbutsuji, templu situat în Adashino, cartier linistit în nord— vestul orasului Kyoto, unde se gaseau altadata numeroase vechi morminte abandonate (Adashino înseamna "cîmpia raposatilor"). O mare parte din aceste pietre tombale sînt reunite actualmente în acest templu, sub forma unui ansamblu impresionant. 71 aluat obtinut prin fermentarea boabelor de soia, utilizat în diferite mîncari japoneze, ca element de asezonare, si mai ales în ciorbele variate cunoscute sub numele generic de "îsupa miso" (miso— shini). 72 Hiragana reprezinta una din cele doua serii de semne (kana) utilizate în notatia fonologica a limbii japoneze. Este o scriere silabica cursiva obtinuta prin stilizarea ideogramelor chineze, atribuita lui Kobo Daishi si utilizata de femei pentru scrisorile sau jurnalele lor intime (nikki). Inventarea acestui silabar a înlesnit dezvoltarea literaturii autohtone. Hiragana sînt presuite pentru eleganaa lor. În text e vorba de posibilitatea de a reprezenta în ideograme cuvîntul o— Mi— o— tsuke, care, etimologic vorbind, comporta trei elemente onorifice succesive pentru a indica pur si simplu supa. În acest caz, singura solutie care s-ar impune ar fi utilizarea hiraganelor, scriere silabica de uz curent, în locul ideogramelor. 73 asemenea termeni sînt folositi în limbajul reverențial si de politese, care apeleaza atît la marci gramaticale caracteristice, cît si la un lexic propriu, fiind specific tuturor nivelurilor de baza ale limbii japoneze, ori de cîte ori e vorba de o adresare de la inferior la superior. 74 Nobil de la curte, poet si caligraf (1455— 1537). Jurnalul prinaului Sanetaka (Sanetaka— ko— ki), care relateaza evenimentele de la curte de-alungul a saizeci de ani, este considerat drept un document istoric de prima mîna. Mînastirea Nison.in, unde a fost înmormîntat, se afla la nord— vest de Kyoto pe muntele Ogura (Ogum— yama). 202 Era Onin a fost o perioada tulbure, de lupte si razboaie interne (Onin no ran, 1467— 1477), care a marcat declinul guvernamentului central de la Muromachi si începutul unei epoci de razboaie interminabile între diferitii seniori-razboinici care-si disputau puterea. Ashikaga Yoshimasa a fost al optulea shogun din

dinastia ashikaga, mare amator de arta (1436—1490). La ordinul sau, a fost construit pavilionul de argint (ginkaku sau ginkakuji) de la Kyoto. Poetul Sogi (1421—1502) a fost un mare maestru al genului poetic numit renga (poeme înlanauite), care consta în a compune, în doi sau mai multi, secvenae alternative de 5—7—5 si de 7—7 silabe, în înlanauiri ce se puteau prelungi la infinit. 75 în istoria artei, epoca Higashiyama (Higashiyama bunka, 1449—1490) este o perioada de-adreptul miraculoasa, în decursul careia a avut loc aparitia simultana a numeroase capodopere în domenii estetice foarte variate: pictura, arte decorative, arta ceaiului, a gradinilor, a florilor, teatrul no etc. Numele acestei perioade provine de la localitatea unde-si avea palatul shogunul ashikaga Yoshimasa, marele protector al artelor. 76 Fujiwara no Sadaie (1162—1241), mai cunoscut sub numele de Teika. Poet, teoretician al poeziei si mare filolog. A fost unul din principalii compilatori ai antologiei poetice Shin—kokinshu. gratie textelor stabilite de el, multi dintre clasicii japonezi au fost transmisi posteritatii sub forma lor cea mai autentica. 77 printesa imperiala cu destin nefericit (1846—1877). Fiica a împaratului Ninko (1800—1846), a fost casatorita la o vârsta foarte frageda cu shogunul Tokugawa Iemochi, care pretindea aceasta casatorie din rasiuni pur politice (necesitatea de a face o dovada de reconciliere cu Casa imperiala, sinînd seama de presiunea crescînda a susinatorilor restauratiei). Dupa moartea prematura a sotului sau în 1866, ea s-a calugarit. 78 palarie înalta care era purtata de catre demnitarii curatii imperiale. 203 79 Tokugawa Iemochi (1846—1866), al 14—lea si penultimul shogun din familia Tokugawa, care a detinut la Edo (actualul Tokyo) puterea centrala între 1603 si 1867. Moare foarte tînar, bolnav, în castelul din Osaka, în plin razboi contra lui Choshu, care susainea ideea restaurarii puterii imperiale. 80 Cartier din Tokyo, situat în sud, la 15 km de centru, unde se gaseste cel mai vechi dintre aeroporturile metropolei. 81 Cartier central din Kyoto, traversat de rîul Horikawa, ale carui ape sînt utilizate pentru vopsitoria artizanala. 82 Pictor din scoala occidentalizanta, s-a remarcat si prin excelentele sale portrete (1888—1924). 83 Rasa de ciini denumita astfel dupa locul de provenienta, prefectura akita si orasul omonim din Honshu, insula principala a Japoniei. 84 Jakkoji, JakkO— in: Mînastire de femei, care adaposteste si o minunata gradina, situata la 13 km nord—est de Kyoto. 85 Bente sau Benzaiten este numele japonez al zeisei buddhiste a milostivirii, Sarsavatî, venerata înca din mitologia vedica timpurie ca zeita a rîurilor, apoi a întelepciunii, elocventei si artelor. 86 1336—1392, epoca pe parcursul careia si-au disputat puterea cele doua curti imperiale, cea din nord, de la Kyoto, si cea din sud, de la Yashino. 87 Suminokum Ryo, mare negustor (1554—1614) din Kyoto, care se lansase în comeraul cu asia de Sud—Est. Itojinsai a fost un cunoscut învatat confucianist (1627—1705). 88 Nijo—jo, castel situat în centrul orasului Kyoto, construit în 1603, ca resedinta secundara a shogunilor aflati în trecere pe aici. 89 Importanta mînastire situata în sudul orasului Kyoto. Pagoda sa cu cinci etaje este vizibila de la mare distanta. 90 Epoca Momoyama se plaseaza, pe o durata de circa douazeci de ani, la finele secolului al xvi—lea si e marcata de un exceptional avînt al artelor, mai cu seama al artei decorative. 204

CUPRINS

Nota.....	5
Clopotele de sfîrsit de an.....	7
Primavara timpurie.....	26
Sarbatoarea lunii pline.....	50
Un cer ploios.....	67
Peisaje cu pietre.....	80
Lotusul în flacari.....	95
Suvite de par.....	118
Marile canicule.....	146
Lacul.....	164
Note.....	193

* Redactor SORIN MARCULESCU aparut 2000
BUCUREsTI — ROMANIA Tiparul executat sub comanda
nr. 121 Compania Nationala a Imprimeriilor "CORESI" S.a.
Bucuresti ROMANIA

Cartile sunt ca oamenii. Pe multe le întâlnești la tot pasul, dar nu-ti produc nici o impresie: le uiti imediat. Cu unele te întâlnești de nevoie. Sunt altele pe care își amintesti ca le-ai iubit, dar nu-ti mai spun nimic, și câteva care pur și simplu n-au vrut să te iubească. Dar sunt și cartile de care rămâi cumva îndrăgostit: crezi că le-ai uitat și totuși le duci atât de tare dorul... Sau cărările cărora le-ai presimțit miracolul, fără să le fi cunoscut vreodată. Carti gata să te iubească, adunate pentru tine în colecția Cartea de pe noptiera.

* alte apariții în aceeași colecție: Yasushi Inoue, Pusca de vânătoare Yasunari Kawabata, Vuietul muntelui Yukio Mishima, După banchet * ISBN: 973— 50— 0087— 3
204 pag.

Recommended Kyoto by Yasunari Kawabata Yasunari Kawabata — O mie de cocori.doc Yasunari Kawabata — Vuietul muntelui.txt Pascal Bruckner — Hotii de Frumusețe Edmondo de Amicis — Cuore William Diehl — Fiinta râului Patrula _timpului _din _SUA